2824

ΤΗΙ ΣΕΒΑΣΤΗΙ

ΚΑΙ

ΠΕΦΙΛΗΜΕΝΗΙ ΜΝΗΜΗΙ

ΤΟΥ

ΑΕΙΜΝΗΣΤΟΥ ΜΟΙ ΠΑΤΡΟΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΤΗΝ ΒΙΒΛΟΝ ΤΑΥΤΗΝ ΜΕΤΑΓΑΩΤΤΙΣΑΣ

ΑΝΑΤΙΘΗΜΙ.

Ὦ πάτερ, δὲν ἠμπόρεσα ἐγγύς μου ὅσῳ ἦσο
Ἀπέναντι τῶν μόχθων σου ὑπὲρ ἐμοῦ τῶν τόσων
Σταγόνα τῶν ἱδρώτων σου κἂν μίαν νὰ σπογγίσω
Ἢ ἄνθος κἂν τῶν κόπων μου νὰ Σοὶ δωρήσω ἓν.
Ὦ! νῦν ἀπ' τοὺς ἀειανθεῖς καὶ γαληνοὺς Σου τόπους
Ρίψον μοι βλέμμα ἱλαρόν, ὡς ψυχικήν μου δρόσον,
Καὶ μόνην μου ἀνταμοιβὴν εἰς τοὺς μικρούς μου κόπους,
Καὶ δέξαι τὴν ἀνάθεσιν ὡς μύρον Σοι καέν.

ΛΕΞΕΙΣ ΤΙΝΕΣ

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΣ ΜΟΥ.

Δὲν εἶχον περιέλθει ἄχρις ὥρας εἰς χεῖράς μου ἐν τῇ καθομιλουμένῃ ἡμῶν γλώσσῃ βουκολικὰ οἷα τὰ δύο ἀνὰ χεῖρας διηγήματα ὑπὸ τὸν τίτλον *Γαλάτεια* καὶ *Ἐστέλλα*. Πρωτότυπά τινα ἢ ἐκ μεταφράσεων εἰδύλλια καὶ ἄλλα πάλιν αὐτοτελέστερα βουκολικὰ εἰς πεζὸν ἢ εἰς ἔμμετρον λόγον ἀνέγνωσα πλὴν δραματικώτερον πάντοτε φέροντα χαρακτῆρα. Τὰ παρόντα δύο ἔργα εἰς τὸ πεζὸν μὲν γεγραμμένα ἐν τῷ πρωτοτύπῳ πλὴν κεκοσμημένα ἑκασταχοῦ καὶ ὑπὸ ᾀσμάτων (ὡς καὶ ἐν τῇ μεταφράσει), φέρουσι μορφὴν μυθιστορίας ἔνθα ἐκτυλίσσονται πολλαὶ πολλῶν προσώπων περιπέτειαι διὰ λίαν ἐντέχνου πλοκῆς καὶ ὧν ἡ λύσις ἐπέρχεται βαθμολογικὴ καὶ φυσική, διίστανται δὲ κατὰ τὸ ὕφος τοῦ λόγου τῶν μυθιστοριῶν ὧν τὸ σχοινοτενές, λεπτολόγον καὶ ἐπιτετηδευμένον ἀντικαθιστᾶσι δι' ὕφους ἐμπρέποντος, ἤτοι βραχυλόγου, σαφοῦς καὶ ἁπλοῦ.

Τοιαῦτα ὄντα τὰ δύο ταῦτα βουκολικά, προϊόντα δὲ διακεκριμένης γραφίδος γαλλικῆς, καὶ κατὰ μίμησιν τοῦ διασήμου Cervantes, διά τε τὸ ὀλίγον ἰδιόρρυθμον φανέν μοι αὐτῶν, τὸ ἐνδιαφέρον, τὴν χάριν καὶ τὴν τεχνικὴν πλοκήν, ὡς καὶ διὰ τὸ γλαφυρὸν τοῦ λόγου, ἐτόλμησα νὰ μεταγλωττίσω καὶ φέρω ὑπ' ὄψιν τῶν φιλομούσων, εὐελπιστῶν ὅτι θέλω παράσχει αὐτοῖς λίαν τερπνὴν ἀνάγνωσιν κατὰ τὰς ὥρας τῆς σχολῆς αὐτῶν.

Διστάζων ὅμως ἐπὶ πολὺ διὰ τὴν περὶ τὰ τοιαῦτα πρωτοπειρίαν μου, καὶ φοβούμενος μὴ ἡ ἄτεχνος φωνὴ τῆς μεταφράσεώς μου ἠχήσῃ δυσαρέστως εἰς τὸ λίαν εὐαίσθητον οὖς λεπτολόγων τινῶν καὶ φιλούντων τὸ πᾶν ἐπικρῖναι, ἀπέφευγον νὰ ἐκφέρω τὸ παρὸν ἔργον εἰς δημοσιότητα· πλὴν φίλοι τινὲς ἐνθαρρύναντές με,—οὐχὶ ἴσως ὡς κρίναντες τοῦτο

ἄξιον τῆς εἰς φῶς ἐμφανίσεως, ἀλλ' ἐμφορούμενοι πιθανὸν τὴν ἰδέαν ὅτι κατὰ τὸ μέτρον τῶν δυνάμεών του οὐκ ὄνειδος ἕκαστον εἰσενεγκεῖν εἰς τὴν τῶν γραμμάτων οἰκοδομήν, καὶ ὅτι ψόγου ἄξιός ἐστιν οὐχὶ ὁ τὴν ἀσθένειαν αὐτοῦ ὁμολογῶν ὅταν νομίζῃ ὅτι τι καλὸν ποάττει, καὶ τὴν ἐπιεικῆ τῶν ἄλλων κρίσιν αἰτούμενος, ἀλλ' ὁ οἰόμενός τι εἶναι καὶ λέγειν καὶ πράττειν καὶ τῶν ἄλλων καταγελῶν ἐν ᾧ αὐτὸς οὗτος οὐδὲν ποιεῖ, ἢ ὁ δι' ἀνηθίκων λόγων καὶ ἐρεσχελιῶν διαφθείρων τοὺς συμπολίτας αὐτοῦ,—ἐνθαρρύναντές με, λέγω, φίλοι τινὲς παρώτρυναν με εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ βιβλίου τούτου.

Ὡς ἐν ἐπιλόγῳ τοῦ βιβλίου ἐτόλμησα νὰ παραθέσω καὶ ὀλίγα τινὰ πρωτότυπά μου ἀθυρμάτια στιχουργικά, ὡς περὶ τούτου λόγον ἐποιούμην καὶ ἐν τῇ ἀγγελίᾳ μου, συνοδεύων αὐτὰ καὶ ὑπ' ἄλλων στιχουργημάτων ἔκ τε τοῦ Γαλλικοῦ καὶ Ἀγγλικοῦ. Διὰ πάντα δὲ ταῦτα, ἅτινά εἰσιν ἀνάλογα πρός τε τὴν ὅλην ὕλην τὴν πραγματευομένην εὔκολον καὶ ἁπλῆν ὑπόθεσιν, ὡς καὶ πρὸς τὰς ἐμὰς δυνάμεις, ἐπαφίεμαι εἰς τὰ ἐπιεικῆ βλέμματα τῶν ἀναγνωστῶν μου.

Τὴν μετάφρασιν τέλος προσεπάθησα νὰ καταστήσω πιστὴν ἀπεικόνισιν τοῦ πρωτοτύπου διότι τοιαύτην τό γ' ἐπ' ἐμοὶ ἡγοῦμαι μετάφρασιν. Μεταφράζειν, φρονῶ, λέγεται τὸ φωτογραφεῖν, ἐξέστω μοι εἰπεῖν, πρωτότυπόν τι πόνημα. Ἐὰν δὲ ἦναι συγγνωστὸν καὶ μὴ γελοῖον τὸ παραμορφοῦν κατὰ τὸ δοκοῦν τοὺς χαρακτῆρας σώματός τινος ἢ μέρους, συγγνωστὸν ὡσαύτως ἔστω καὶ τὸ δὴ λεγόμενον ἐλευθέρως μεταφράζειν ὅταν τις ἀπομακρύνηται τοῦ πρωτοτύπου. Τούτου δ' ἕνεκα ἐὰν ἢ ἐν τῷ πεζῷ, ἢ ἐν τῷ μέτρῳ ἀπαντήσῃ που ποιά τις τραχύτης συγγνωσθήσεταί μοι, ἐλπίζω, ὡς μὴ θελήσαντι νὰ παραμορφώσω τὸ γαλλικὸν κείμενον καὶ ἑπομένως ἐκπέσω ὅλως τῆς χάριτος αὐτοῦ.

Ἐγράφη ἐν Κωνσταντίνου τῇ 20 Αὐγούστου 1882.

ΓΑΛΑΤΕΙΑ.

ΜΕΡΟΣ Α'.

FLORIAN.

ΓΑΛΑΤΕΙΑ.

ΒΟΥΚΟΛΙΚΟΝ

ΚΑΤΑ ΜΙΜΗΣΙΝ ΤΟΥ CERVANTÉS.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Πρὶν 'Ηὼς εἰς τὰ ὄρη γελάσῃ
'Εξυπνῶ τὴν ἠχὼ τῶν βουνῶν,
Καταθλίβω πεδία καὶ δάση
Σ' τὰς κραυγὰς τῶν ἐμῶν ὀδυνῶν.
Πλὴν εἰς δάση, ἠχῶ, ἢ πεδία,
Οὐδαμοῦ ἀνακούφισις μία.

Δὲν εὑρίσκω ἀνάπαυσιν πλέον
'Επὶ χλόης εἰς δένδρων σκιάς,
Τὰς πηγὰς θολοῖ δάκρυ μου ῥέον
Καὶ γογγύζει μ' ἐμὲ ἡ οἰνάς.
Κ' εἰς πηγὰς δὲ, ἠχῶ, ἢ πεδία,
Οὐδαμοῦ ἀνακούφισις μία.

Τοιοῦτοι ἦσαν οἱ τρυφεροὶ γόοι τοῦ 'Ηλυσίου αἰπόλου τῶν ὀχθῶν τοῦ Τάγου εἰς ὃν ἡ φύσις εἶχεν ἐπιδαψιλεύσει ὅλα αὐτῆς τὰ δῶρα, ἀλλ' ἡ τύχη καὶ ὁ ἔρως δὲν τῷ εἶχον προσενεχθῆ

τὸν αὐτὸν τρόπον. Ἀπὸ πολλοῦ ἤδη ἠγάπα περιπαθῶς τὴν Γαλάτειαν, πλὴν δὲν ἠδύνατο εἰσέτι νὰ ἐλπίσῃ ὁμοίαν ἀμοιβὴν παρ' αὐτῆς. Ἡ Γαλάτεια ἦτο ἁπλῆ ποιμενὶς τοῦ αὐτοῦ χωρίου ἔνθα ἐγεννήθη καὶ ὁ Ἡλύσιος, ἀλλὰ θὰ ἦτο ἴσως ἡ ἄνασσα τοῦ κόσμου, ἂν ὁ θρόνος αὐτοῦ προσεφέρετο εἰς τὴν ἐρασμιωτέραν καὶ σωφρονεστέραν.

Τὰς περιπετείας λοιπὸν τοῦ Ἡλυσίου καὶ τῆς Γαλατείας θέλω ἐνταῦθα ἀφηγηθῆ ἐπισυνάπτων αὐταῖς καὶ ἄλλας ἄλλων ὡσαύτως ποιμένων, οὓς ὁ ἔρως ἠθέλησε νὰ ὑποβάλῃ εἰς δοκιμασίας καὶ περιγράφων συνάμα τὰ ἤθη καὶ ἔθιμα τοῦ χωρίου. Ὑμεῖς δέ, οἱ ἐν μέσῳ μόνον τῶν ἀγρῶν εὐτυχεῖς, ὑμεῖς εὐαίσθητοι ψυχαί, δι' ἃς ἡ ἄποψις μειδιώσης ἐξοχῆς, ὁ γλυκὺς ψίθυρος ἀναβλυζούσης πηγῆς, ὑπάρχουσιν ἡδοναὶ τοσοῦτον ἐλκυστικαὶ καὶ συγκινητικαὶ ὅσον σχεδὸν καὶ ἡ κατεργασία τοῦ ἀγαθοῦ, ὑμεῖς, εἴθε νὰ ἀνεύρητε τέρψιν καὶ ἐν τῇ ἀναγνώσει τοῦ παρόντος διηγήματός μου.

Ἐξ ὅλων τῶν ποιμένων τῶν ἀγαπώντων τὴν Γαλάτειαν ὁ Ἡλύσιος ὑπῆρξεν ὁ μᾶλλον μὲν τρυφερὸς ἧττον δὲ θρασύς. Ὁ σεβασμός του δὲν ἦτο ὁ μόνος λόγος τῆς δειλίας αὐτοῦ. Μοῖρις ὁ πατὴρ τῆς Γαλατείας ἦτο ὁ πλουσιώτερος κάτοικος τοῦ χωρίου. Ὁ Ἡλύσιος περιουσίαν εἶχε τὴν πενιχρὰν του μόνον καλύβην καί τινας αἶγας.

Ἔραστρος ὁ ἀντίζηλος αὐτοῦ, ἦν ἧττον μὲν πτωχός, ἀλλ' οὐχὶ πλέον εὐτυχής. Ὁ Ἔραστρος ὁ μέχρι τότε ἀπαθέστατος μεταξὺ τῶν ποιμένων δὲν ἠδυνήθη ἐπὶ τέλους νὰ ἀντιστῇ καὶ αὐτὸς κατὰ τῶν θελγήτρων τῆς Γαλατείας, ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο οὐχ ἧττον νὰ καυχηθῇ καὶ αὐτὸς ὅτι ἤρεσκεν αὐτῇ. Λίαν ἁπλοῦς τοὺς τρόπους δι' ὃπερ καὶ ὀλίγον ἀξιέραστος, ἐγίνωσκε κάλλιον νὰ αἰσθάνηται ἢ νὰ ἐκφράζηται, διότι ἡ φύσις μορφώσασα αὐτὸν ἀρκέσθη εἰς τὴν δωρεὰν καλῆς μόνον καρδίας.

Ἡμέραν τινὰ ὅτε ὁ Ἡλύσιος μόνος εἰς μονήρη τινὰ κοιλάδα ἀνελογίζετο ἐκεῖν' ὅπερ ἠγάπα, εἶδεν ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν τὸν Ἔραστρον προπορευόμενον τοῦ ποιμνίου αὐτοῦ καὶ ἀφίνοντα τὴν φροντίδα τῆς ἐπαγρυπνήσεως εἰς τοὺς κύνας αὐτοῦ. Τὰ καλὰ ταῦτα ζῶα οἱονεὶ συναισθανόμενα ὅτι ὁ κύριός των ἀπησχολημένος ὑπὸ ἀνωτέρων φροντίδων δὲν εἶχε τὸν καιρὸν ὅπως μεριμνήσῃ περὶ τῶν προβάτων αὐτοῦ, περιτρέχοντα τὸ ποίμνιον

ἐβίαζον τὰ μὲν ὀκνοῦντα εἰς τὸ βάδισμα, ἐπανέφερον τὰ δὲ εἰς τὰς τάξεις αὐτῶν ἀπομακρυνόμενα καὶ ἐξεπλήρουν οὕτωσι τό τε καθῆκον αὐτῶν καὶ τὸ τοῦ ποιμένος.

Φθὰς πλησίον τοῦ Ἡλυσίου ὁ Ἔραστρος, «Ἐλπίζω, τῷ εἶπεν, ὅτι δὲν μνησικακεῖς κατ' ἐμοῦ διότι ἀγαπῶ τὴν Γαλάτειαν· γνωρίζεις καλῶς ὅτι εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ τὴν ἀγαπήσῃ τις. Ναί, ὅταν θὰ ἀπογαλακτήσω τὰ ἀρνία μου ἂς μὴ εὕρωσιν εἰς τοὺς λειμῶνας νομὴν ἡ χόρτα δηλητηριώδη, ἐὰν δὲν ἦναι ἀληθὲς ὅτι χιλιάκις ἐδοκίμασα μέχρι τοῦδε νὰ ἐπιβάλω λήθην εἰς τὸν ἔρωτά μου. Συνεβουλεύθην ὅλους τοὺς ἰατροὺς τῆς χώρας, οὐδεὶς δὲ ἠδυνήθη νὰ μὲ θεραπεύσῃ· καὶ ἔρχομαι νὰ σὲ ζητήσω τὴν ἄδειαν τοῦ νὰ ἀποθάνω μετὰ τῶν δεινῶν μου. Οὐδὲν διακινδυνεύεις ἀπονέμων μοι ταύτην. Ἀφ' οὗ σὺ ὁ ἀξιεραστότερος τῶν ποιμένων δὲν δύνασαι νὰ συγκινήσῃς τὴν Γαλάτειαν, τί ροβεῖσαι παρ' ἑνὸς βοσκοῦ οἷος ἐγώ ;»

Ὁ Ἡλύσιος μειδιάσας εἰς τοὺς λόγους τούτους, «Φίλε μου, τῷ εἶπε, δὲν ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ ἦμαι ζηλότυπος· αἱ θλίψεις σου εἶναι καὶ ἰδικαί μου καὶ ὀφείλουν νὰ μᾶς καταστήσωσι προσφιλεῖς πρὸς ἀλλήλους. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης ἂς μὴ ἀφήσωμεν ὁ εἷς τὸν ἄλλον, ἂς ὁμιλῶμεν τοῦ λοιποῦ περὶ τῆς Γαλατείας, καὶ ἡ φιλία μας ἂς ἀνακουφίζῃ τὴν λύπην ἡμῶν, ἣν μᾶς προξενεῖ ὁ ἔρως».

Οὕτω δὲ οἱ δύο ἀντερασταὶ γενόμενοι φίλοι, ἡτοιμάζοντο ἤδη νὰ ῥυθμίσωσι τοὺς ἀσκαύλους αὐτῶν ὁπότε ἡ Γαλάτεια μετὰ τοῦ ποιμνίου της ἐνεφανίσθη ἐπὶ τοῦ λοφίσκου. Ἁπλοῦς στηθόδεσμος, χιτὼν δὲ ἐκ χονδροειδοῦς ὑφάσματος ἀπήρτιζεν ὅλον αὐτῆς τὸν στολισμόν· πλὴν μόνον τὸ ῥαδινὸν καὶ εὔκαμπτον ἀνάστημά της καθίστα θελκτικὸν τὸν ἱματισμὸν τοῦτον. Οἱ πυκνοὶ καὶ μακροὶ βόστρυχοι τῆς ξανθῆς αὐτῆς κόμης ἐκυματοῦντο ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτῆς, σκιάδιον δὲ ψιάθινον προὐφύλαττε τὸ παρθένον αὐτῆς πρόσωπον ἀπὸ τὰς διαπύρους τοῦ ἡλίου ἀκτῖνας. Ἁπλῆ ὡς τὰ ἄνθη τῶν ἀγρῶν, ἦτον ὡς ταῦτα ὡραία χωρὶς νὰ τὸ γινώσκῃ.

Ὁ Ἡλύσιος προχωρεῖ ὅπως τὴν ὁμιλήσῃ, ἀλλ' οἱ κύνες τῆς Γαλατείας οἱ μηδένα συγχωροῦντες νὰ πλησιάσῃ τοῦ ποιμνίου, ὑλακτοῦντες ἐφορμῶσι κατὰ τοῦ αἰπόλου. Μόλις ὅμως ἀναγνωρίσαντες αὐτὸν, καὶ αἰσχυνθέντες ἐκ τῆς παραγνωρίσεως,

SISMANOGLIO MEGARO

ρίπτουσι χαμαὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ κολακεύουσιν αὐτὸν διὰ τῶν οὐρῶν των, ἐν ᾧ ταὐτοχρόνως κρύπτουσιν αὐτὰς ὑπὸ τὰς θωπευτικάς του χεῖρας. Ὁ ὁδηγὸς κριὸς εἰς ὃν ὁ Ἡλύσιος πολλάκις ἐφιλοδώρησε τὸν ἄρτον αὐτοῦ, παρατηρήσας τὸν αἰπόλον ἔρχεται πρὸς αὐτὸν μετὰ κεφαλῆς ἐπηρμένης καὶ κινῶν τὸν κωδωνίσκον του· ὅλα τὰ πρόβατα ἕπονται αὐτῷ. Ὁ Ἡλύσιος ἀνοίξας τότε τὸ κάνιστρόν του διανέμει εἰς τοὺς κύνας καὶ τὸ ποίμνιον πᾶν ὅ,τι ἐμπεριεῖχε· δάκρυα χαρᾶς ρέουσιν ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν του, καὶ ἡ ποιμενὶς δυσανασχετοῦσα ἐκ τοῦ ὅτι ἔβλεπε τὰ πρόβατά της ἀναγνωρίζοντα τὸν ἐραστήν της καὶ εὐγνωμονοῦντα, ἐρυθρὰ ἐξ αἰδοῦς σπεύδει νὰ φθάσῃ τὸν κριόν, καὶ τὸν ἀναγκάζει ν' ἀπομακρυνθῇ τοῦ Ἡλυσίου κτυπῶσα αὐτὸν διὰ τῆς καλαύροπός της.

Ὁ ποιμὴν πλησιάσας ἤλεγξεν αὐτὴν διὰ τὴν ὀργίλον κίνησιν ταύτην. «Διατί ζητεῖς νὰ τιμωρήσῃς τὰ πρόβατά σου, εἶπεν, ἐν ᾧ ἐμὲ θέλεις νὰ τιμωρήσῃς ; Τὰ μέρη ταῦτα εἶναι τὰ κάλλιστα πρὸς νομήν· δύνασαι φεύγουσά με νὰ ἀφήσῃς ἐνταῦθα τὰ ἀρνία σου, θέλω λησμονήσει τὰς αἰγάς μου, ὅπως φροντίσω περὶ ἐκείνων· ἐὰν δὲ ἡ εὔνοια αὕτη σοὶ φαίνηται ὑπερβολική, ἔκλεξον τὴν θέσιν ἔνθα θέλεις νὰ διέλθῃς τὴν ἡμέραν· θέλω ἀπομακρυνθῆ ἐκεῖθεν, διὰ νὰ σοὶ γίνῃ μᾶλλον εὐάρεστος.'—Ἡλύσιε, ἀπεκρίθη ἡ Γαλάτεια, ἀποσύρω τὰ πρόβατά μου, οὐχὶ ὅπως σὲ ἀποφύγω, ἀλλ' ὅπως τὰ ὁδηγήσω εἰς τὸν ρύακα τῶν Φοινίκων, ὅπου μέλλω νὰ συναντήσω τὴν ἀγαπητήν μου Θαλίαν. Εὐγνωμονῶ διὰ τὰς προσφοράς σου, καὶ σοὶ τὸ ἀποδεικνύω διαλύουσα τὰς ὑπονοίας σου». Ὁμιλοῦσα δὲ ἔτι ἐξηκολούθει τὸν δρόμον αὐτῆς. Ὁ Ἔραστρος τῇ ἔκραζε μακρόθεν: «Εἴθε νὰ ἐρασθῇς τινα ὅστις νὰ προσφέρηται πρὸς σὲ οὕτως ὅπως σὺ πρὸς ἡμᾶς ! Εἴθε . . .» Ἤθελεν εἴπει ἴσως πλειότερα, ἂν ἡ Γαλάτεια ἀπομακρυνομένη ὁλονὲν δὲν ἤρχιζε νὰ ᾄδῃ. Ὁ ἐραστὴς καὶ ὁ μᾶλλον ἐξηρεθισμένος ἐπιθυμεῖ νὰ ἀκούσῃ μᾶλλον τὴν ἐρωμένην του ὁμιλοῦσαν ἢ νὰ τὴν ὀνειδίζῃ. Ὁ Ἔραστρος ἐσίγησε. Ἡ δὲ Γαλάτεια ἔψαλε τοὺς ἀκολούθους στίχους:

Τὰ ἀρνία μου μὲ εἶναι φροντὶς μόνη ἐπὶ γῆς,
Εἰς αὐτὰ εὑρίσκω μόνα εὐτυχίαν καὶ χαρὰν,
Καὶ δι' αὐτὰ ἂν τύχῃ κ' εὕρω διαυγὲς νερὸν πηγῆς,
Καὶ φαιδρὰ τὰ ἰδῶ, δὲν ἔχω πόθον ἄλλον 'ς τὴν καρδιάν.
Ὅλην νύκτα μὲ εὐφραίνει ὕπνος μ' ὄνειρα τερπνά,
Κ' ἡ αὐγὴ μὲ τ' ἄσπρα ὅταν καὶ τὰ ῥόδα της φανῇ,
Χωρὶς φόβον, χωρὶς πόθον ἡ ἡμέρα μ' ἀρχινᾷ,
Καὶ μοῦ εἶναι ἡ γαλήνη αὐτὴ τόσον ποθεινή.

Δὲν ποθῶ ποσῶς νὰ μάθω τὸ γεγηρακὸς αὐτὸ
Παιδὶ, ὅπου ποθοῦν ὅλοι κι' ὅπερ ἔρωτα καλοῦν.
Ὦ ! μακρὰν ἀπ' τ' ἄσυλόν μου Λύκοι κ' Ἔρως ἐν ταὐτῷ.
Ποίμνιόν μ' εὐτυχισμένον, δυὸ τρεῖς κύνες σ' ἀσφαλοῦν·
Δι' ἐμὲ δὲ ν' ἀσφαλήσω ἐμαυτὴν οὐδὲν κρατῶ,
Τὸ ῥαβδί μου ἔχω μόνον, πλὴν φρονῶ πῶς μὲ ἀρκεῖ
Νὰ τὰ βγάλω μ' ἕν παιδίον, καὶ τυφλὸν ὅπως αὐτὸ,
Ἂν μὲ τῶφερεν ἐμπρός μου μία ὥρα μου κακή.

Τελειώσασα τὸ ᾆσμά της ἡ Γαλάτεια ἔφθασεν εἰς τὸν ρύακα τῶν Φοινίκων. Ἡ Θαλία τὴν περιέμενεν, ἡ Θαλία ἡ καλλίστη τῶν φίλων της, ἡ ἔμπιστος τῶν κρυφιωτέρων της μυστικῶν. Καθεσθεῖσαι δὲ ὁμοῦ εἰς τὰς ἀνθηράς του ὄχθας, ἐτέρποντο δρέπουσαι ἄνθη, ὁπότε παρετήρησαν ὀλίγον μακρὰν αὐτῶν ποιμενίδα ἄγνωστον πρὸς αὐτάς. Ἡ νέηλυς, νεαρὰ καὶ ὡραία κόρη, ἐφαίνετο κατατρυχομένη ὑπὸ δεινῆς ἠθικῆς ὀδύνης. Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἀνακοπτομένη, ἐξέπεμπε βαθεῖς στεναγμοὺς καὶ ἀνύψου πρὸς τὸν οὐρανὸν τοὺς ὑπὸ τῶν δακρύων καταβρέκτους ὀφθαλμούς της. Λίαν δὲ ἀπησχολημένη ὑπὸ τῶν ἰδίων της δεινῶν δὲν παρετήρησε τὴν Γαλάτειαν, πλησιάσασα δὲ πρὸς τὸν ρύακα καὶ λαβοῦσα ὕδωρ ἔπλυνε τοὺς πεφλογισμένους αὐτῆς ὀφθαλμοὺς καὶ εἶπεν· «Οἴμοι, δὲν ὑπάρχει ποσῶς ὕδωρ τὸ ὁποῖον νὰ σβέσῃ τὸ πῦρ ὅπερ μὲ καταναλίσκει».

Ἡ Γαλάτεια καὶ ἡ Θαλία δραμοῦσαι τότε πρὸς τὴν ξένην εἶπον: «Ἐὰν ὁ οὐρανὸς ἦναι τόσον ὅσον καὶ ἡμεῖς συγκεκινη-

SISMANOGLIO

μένος ἐντὸς ὀλίγου δὲν θέλεις ἔχει ἀφορμὴν δακρύων. Λυπούμεθα ἐγκαρδίως διὰ τὰ δεινά σου χωρὶς νὰ τὰ γνωρίζωμεν· ἔστιν ὅτε τὰ ἀνακουρίζουσι διὰ τῆς διηγήσεως αὐτῶν, ἀλλὰ δὲν τολμῶμεν νὰ ζητήσωμεν αὐτὴν, ἥτις ἴσως σοὶ προξενεῖ περισσοτέραν θλῖψιν εἰς τὴν καρδίαν.—Ἡ διήγησις αὕτη, ἀπεκρίθη ἡ ἄγνωστος, θὰ μὲ στερήσῃ ἴσως τῆς συμπαθείας ἣν φαίνεσθε ὅτι μοὶ δεικνύετε. Ὅταν μάθητε ὅτι αἰτία τῶν δεινῶν μου εἶναι ὁ ἔρως, δύναμαι νὰ ἐλπίζω ὅτι θέλετε πάντοτε μὲ συμπαθεῖ;» Αἱ ποιμενίδες διαβεβαιώσασαι αὐτὴν τὴν ὡδήγησαν εἰς ἀπομεμακρυσμένον τινὰ δρυμῶνα, ἔνθα καθίσασαι εἰς τὴν σκιὰν ἐζήτησαν τὴν διήγησιν ταύτην.

«Τὸ χωρίον μου, εἶπεν ἡ ἄγνωστος, κεῖται ἐπὶ τῶν ὀχθῶν τοῦ Ἡνάρου, περημισμένου διὰ τὰ διαυγῆ καὶ δροσερὰ νάματά του. Ὁ πατήρ μου εἶναι γεωργός, καὶ αἱ ἀγροτικαὶ ἐργασίαι ἀπησχόλουν τὴν ζωήν μου μόναι· πᾶσαν δὲ πρωΐαν ὡδήγουν τὰ πρόβατά μου διὰ νὰ τὰ βοσκήσω. Μόνη ἐν τῷ μέσῳ δάσους ἡ κοιλάδος δὲν ἔπληκτον ποσῶς· ἀκούουσα τὸ ᾄσμα τῶν πτηνῶν ἔψαλλον μετ' αὐτῶν καὶ ἔβρεπον τὸ ἐρυθροῦν ῥόδον, τὸ ἀκηλίδωτον κρίνον, τὸ πολυποίκιλον καρυόφυλλον. Μία ἀνθοδέσμη καθίστα εὐτυχῆ ὅλην μου τὴν ἡμέραν, οὐδὲν δὲ ἄλλο ἠγάπων ἢ τὰ ἀρνία μου, καὶ οὐδὲν ἄλλο ἐζήτουν εἰς τὰς ἐξοχὰς ἢ τὴν σκιὰν καὶ τὰ ἄνθη.

«Ποσάκις ἐχλεύασα γελῶσα τὰ δάκρυα καὶ τοὺς στεναγμοὺς ποιμενίδων τινῶν αἵτινες μοὶ ἐνεπιστεύοντο τοὺς ἐρωτάς των. Ἐνθυμοῦμαι ἡμέραν τινὰ ἡ νεαρὰ Λυδία ἐλθοῦσα πρός με ἐρρίφθη εἰς τὸν τράχηλόν μου καὶ μὲ ἔλουε διὰ τῶν δακρύων της. Τραχθεῖσα ἐκ τῶν δακρύων αὐτῶν ἀπέμαξα τοὺς ὀφθαλμούς της, καὶ ἐναγκαλισθεῖσα αὐτὴν τὴν ἠρώτησα ποία φρικτὴ συμφορὰ ἦτο παραίτιος τῶν τόσων της δακρύων. «Μήπως ἀπέθανεν ὁ πατήρ σου; ἀνέκραξα· μήπως ἔχασας τὸ ποίμνιόν σου;—Ὦ προσφιλής μου Θειολίνδη, μοὶ ἀπεκρίθη, οὐδέν, οὐδὲν δύναται νὰ μὲ παρηγορήσῃ . . . Ἀνεχώρησεν! . . . ἀνεχώρησε! . . . καὶ σήμερον τὸ πρωὶ εἶδον τὴν βοσκὴν Λεοκαδίαν φέρουσαν τὴν ροδόχρουν ταινίαν τὴν ὁποίαν εἶχον δώσει τὴν προτεραίαν εἰς τὸν ἄπιστον ἐκεῖνον».—Σᾶς ὁμολογῶ, χαρίεσσαί μου βοσκαί, ὅτι δὲν ἠδυνήθην νὰ κρατήσω τὸν γέλωτά μου εἰς τὴν διήγησιν ἐκείνην τὴν διακοπτομένην ὑπὸ

λυγμῶν. Ἡ Λυδία προσβληθεῖσα μὲ παρετήρησε περιλύπως, καὶ κύψασα τὴν κεφαλὴν ἀπεμακρύνθη ἀπ' ἐμοῦ. Ἠθέλησα νὰ τὴν ἐμποδίσω. «Θειολίνδη, μοὶ εἶπεν, εἶθε νὰ γνωρίσῃς μίαν ἡμέραν τὰ δεινὰ τὰ ὁποῖα ἐγὼ ὑποφέρω τώρα, καὶ νὰ εὕρῃς εἰς τὰς ἐμπεπιστευμένας σου τὸν οἶκτον τὸν ὁποῖον εὑρίσκω ἐγὼ παρὰ σοί». Τοιαύτη ἦτον ἡ εὐχή της. Ἴσως δὲ εἶσθε ὑμεῖς, ποιμενίδες μου, αἱ ὁποῖαι θὰ τὴν ἐκπληρώσητε σήμερον.

«Ἤμην ἐλευθέρα καὶ εὐτυχής, πλὴν δὲν ὑπῆρξα τοιαύτη ἐπὶ πολύ. Ἡμέραν τινὰ, παραμονὴν ἑορτῆς εἰς τὸ χωρίον μας, πορευθεῖσα ἐγὼ μετ' ἄλλων ποιμενίδων εἰς τὸ δάσος ἵνα κόψωμεν κλάδους καὶ ἄνθη καὶ στολίσωμεν τὸν ναόν μας, συνηντήσαμεν καθ' ὁδὸν ὅμιλον νέων ποιμένων καθημένων εἰς τὴν σκιὰν μυρσινῶν ὄντων πάντων φίλων ἢ συγγενῶν μας. Τρέξαντες πρὸς ἡμᾶς ἐξ ἀπὸ αὐτοὺς προσηνέχθησαν νὰ μᾶς κόψουν τοὺς κλάδους τῶν ὁποίων εἴχομεν ἀνάγκην. Ἐδεχθημεν μετ' εὐγνωμοσύνης τὴν προσφορὰν αὐτῶν καὶ διεμείναμεν μετὰ τῶν ὑπολειπομένων συντρόφων των. Μεταξὺ τῶν νέων ἐκείνων ἦτο καί τις τὸν ὁποῖον ἔβλεπον διὰ πρώτην φοράν. Μόλις παρατηρήσασα αὐτὸν ᾐσθάνθην εἰς τὰς φλέβας μου ῥέον πῦρ ἄγνωστον εἰς ἐμέ· ἠγνόουν τί μοὶ συνέβαινεν. Ἡ Λυδία ἦτο μεταξὺ ἡμῶν· παρ' ὀλίγον ἤθελον πέσει εἰς τοὺς πόδας της ζητοῦσα συγγνώμην διότι δὲν τῇ ἐφάνην συμπαθὴς διὰ τὸ κακὸν τὸ ὁποῖον ὑπέφερον ἤδη.

«Ἦτον εὔκολον νὰ ἀναγνώσῃ τις ἐπὶ τοῦ μετώπου μου ὅ,τι συνέβαινε τότε ἐν τῇ καρδίᾳ μου, ἀλλ' ὅλοι ἦσαν προσηλωμένοι πρὸς τὸν ἄγνωστον παρακαλοῦντες αὐτὸν ἵνα ἀποτελειώσῃ ᾄσμα τὸ ὁποῖον ἡ ἀφιξίς μας εἶχε διακόψει. Τὸ ἐπανέλαβε, καὶ ἔτρεμον μὴ εἴπῃ περὶ ἔρωτος. Ἐὰν ἐρᾶται, εἶπον κατ' ἐμαυτήν, σκεπτόμενος τὸν ἔρωτα δὲν θὰ ψάλῃ ἢ ἐρωτικά. Εὐτυχῶς ἔψαλε μόνον περὶ τῆς τέρψεως τοῦ βουκολικοῦ βίου, καὶ τῶν μέσων τῆς συντηρήσεως τῶν ποιμνίων· οὐδὲν δὲ ἐξ ἐκείνων τὰ ὁποῖα θανατοῦσι τὰς ποιμενίδας.

«Μόλις παύσαντος, εἴδομεν ἐπανερχομένους τοὺς βοσκοὺς τοὺς ἀναδεχθέντας νὰ μᾶς κόψωσι κλάδους. Ἦσαν τόσον πεφορτωμένοι οὗτοι ὥστε συμβαδίζοντες εἰς τὴν αὐτὴν γραμμὴν καὶ συμπιεζόμενοι οὕτως ἠδύναντο μακρόθεν νὰ ἐκληφθῶσιν ὡς μικρὸς γήλοφος κατάφυτος προσεγγίζων πρὸς ἡμᾶς. Φθάσαν-

SISMANOGLIO MEGARO

τες πλησίον ἡμῶν ἐτύπισαν παροίνιόν τι ᾄσμα χωρικὸν εἰς τὸ ὁποῖον ἀνταπεκρίθημεν. Μετὰ ταῦτα δὲ ἀποθέσαντες τὰ φορτία των χαμαὶ προσῆλθον προσφέροντες εἰς ἑκάστην τῶν ποιμενίδων ἀνὰ ἕνα στέφανον πεπλεγμένον ἐκ διαφόρων ἀνθέων. Ἐδέχθημεν τὸ δῶρόν των, καὶ προετιθέμεθα νὰ ἐπανακάμψωμεν εἰς τὸ χωρίον μας, ὁπότε ὁ πρεσβύτερος αὐτῶν ὀνομαζόμενος Λεῦκος, μᾶς ἐπίσχεν εἰπών:—Πρέπει ἑκάστη ἐξ ὑμῶν νὰ μᾶς ἀνταμείψῃ διὰ τοὺς κόπους μας δίδουσα τὸν στέφανόν της πρὸς ἐκεῖνον ὃν ἀγαπᾷ περισσότερον.—Εἶναι πολὺ δίκαιον τοῦτο, εἶπε μία ἐκ τῶν βοσκῶν, θέτουσα τὸν στέφανόν της ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἐξαδέλφου της· καὶ αἱ ἄλλαι δὲ ἀκολουθήσασαι τὸ παράδειγμά της, ἐξέλεξαν ἑκάστη ἀνὰ ἕνα τῶν συγγενῶν της. Ἔμεινα τελευταία καὶ κατ' εὐτυχίαν δὲν εἶχον ἐκεῖ κἀνένα ἐξάδελφον.

«Προσποιηθεῖσα δ' ὅτι ἤμην ἀβέβαια τὸ πρῶτον ἐπλησίασα εἶτα τὸν ἄγνωστον καὶ εἶπον: «Σοὶ δίδω τὸν στέφανον τοῦτον ἐξ ὀνόματος ὅλων τῶν συναδελφῶν μου, ὡς ἀμοιβὴν διὰ τὴν εὐχαρίστησιν ἣν μᾶς ἐπροξένησε τὸ ᾄσμά σου.» Τὰς ὀλίγας ταύτας λέξεις ἀρθρώσασα μιᾷ πνοῇ δὲν ἐτόλμησα νὰ ὑψώσω τοὺς ὀφθαλμούς μου ἐπὶ ἐκείνου τὸν ὁποῖον ἔστερον. Ἔτρεμε δὲ ἡ χεὶρ μου τοσοῦτον ὥστε παρ' ὀλίγον μοῦ ἔπιπτε νὰ στέφανος.

«Ὁ ξένος ἔλαβε τὴν εὐεργεσίαν μου μετ' εὐγνωμοσύνης καὶ μετριοφροσύνης. Ἐπωφεληθεὶς δὲ τὴν ὥραν καθ' ἣν κἀνεὶς δὲν ἠδύνατο νὰ τὸν ἀκούσῃ, μοὶ εἶπε χαμηλῇ τῇ φωνῇ: —Σοὶ ἐπλήρωσα πολὺ ἀκριβὰ τὸν στέφανον τὸν ὁποῖον μοὶ προσήνεγκες· δὲν μοὶ ἔδωκας ἄλλο ἢ ἄνθη, καὶ ἐγώ! . . . – Δὲν ἠδυνήθη νὰ τελειώσῃ. Αἱ σύντροφοί μου μὲ ἐβίαζον νὰ ἀναχωρήσωμεν· δὲν τὸν ἀπεκρίθην, ἀλλὰ τὸν ἐθεώρουν ὅσον περισσότερον ἐδυνάμην, περὶ αὐτοῦ μόνον ἐνασχολουμένη καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ δρόμου, καὶ περὶ αὐτοῦ μόνον σκεπτομένη κατὰ τὴν ἄφιξίν μας.

«Τὴν ἐπαύριον, ἡμέραν ἑορτῆς, προσκυνήσαντες τὸν Αἰώνιον καὶ προσευχηθέντες ὅλοι οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου συνηθροίσθησαν εἰς πλατεῖάν τινα τοῦ χωρίου ὅπως γυμνασθῶσιν εἰς διάφορα παιγνίδια ἀγροτικά. Ὅμιλος νεανιῶν ὑπερηφάνων ἐκ νεότητος, ῥώμης καὶ εὐκαμψίας παρουσιάζεται ὅπως διαμφισβητήσῃ τὸ βραβεῖον τοῦ ἀγῶνος: τῆς πάλης, τοῦ πηδήματος καὶ τοῦ δρόμου. Ἕκαστος αὐτῶν φαίνεται ὀφείλων νὰ ὑπερτερήσῃ. Δὲν

ἐνδιεφερόμην περὶ ἄλλου ἢ περὶ ἐκείνου μόνου, καὶ αἱ εὐχαί μου εἰσηκούσθησαν. Ὁ Ἀρτίδωρος, τοῦτο ἦτο τὸ ὄνομα τοῦ ξένου μου, ὑπῆρξε νικητὴς εἰς ὅλα τὰ παιγνίδια ἐπευφημηθεὶς ὑπὸ πάντων. Ὁ Ἀλάνιος, ἔλεγον, τρέχει κάλλιον ἢ ὁ Σιλβανός, ὁ Μαρσίλλος εἶναι ρωμαλεώτερος τοῦ Λυσάνδρου, πλὴν ὁ Ἀρτίδωρος ὑπερβαίνει ὅλους. Ἤκουον τοὺς λόγους τούτους καὶ δὲν ἐτολμων νὰ τοὺς ἐπανείπω, προσποιουμένη δὲ ὅτι δὲν τοὺς εἶχον ἀκούσει, ἔκαμνον τοὺς ἄλλους νὰ μοὶ τοὺς ἐπαναλαμβάνωσιν.

«Ἡ ὡραία αὕτη ἡμέρα παρῆλθε. Τὴν ἐπιοῦσαν συναθροισθεῖσαι δωδεκὰς νεανίδων, τὸ ἄνθος τοῦ χωρίου, ἐπόμεναι δὲ ἑνὶ ἀσκαύλῳ καὶ ἐκ τῶν χειρῶν κρατούμεναι μετέβημεν ἐν χορῷ εἰς λειμωνά τινα ἔνθα εὕρομεν τὸν Ἀρτίδωρον μεθ' ὅλων τῶν νεανιῶν τοῦ χωρίου μας. Ἅμα ἰδόντες ἡμᾶς ἔδραμον νὰ ἑνωθῶσιν εἰς τὸν χορόν μας, καὶ ἕκαστος ποιμὴν διαχωρίσας δύο ποιμενίδας διέσπασε τὸν κύκλον ἡμῶν ὅπως τὸν διπλασιάσῃ. Παραχρῆμα δὲ τότε οἱ αὐλοὶ καὶ οἱ τυμπανίσκοι ἠνώθησαν μετὰ τῶν ἀσκαύλων ἡμῶν, ὁ χορός μας ἐγένετο ζωηρότερος, καὶ ἡ εὐτυχία μου ἠθέλησε νὰ εὑρεθῇ ἡ χεὶρ μου εἰς τὴν τοῦ Ἀρτιδώρου. Ἡ συνοχὴ τῆς καρδίας μου ὑπῆρξε τοιαύτη ὅτε ἤγγισα τὴν χεῖρα ταύτην ὥστε ὀλίγου δεῖν διέσπων τὸν κύκλον. Ὁ Ἀρτίδωρος μὲ παρετήρησε, καὶ ἀνεγείρας με μὲ συνέθλιψεν ἰσχυρῶς ἐπὶ τοῦ στήθους του· τὸ ἰατρικὸν ἦτο χειρότερον ἢ αὐτὸ τὸ κακόν.

«Μετὰ τὸ πέρας τοῦ χοροῦ ἐκαθίσαμεν ἐπὶ τῆς χλόης. Πάντες δὲ ἐξέφρασαν τὴν ἐπιθυμίαν των τοῦ νὰ ἀκούσωσι τὸν Ἀρτίδωρον ᾄδοντα, ὅστις καὶ ἐδέχθη ἀμέσως. Ποτὲ δὲν ἐλησμόνησα τὸ ᾆσμα τοῦτο, καὶ θέλω σᾶς τὸ ἐπαναλάβει μεθ' ὅλα τὰ δάκρυα τὰ ὁποῖα μέλλω ἴσως νὰ χύσω εἰς μίαν τόσον γλυκεῖαν ἀνάμνησιν.

Δὲν θ' ἀνατελλεν ἡμέρα δι' ἡμᾶς ποτὲ αἰθρία,
Τὴν ψυχήν μας πάντα πόνοι θὰ τὴν εἶχον μαραμένην,
Ἂν δὲν ἤρχετο ὁ ἔρως ἐν ζωῇ παρηγορία
Καὶ τινα δὲν ἔσπειρ' ἄνθη 'ς τὴν ὁδόν της τὴν θλιμμένην.

SISMANOGLIO MEGARO

Εὐλογῶ, ὦ θεὲ Ἔρως, τὸν γλυκύν σου τὸν ζυγόν,
Ἂν τὰ βέλη σου καρδίας δύο πλήξουν ἁπαλάς,
Ἥμισυ τῶν πόνων ἔχει κάθε μιὰ ἐκ τῶν πληγῶν,
Κ' ἠμπορεῖς νὰ τὰς πληρώσῃς μὲ τὰς τέρψεις σου διπλᾶς.

Δυστυχὴς ποτὲ καρδία δὲν εἶναι ἀγαπωμένη,
Ἔν μειδίαμα, μιὰ λέξις, περὶ τύχης ἐγγυᾶται,
Μάτην νὰ τὴν πλήσῃ θέλει ἔστιν ὅτ' ἡ ἐλπὶς ἐρρέμνη
Σ' ἀγαπῶ, τῇ λέγ' ἡ ἄλλη, καὶ γαλήνης κοιμᾶται.
Εὐλογῶ, ὦ θεὲ Ἔρως, τὸν γλυκύν σου τὸν ζυγόν,
Ἂν τὰ βέλη σου καρδίας δύο πλήξουν ἁπαλάς
Ἥμισυ τῶν πόνων ἔχει κάθε μιὰ ἐκ τῶν πληγῶν,
Κ' ἠμπορεῖς νὰ τὰς πληρώσῃς μὲ τὰς τέρψεις σου διπλᾶς.

Ἐρασταὶ χθὲς δυὸ πλησίον εἰς πηγὴν στιλπνῶν ὑδάτων
Ἀνεκοίνουν τοὺς πρὸς γάμον φόβους των τεταραγμένοι,
Ἤκουσα τὰ λόγουν κρύφα, μάσσοντες τὰ δάκρυά των,
«Ἤθιον νὰ πάσχουν δύο ἢ εἷς εὐτυχὴς τὰ μέγη».
Εὐλογῶ, ὦ θεὲ Ἔρως, τὸν γλυκύν σου τὸν ζυγόν,
Ἂν τὰ βέλη σου καρδίας δύο πλήξουν ἁπαλάς,
Ἥμισυ τῶν πόνων ἔχει κάθε μιὰ ἐκ τῶν πληγῶν,
Κ' ἠμπορεῖς νὰ τὰς πληρώσῃς μὲ τὰς τέρψεις σου διπλᾶς.

«Ἦτο καιρὸς πλέον νὰ ἐπιστρέψωμεν οἴκαδε· ἕκαστος βοσκὸς ἔδιδε τὴν χεῖρά του εἰς ἑκάστην βοσκήν. Εἴτε ἐκ τύχης, εἴτε ἐξ ἐπιτηδειότητος ὁ Ἀρτίδωρος μοὶ ἔδωκε τὴν ἰδικήν του. Βαδίζοντες δὲ ἐν σιωπῇ δὲν ἐτολμῶμεν νὰ προσβλέπωμεν ἀλλήλους, πλὴν ἕκαστος ἡμῶν τῶν δύο ἐζήτει νὰ ὑποκλέψῃ τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ὁ ἄλλος δὲν ἠδύνατο νὰ τὸν ἰδῇ διὰ νὰ τῷ ῥίψῃ βλέμμα λαθραῖον· ὁσάκις δὲ οἱ ὀφθαλμοί μας συνηντῶντο κατεβιβάζοντο ἀμέσως. Ἐπὶ τέλους, «Ἀρτίδωρε τῷ εἶπον, αἱ ὀλίγαι ἡμέραι τὰς ὁποίας μᾶς χαρίζεις ἐνταῦθα θὰ σοὶ φανοῦν, τίς οἶδε, αἰῶνες ἐὰν ἀφῆκας εἰς τὸ χωρίον σού τινα ὀς-

τις νὰ σοὶ ἦναι προσφιλής.—Θὰ ἔδιδον πᾶν ὅ,τι κέκτημαι, ἀπεκρίθη, ὅπως αἱ εὐτυχεῖς μου αὗται ἡμέραι διαρκέσουν ὅσον καὶ ἡ ζωή μου.—Ἀγαπᾷς λοιπὸν πολὺ τὰς ἑορτάς;—Ὦ! δὲν εἶναι αἱ ἑορταί . . .» Στεναγμὸς διέκοψε τὸν λόγον του· ἀνεστέναξα καὶ ἐγὼ ὁμοίως· μοῦ ἔθλιψε τὴν χεῖρα· δὲν ἠξεύρω ἂν τῷ ἀνταπεκρίθην.

«Ἤμεθα εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ὅτε ὁ πρεσβύτερος ἡμῶν ὅλων Λεῦκος οὗτινος αἱ γνῶμαι ὑπῆρχον πάντοτε σεβασταὶ εἰς ἡμᾶς, προέτεινε νὰ ψάλωμέν τι διὰ νὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὸ χωρίον οὕτως εὔθυμοι ὅπως εἴχομεν ἐξέλθει· ἐπεφόρτισαν ἐμέ. Ἐπωφεληθεῖσα λοιπὸν μετ' εὐγνωμοσύνης τῆς εὐκαιρίας ταύτης ἠθέλησα νὰ δώσω συμβουλάς τινας εἰς τὸν Ἀρτίδωρον, καὶ ἰδοὺ τὸ ᾆσμα τὸ ὁποῖον ἔψαλα ἐνατενίζουσα αὐτόν:

Ἐραστὴς εὐτυχὴς θέλεις νᾶσαι,
Ἐχεμύθεια ἂς σ' ὁδηγῇ,
Εἰς τὸν ἔρωτα βαῖν' ἐν σιγῇ,
Κ' ἔσο βέβαιος δὲν ἀπατᾶσαι.
Μυστικὸς εἰς ὅλα γίνε
Ὅπως ἦσαι προσφιλής,
Ἡ ἐχεμυθία εἶναι
Τῆς καρδίας μας ἡ κλείς.

Ὦ! τὸν ἔρωτα μάτην κακίζουν,
Ἡ αἰδὼς ἐξαγνίζει αὐτόν,
Μία εἶναι κ' αὐτὸς ἀρετῶν
Μυστικὸν κ' αἰδὼς ἂν συμβαδίζουν.
Μυστικὸς εἰς ὅλα γίνε
Ὅπως ἦσαι προσφιλής,
Ἡ ἐχεμυθία εἶναι
Τῆς καρδίας μας ἡ κλείς.

SISMANOGLIO MEGARO

Συνεχῶς ἀφαιρεῖ λέξις μία
Εὐσταθείας μακρᾶς τὸν καρπὸν,
Μέχρι πόνου σου κρύπτου λοιπὸν,
Ἴσα μέν' ἡ χαρά σ' αἰωνία.
Μυστικὸς εἰς ὅλα γίνε
Ὅπως ἦσαι προσφιλής,
Ἡ ἐχεμυθία εἶναι
Τῆς καρδίας μας ἡ κλείς.

Μὴ πιστεύου εἰμὴ ς' τὴν καρδίαν σου
Τοὺς θριάμβους σου· ὅ,τι χαθῇ
Εἰς ἐπίδειξιν, θὰ προστεθῇ
Διπλασίως ἐπὶ τὴν χαράν σου.
Μυστικὸς εἰς ὅλα γίνε
Ὅπως ἦσαι προσφιλής,
Ἡ ἐχεμυθία εἶναι
Τῆς καρδίας μας ἡ κλείς.

«Ἀγνοῶ ἂν τὸ ᾄσμά μου ἤρεσεν εἰς τὸν Ἀρτίδωρον, πλὴν ἠξεύρω ὅτι ἐπωφελήθη τῶν συμβουλῶν του διότι καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς μεθ' ἡμῶν διαμονῆς του, ἔδειξε τόσην περίσκεψιν εἰς τὰς πρὸς ἐμὲ περιποιήσεις του, ὥστε ἡ μᾶλλον κακόβουλος γλῶσσα δὲν ἠδύνατο νὰ εὕρῃ λαβὴν εἰς κακολογίαν καθ' ἡμῶν.

«Ἤμην βεβαία ὅτι ἠγαπώμην, καὶ δὲν ἠδυνάμην νὰ ἀποκρύψω ὁμοίως ἀπὸ τὸν φίλον μου ὅτι καὶ ἡ καρδία μου ἦτον ἰδική του. Εἴχομεν δὲ συμφωνήσει ὅπως ἐπιστρέφων εἰς τὸ χωρίον του, ὡς τοῦτο εἶχε προαγγείλει, πέμψῃ συγγενῆ τού τινα ἢ φίλον τῆς οἰκογενείας του διὰ νὰ μὲ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν πατέρα μου, ὄντες βέβαιοι σχεδὸν ἀμφότεροι ὅτι οἱ γονεῖς μας ἤθελον συναινέσει εἰς τὸν γάμον τοῦτον. Τὸ πᾶν συνηγόρει ὑπὲρ τῶν σχεδίων ἡμῶν, ὁπότε δύο πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ Ἀρτιδώρου ἡμέρας, ἡ δυστυχία ἠθέλησε νὰ μὲ πλήξῃ διὰ τῆς ἐπι-

στροφῆς τῆς ἀδελφῆς μου τῆς διδύμου ἐκ χωρίου τινὸς ἔνθα εἶχε μεταβῆ εἰς θείαν μας τινά.

«Ἡ ἀδελφή αὕτη διὰ τὴν ὁλεθρίαν μου μοῖραν, καὶ καθ' ὅλως σπανίαν τύχην εἶναι ἡ ζῶσά μου φωτογραφία. Τὸ πρόσωπόν της, τὸ ἀνάστημά της, ἡ φωνή της, τὸ πᾶν τέλος εἶναι τόσον ὅμοιον πρὸς τὸ ἐμὸν, ὥστε οἱ γονεῖς μας μᾶς ἔδιδον πάντοτε διάφορον ἐνδυμασίαν διὰ νὰ μᾶς ἀναγνωρίζουν. Πλὴν μοιραίως οἱ χαρακτῆρες ἡμῶν εἶναι πολὺ μακρὰν τῆς ὁμοιότητος ταύτης· καὶ ἂν αἱ καρδίαι ἡμῶν ἦσαν ὡσαύτως δίδυμοι, δὲν ἤθελον ἀναμφιβόλως χέει τὰ τόσα μου δάκρυα.

«Εὐθὺς ἀπὸ τῆς ἐπιούσης τῆς ἐπανόδου αὐτῆς ὡδήγησε τὸ ποίμνιόν μας εἰς νομὴν κατὰ τοιαύτην ὥραν ἐνωρίς, ὥστε ἐγὼ ἔτι ἐκοιμώμην. Ἠθέλησα νὰ ἐξέλθω καὶ ἐγὼ διὰ νὰ τὴν συναντήσω, πλὴν ὁ πατήρ μου μὲ ἐμπόδισεν ὑποβαλών με εἰς ἄλλας ἐργασίας δι' ὅλης τῆς ἡμέρας· ἔπρεπε λοιπὸν νὰ χάσω ὅλως τὴν ἐλπίδα τοῦ νὰ ἴδω τὸν Ἀρτίδωρον. Τὴν ἑσπέραν δὲ ἐπιστρέψασα ἡ ἀδελφή μου, μοὶ εἶπε μυστηριωδῶς ὅτι εἶχε κάτι τι νὰ μοὶ ἀνακοινώσῃ πολὺ σπουδαῖον δι' ἐμέ. Ἡ καρδία μου διερράγη· ἐμάντευσα τὴν δυστυχίαν μου· εἰσέδυν εἰς γωνίαν τινὰ κρυφίως μετ' αὐτῆς, καὶ κρίνατε τί ἀπέγεινα ἀκούσασα τοὺς λόγους τούτους:

«—Τὴν αὐγήν, ἀδελφή μου, ὁδηγοῦσα τὸ ποίμνιόν μας εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Ἠνάρου, εἶδον ἐρχόμενον πρός με νέον τινὰ βοσκὸν ὅστις μοὶ εἶναι πάντη ἄγνωστος. Μὲ ἐχαιρέτησε δὲ καὶ ἔλαβε τὴν χεῖρά μου μετὰ τοσαύτης οἰκειότητος, ὥστε κατεπλάγην καὶ ὠργίσθην συνάμα· πλὴν ἡ σιωπή μου καὶ ἡ τοῦ προσώπου μου ἀλλοίωσις τὴν ὁποίαν θὰ παρετήρησε βεβαίως, δὲν ἦσαν ἱκαναὶ νὰ ἀναχαιτίσωσι τὰς παραφοράς του. «Λοιπόν! »ὡραία μου Θειολίνδη, μοὶ εἶπε, δὲν ἀναγνωρίζεις ἐκεῖνον ὅστις »σὲ ἀγαπᾷ περισσότερον ἢ τὸν ἴδιον ἑαυτόν του;» Ἐνόησα τότε, ἀδελφή μου, ὅτι ἐξελήφθην ἀντὶ σοῦ· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ ὑπόληψίς σου μοὶ εἶναι προσφιλὴς, καὶ εἰς τόσον θρασὺς ἄνθρωπος ἠμπορεῖ νὰ τὴν βλάψῃ πολύ, ἠθέλησα νὰ σὲ ἀπαλλάξω διὰ παντὸς τοῦ ὀχληροῦ τούτου. Ἀποφυγοῦσα λοιπὸν νὰ τῷ εἴπω ὅτι ἠπατᾶτο, καὶ λαβοῦσα ὕφος ὁποῖον ὥφειλε νὰ λάβῃ καὶ ἡ Θειολίνδη, ἀπεκρίθην εἰς τοὺς λόγους αὐτοῦ μεθ' ὑπερηφανείας καὶ μετὰ περιφρονήσεως συνάμα ἥτις τὰ μέγιστα τὸν ἐξέπληξε·

τοῦθ' ὅπερ δὲν σὲ δικαιοῖ ποσῶς, ἀδελφή μου. Ἀλλ' εὐτυχῶς πρὸς σέ, οἱ λόγοι μου ἐκεῖνοι τὸν ἔκαμαν πολλὴν ἐντύπωσιν· μὲ ἀρῆκε δὲ ἀποκαλῶν με, ἄπιστον, ἀχάριστον, καὶ δύναμαι νὰ σὲ βεβαιώσω ὅτι τοῦ λοιποῦ δὲν θέλει σὲ ἐπανίδει πλέον.—»

«Ἐννοεῖτε βεβαίως, ἀξιέραστοί μου ποιμενίδες, ὁπόσον ὑπέφερα κατὰ τὴν διήγησιν ταύτην. Ἤθελον εὐχαρίστως δώσει τὸ ἥμισυ τῆς ζωῆς μου διὰ νὰ ἦτο ἡ ἐπιοῦσα ἡ στιγμὴ ἐκείνη, ὅπως αὐτοστιγμεὶ ζητήσω καὶ ἐκβάλω τῆς ἀπάτης τὸν περιλημένον μου. Ὦ! πόσον μακρὰ καὶ φρικτὴ μοὶ ἐφάνη ἡ νύξ. Ἔλαμπον ἔτι οἱ ἀστέρες καὶ ἐγὼ ἤμην εἰς τοὺς ἀγροός. Ποτὲ δὲ τὰ πτωχά μου πρόβατα δὲν εἶχον τρέξει ταχύτερον. Φθάσασα εἰς τὸ μέρος ἔνθα συνείθιζον νὰ συναντῶ τὸν Ἀρτίδωρον, «Ἐπάνελθε, ἀνέκραζον, ἐπάνελθε μυριοπόθητέ μου, ἰδοὺ ἡ ἀληθὴς Θεολίνδη, ἐκείνη ἥτις δὲν ζῇ εἰμὴ ὅπως σὲ ἀγαπᾷ.» Οἴμοι! ἡ ἠχὼ ἀπεκρίνετο μόνον εἰς τὰς κραυγάς μου, καὶ ὁ Ἀρτίδωρος δὲν ἐπανήρχετο πλέον. Τέλος δὲ κατακοπεῖσα ἐκ τῶν τόσων μου ἀναζητήσεων, προσῆλθον νὰ καθήσω παρὰ τὸν κορμὸν ἰτέας, καὶ περιέμενον τὴν αὔξησιν τῆς ἡμέρας ὅπως διατρέξω ἐκ νέου ὅλους τοὺς τόπους οὓς προλαβόντως διῆλθον.

«Μόλις ἡ αὐγὴ προεῦσα ἄφινε νὰ διακρίνῃ τις τὰ διάφορα ἀντικείμενα, καὶ παρετήρησα χαρακτῆρας γραφῆς ἐγκεχαραγμένους ἐπὶ τοῦ φλοιοῦ αἰγείρου. Ἀτενίσασα προσεκτικώτερον, ἀνεγνώρισα τὴν χεῖρα τοῦ Ἀρτιδώρου καὶ ἀγνοῶ πῶς ἠδυνήθην νὰ ἀναγνώσω τοὺς ἑπομένους στίχους χωρὶς νὰ ἀποθάνω:

Ὦ σὺ ἧς ἡ ἀστάθεια εἶν' ἴση πρὸς τὴν καλλονήν,
Σὺ, ποῦ οὐδὲν τοὺς ὅρκους σου ἔχεις καὶ τὴν ζωήν μου,
Ζητεῖς αὐτὴν τεκμήριον ς τὴν ἀφοσίωσίν μου ;!
Σ' ἀρήκει, λάβε την, ἰδοὺ καὶ τὴν ὑστάτην μου φωνήν.

Θὰ ὑπακούσω, ὦ σκληρά, εἰς τὴν φρικτὴν διαταγήν,
Δὲν θὰ μὲ ἴδῃς τοῦ λοιποῦ, πλὴν ἕως εἰς τὸ χῶμα
Τὸν ἔρωτά σου ἔνδακρυς θὰ ἔχω εἰς τὸ στόμα,
Καὶ τ' ὄνομά σου θὰ ἐβγῇ εἰς τὴν ἐσχάτην μου κραυγήν.

Εἰς τὴν ψυχήν σου τὴν σκληρὰν νὰ ξαναπῶ ἔχω εὐχὴν
Τὸν ὅρκον ποῦ σοὶ ἔδωκα ὅρκον τῆς συμφορᾶς μου,
Χαράττων εἰς τὴν εὔκαμπτον αἴγειρον τὰς γραμμάς μου.
Ὦ! κάλλιον θὰ τυπωθοῦν ἐκεῖ ἢ εἰς τὴν σὴν ψυχήν.

Ὦ! χαῖρε, σὲ ἐλάτρευσε μέχρι θυσίας ἡ ἐμή,
Ἀφ' οὗ δὲ ἐμποδίσθηκε νὰ μὴ 'ς τὸ λέγῃ πλέον,
Νὰ σβύσῃ πλέον ὤφειλε, νὰ σβύσῃ τελευταῖον,
Κἂν γὰρ τὸν θάνατόν μ' αὐτὸν δυό σου πεμφθοῦν μοι [στεναγμοί,
Γλυκύτερος θὰ ἦν' αὐτὸς ἢ ἡ ζωή μου πλέον.

«Ἀνέγνωσα δὶς τὸ φρικτὸν τοῦτο χαῖρε χωρὶς νὰ κλαύσω· ἠθέλησα νὰ τὸ ἀναγνώσω ἐκ νέου, ἀλλὰ τὰ δάκρυά μου μὲ ἐμπόδισαν· καὶ ἂν τὰ δάκρυα ταῦτα δὲν μὲ ἤρχοντο, θὰ ἔπιπτον νεκρὰ παραχρῆμα. Ἡ ὀδύνη μοῦ ἀφῄρεσεν ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης τὸ ὀλίγον λογικὸν τὸ ὁποῖον ὁ ἔρως μοὶ εἶχεν ἀφήσει, καὶ ἀπεφάσισα τὸ πᾶν νὰ ἐγκαταλείψω ὅπως τρέξω κατόπιν τοῦ Ἀρτιδώρου. Ἤθελον νὰ φύγω τὴν αὐτὴν ἐκείνην στιγμὴν, ἀλλὰ δὲν ἠδυνάμην νὰ ἐγκαταλείψω τὴν αἴγειρον ἐκείνην ἐφ' ἧς εἶχε χαραχθῇ ἡ ἀπόφασίς μου. Προσπαθῶ μάτην νὰ παραλάβω ἐπ' ἐμοῦ τὸν φλοιὸν ἐκεῖνον· τὸν κατασπάζομαι μυριάκις, τὸν λούω διὰ τῶν δακρύων μου, καὶ φεύγω διὰ τῶν ἀγρῶν ἐπαναλαμβάνουσα τὰς τελευταίας λέξεις ἃς εἶχον ἀναγνώσει.

«Μετὰ μακρὰν καὶ ἐπαχθῆ ὁδοιπορίαν φθάνω εἰς τὰς ὄχθας ταύτας, αἱ ὁποῖαι δὲν εἶναι μακρὰν τῆς πατρίδος τοῦ ἐραστοῦ μου. Ἄχρις ὥρας οὐδεὶς ἠδυνήθη νὰ μοὶ δώσῃ πληροφορίας περὶ αὐτοῦ· θέλω δὲ τὸν ζητήσει ἀκόμη ἡμέρας τινὰς, καὶ ἂν ἡ ἀναζήτησίς μου ἀποβῇ ἄγονος, ἐὰν ὁ Ἀρτίδωρός μου δὲν ὑπάρχῃ πλέον, ἡ ἀπόφασίς μου ἐγένετο, θέλω τὸν ἀκολουθήσει. Ναὶ, ἀνέκραξεν ἀναλύουσα εἰς δάκρυα, θέλω τὸν ἀκολουθήσει· εἶναι ἡ τελευταία μου ἐλπίς.»

Τοιαύτη ὑπῆρξεν ἡ διήγησις τῆς Θεολίνδης. Ἡ Γαλάτεια καὶ ἡ Θαλία προσεπάθησαν νὰ τὴν παρηγορήσουν. «Μεῖνε ἐδῶ,

SISMANOGLIO MEGARO

τῇ εἶπεν ἡ Γαλάτεια, θὰ σὲ βοηθήσωμεν νὰ ἀνεύρῃς τὸν Ἀρτίδωρον, μέχρι δὲ τῆς ὥρας ἐκείνης θὰ τὸν κλαίωμεν μετὰ σοῦ.» Ἡ Θειολίνδη συγκινηθεῖσα ἐκ τῆς προσφορᾶς ταύτης, περιεπτύξατο τὴν Γαλάτειαν, καὶ ὑπεσχέθη νὰ μὴ τὴν ἀφήσῃ διά τινας ἡμέρας.

Ὁ Ἥλιος εἶχεν ἤδη δύσει, καὶ αἱ τρεῖς ποιμενίδες συναθροίσασαι τὰ ποίμνιά των ἐπανήρχοντο εἰς τὸ χωρίον. Δὲν εἶχον ἔτι φθάσει εἰς τὸ μέσον τῆς ὁδοῦ, καὶ ἡ Γαλάτεια παρετήρησεν ὅτι εἶχε λησμονήσει τὴν καλαύροπα αὐτῆς. Παρακαλέσασα λοιπὸν τὴν Θαλίαν καὶ τὴν Θειολίνδην νὰ ἐπιτηρῶσι τὸ ποίμνιόν της, ἐπέστρεψε μόνη πρὸς ἀναζήτησιν αὐτῆς· καὶ μετ' ὀλίγον διὰ μέσου τῶν δένδρων ἀνεκάλυψε πρεσβύτην τινὰ ποιμένα, ὀνόματι Λήνιον, καθήμενον εἰς ἣν θέσιν αὐτὴ κατεῖχε καὶ κρατοῦντα εἰς χεῖρας αὐτοῦ τὴν ῥάβδον ἣνἤρχετο νὰ ἀναλάβῃ.

Τὴν αὐτὴν ἐκείνην στιγμὴν ὁ Ἥλυσιος ἐπιστρέφων εἰς τὴν καλύβην του μετὰ τοῦ μικροῦ του ποιμνίου τῶν ἐρίφων, καὶ διερχόμενος ἐκεῖθεν ἀνεγνώρισε τὴν καλαύροπα τῆς Γαλατείας, καὶ στὰς ἐθεώρει τὸν Λήνιον μετ' ἐκπλήκτου ἤθους. Ἡ Γαλάτεια προσεκτικὴ εἰς τὴν κίνησιν ταύτην τοῦ Ἥλυσίου, ἐκρύβη ὄπισθεν θάμνου ὅπως ἀκούσῃ ὅ,τι ἔμελλε νὰ λεχθῇ.

«Ἀπὸ ποῖον ἔλαβες τὴν ῥάβδον ταύτην, ἐρωτᾷ ὁ Ἥλύσιος τὸν πρεσβύτην μετὰ φωνῆς ζωηρᾶς. — Πρὸ ὀλίγου τὴν εὗρον ἐδῶ, τῷ ἀπεκρίνατο οὗτος, καὶ τὴν ἔχω προωρισμένην τώρα διὰ τὴν Βελίσην, ἥτις εἶμαι βέβαιος δὲν θ' ἀρνηθῇ ἓν τόσον ὡραῖον δῶρον.—Εὔχομαι νὰ δυνηθῇς νὰ συγκινήσῃς τὴν Βελίσην διὰ τοῦ δώρου τῆς καλαύροπος ταύτης, ὑπέλαβεν ὁ Ἥλύσιος, ἀλλ' ἡ ἰδική μου εἶναι ὡραιοτέρα ἐκείνης· παρατήρησον πόσον ἐντέχνως ὁ φλοιὸς εἶναι ἀναγεγλυμμένος, καὶ φαίνεται σχηματίζων πέριξ περιειλιγμένον κλωνίον κισσοῦ. Τί θέλεις νὰ σοὶ δώσω διὰ νὰ ἀνταλλάξω δι' αὐτοῦ τὴν καλαύροπα ἣν κρατεῖς ;—Θέλω τὴν ὡραιοτέραν τῶν αἰγῶν σου.— Ὦ, συναινῶ, εἶπεν ὁ Ἥλύσιος· ἔχω μόνον ἓξ, ἰδοὺ δύνασαι νὰ ἐκλέξῃς». Ὁ γέρων Λήνιος δὲν ἔσχε πολὺν κόπον νὰ ἀπορασίσῃ· ἐκ τῶν ἓξ ἐρίφων τοῦ Ἥλυσίου ἡ μία ἦτο ἐπίτεξ, ταύτην καὶ ἔλαβε. Ὁ Ἥλύσιος ὑπερχαρὴς, τῷ ἔδωκε τὴν αἶγα, καὶ λαβὼν ὡς ἀντάλλαγμα τὴν καλαύροπα τὴν ἐπίεσε θερμῶς ἐπὶ τοῦ

στήθους του. Οἱ δύο ποιμένες ἀμοιβαίως ηὐχαριστημένοι ἀπεχωρίσθησαν· ἡ δὲ Γαλάτεια ὅλη σύννους κατέρθασε τὴν Θαλίαν καὶ τὴν ξένην, αἵτινες τὴν ἠρώτησαν περὶ τῆς ῥάβδου της. «Τὴν ἐπῆρε φαίνεται κἀνείς, ἀπεκρίθη ἡ ποιμενίς· ἀλλὰ δὲν δυσανασχετῶ».

Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ αἱ σκιαὶ τῆς νυκτὸς ἤρχιζον μελανοῦσαι τὰ ὄρη. Τὰ πτηνὰ συναθροιζόμενα εἰς τοὺς κλάδους διεριλονείκουν πρὸς ἄλληλα ὑπὸ τὰ φυλλώματα μετὰ συγκεχυμένου ψιθύρου τὰς θέσεις ἔνθα ἔμελλον νὰ διανυκτερεύσωσι, καὶ μακρὰν πανταχοῦ ἠκούοντο αἱ σύριγγες τῶν βοσκῶν καὶ οἱ κωδωνίσκοι τῶν προβάτων προσεγγιζόντων πρὸς τὸ χωρίον. Αἱ ποιμενίδες εἰσερχόμεναι εὗρον μεγάλας προετοιμασίας πρὸς ἑορτάς, ὧν ταῖς εἶπον τὴν αἰτίαν. Ὁ Δαράνιος, εἷς τῶν εὐπορωτέρων γεωργῶν, ἔμελλε τὴν ἐπαύριον νὰ νυμφευθῇ τὴν Σιλβηρίαν ἧς οἱ κυάνεοι μόνον ὀφθαλμοὶ ἀπετέλουν ὅλην τὴν προῖκα, ἀλλ' ὁ ἐλευθέριος ἐραστὴς ἤθελε νὰ ἑορτασθῇ ἡ εὐτυχία αὐτοῦ διὰ τοῦ λαμπροτέρου γάμου. Ἦσαν λοιπὸν κεκλημένοι ὅλοι οἱ προῦχοντες τῶν περιοίκων χωρίων· καὶ ὁ περίφημος Θύρσις, ὅστις δὲν εἶχεν ἀνταγωνιστὴν εἰς τὴν τέχνην τοῦ ᾄδειν, ἢ τοῦ αὐλεῖν, εἶχεν ἤδη ἔλθει μετὰ τοῦ φίλου του Δάμωνος. Ἡ Θειολίνδη ἐλπίσασα πρὸς στιγμὴν ὅτι θὰ ἤρχετο καὶ ὁ Ἀρτίδωρος εἰς τοὺς γάμους τούτους, ἀπεφάσισε νὰ ἀκολουθήσῃ τὴν Γαλάτειαν. Πάντες δὲ οἱ νέοι ποιμένες προσεκλήθησαν ὅπως μετάσχωσι τῶν παιδιῶν καὶ ἀγώνων, οἵτινες ἔμελλον νὰ συμπληρώσωσι τὴν ἑορτὴν ταύτην καὶ καλλύνωσι τὴν ἡμέραν.

SISMANOGLIO MEGARO

ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Ὦ! πότε θὰ δυνηθῶ νὰ ζήσω ἐν χωρίῳ; πότε θέλω γίνει κύριος μικρᾶς οἰκίας περικυκλουμένης ὑπὸ κεράσων, πλησίον τῆς ὁποίας νὰ ᾖναι κῆπος, ἀγροκήπιον, λειμὼν καὶ σίμβλα, περαιτέρω ῥύαξ ἐπιστεφόμενος ὑπὸ λεπτοκαρυῶν· πάντα ταῦτα νὰ περιβάλλωσι τὸ ἐμὸν κράτος, καὶ ἡ φιλοδοξία μου νὰ μὴ ὑπερβαίνῃ τὰ ὅρια τοῦ ῥύακος τούτου; Πότε θὰ δυνηθῶ νὰ ζήσω ἐν χωρίῳ, ἔνθα νὰ ῥεύσωσιν ἡμέραι μου τερπναὶ καὶ εὐτυχεῖς, ἔνθα ἡ ἐργασία, ὁ περίπατος καὶ ἡ ἀνάγνωσις νὰ καταζώσιν ὅλας μου τὰς στιγμάς, καὶ ἔνθα τέλος νὰ ἔχω τὰ μέσα πρὸς τὸ ζῆν, καὶ προσέτι τὰ μέσα πρὸς τὸ δίδειν; Διότι ἄνευ τούτου οὐδεὶς πλοῦτος. Ἔχειν δι' ἑαυτὸν, ταὐτὸν τῷ μὴ ἔχειν τίποτε. Ἐὰν δὲ ἠδυνάμην νὰ συμμερίζωμαι ὅλα μου τὰ ἀγαθὰ ταῦτα μετὰ συζύγου ἐναρέτου καὶ γλυκείας καὶ νὰ βλέπω τὰ τέκνα ἡμῶν παίζοντα ἐπὶ τῆς χλόης καὶ διαριλονεικοῦντα πρὸς ἄλληλα πότερον ταχύτερον νὰ σπεύσῃ πρὸς τὴν μητέρα του ὅπως τὴν ἐναγκαλισθῇ, δὲν ἤθελον διαγείρει τὸν φθόνον καὶ τῶν ἡγεμόνων τῆς Ὑρηλίου;

Τοιαύτη ἡ τύχη τῶν ποιμένων ὧν γράφω τὴν ἱστορίαν· γλυκὺς γάμος ἔστερε σχεδὸν πάντοτε μακρὸν πάθος. Ὁ Δαρήνιος, ἐραστὴς ἀγαπώμενος ὑπὸ τῆς Σιλβηρίας, ἔμελλε νὰ γίνῃ σύζυγος αὐτῆς. Ἅμα λοιπὸν τῇ ἐμφανίσει τῆς Ἠοῦς, ἅπαξάπαντες οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου καὶ τῶν πέριξ ἦσαν ἤδη συνηθροισμένοι εἰς τὴν πλατεῖαν. Καὶ ὁ μὲν πλέξας στεφάνους ἐξ ἀνθέων ἤρχετο ὅπως δι' αὐτῶν κοσμήσῃ τὴν θύραν τῆς οἰκίας τῶν μελλονύμφων, ὁ δὲ μετὰ τοῦ τυμπανίσκου καὶ τοῦ αὐλοῦ του παρερχόμενος τοὺς ἔπαιζεν ἐπιχάριτον καὶ ῥαιδρὸν ἐγερτήριον. Καὶ ἐδῶ μὲν ἠκούετο ὁ ἀγροτικὸς ἄσκαυλος, ἐκεῖ δὲ ἡ ἐναρμόνιος λύρα, ἀπωτέρω δὲ τὸ ἀρχαϊκὸν ψαλτήριον· καὶ οὗτος μὲν ἔθετε ταινίας ἐπὶ τῶν χορευτικῶν κρεμβάλων, ἐκεῖνος δὲ ἀνθοδέσμας ἐπὶ τοῦ χωρικοῦ του πίλου καὶ ἕκαστος τέλος ἐζήτει

νὰ φανῇ ἀρεστὸς τῇ ἐρωμένῃ αὐτοῦ ἐμψυχούμενος ὑπ' ἔρωτος καὶ χαρᾶς.

Οἱ νεόνυμφοι δὲν ἐβράδυναν πολὺ νὰ ἐμφανισθοῦν· μετὰ μικρὸν δὲ ὥρθησαν ἐνδεδυμένοι τὰς λαμπροτέρας αὐτῶν περιβολάς. Καὶ ἡ μὲν Γαλάτεια καὶ αἱ ἄλλαι κόραι ὡδήγουν τὴν Σιλβηρίαν, ὁ δὲ Ἡλύσιος καὶ οἱ νεανίαι ποιμένες περιεκύκλουν τὸν Δαρήνιον. Ἐν τῷ μέσῳ δὲ θορυβωδῶν ἀνευφημιῶν, καὶ ὑπὸ τὸν συγκεχυμένον ἦχον τῶν διαφόρων μουσικῶν ὀργάνων, ὁ χαριέστατος οὗτος θίασος ἔλαβε τὴν ὁδὸν τὴν πρὸς τὸν ναὸν ἄγουσαν.

Ὁρκισθέντες αἰωνίαν πρὸς ἀλλήλους πίστιν οἱ δύο σύζυγοι, ἐπανέκαμψαν εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ χωρίου ἔνθα πᾶσαι αἱ νεάνιδες ἔδραμον κομίζουσαι τὰ δῶρα ἅτινα εἶχον προωρισμένα διὰ τὴν νεόνυμφον. Καὶ ἡ μὲν ἐπανέκαμπτε φέρουσα κάνιστρον πλῆρες τῶν ἐκλεκτοτάτων ὀπωρῶν, ἄλλη δὲ ἐν τῷ πίλῳ της ὡὰ ἀρτιγέννητα ἅτινα ἔλαβεν ἀπὸ τῶν ὀρνίθων αὐτῆς τῶν ἰδίων. Καὶ αὐτὴ μὲν αὐτήν της προσήνεγκε τὴν ὄρνιθα, ἐκείνη δὲ νεαρὸν ἀλέκτορα. Χωρὶς δὲ λύπης καὶ χωρὶς οἰήσεως, ἔφερον πᾶσαι τὰ δῶρα αὐτῶν, ἑκάστη ἀναλόγως τῆς οἰκείας αὐτῇ κατασκάσεως.

Ἡ Γαλάτεια ἐπλησίασε καὶ αὐτὴ σὺν ταῖς ἄλλαις φέρουσα δύο τρυγόνας ἃς ὑπηρέτης τις τοῦ πατρός της εἶχε συλλάβει εἰς παγίδα. Ἡ ποιμενὶς φοβουμένη μὴ τὰς κακοποιήσῃ διὰ τῆς θλίψεως, τὰς περιέβαλλεν ἐλαφρῶς διὰ τῶν δύο αὐτῆς χειρῶν μύλις ἐπαρκουσῶν ὅπως κρατήσωσι τὰ δύο πτηνὰ ὧν αἱ λευκαὶ πτέρυγες, καὶ τὰ ῥοδόχροα ῥάμφη διεξέφευγον πάντοτε διὰ τῶν δακτύλων αὐτῆς. Σπεύδει νὰ φθάσῃ πρὸς τὴν Σιλβηρίαν ἣν χαιρετήσασα μετὰ θελκτικοῦ μειδιάματος, « Φίλη μου εἶπεν, ἰδὲ δύο πτηνὰ ἅτινα θέλουν νὰ ζήσουν μετὰ σοῦ· σὲ παρακαλῶ λοιπὸν δέχθητι αὐτά, ὅλοι οἱ πιστοὶ σύζυγοι τοῖς ὀφείλουν ἄσυλον». Μεταξὺ δὲ λέγουσα, παρουσιάζει τὰς περιστεράς· ἐνῷ δὲ ἡ Σιλβηρία ἔτεινε τὰς χεῖρας αὐτῆς ἵνα τὰς λάβῃ καὶ ἡ Γαλάτεια ἤνοιγε τὰς ἑαυτῆς, τὰ δύο πτηνὰ ἐπωφεληθέντα τῆς στιγμῆς διαφεύγουσι τῶν χειρῶν της, κρούσαντα συγκρότημα διὰ τῶν πτερύγων των τὸ πρόσωπον τῶν δύο νεανίδων, καὶ ἀναπετάσαντα εἰς τὰ ὕψη. Ἡ Σιλβηρία ἐκπεπληγμένη, καὶ ἡ Γαλάτεια περίλυπος σχεδὸν, ἀκολουθοῦν διὰ τῶν ὀφθαλμῶν

SISMANOGLIO MEGARO

τὴν πτῆσιν αὐτῶν ἐξαφανισθέντων μετ' ὀλίγον εἰς τοὺς ἀέρας· τότε δὲ προσβλέπουσιν ἀλλήλας χωρὶς νὰ ἀρθρώσωσι λέξιν, καὶ πάντες γελῶσιν ἐκτὸς τῆς Γαλατείας.

Ὁ Ἡλύσιος πλησιάσας πρὸς αὐτὴν τῇ εἶπε χαμηλοφώνως: «Τὰ πτηνὰ ταῦτα σὲ ἐτιμώρησαν διότι δὲν τὰ ἐκράτησας, πλὴν θὰ ἀναγκασθοῦν νὰ σὲ ἐπανίδουν καὶ τολμῶ νὰ ἐγγυηθῶ ὅτι θὰ ἐπανέλθουν νὰ σὲ εὕρουν.— Δὲν μὲ μέλει, εἶπεν ἡ Γαλάτεια, καὶ παρηγοροῦμαι ἐὰν ἦναι τώρα πλέον εὐτυχῆ.» Εὐθὺς δὲ παραγγείλασα νὰ τὴν φέρωσιν ἐκ τῆς φάτνης της ἀμνὸν ὡραῖον ἀντικατέστησε διὰ τούτου τὰς τρυγόνας αὐτῆς.

Ἐφ' ὅσον διενέμοντο τὰ δῶρα, πολλαὶ τράπεζαι παρετίθεντο ὑπὸ πυκνὰ φυλλώματα καλυφθεῖσαι μετὰ μικρὸν ὑπὸ ἐδεσμάτων. Ὁ Δαρήνιος ὅστις εἱστία αὐτοὺς διέταξε τὰς θέσεις μεταξὺ τῶν οἰκογενειαρχῶν, τῶν μητέρων καὶ τῶν θυγατέρων· οἱ νεανίαι ἵσταντο ὄρθιοι διὰ νὰ τοὺς ὑπηρετῶσιν. Ἀπωτέρω δὲ ἐπὶ ἀνδήρου τινὸς ἐν εἴδει ὀρχήστρας αὐτοσχεδίου ὑποστηριζομένης ὑπὸ ξυλίνων πίθων, ἐτοποθετήθησαν οἱ αὐλισταί. Ἡ συναυλία ἄρχεται, κραυγαὶ χαρᾶς καὶ εὐθυμίας διακόπτουσιν αὐτὴν καὶ ἡ φαιδρότης ἀπαστράπτει ἐπὶ ὅλων τῶν προσώπων· ὁμιλοῦσιν, ἀκούουσι, γελῶσι πάντες συγχρόνως, πάντες δὲ κατέχονται ὑπὸ ἀπλέτου εὐφροσύνης καὶ νομίζει τις ὅτι ἕκαστος ποιμὴν θέλει νυμφευθῇ τὴν ἐρωμένην αὐτοῦ.

Ὅπως δὲ οὐδὲν ἐλλείπῃ ἐκ τῆς ἑορτῆς ταύτης, μετὰ τὸ πέρας τοῦ δείπνου ὁ Δαρήνιος προτείνει ᾠδικὸν ἀγῶνα. Ἡ Σιλβηρία ἀποσπάσασα τὸν ἐξ ἀνθέων στέφανον αὐτῆς κηρύττει ὅτι θέλει δοθῇ ἆθλον εἰς ἐκεῖνον ὅστις ἤθελε τραγῳδήσει καλλίτερον ἐξυμνῶν τὸν ἔρωτα αὐτοῦ. Τότε σιγησάντων τῶν ὀργάνων τῶν μουσικῶν, πᾶσαι αἱ νεάνιδες ἐνατενίζουσι τοὺς ἐραστὰς αὐτῶν, πάντες δὲ οἱ ποιμένες παρασκευάζονται εἰς τὸν ἀγῶνα. Καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Ἔραστρος θέλει νὰ ἀποδυθῇ εἰς αὐτόν. Οὐδεὶς τολμᾷ νὰ ἀνταγωνισθῇ πρὸς τὸν Θύρσιν, μόνος δὲ ὁ Ἡλύσιος προσελθών, «Ποιμήν, τῷ λέγει, δὲν ἔχω τὴν ἀξίωσιν νὰ σὲ διαμφισβητήσω τὸν στέφανον, πλὴν θέλω νὰ ἐξυμνήσω ἐκείνην ἣν ἀγαπῶ.» Σιγὴ πάνδημος βασιλεύει πρὸς στιγμὴν εἰς τὴν ὁμήγυριν, καὶ οἱ δύο ἀνταγωνισταὶ ψάλλουσιν ἐναλλὰξ τοὺς ἑπομένους στίχους:

ΘΥΡΣΙΣ.

Ἡ πολυθέλγητρος Φυλλὶς εἶν' ἡ ἐμὴ λατρεία,
Ὁ ἔρως τῆς Φυλλίδος μου στηρίξει τὴν φωνήν μου.
Ὅστις τὴν γνώρισε ἂς μὴ ἀκούσῃ τὴν ᾠδήν μου,
Τὸ ὄνομα ποῦ πρόφερα ἀρκεῖ ὡς ὑμνῳδία.

ΗΛΥΣΙΟΣ.

Τ' ὄνομα τῆς λατρείας μου ποῦ μ' ἄναψεν ἐπίσης
Τὴν φλέξουσάν με ἐς ἀεὶ ἀγνὴν πυρὰν θὰ κρύψω,
Ἀλλὰ τὸ κάλλος της ὑμνῶν θὰ τὴν ἀποκαλύψω:
Εἶν' ἡ καλλίστη ἁπασῶν κ' εὐθὺς θὰ τὴν γνωρίσῃς.

ΘΥΡΣΙΣ.

Τὸ εὔχρουν μῆλον εἶν' εἰκὼν τοῦ χρώματος γρησία
Τοῦ θαλεροῦ τῆς φίλης μου, τὸ ῥαδινόν της στόμα,
Ἡ ἶρις τῶν ὀφρύων της, τὸ τακερόν της ὄμμα,
Κρατοῦσιν ἐν ἡδυπαθεῖ πάντας αἰχμαλωσίᾳ.

ΗΛΥΣΙΟΣ.

Ἡ ἁπαστράπτουσα χιών, τὸ ῥόδον τῶν Μαίων
Εἶν' ὅμοια πρὸς τὴν μορφὴν αὐτῆς, πλὴν καθ' ἓν μέρος:
Τῆς ὄψεώς της ἡ χιὼν δὲν τήκεται τὸ θέρος,
Οὐδὲ μαραίνει ὁ χειμὼν τὸ ῥόδον της τὸ θεῖον.

ΘΥΡΣΙΣ.

Ἀπ' ἔτους ἡ Φυλλὶς πληροῖ ὅλας μου τὰς αἰσθήσεις,
Τὴν ἀγαπῶ ἀφ' ἧς στιγμῆς εἶδον τὰ ὄμματά της,
Ὁ ἔρως μ' ἐπερίμενε κρυπτὸς εἰς τὰ μαλλιά της,
Καὶ μ' ἔπλεξε μὲ τοὺς χρυσοῦς βοστρύχους των ἁλύσεις..

ΗΛΥΣΙΟΣ.

Ὁ ἔρως της ἀπὸ πολλοῦ μ' ἔχει εἰς τὰ δεσμά του,
Ὅτε τὸ πρῶτον τῆς ζωῆς μου εἶδον τὴν ἐλπίδα,
Τὸν ἔρωτα νὰ μειδιᾷ 'ς τοὺς ὀφθαλμούς της εἶδα,
Κ' εὐθὺς εἰς τὴν καρδίαν μου ἠσθάνθην τὰ πυρά του.

SISMANOGLIO MEGARO

ΘΥΡΣΙΣ.

Καθὼς καθρέπτης συντριβεὶς δείχνει πολλαπλασίας
Τὰς ὄψεις ἑνὸς πράγματος ἐν εὐαρέστῳ πλάτῃ,
Οὕτω καὶ τῆς Φυλλίδος μου ἓν βλέμμα παριστάνει
Τὴν θελκτικὴν εἰκόνα της εἰς ὅλας τὰς καρδίας.

ΗΛΥΣΙΟΣ.

Ὡς τὴν μητέρα του ζητοῦν μὲ βελασμοὺς ἀρνίον
Πηδᾷ, σκιρτᾷ ὑπὸ χαρᾶς μακρόθεν ὡς τὴν ἴδῃ,
Οὕτω κ' εἰς τοὺς ποιμένας μας παλμοὺς ὁμοίους δίδει
Ἡ ποιμενίς μου σὰν φαρῇ ἐν μέσῳ τῶν ποιμνίων.

ΘΥΡΣΙΣ.

Φυλάττω τῇ γλυκυτάτῃ μου διὰ τὴν ἑορτήν της
Δύο ἐρίφια στικτὰ ποὺ ταῖς ὡς τὴν ζωήν μου.
Ὦ! ἀκριβὰ θὰ πληρωθῶ ὅν λάβω ἀμοιβήν μου
Τὰ κέρατα δι' ὧν αὐτὴ στέφει τὴν κεφαλήν της.

ΗΛΥΣΙΟΣ.

Οὐδὲν ἡ χεὶρ μου τῇ ἐμῇ δύναται τὰ προσφέρῃ
Οἴμοι! δὲν ἔχω ἢ καρδιὰν, καὶ ἕνα κέρας νέον
Ἐκείνη ἤδη πρὸ καιροῦ κτῆμά της εἶναι πλέον,
Αὐτὸς δ' ὡς ἕτερος ἐγὼ μ' αὐτὴν τὸ βῆμα φέρει.

Οἱ δύο ποιμένες ἔπαυσαν ᾄδοντες, ἡ δὲ Σιλβηρία ἀναποφάσιστος ἔτι ἐπεθύμει νὰ ἔχῃ δύο βραβεῖα. «Τὰ προτερήματά σας εἶναι ἴσα, τοῖς εἶπε· δὲν τολμῶ, καὶ δὲν δύναμαι νὰ κάμω προτίμησιν. Ἂς δεχθῇ λοιπὸν ἑκάτερος ὑμῶν κλάδον δάφνης, καὶ ἂς μοι ἐπιτραπῇ νὰ δώσω τὸν στέφανον εἰς τὴν καλλίζηλον τῶν φίλων μου». Ἔτι λέγουσα, προσφέρει εἰς τὸν Θύρσιν καὶ τὸν Ἡλύσιον ἀνὰ ἕνα στέφανον ἐκ δάφνης ὡραίου, καὶ στραφεῖσα πρὸς τὴν Γαλάτειαν ἐπιθέτει τὸν στέφανον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς.

Ἡ μουσικὴ ἤλλαξεν ἀμέσως τὸ προκαλοῦσμα τοῦ χοροῦ,

καὶ ὁ Ἡλύσιος πλησιάσας τὴν Γαλάτειαν τὴν παρεκάλεσε νὰ συγχορεύσωσιν. Ἡ ποιμενὶς ἠρυθρίασε καὶ ἐδέχθη, ὁ δὲ ποιμὴν, «Ἐπεθύμεις, τὴν ἠρώτησε μὲ φωνὴν τρέμουσαν, ὥστε ὁ Θύρσις νὰ λάβῃ τὸ ἆθλον; — Ὄχι, ἀπεκρίθη ἡ Γαλάτεια, ἤθελον μάλιστα πολὺ δυσαρεστηθῇ διὰ τὴν τιμὴν τοῦ χωρίου ἡμῶν, ἂν ξένος ἐκέρδιζεν αὐτό». Μετὰ τὰς ὀλίγας ταύτας λέξεις δὲν ἐτόλμησαν πλέον νὰ ὁμιλήσωσι.

Τῆς νυκτὸς ἐπελθούσης ἅπαντες ἔδραμον πρὸς τὴν οἰκίαν τοῦ Δαρνίου, ἐξαιρέσει τῆς Γαλατείας ἥτις ὡδήγησε τὰς φίλας της, τὴν Θαλίαν καὶ Θειολίνδην, εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς. Μετὰ δὲ τὴν ἀναχώρησιν τῶν τριῶν τούτων ποιμενίδων ὁ Ἡλύσιος ἔλαβε τὴν ἄγουσαν πρὸς τὴν καλύβην αὐτοῦ μετὰ τοῦ Ἐράστρου, Θύρσιος καὶ Δάμονος, ὧν οἱ δύο τελευταῖοι ἦσαν ἀπὸ πολλοῦ στενοὶ φίλοι αὐτοῦ γινώσκοντες τὸν ἔρωτα καὶ τοὺς πόνους του.

Δὲν εἶχον ἔτι πολὺ προχωρήσει, ὅτε διερχόμενοι παρὰ τὴν πλευρὰν ἐρήμου ναιδίου ἐκτισμένου ἐπὶ λοφίσκου τινός, ἤκουσαν τόνους ἐγχόρδου ὀργάνου. «Σταματήσωμεν πρὸς στιγμήν, τοῖς εἶπε τότε ὁ Ἔραστρος, ὅπως ἀκούσωμεν τὴν φωνὴν νεανίου ὅστις ἀπὸ δέκα πέντε ἤδη ἡμερῶν ἦλθεν ἐνταῦθα ἵνα γίνῃ ἐρημίτης. Πολλάκις ὡμίλησα μετ' αὐτοῦ, κατὰ δὲ τοὺς λόγους του φαίνεται ὅτι εἶναι ἐκ τῶν μεγάλων κυρίων τὸν ὁποῖον αἱ συμφοραὶ ἠνάγκασαν νὰ ἀπαρνηθῇ τὸν κόσμον. Ἂν δὲ ἡ Γαλάτεια ἐξακολουθῇ νὰ μὴ μεταχειρίζηται οὕτω πως, θὰ γίνω καὶ ἐγὼ ἐρημίτης μετ' αὐτοῦ».

Οἱ λόγοι οὗτοι τοῦ Ἐράστρου ἐνέπνευσαν εἰς τοὺς ποιμένας τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ ἴδωσι τὸν ἐρημίτην τοῦτον. Ἀναβάντες ὄθεν τὸν λοφίσκον συνήντησαν μετ' ὀλίγον νεανίαν εἰκοσιδυετῆ περίπου καθήμενον ἐπὶ ἀπορρῶγός τινος βράχου, ἐνδεδυμένον ἐκ μαλλίνου λίαν χονδροειδοῦς ὑφάσματος καὶ δεδεμένον τὴν ὀσφὺν διὰ σχοινίου ἀντὶ ζωστῆρος. Αἱ κνῆμαι καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ἦσαν γυμνοί, ἐκράτει δὲ εἰς χεῖρας αὐτοῦ κινύραν ἐξ ἧς ἀνέπεμπεν ἤχους πενθίμους. Οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ κάθυγροι ἦσαν ἐστραμμένοι πρὸς τὸν οὐρανόν, καὶ δύο ἐπιμήκη δάκρυα ἠυλάκουν τὰς παρειάς του. Ἡ σιγὴ τῆς νυκτός, τὸ ὠχρὸν τῆς Σελήνης φέγγος, τὸ ἄγριον καὶ ἱερὸν ἅμα ἐπιβάλλον τοῦ ναΐσκου, πάντα ταῦτα ἐφαίνοντο προετοιμάζοντα τὴν ψυχὴν εἰς τοὺς

SISMANOGLIO MEGARO

κινυρούς φθόγγους τοῦ ἐρημίτου, ὅστις ἐπί τινα καιρὸν προσανακρούσας ἔψαλε τὰ ἑπόμενα:

Ματαίως πέμπω πρὸς Θεὸν τοὺς ὀχληρούς μου γόους,
Τοὺς κατωδύνους στόνους μου, ὦ! δὲν ἀκούει πλέον,
Τύχην τὴν ἀλλοπρόσαλλον, ἔρωτα φρικαλέον,
Πάντα, καὶ ἕως εἰς δεσμοὺς φιλίας τοὺς ἀθῴους
Τῆς μόνης μας ὁάσεως εἰς τὰς ἐρήμους βίου,
Εἶδον ἐρούμεν' ἐπ' ἐμὲ πρὸς πλήρωσιν τῶν πόνων·
Ἐπλήρωσα τὴν τύχην μου: ἔφυν τὰ πάσχω μόνον.
Δὲν ἔχω πλέον τίποτε ἐπὶ τῆς ὑφηλίου!
Καὶ δὲν ἠμπορῶ τὰ ἀγαπῶ οὐδὲ τὰ ἀποθάνω.

Ἀγνὴ φιλία καὶ σεπτὴ ὡράϊσμα τοῦ βίου,
Τὸν ἔρωτα σοὶ πρόσφερα θῦμα κ' ἐμὲ μ' ἐκεῖνον,
Ὦ! δὸς κἂν τὴν γαλήνην σου 'ς τὸ στῆθός μου τὸ φθίνον.
Σὺ μόνη, λέγουν, ἐπαρκεῖς πρὸς κτῆσιν τοῦ ὀλβίου,
Ἀντὶ πλὴν τούτου μὲ πληροῖς σκληροῦ δηλητηρίου,
Κ' ἔν μόνον ζῶν αἰσθάνομαι, τὸν ἀληκτόν μου πόνον.
Τὴν τύχην μου ἐπλήρωσα: ἔφυν τὰ πάσχω μόνον.
Δὲν ἔχω πλέον τίποτε ἐπὶ τῆς ὑφηλίου!
Καὶ δὲν ἠμπορῶ τὰ ἀγαπῶ, οὐδὲ τὰ ἀποθάνω.

Ὁ ἐρημίτης ἐσίγησε καὶ ἡ κεφαλή του ἔκλινε πρὸς τὸν ὦμον αὐτοῦ, αἱ δὲ χεῖρές του ἀφεῖσαι τὰς χορδὰς τῆς κινύρας ἔπεσαν ἀδρανεῖς ἐπὶ τῶν πλευρῶν του. Οἱ ποιμένες ἔσπευσαν πρὸς βοήθειάν του, καὶ ὁ Ἔραστρος λαβὼν αὐτὸν εἰς τὰς ἀγκάλας του προσεπάθει νὰ τὸν ζωογονήσῃ. Ὁ δὲ ἐρημίτης ἀτενίσας αὐτὸν ἐπὶ πολὺ ὡς τις ἐξεγειρόμενος ἐκ φρικώδους ὀνείρου, «Ποιμήν, τῷ εἶπε, αἱ μέριμναι τὰς ὁποίας ὑπὲρ ἐμοῦ λαμβάνεις οὐδὲν ἢ τὴν παράτασιν τῶν ἀλγηδόνων μου προξενοῦν, καὶ ματαία ἔκφρασις εὐγνωμοσύνης μου εἶναι τὸ μόνον ὅπερ δύναμαι νὰ σοὶ προσφέρω.—Δύνασθε νὰ μᾶς διηγηθῆτε τὰς συμ-

φοράς σας· ἡ τρυφερὰ φιλία ἣν ἤδη μᾶς ἐνεπνεύσατε εἶναι ἀξία τῆς ἐμπιστοσύνης ταύτης.

—Ὦ! φιλία . . . ὑπέλαβεν ὁ ἐρημίτης, ποῖον ὄνομα διέφυγε τὸ ἔρκος τῶν ὀδόντων σας! Θέλω κάμει πᾶν ὅ,τι ἐπιθυμεῖτε ἀμέσως! Ἔχω πρὸς ὑμᾶς τόσας ὑποχρεώσεις· ἀπὸ τὸ χωρίον σας αὐτὸ ζητῶ τὴν ὀλίγην τροφὴν ἀναγκαίαν πρὸς τὴν ἀθλίαν μου ὕπαρξιν, καὶ μοὶ προσφέρεται πάντοτε πολὺ περισσοτέρα τῆς ὅσης ἔχω ἀνάγκην. Ἀφ' οὗ σᾶς ὀφείλω τὴν ζωήν, εἶναι δίκαιον νὰ γνωρίζητε καὶ τοὺς πόνους μου». Εἰς τὰς λέξεις ταύτας οἱ ποιμένες συνεθλίβησαν πέριξ αὐτοῦ, ὁ δὲ νέος ἐρημίτης ἤρξατο τὴν διήγησιν αὐτοῦ οὕτως:

«Εἰς τὴν ἀρχαίαν καὶ περίφημον πόλιν Χέρες, ἧς ἡ Ἀθηνᾶ καὶ ὁ Ἄρης προύστάτευον τοὺς κατοίκους, ἔζη νεαρός τις ἱππότης ὀνομαζόμενος Τίμβριος, πλήρης ἀρετῶν φυσικῶν τε καὶ ἠθικῶν. Ἐλαυνόμενος ὑπὸ ἀκαταμαχήτου συμπαθείας πάντα λίθον ἐκίνησα ὅπως ἀποκτήσω τὴν φιλίαν αὐτοῦ, καὶ ἐν τέλει ἐπέτυχον. Ἐντὸς δὲ μικροῦ σύμπασα ἡ πόλις λησμονήσασα τὰ δύο ὀνόματα Τιμβρίου, καὶ Φαβιανοῦ—τοῦ ἐμοῦ,—μᾶς ἀπεκάλεσε, τοὺς δύο φίλους.

«Ἤμεθα ἀληθῶς ἄξιοι τοῦ γλυκέος ἐπωνύμου τούτου. Πάντοτε ὁμοῦ, τὰ ὡραῖα ἡμῶν ἔτη παρήρχοντο ὡς στιγμαί. Αἱ μόναι μας ἐνασχολήσεις ἦσαν αἱ ἀσκήσεις τοῦ Ἄρεως, αἱ ψυχαγωγίαι ἡμῶν τὸ κυνήγιον, τὰ πάθη ἡμῶν ἡ φιλία· ἀλλ' ἡ εὐτυχία αὕτη παρετάθη μέχρι τῆς ἐποχῆς τῆς ὀλεθρίας ἐκείνης τῆς ζωῆς μου, ὅτε ὁ Τίμβριος ἤρισε πρὸς ἱππότην τινὰ ὀνόματι Πρανσίλον. Ἡ οἰκογένεια τοῦ φίλου μου τὸν ὑπεχρέωσε νὰ ἀπομακρυνθῇ, ἀλλ' οὗτος γράψας εἰς τὸν Πρανσίλον τὸν εἰδοποίησεν ὅτι μεταβαίνει εἰς τὴν Νεάπολιν ἔνθα ἤθελε τὸν εὕρει πάντοτε ἕτοιμον νὰ λύσῃ τὴν διαφορὰν οὕτως ὅπως ἤρμοζεν εἰς δύο εὐπατρίδας.

«Ὢν ἀσθενὴς τὴν ἐποχὴν ἐκείνην δὲν ἠδυνήθην νὰ ἀκολουθήσω τὸν φίλον μου, ὁ δὲ ἀσπασμὸς τοῦ ἀποχωρισμοῦ μας συνωδεύθη ὑπὸ θερμῶν καὶ πλείστων δακρύων. Τῷ ὑπεσχέθην ὅμως ὅτι ἤθελον σπεύσει ἀμέσως πρὸς αὐτὸν ἅμα τῆς ὑγείας μου ἀποκαθισταμένης, πλὴν μετὰ μικρὸν ἠσθάνθην ὅτι ἡ ἀπουσία του μὲ κατέβαλλε μᾶλλον ἢ ἡ ἀσθένειά μου, καὶ μαθὼν ὅτι τρεῖς γαλέραι ἦσαν ἕτοιμοι νὰ ἀποπλεύσουν ἐκ Κάδιξ

SISMANOGLIO MEGARO

εἰς Ἰταλίαν, ἀπεφάσισα νὰ ἐπιβιβασθῶ πρὸς ἀπόπλουν. Ἡ φιλία μοὶ παρέσχε δυνάμεις ἂς ἡ ἀνάρρωσις μὲ ἠρνεῖτο. Ἐπέβην λοιπὸν τοῦ πλοίου καὶ ὁ ἄνεμος ἐξυπηρετήσας τὰ σχέδια καὶ τοὺς πόθους μου μὲ διεπεραίωσεν εἰς Νεάπολιν ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν.

«Ἦτο νὺξ ὅτε ἀπεβιβάσθην εἰς τὸν λιμένα. Διερχόμενος δὲ ὁδόν τινα ἤκουσα κρότον ὅπλων συγκρουομένων, καὶ εἶδον ἄνδρα τὰ νῶτα ἐπηρεισμένα ἐπὶ τοῦ τοίχου ἔχοντα καὶ παλαίοντα μόνον κατὰ τεσσάρων δολοφόνων. Ὥρμησα εἰς βοήθειάν του, καὶ ἐπειδὴ εἶχον λάβει μετ' ἐμοῦ ἀκολουθίαν ὑπηρετῶν, παρέσχον τῷ δολοφονουμένῳ συνδρομὴν ἀποτελεσματικήν. Ἡ ἀπρόοπτος αὐτη ἐπικουρία ἐπέφερε τὴν φυγὴν τῶν δολοφόνων ἐκείνων, καὶ δραμὼν πρὸς τὸν ἄγνωστον ὁμιλήσας καὶ παρατηρήσας αὐτὸν ἀνακαλύπτω τὸν Τίμβριον.

«Τὸν συνέθλιψα εἰς τοὺς βραχίονάς μου χέων ἄπειρα δάκρυα, πλὴν ἐπλήρωσα λίαν ἀκριβὰ τὴν χαρὰν τῆς τόσῳ γλυκείας συνενώσεώς μας· ὁ φίλος μου εἶχε πληγωθῆ, ἡ δὲ συγκίνησις τῆς ἀπροσδοκήτου μου ἐμφανίσεως συμπληρώσασα τὴν ἐξάντλησιν τῶν φυσικῶν του δυνάμεων τῷ ἐπέφερε λειποθυμίαν ἥτις τὸν ἔρριψεν εἰς τὰς ἀγκάλας μου ἄπνουν σχεδὸν καὶ αἱμόφυρτον. Ἐζήτησα βοήθειαν ἀμέσως καὶ ὁ Τίμβριος συνῆλθε τέλος εἰς ἑαυτόν· χειρουργὸς δέ τις ἐπισκεφθεὶς αὐτὸν μὲ διεβεβαίωσεν ὅτι ἡ πληγή του δὲν εἶναι θανάσιμος. Ἡ διαβεβαίωσις αὕτη μὲ παρεμύθησε, καὶ θέσαντες τὸν δυστυχῆ μου φίλον ἐπὶ τῶν βραχιόνων ἡμῶν ὡς ἐπὶ φορείου τὸν μετεφέραμεν οἴκαδε.

«Ἐκεῖ ἔμαθον τὴν αἰτίαν τῆς ἐπιβουλῆς ταύτης. Ὁ Τίμβριος ἅμα τῇ εἰς Νεάπολιν ἀφίξει αὐτοῦ, ἐνεχείρισεν ἐπιστολὰς ἐξ Ἱσπανίας εἰς ἕνα τῶν μεγιστάνων τῆς πόλεως οὗ ἡ οἰκογένεια ἦτον ἰσπανικῆς καταγωγῆς. Λίαν φιλοφρόνως ὑποδεκτὸς γενόμενος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ὡς εὐπατρίδης καὶ συμπατριώτης του ὁ φίλος μου δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀντιστῇ εἰς τὰ θέλγητρα τῆς πρωτοτόκου τοῦ Νεαπολίτου θυγατρός, τῆς Νιζίδας, τῆς ὡραιοτέρας καὶ ἐναρετωτέρας τῶν Νεαπολιτίδων κορῶν. Ὁ σεβασμὸς καὶ ἡ αἰδημοσύνη του δὲν τὸν ἀφῆκαν ποτὲ νὰ ὁμολογήσῃ τὸν ἔρωτά του. Ἀλλὰ πρίγκηψ τις Ἰταλὸς, ἐρασθεὶς τῆς Νιζίδας καὶ μαντεύσας ὅτι εἶχεν ἀντεραστήν, φοβούμενος δὲ τὰς ἀρετὰς καὶ τὰ διάφορα πλεονεκτήματα τοῦ

Τιμβρίου, συνέλαβε τὴν ἄνανδρον ἰδέαν νὰ τὸν δολοφονήσῃ.

«Τὸ συμβεβηκὸς τοῦτο διασαλπισθὲν ἀνὰ πᾶσαν τὴν πόλιν ἔφθασε καὶ μέχρι τῶν ἀκοῶν τοῦ πατρὸς τῆς Νιζίδας, ὅστις ἀγανακτήσας διὰ τὸ ὅτι τὸ ὄνομα τῆς θυγατρός του εὑρέθη ἐμπεπλεγμένον εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, ἀπέκλεισε τῆς οἰκίας του τὴν εἴσοδον εἴς τε τὸν Ἰταλὸν πρίγκηπα καὶ τὸν φίλον μου.

«Ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη ἔβλαψε τὸν Τίμβριον πλειότερον ἢ ἡ πληγή του ὅστις διαβιβρωσκόμενος ὑπὸ πάθους ὅπερ τὰ κωλύματα ἐπὶ μᾶλλον ἐπηύξανον, καὶ ὑπὸ τῆς ἀπελπισίας του, ὅτι δὲν τὸ ἀπεκάλυψεν ὅτε ἠδύνατο, ἤθελε νὰ ἴδῃ τὴν Νιζίδαν ἀντὶ πάσης θυσίας. Διάφορα λοιπὸν συνελάμβανε σχέδια ἅτινα τὸ πρῶτον φαινόμενα αὐτῷ κατορθωτά, πολλὰ ἐπαρουσίαζον εἶτα προσκόμματα. Ἔγραφε μυρίας ἐπιστολάς, καὶ πάλιν τὰς ἔσχιζε, μυρία δὲ μέσα ἀνεφάρμοστα διεδέχοντο ἄλληλα εἰς τὸ πνεῦμα αὐτοῦ. Τόσαι δὲ τέλος ἀνησυχίαι, τόσαι θλίψεις, ἐπέδρασαν ὀλεθρίως ἐπὶ τῆς πληγῆς του, καὶ ὁ φίλος μου μετὰ μικρὸν περιέστη εἰς κίνδυνον. Ὅπως σώσω αὐτόν, ἀπεφάσισα νὰ εἰσδύσω ἐγὼ εἰς τῆς ἐρωμένης του.

«Ἐνδυθεὶς ὡς αἰχμάλωτος προσφάτως ἐξαγορασθείς, καὶ λαβὼν κιθάραν περιηρχόμην πᾶσαν ἑσπέραν κατὰ τὴν ὁδὸν ἔνθα κατῴκει ἡ Νιζίδα, καὶ ἔψαλλον παλαιὰ πενθηρὰ μέλη ἐκλαμβανόμενος ὡς Ἱσπανὸς διαφυγὼν τὰς χεῖρας τῶν Μαύρων. Μετ' οὐ πολὺ λόγος ἐγίνετο πολὺς ἐν τῇ συνοικίᾳ περὶ τοῦ αἰχμαλώτου μουσικοῦ. Ὁ πατὴρ τῆς Νιζίδας θελήσας νὰ ἀκούσῃ τοὺς ἐλέγους μου, μὲ εἰσήγαγεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. Ἐκεῖ εἶδον τὴν Νιζίδαν ταύτην, καὶ ἐκεῖ ἔχασα τὴν γαλήνην καὶ εὐτυχίαν τῆς ζωῆς μου. Ἐτόλμησα νὰ ἀτενίσω τὴν οὐρανίαν ἐκείνην μορφήν, τὸ ἀγγέλου ἐκεῖνο σῶμα, τοὺς ἡδυπαθεστάτους ἐκείνους ὀφθαλμοὺς ὧν ἡ λάμψις ἐσκιάζετο ὀλίγον ὑπὸ ἐλαφροῦ νέφους μελαγχολίας, καὶ ἠσθάνθην παραχρῆμα τὸ δηλητήριον ῥέον εἰς τὰς φλέβας μου. Ἔπρεπε νὰ φύγω, δὲν ἔσχον τὴν δύναμιν. Μόνη δὲ αὕτη ἡ στιγμὴ μὲ κατέστησε τόσον ὅσον καὶ τὸν Τίμβριον ἀσθενῆ.

«Μὲ παρεκάλεσαν νὰ ψάλω· μόλις ἠδυνάμην νὰ ὁμιλήσω. Ὑπακούσας μόλα ταῦτα ἔψαλα ἀσιανόν τινα ἔλεγον ὃν Πέρσης τις δοῦλος μοὶ εἶχε μάθει».

SIGMANOGLIO MEGARO

Πάντες οἱ ποιμένες παρεκάλεσαν τότε τὸν ἐρημίτην νὰ τοῖς εἴπῃ τὸ ᾄσμα τοῦτο, ὅστις ἀναλαβὼν τὴν κινύραν αὐτοῦ, μετὰ φωνῆς δὲ ἡδείας καὶ λιγυρᾶς ἔψαλε τὰ ἀκόλουθα:

Νελζίρης ὁ ἐράσμιος ἠγάπα τὴν Σεμίρην,
Καὶ ἡ Σεμίρ' ἡ θελκτικὴ ἠγάπα τὸν Νελζίρην·
Νὰ βλέπωνται καὶ ν' ἀγαπῶντ' οἱ δύο μεταξύ των
Καὶ νὰ τὸ λέγουν, δι' αὐτοὺς ἄλλη χαρὰ δὲν ἦτον.
Ἡ εὐτυχία κρέμαται ἀπ' ἕνα λεπτὸν νῆμα,
Μὲ ἕν μηδὲν ἐνίοτε δύναται νὰ ἐκπνεύσῃ.
Οἴμοι! ἀπὸ ἕν πέταλον τοῦ ῥόδου εὗρε μνῆμα
Κ' ἡ εὐτυχία τοῦ Νελζίρ· τίς θέλει τὸ πιστεύσει!

Ἕν ὄσῳ εἰς τὸν ἀνθηρὸν θαλλὸν ζῇ καὶ αὐξάνει
Ῥόδον τὸ πρόσμορον αὐτό, αὐτὸς δὲν θ' ἀποθάνῃ,
Πλὴν ὅταν τ' ἄνθος μαρανθὲν φύλλον πρὸς φύλλον ῥεύσῃ,
Καὶ τ' ἄνθος τὸ ἀνθρώπινον ἐκεῖνο θὰ ἐκπνεύσῃ.
Προσεκτικὴ, προσεκτικὴ καὶ ἡ Σεμὶρ στηρίζει
Τοὺς δυὸ γλυκεῖς της ὀφθαλμοὺς εἰς τοῦτο αἰωνίως,
Μὲ χεῖρα τρέμουσαν, δειλὴ καλλιεργεῖ, ποτίζει
Αὐτὸ ἐν ᾧ ἐρείδεται καὶ ἡ χαρὰ κ' ὁ βίος.

Μίαν ἡμέραν τὸ ἀγνὸν ἡμίκλειστόν της στόμα
Μ' ἕν φίλημα γλυκύτατον σκεπάζει ὁ μητρήν της,
Κ' ἐχύθη εἰς τὴν ὄψιν της αἰδὼς εἰς ῥόδου χρῶμα,
Νὰ τ' ἀποδώσῃ δὲν τολμᾷ ποθεῖ πλὴν 'ς τὸν Νελζίρ της.
Σ' τὸ ῥόδον τὸ ἀρτιανθὲς τὸ στόμα τότ' ἐγγίζει,
Καὶ ἕν παρθένον, θελκτικὸν τῷ δίδει φίλημά της·
Εἰς τὴν ἀφὴν τὸ στόμα της πλὴν τ' ἄνθος ἐκφυλλίζει,
Καὶ ἄκουσα δολοφονεῖ μόνη τὸν ἔρωτά της.

Ἀμέσως πίπτει ὁ Νελζὶρ 'ς τοὺς πόδας της ἐκπνέων
Χωρὶς αἰσθήσεις καὶ χωρὶς 'ς τὸ στῆθός του παλμόν,
Τὴν θλίβει καὶ ἐκπνέει φεῦ! μὲ μόνον στεναγμόν,
Κι' ὁ ἔρως τὴν καρδίαν του ἀφίνει ἄκων, κλαίων.
Ἐμβρόντητος μέν' ἡ Σεμὶρ, τρέμει, ῥιγεῖ καὶ κλαίει,
Τὸν θάνατον 'ς τὸ στόμα του ζητεῖ τὸ ποθητόν,
Καὶ μανιώδης θλίβουσα 'ς τὸ στῆθός της αὐτόν,
Τὰ χείλη εἰς τὰ χείλη του πιέζουσα ἐκπνέει.

«Ἡ Νιζίδα εἶχε νεωτέραν ἀδελφὴν Λευκὴν καλουμένην, τόσον σχεδὸν ὡραίαν ὅσον καὶ ἐκείνη, καὶ ἡ νεκρὰ Λευκὴ ἐφάνη ἀκούουσα τὸ ᾄσμά μου μετὰ πλείονος ἐνδιαφέροντος καὶ εὐχαριστήσεως ἢ οἱ λοιποί, ἐπῄνεσε δὲ πολὺ τὴν φωνήν μου. Τὴν ηὐχαρίστησα ἀτενίζων τὴν ἀδελφήν της. Ὁ πατήρ των μὲ παρεκάλεσε νὰ ἐπανέλθω, ἀλλ' ἐδίστασα πρὸς στιγμὴν πρὶν ἢ ἐπωφεληθῶ τῆς εὐκαιρίας ταύτης διότι διέβλεπον ὅτι κατεβύθιζον βαθύτερον τὸ βέλος τὸ διαπεράσαν τὴν καρδίαν μου. Πλὴν βιαζόμενος ὑπὸ τοῦ φίλου μου καὶ παρωθούμενος ὑπὸ τοῦ ἔρωτός μου, ἐπανέκαμψα εἰς τῆς Νιζίδας. Τὴν ἐπανεῖδον, καὶ πᾶσά μου θεραπείας ἐλπὶς ἀπωλέσθη.

«Κρίνατε περὶ τῆς πάλης τῆς διεγερθείσης ἐν τῇ ψυχῇ μου. Ἠγάπων τὸν Τίμβριον πλέον τῆς ζωῆς μου, πλὴν ἠγάπων τὴν Νιζίδαν πλέον ἴσως τοῦ Τιμβρίου. Τὴν ἔβλεπον καθ' ἑκάστην καὶ δὲν ἠδυνάμην γὰ τὴν ἀποφύγω οὔτε δι' αὐτὸ ἔτι τὸ συμφέρον τοῦ φίλου μου ὅστις ἀσθενὴς καὶ ἐν ἀναρρώσει ἐφαίνετο ὑποστηριζόμενος μόνον ὑπὸ τῆς ἐλπίδος ἣν παρ' ἐμοῦ ἀνέμενεν. Ὁ χρόνος ἀντὶ νὰ μὲ ἀνακουφίσῃ, ἀπεναντίας ἐπέτεινε τὰ δεινά μου, ἑκάστη δὲ στιγμὴ ἐδιπλασίαζε τὸ πάθος μου, τὰς τύψεις τοῦ συνειδότος μου καὶ τὰ βάσανά μου. Ἡ ὑγεία μου καὶ αὕτη δὲν ἠδυνήθη τέλος νὰ ἀντιστῇ· τὸ πρόσωπόν μου ἔχασε μετ' οὐ πολὺ τὰ χρώματα τῆς νεότητος, καὶ οἱ ὀφθαλμοί μου ἐσβεσμένοι καὶ κοῖλοι μόλις ἠδύναντο νὰ στραφῶσι πρὸς ἐκείνην ἥτις ἦν ἡ αἰτία τοῦ μαρασμοῦ μου. Ὁ πατὴρ τῆς Νιζίδας μοὶ ἐπέδειξε τὴν ἀνησυχίαν του, καὶ αὐτὴ αὕτη ἡ Νιζίδα, ἰδίᾳ δὲ ἡ ἀδελφή της Λευκὴ μὲ παρεκάλεσαν μετὰ τρυφερω-

SISMANOGLIO MEGARO

τάτων θωπειῶν καὶ ἐνδιαφέροντος νὰ μὴ ταῖς ἀποκρύψω τίποτε ἐκ τῶν ὀδυνῶν μου. Κατέκλεισα τὴν καρδίαν μου ἐνθυμηθεὶς ὅ,τι ὤφειλον πρὸς τὸν φίλον μου, καὶ ἀποφασίσας νὰ θυσιασθῶ μᾶλλον ἢ νὰ τὸν προδώσω, ἔσχον τὴν δύναμιν νὰ ταῖς εἴπω τὰ ἀκόλουθα:

«—Θέλετε μὲ οἰκτείρει ἔτι μᾶλλον ὅταν μάθητε ὅτι τὰς συμφοράς μου προξενεῖ ἡ φιλία. Νέος τις συμπατριώτης μου ἱππότης, καὶ φίλος μου ἐπιστήθιος, ἀγαπᾷ κόρην, τὴν ὡραιοτέραν ἐπὶ γῆς. Ὁ πρὸς αὐτὴν σεβασμός του εἶναι τοσοῦτος, ὥστε ἀδυνατεῖ νὰ τῇ ἐξομολογηθῇ τὸ πάθος του, καὶ ὁ σεβασμός του οὗτος ἀποφασίζει περὶ τῆς ζωῆς του. Ἐκεῖνον λοιπὸν θρηνῶ, ὅστις εἶναι ὁ τιμιώτερος καὶ ἀξιαγαπητότερος τῶν ἀνδρῶν, ὁ δὲ ἔρως του δὲν θὰ βραδύνῃ νὰ τὸν φέρῃ εἰς τὸν τάφον.

«Εἰς τὰς λέξεις ταύτας ἡ Νιζίδα μὲ διέκοψεν εἰποῦσα,— Φαβιανέ, ποτὲ δὲν ἐγνώρισα τὸν ἔρωτα, πλὴν μοὶ φαίνεται ὅτι εἶναι πλέον ἢ ἁπλότης τὸ νὰ ἀποθάνῃ τις μᾶλλον ἢ νὰ τολμήσῃ νὰ εἴπῃ εἰς μίαν γυναῖκα ὅτι τὴν ἀγαπᾷ. Ἐν πρώτοις, ἡ ὁμολογία αὕτη δὲν δύναται νὰ τὴν προσβάλῃ, καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι θὰ λάβῃ κακὴν ὑποδοχήν, πάλιν θὰ ἔχῃ τὸν καιρὸν νὰ ἀποθάνῃ.—Ὡραία Νιζίδα, τῇ εἶπον, ὅταν τις θεωρήσῃ τὸν ἔρωτα μὲ ὄμμα ἀδιαφορίας, δὲν βλέπει ἐν αὐτῷ ἢ παιδῶν παιδιὰς ὧν καταγελᾷ, ἢ ἃς τοὐλάχιστον οἰκτείρει· πλὴν ὅταν ἡ καρδία ἦναι τετραυματισμένη καιρίως, τὸ πνεῦμα, τὸ λογικόν, μακρὰν τοῦ νὰ μᾶς χρησιμεύσωσιν εἴς τι, εἶναι τὰ πρῶτα ἅτινα μᾶς ἀποπλανῶσι. Τοιαύτη εἶναι καὶ ἡ θέσις τοῦ φίλου μου. Κατόπιν παρακλήσεώς μου, ἐπέτυχον παρ' αὐτοῦ νὰ γράψῃ πρὸς ἐκείνην ἣν ἀγαπᾷ ἐπιστολὴν ἣν φέρω πάντοτε μετ' ἐμοῦ ἐπὶ τῇ ἐλπίδι τοῦ νὰ τὴν ἐγχειρίσω πρὸς ἐκείνην.— Δύναμαι νὰ ἴδω τὴν ἐπιστολὴν ταύτην; ἠρώτησεν ἡ Νιζίδα· εἶμαι πολὺ περίεργος νὰ παρατηρήσω τὸ ὕφος ἐραστοῦ εἰλικρινῶς κατεχομένου ὑπὸ τοῦ ἔρωτος.

«Μὴ ἀρεῖς νὰ μοῦ διαφύγῃ τοιαύτη περίστασις, ἐξαγαγὼν ἐκ τοῦ κόλπου μου ἐπέδωκα εἰς τὴν Νιζίδαν ἐπιστολὴν ἣν πρό τινων ἡμερῶν μὲ εἶχε δώσει ὁ Τίμβριος, περιλαμβάνουσαν ταῦτα:

Ἤμην ἀποφασισμένος νὰ μὴ διαρρήξω ποτὲ τὴν σιωπήν, προὐτίμων νὰ ἀποθάνω μᾶλλον μετὰ τοῦ οἴκτου σας, ἢ νὰ ζήσω μετὰ τῆς ὀργῆς σας. Ἀλλ' ἤθελε μὲ εἶσθαι λίαν φρικωδὲς νὰ μὴ σᾶς φανερώσω ποτὲ ὅτι σᾶς λατρεύω. Ἐὰν ἡ ὁμολογία μου αὕτη δὲν σᾶς προσβάλῃ, αἰσθάνομαι ὅτι θὰ ποθήσω δικαίως τὴν ζωὴν διὰ νὰ σᾶς τὴν ἀφιερώσω, πλὴν ἂν ἡ τόλμη μου σᾶς φανῇ ἀξιοτιμώρητος, ὁ θάνατός μου θέλει τὴν ἐξιλεώσει ἐντὸς ὀλίγου.

«Ἡ Νιζίδα ἀναγνοῦσα τὴν ἐπιστολὴν ταύτην μετὰ πολλῆς προσοχῆς—Δὲν πιστεύω, μοὶ εἶπεν, ὅτι τοιαύτη ὁμολογία ἔρωτος τοσούτου σεβασμοῦ ἐκφραστική, δύναται νὰ ἀπαρέσῃ, σὲ προτρέπω λοιπὸν νὰ δώσῃς τὸ γραμμάτιον τοῦτο ἄνευ φόβου κακῆς ὑποδοχῆς.— Δὲν εἶναι καιρὸς νὰ περιμείνω, ἀπεκρίθην, ὁ φίλος μου ἀποθνήσκει, καὶ ὑμεῖς δύνασθε νὰ τὸν σώσητε.— Πῶς τοῦτο;—Ἀπαντήσατε εἰς τὴν ἐπιστολὴν ταύτην ὡσεὶ ἀπηυθύνετο πρὸς ὑμᾶς· τὸ ἀθῶον τοῦτο μηχάνημα δύναται νὰ τοῦ διαφυλάξῃ τὰς ἡμέρας δίδον μοι τὸν καιρὸν ἅμα νὰ εὕρω τὴν περίστασιν ἣν ἐπιθυμῶ.—Ὄχι, δὲν ἀπήντησα ποτὲ εἰς ἐρωτικὰς ἐπιστολάς, μοὶ εἶπε, καὶ δὲν ἐπιθυμῶ νὰ ἀρχίσω δι' ἑνὸς δόλου. Ἀλλὰ τίς σ' ἐμποδίζει νὰ ἀναφέρῃς εἰς τὸν φίλον σου ὅ,τι συνέβη, θέτων τὸ ὄνομα ἐκείνης ἣν ἀγαπᾷ ἀντὶ τοῦ ἐμοῦ, καὶ λέγων αὐτῷ ὅτι ἀνέγνωσε τὴν ἐπιστολήν του, ὅτι σὲ προέτρεψε νὰ τὴν ἐγχειρίσῃς εἰς τὴν πραγματικήν του φίλην, ὅτι πράγματι δὲν ἐτόλμησας νὰ τῇ εἴπῃς ὅτι ἡ ἐπιστολὴ ἀπηυθύνετο πρὸς ἐκείνην τὴν ἰδίαν, ἀλλ' ὅτι ἔχεις διδόμενα νὰ ἐλπίζῃς ὅτι ἐκείνη θὰ τὸ μάθῃ ἄνευ ὀργῆς. Τὸ τέχνασμα τοῦτο θέλει ὑπάρξει ὠφέλιμον διὰ τὴν ὑγείαν τοῦ συμπατριώτου σου, καὶ δὲν θέλει διαψευσθῇ ὅταν θὰ ὁμιλήσῃ πρὸς τὴν πραγματικήν του ἐρωμένην.

«Ἐκπλαγεὶς ἐκ τῆς ἐπινοίας ταύτης ἐψέλλισα λέξεις τινὰς εὐχαριστίας καὶ ἔδραμον νὰ ἀναφέρω τὰ πάντα εἰς τὸν Τίμβριον. Ἡ ἐλπὶς ἣν συνέλαβεν, ἡ παραφορὰ τῆς χαρᾶς του, καὶ ἡ πρὸς ἐμὲ εὐγνωμοσύνη του, πάντα ταῦτα ἐγένοντο νέοι δεσμοὶ συσφίγξαντές με ἰσχυρότερον πρὸς τὸ καθῆκόν μου. Ἐδιπλασίασα λοιπὸν τὰς περιποιήσεις μου πρὸς τὴν Νιζίδαν, καὶ μολονότι θῦμα πάθους ὅπερ ἡ θεία αὐτῆς ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐδείνου δὲν τῇ ὡμίλουν ἢ μόνον περὶ τοῦ φίλου μου, μεταχειριζόμενος

SISMANOGLIO MEGARO

δὲ ἐκφράσεις ἃς ἡ καρδία μου μὲ ὑπηγόρευε δι' ἐμαυτόν, ἐξυπηρέτουν τὴν φιλίαν μὲ αὐτὸ τοῦτο τὸ αἴσθημα ὅπερ τὴν καταστρέφει.

«Τέλος τὰ πάντα ἐτόλμησα νὰ ἐξομολογηθῶ φανερώσας εἰς τὴν Νιζίδαν ὅτι ὁ φίλος μου ἐκεῖνος ἦτον ὁ Τίμβριος ὅστις παρ' ὀλίγον ἀπέθνησκε δι' αὐτήν, δηλώσας τὴν καταγωγήν του, ἐκθειάσας τὰ προτερήματά του, τὰς ἀρετάς του, καὶ ἐν ἑνὶ λόγῳ περιγράψας αὐτὸν ὅπως τὸν ἔβλεπον. Ἡ Νιζίδα δὲν τὸν εἶχε λησμονήσει· ἐκδηλώσασα δὲ ἔκπληξιν ἀληθῆ ἢ πλαστὴν μὲ ἤλεγξε διὰ τὸ θράσος μου, καὶ μὲ ἠπείλησε μάλιστα ὅτι ἤθελεν εἴπει τὰ πάντα πρὸς τὸν πατέρα της. Πλὴν διὰ μέσου τῆς ὀργῆς ἦν ἐπειρᾶτο νὰ ἰδιοποιηθῇ, εἶδον ἐναργῶς ὅτι ὁ Τίμβριος ἠγαπᾶτο.

«Τοῦτο δι' ἐμὲ ὑπῆρξεν ἡ τελευταία πληγὴ ἣν περιέμενον μὲν ἀπὸ πολλοῦ, ὑπῆρξε δὲ σκληροτέρα τῆς προσδοκίας μου. Ἀναγκασθεὶς πλέον νὰ δηλώσω εἰς τὸν Τίμβριον τὴν εὐτυχίαν αὐτοῦ ἀπεράσισα νὰ λάβω τὸ ἔσχατον μέτρον τοῦ νὰ φύγω ἀκολούθως ζητῶν τὸν θάνατον εἰς ἔρημόν τινα. Ἤλπιζον πολὺ ἐπὶ τὸ θάρρος μου, πλὴν τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἐπεχείρισα νὰ εἴπω εἰς τὸν ἀντεραστήν μου ὅτι ἠγαπᾶτο, ἔχασα τὸν λόγον· οἱ ὀφθαλμοί μου ἐπλήσθησαν δακρύων, καὶ μάτην ἐπεζήτησα νὰ κρύψω τὴν ταραχήν μου· οἱ λυγμοί μου μὲ προέδωκαν, αἱ δυνάμεις μου μὲ ἐγκατέλιπον, καὶ ἔπεσα ἀπειρηκὼς εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ φίλου μου βρέχων αὐτὸν διὰ τῶν δακρύων μου.

«Ὁ Τίμβριος καταπεπληγμένος καὶ περίτρομος, μὲ ὑποστηρίζει, μὲ περιπτύσσεται, μὲ ἐρωτᾷ, θέλει νὰ γνωρίσῃ τὴν αἰτίαν τῆς τόσῳ ζωηρᾶς θλίψεώς μου· πλὴν ἡ σιωπή μὲ βιάζει, καὶ καταβιβάζω τοὺς ὀφθαλμούς μου . . .—Ὦ! σὲ ἐννοῶ ἀνακράζει τέλος, τὴν ἀγαπᾷς, τὴν ἀγαπᾷς! Καὶ πῶς νὰ μὴ τὴν ἀγαπήσῃς! Ἡ καρδία σου φλογίζει διὰ τὴν θυσίαν ἣν μέλλει νὰ προσφέρῃ εἰς τὴν φιλίαν, θὰ ἤμην δὲ ἀγνώμων ἂν τὸ ἐδεχόμην. Ἀγάπα τὴν Νιζίδαν, ἀγάπα την, δὲν θὰ τὴν ἐπανίδω πλέον ποτέ· θὰ ζήσω ἴσως χωρὶς αὐτῆς, πλὴν εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ ἀπέθνησκον πάλιν ἂν προὐξένουν τὴν δυστυχίαν σου. —Εἰς δὲ τὰς λέξεις ταύτας ἀποστρέψας ἀπ' ἐμοῦ τὴν κεφαλὴν ὅπως μοὶ ἀποκρύψῃ τὰ δάκρυά του, μὲ ἔθλιβεν ἐπὶ τοῦ στήθους του μετὰ παραφορᾶς.

«Ἡ φιλία μὲ ἐνέπνευσε τὴν στιγμὴν ἐκείνην καὶ γενόμενος ἀνώτερος ἐμαυτοῦ,—Ἀπατᾶσαι, τῷ εἶπον, δὲν ἀγαπῶ τὴν Νιζίδαν ἀλλὰ τὴν ἀδελφήν της ἧς δὲν ἠδυνήθην νὰ κάμψω τὴν καρδίαν, ἡ δὲ σροδρότης ἔρωτος ἀπορριπτομένου εἶναι ἡ αἰτία τῆς ἀπελπισίας μου ταύτης.—Δὲν μὲ ἀπατᾷς μὲ εἶπε; θεωρῶν με κατὰ πρόσωπον.

«—Ὄχι, ἀγαπητέ μου Τίμβριε, εἶπον· λατρεύω τὴν Λευκὴν ἥτις περιφρονεῖ τοὺς πόθους μου, σὲ ζητῶ δὲ συγγνώμην ἂν ἡ μετὰ τῆς ἰδικῆς σου εὐτυχίας σύγκρισις τῆς ἰδικῆς μου τύχης μὲ ἀποσπᾷ δάκρυα, πλὴν σὲ ὑπόσχομαι νὰ μὴ χύσω πλέον. Ἄγε, πλησίον σου αἰσθάνομαι ὅτι ἡ εὐτυχία μου δὲν ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ἔρωτος.

«Ὁ Τίμβριος μὲ ἐπίστευσεν ἢ ὑπεκρίθη ὅτι μὲ ἐπίστευσεν ἀποφασίσας νὰ πεισθῇ περὶ τούτου τοῦ χρόνου προϊόντος. Καὶ ἐγὼ δὲ ἀποφασίσας νὰ ὑποδυθῶ πᾶσαν θυσίαν ἀναγκαίαν πρὸς τὴν εὐδαιμονίαν του δὲν ὤφειλον μόνον νὰ καταπνίξω τὸ ἀληθὲς αἴσθημά μου, ἀλλ' ἐπέπρωτο ἔτι νὰ ὑποκριθῶ καὶ αἴσθημα ὅπερ δὲν ἔτρεφον. Καὶ ἀπὸ τῆς ἐπιούσης ἀποκαλύψας εἰς τὴν Λευκὴν τίς ἤμην τῇ ἐξέφρασα ἔρωτά.

«Ἡ Λευκὴ μὲ ἠγάπα ἀπὸ πολλοῦ χρόνου χωρὶς νὰ τολμήσῃ νὰ τὸ ὁμολογήσῃ εἰς ἑαυτήν, πιστεύσασα δὲ ὅτι ἠγαπᾶτο τὸ ἐξωμολογήθη εἰς τὴν ἀδελφήν της καὶ ἡ ἐκμυστήρευσις αὕτη τῆς Λευκῆς ὑπῆρξε λίαν λυσιτελὴς εἰς τὸν Τίμβριον. Ἡ Νιζίδα ἀνθισταμένη πάντοτε εἰς ἔρωτα ὃν ἐφοβεῖτο ἐνεθαρρύνθη ἰδοῦσα σύντροφον. Καὶ ὅτε ἡ Λευκὴ ἐτόλμησε νὰ τῇ ὁμιλήσῃ περὶ τοῦ ἔρωτός της ἡ Νιζίδα κατενύγη τὴν καρδίαν. Οὕτω δὲ αἱ δύο ἀδελφαὶ ἀνακοινώσασαι ἀλλήλαις τοὺς φόβους των ἐνεψυχώθησαν ἀμοιβαίως καὶ ἡ εὐχαρίστησις τοῦ διαχῦσαι τὴν ψυχήν των τὰς ἔκαμε νὰ γνωρίσωσι κάλλιον τὰς τέρψεις τοῦ ἔρωτος.

«Χάρις εἰς τὸν μεταμφιεσμόν μου ὑπῆρχε πρασιτὴ ἡ οἰκία εἰς ἐμὲ ὅστις φέρων τὰς ἐπιστολὰς τοῦ φίλου μου τῷ παρεῖχον πολλάκις καὶ τὴν εὐτυχίαν τοῦ νὰ βλέπῃ κρύφα τὴν ἐρωμένην του. Τότε ἐδιπλασίαζον τὰς πρὸς τὴν Λευκὴν περιποιήσεις μου, καὶ τότε ὁ Τίμβριος μετὰ χαρᾶς βλέπων κατὰ πόσον ἠγαπώμην μὲ συνέχαιρε περιπτυσσόμενός με καὶ ὁμνύων ὅτι δὲν ἤθελε νυμφευθῇ τὴν Νιζίδαν ἢ τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἤθελεν ἐπιτευχθῇ ἡ

SISMANOGLIO MEGARO

μετὰ τῆς Λευκῆς ἕνωσίς μου. Ἔκλινον τὴν κεφαλὴν ὑπείκων εἰς ὅ,τι ἀπήτει παρ' ἐμοῦ ἡ φιλία.

«Περιεμένομεν μόνον τὰς ἐξ Ἱσπανίας εἰδήσεις ὅπως ζητήσωμεν τὰς χεῖρας τῆς Νιζίδας καὶ τῆς Λευκῆς, ὁπότε ὁ Πρανσίλος, ὁ ἱππότης ἐκεῖνος μεθ' οὗ εἶχεν ἔλθει εἰς διένεξιν ὁ Τίμβριος ἐν Χέρες, ἀφίκετο εἰς Νεάπολιν ὅπως ζητήσῃ ἱκανοποίησιν παρὰ τοῦ φίλου μου. Μελλούσης νὰ δοθῇ δημοσίᾳ τῆς ἱκανοποιήσεως ταύτης ἐχρειάσθη ἱκανὸς καιρὸς ὅπως ἡ ἄδεια ἐκδοθῇ παρὰ τοῦ ἀντιβασιλέως καὶ ὁρισθῶσιν οἱ κριταί. Τέλος ἡ τρομερὰ αὕτη ἀνθρωπομαχία ὡρίσθη ὀκτὼ ἡμέρας μετὰ τὴν ἐπίτευξιν τῆς ἀδείας ἐν εὐρείᾳ τινὶ πεδιάδι μὴ ἀφισταμένῃ πολὺ τῆς Νεαπόλεως.

«Ἡ εἴδησις αὕτη ἔκαμε πολὺν πάταγον, καὶ μεθ' ὅλας τὰς προφυλάξεις ἡμῶν ἡ Νιζίδα ἐπληροφορήθη περὶ τούτου. Ἡ ταραχὴ καὶ ἡ θλῖψις αὐτῆς ὑπῆρξαν τόσον ζωηραὶ ὅσον καὶ ὁ ἔρως αὐτῆς. Τηκομένη καὶ ἀγωνιῶσα διήρχετο ἐν δάκρυσι καὶ ἄσιτος τὰς ὀκτὼ τῆς προθεσμίας ἡμέρας αἵτινες τῇ ἐραίνοντο τόσον μακραὶ καὶ τόσον βραχεῖαι, ἡ δὲ φρικώδης ἀβεβαιότης σκληροτέρα καὶ τῆς δυστυχίας αὐτῆς δὲν ἐβράδυνε τέλος νὰ ἐξαντλήσῃ παντάπασι τὰς φυσικάς της δυνάμεις, καὶ ἔπεσεν ἀσθενής. Ὁ πατήρ της ἀγνοῶν τὴν ἀληθῆ αἰτίαν τῆς ὀδύνης της ἀπεφάσισε πρὸς ἀνάκτησιν τῆς ὑγείας αὐτῆς νὰ τὴν μεταφέρῃ εἰς τὴν ἐξοχικήν του οἰκίαν.

«Τὴν ἡμέραν τῆς ἀναχωρήσεώς των, ἥτις ἦτο ἡ προηγουμένη τῆς μονομαχίας, ἡ Νιζίδα μὲ προσεκάλεσε παρ' ἑαυτῇ. Πλησιάσας παρὰ τὴν κλίνην της, μόλις ἠδυνήθην νὰ τὴν ἀναγνωρίσω. Ἦτο κάτωχρος καὶ καταβεβλημένη, αἱ δὲ μακραὶ αὐτῆς βλεφαρίδες ἦσαν κάθυγροι.—Φαβιανέ, μοὶ εἶπε μετὰ φωνῆς ἐσβεσμένης, πρόσφερε εἰς τὸν Τίμβριον τοὺς ἀσπασμούς μου καὶ εἰπέ τῳ ὅτι αἱ ἡμέραι μου ἐξαρτῶνται ἐκ τῶν ἰδικῶν του καὶ ὅτι αὔριον θὰ ὑπερασπισθῇ τὴν ζωήν μου. Ὅσον δὲ διὰ σέ τὸν κάλλιστον τῶν φίλων του μετ' ἐμέ, εἶμαι βεβαία ὅτι δὲν θέλεις τὸν ἐγκαταλείψει, καὶ ἂν δυστύχημά τι τῷ ἐπήρχετο θέλεις εἶσαι πλησίον του διὰ νὰ τὸν ὑποστηρίζῃς. Ὦ! ἤθελον νὰ δύναμαι κἀγὼ νὰ σὲ ἀκολουθήσω. Περίμενε, προσέθηκεν ἀποσπῶσα ἐκ τοῦ τραχήλου αὐτῆς ἐγκόλπιόν τι τιμαλφῆς ὅπερ κατέλουσε διὰ τῶν δακρύων της, φέρε τοῦτο εἰς ἐκεῖνον καὶ εἰπέ τῳ ὅτι τὸ κειμήλιον τοῦτο μὲ προὐφύλαξε πάντοτε κατὰ παντὸς κινδύνου, αὔριον δὲ θέλει μοὶ γίνει πλέον ἢ ποτε λυσιτελές. Ἔχω ἀκόμη μίαν παράκλησιν νὰ σὲ κάμω· ἀναχωρῶ μετὰ τοῦ πατρός μου εἰς τὴν ἐξοχὴν ἥτις ἀπέχει μόνον ἡμίσειαν λεῦγαν ἀπὸ τὸν τόπον τῆς μονομαχίας, ὑποσχέθητί μοι λοιπὸν ὅτι θὰ ἔλθῃς εἰς τὴν ἐξοχὴν αὐθωρεὶ νὰ μὲ δώσῃς εἴδησιν περὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῆς μονομαχίας. Ἐὰν ὁ Τίμβριος ἦναι νικητὴς θὲς εἰς τὸν βραχιόνά σου ταύτην τὴν λευκὴν ταινίαν, θέλεις συντομεύσει τὰς βασάνους μου, ἐὰν πλὴν πέσῃ ὦ! δὲν ἔχω πλέον ἀνάγκην σοῦ! . . .

«Ὑποσχεθεὶς τὰ πάντα ἔδραμον νὰ φέρω εἰς τὸν Τίμβριον τὸ ἱερὸν ἐγκόλπιον. Ἡ γενναιότης καὶ ἡ ἱκανότης αὐτοῦ ἐδιπλασιάσθησαν· τὸ ἠσπάσθη, τὸ ἔθηκεν ἐπὶ τῆς καρδίας του, καὶ βέβαιος σχεδὸν ὅτι θὰ ἦτο ἀήττητος ἠδύνατο νὰ προκαλέσῃ τὸν κόσμον ὅλον.

«Τέλος ἡ στιγμὴ ἔφθασε, σύμπασα ἡ πόλις τῆς Νεαπόλεως συρρέει εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης, ὁ Πρανσίλος καὶ ὁ Τίμβριος ἐμφανίζονται, ἐκλέγουσιν ὅπλον τὸ ξίφος καὶ· τὸ ἐγχειρίδιον, τὸ περίφραγμα ἀνοίγεται, αἱ σάλπιγγες ἠχοῦσι, καὶ οἱ δύο ἀγωνισταὶ ἀντίπαλοι εἰσορμῶσιν εἰς τὴν κονίστραν.

Ἡ πάλη ὑπῆρξεν ἴση ἐπὶ πολύ. Ὁ Πρανσίλος ἐπιδέξιος καὶ ἀνδρεῖος τραυματίζει τὸν Τίμβριον, καὶ ἡ νίκη εἶναι ἀμφίρροπος. Τέλος ὁ ἔρως ὑπερισχύει, ὁ Τίμβριος προσβάλλει τὸν Πρανσίλον, τὸν ἀνατρέπει πρὸ τῶν ποδῶν αὐτοῦ καὶ ὁ γενναιόφρων φίλος μου ῥίψας τότε τὸ ξίφος τρέχει εἰς βοήθειάν του. Ὁ Πρανσίλος ὁμολογεῖ ἑαυτὸν ἡττημένον καὶ ὅλοι οἱ θεαταὶ ἐπευφημοῦσιν.

«Ἡ φρικώδης ἀβεβαιότης ἐν ᾗ διετέλουν ἐπὶ τοσοῦτον, ἡ ἀγωνία ἣν μοι προὐξένησεν ἡ πληγὴ τοῦ Τιμβρίου καὶ ἡ ἐκ τῆς νίκης του χαρά, πάντα ταῦτα καταταράξαντά με μὲ ἔκαμον νὰ λησμονήσω τὴν λευκὴν ταινίαν καὶ ἔδραμον ἄνευ αὐτῆς ὅπως ἀναγγείλω εἰς τὴν Νιζίδαν τὴν κοινήν μας εὐτυχίαν. Οἴμοι! καθ' ὅσον ἡ ὀλεθρία στιγμὴ προσήγγιζε, πυρετὸς σφοδρότατος κατεφλόγιζε τὰς φλέβας αὐτῆς, πλὴν καὶ μεθ' ὅλον τὸν ἐκνευρισμόν της ἐσύρθη πρὸς τὰ παράθυρα τῆς ἀνωτάτης ὀροφῆς τῆς οἰκίας ἔνθα στηριζομένη ὑπὸ τῶν ὑπηρετριῶν της, τοὺς ὀφθαλμοὺς δὲ ἔχουσα τεταμένους ἐπὶ τῆς ὁδοῦ καὶ εἰς ἓν

SISMANOGLIO MEGARO

σημεῖον προσηλωμένους περιέμενε τὴν ζωὴν ἢ τὸν θάνατον. Αἰφνης μὲ παρατηρεῖ καὶ μὴ ἰδοῦσα τὴν λευκὴν ταινίαν πίπτει ἀναίσθητος εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς ἀδελφῆς της.

«Φθάνω· ὅλη ἡ οἰκία ἀντήχει ὑπὸ ὀλολυγμῶν, ὅλων οἱ ὀφθαλμοὶ ἦσαν ἔμπλεῳ δακρύων· εἰσχωρῶ μέχρι τῆς Νιζίδας εἰς ἣν ἐδαψίλευον βοηθείας ἀνωφελεῖς. Οὐδὲν μέσον ἴσχυε νὰ τὴν ἐμψυχώσῃ. Ἰδὼν τοὺς ὀφθαλμούς της κεκλεισμένους, τὸ στόμα της ἠνεῳγμένον, τὰ χείλη της πελιδνὰ ἀνεμνήσθην τότε τῆς ὀλεθρίας μου λήθης, καὶ μαινόμενος ἐξ ἀπελπισίας, ἀσπαίρων ἐξ ὀδύνης ἐξορμῶ τῆς οἰκίας ταύτης. Δὲν τολμῶ πλέον νὰ εὕρω τὸν φίλον μου εἰς τὸν ὁποῖον ἤμην βέβαιος ὅτι ἤθελον φέρει ἄφευκτον θάνατον. Ἀναποφάσιστος λοιπόν, ἀπεγνωσμένος, παράφρων, λαμβάνω τὴν πρώτην τυχοῦσάν μοι ὁδὸν καὶ μόλις προβὰς βήματά τινα, ἀκούω νὰ μὲ κράζωσι ὄπισθεν γεγωνυίᾳ τῇ φωνῇ. Στραφεὶς ἀνεγνώρισα τὸν Εὐτυχῆ, τὸν ὑπηρέτην τοῦ Τιμβρίου.—Ὁ κύριός μου σᾶς περιμένει, μοὶ εἶπεν, ἔλθετε ἀμέσως νὰ τὸν ἰδῆτε. — Δὲν θέλω, καὶ δὲν δύναμαι πλέον, ἀπήντησα, νὰ ἰδῶ τὸν κύριόν σου· ἡ Νιζίδα δὲν ὑπάρχει πλέον, καὶ ἐγώ, ἐγὼ τὴν ἐφόνευσα! . . . — Προφέρων δ' ἔτι τὰς λέξεις ταύτας ἀπομακρύνομαι βιαίως, φθάνω εἰς τὴν Γαιέτην καὶ ἐκεῖ εὑρὼν πλοῖον ἕτοιμον νὰ ἀποπλεύσῃ εἰς Ἱσπανίαν ἐπιβιβάζομαι καὶ ἐπαναπάπτω εἰς τὴν πατρίδα μου ἔνθα ἐνεδύθην τὸ ἔνδυμα τοῦτο ὅπερ δὲν θέλω ἀφήσει πλέον.

«Ἰδοὺ φίλοι μου πεπαιδευμένες, ἡ διήγησις τῶν συμφορῶν μου. Εἶχον ἐλπίσει ὅτι ἤθελον εὕρει τὴν εἰρήνην τῆς ψυχῆς μου ἐν τῷ ἐρημητηρίῳ τούτῳ, πλὴν φεῦ! εὑρίσκω μόνον ἀπομόνωσιν καὶ φρίκην. Ματαίως πειρῶμαι νὰ ἀναπέμψω τὴν ψυχήν μου εἰς τὸ ὂν τὸ ὕψιστον ἐκεῖνο ὅπερ πληροῖ τὸ σύμπαν καὶ ὅπερ ἔδει νὰ ἀπορροφήσῃ καὶ τὴν διάνοιάν μου. Οἴμοι! ἡ ἀνάμνησις ἐκείνου ὅπερ ἀπώλεσα ἀνεπιστρεπτεῖ μὲ καταδιώκει πᾶσαν στιγμήν. Καθ' ἑκάστην λέγω κατ' ἐμαυτὸν νὰ λησμονήσω τὴν Νιζίδαν καὶ τὸν Τίμβριον, πλὴν καθ'ἑκάστην τοὺς κλαίω».

Οἱ ποιμένες δὲν ἀπεπειράθησαν νὰ παραμυθήσωσι τὸν ἐρημίτην, πλὴν συνελυπήθησαν καὶ συνέκλαυσαν. Ἡ νὺξ ἦτο προκεχωρημένη ἡ δὲ σελήνη εἰς τὸ ἀνώτατον σημεῖον τοῦ σταδίου αὐτῆς, καταλιπόντες ὅθεν τὸ ἐρημητήριον μετέβησαν εἰς τὴν καλύβην τοῦ Ἠλυσίου ἔνθα κατακλιθέντες ἐπὶ δορῶν αἰγῶν παρεδόθησαν εἰς τὸν Μορφέα. Ὁ Ἠλύσιος ἰδὼν τοὺς τρεῖς συνομίλους αὐτοῦ ἀποκοιμηθέντας ἐγερθεὶς ἐξῆλθε τῆς καλύβης ὅπως ἐκτελέσῃ σχέδιον ὅπερ εἶχε συλλάβει ἐν νῷ ἀπὸ πρωΐας τῆς ἡμέρας ἐκείνης.

Πρὸ τῆς θύρας τῆς καλύβης τοῦ Ἠλυσίου ὑπῆρχεν ὡραῖόν τι δένδρον κεράσου ὅπερ ὁ ποιμὴν περιποιεῖτο πάντοτε καὶ ὅπερ τὴν ὥραν ἐκείνην τοῦ ἔτους ἦτο κεκαλυμμένον ὑπὸ τῶν καρπῶν του τῶν ὡραιοτέρων τοῦ χωρίου. Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς καρποφορίας του, τὸ ὡραῖον τοῦτο καὶ νεαρὸν δένδρον οὗ ὁ κορμὸς ἦτο λεπτὸς εἰσέτι ἐξήρκει ἵνα τρέφῃ ἐν ἐπιδορπίῳ τὸν κύριόν του· δύο δὲ λευκαὶ τρυγόνες τὸ εἶχον ἐκλέξει ὅπως στήσωσιν ἐπ' αὐτοῦ τὴν φωλεάν των στηρίζασαι αὐτὴν ἐπὶ τῆς ὑψηλοτέρας του κορυφῆς ἐπὶ δικράνου ἐσχηματισμένου ὑπὸ τεσσάρων διεσταυρωμένων κλώνων. Ὁ Ἠλύσιος θεωρήσας ὡς εὐτυχῆ οἰωνὸν τὴν ἵδρυσιν τῆς φωλεᾶς ταύτης τῶν τρυγόνων πλησίον τῆς καλύβης του, ἀντὶ νὰ τὰς διαταράξῃ ἔφερε πάντοτε ὑπὸ τὸ δένδρον στάχυς σίτου, σπόρους καννάβεως καὶ ἔριον ἔτι ὅπως αἱ τρυγόνες κοσμήσωσι τὸ ἔνδον τῆς φωλεᾶς καὶ οἱ νεοσσοί των κατακλίνωνται ἁβρότερον.

Τοῦ Ἠλυσίου εὑρισκομένου εἰς τοὺς γάμους τῆς Σιλβηρίας, βυσκός τις τοῦ Μοίριδος στήσας τὴν παγίδα του παρὰ τὸ δένδρον συνέλαβε τὰς δύο τρυγόνας καὶ τὰς ἔφερε πρὸς τὴν κυρίαν του. Ἦσαν αὐταὶ αὗται ἃς ἡ Γαλάτεια ἤθελε νὰ προσφέρῃ εἰς τὴν Σιλβηρίαν καὶ αἵτινες διεξέφυγον τῶν χειρῶν της. Ὁ Ἠλύσιος ἀναγνωρίσας αὐτὰς εἶχεν ὑποσχεθῇ εἰς τὴν ποιμενίδα του ὅτι ἤθελον ἐπανέλθει νὰ τὴν εὕρωσι, θελήσας λοιπὸν νὰ κρατήσῃ τὸν λόγον του ἐξῆλθε τῆς καλύβης ὅπως συλλάβῃ καθ' ὕπνον τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα καὶ τοὺς θέσῃ εἰς κλωβίον μετὰ τῶν νεοσσῶν των. Τῇ βοηθείᾳ λοιπὸν κλίμακος ἣν ἐστήριξεν ἐπὶ τοῦ ἀχυροτοίχου τῆς οἰκίας του, ἀναβαίνει ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ δένδρου, προεκτείνει τὸ σῶμα καὶ ἀπομακρύνας ἠρέμα τὰ φύλλα βλέπει ὑπὸ τὸ φέγγος τῆς σελήνης τὰς δύο τρυγόνας ἐν τῇ φωλεᾷ, τὰς κεφαλὰς ὑπὸ μίαν πτέρυγα, τὰς δὲ ἄλλας μᾶλλον ἀνεπτυγμένας ἐχούσας ὅπως καλύπτωσι τὰ μικρά των καὶ βαθέως κοιμωμένας. Ἀπέκειτο πλέον εἰς τὸν Ἠλύσιον νὰ τὰς συλλάβῃ· πλὴν δὲν τὸ ἀπεφάσισε. «Ὄχι, τοῖς εἶπε, θελκτικά μου πτηνά, δὲν θὰ στερηθῆτε τὴν ἐλευθερίαν σας, θὰ ἀ-

SISMANOGLIO MEGARO

νήκητε εἰς τὴν ποιμενίδα μου ἀλλὰ χωρὶς νὰ ἤσθε αἰχμάλωτα καὶ θὰ ζῆτε πάντοτε πλησίον αὐτῆς εἰ καὶ ἐλεύθερα νὰ ζῆτε ἀλλαχοῦ». Καὶ καταβὰς ἀμέσως τῆς κλίμακος τρέχει εἰς τὸν σταῦλον πρὸς ἀναζήτησιν λίσγου, ἐπανέρχεται εἰς τὸ δένδρον, ἀνοίγει περὶ τὴν ρίζαν αὐτοῦ τάφρον καὶ ὅτε τὸ δένδρον ἐστηρίζετο μόνον ἐπὶ τοῦ ἐν τῇ ρίζῃ αὐτοῦ βώλου τῆς γῆς, εἰσαγαγὼν τὴν αἰχμὴν τοῦ λίσγου του ἐγκαρσίως καὶ βυθίσας αὐτὴν μετὰ προφυλάξεως καὶ ἄνευ προσπαθείας, χωρὶς νὰ κινήσῃ τὸ δένδρον ἀποσπᾷ αὐτὸ μετὰ τοῦ βώλου του, τὸ λαμβάνει εἰς τὰς χεῖράς του καὶ ἀνεγερθεὶς ἠρέμα ἐξέρχεται τῆς τάφρου ἀταλαντεύτως. Οὕτω δὲ βραδεῖ μὲν πλὴν ἀσφαλεῖ βήματι μολις ταράττοντι τὰ φύλλα τοῦ δένδρου, φθάνει εἰς τὴν οἰκίαν τῆς Γαλατείας.

Ὁ κοιτὼν τῆς ποιμενίδος εἶχε παράθυρον βλέπον πρὸς τοὺς ἀγροὺς· ἐκεῖ πρὸ τοῦ παραθύρου ἵσταται ὁ Ἠλύσιος καὶ ἀποθεὶς τὸ δένδρον χαμαὶ ὅπερ ἐπιδεξίως ἐκράτει κατὰ κάθετον, λαμβάνει τὸν λίσγον ὃν εἶχε φροντίσει νὰ συναποφέρῃ ἐπ' ὤμου, ἀνοίγει ἐκ νέου δι' αὐτοῦ λάκκον θέτει τὸν ὠραῖον κέρασον καὶ στρέφει αὐτὸν οὕτως ὥστε τῆς φωλεᾶς εὑρισκομένης πρὸ τοῦ παραθύρου, ἡ Γαλάτεια ἁπλοῦσα μόνον τὴν χεῖρα νὰ δύνηται νὰ θωπεύῃ τοὺς νεοσσοὺς τῶν τρυγόνων. Περιχαρὴς ἐκ τῆς ἐργασίας του ταύτης παρατηρεῖ μὴ ἐπτόησε τὰς τρυγόνας αἵτινες εἶχον ἐξυπνήσει μόνον, διακρίνας δὲ αὐτὰς προεκτεινούσας τὰς κεφαλὰς ἔξω τοῦ βρύου τῆς φωλεᾶς «Συγχωρήσατέ μοι ταῖς εἶπε, συγχωρήσατέ μοι τρυφεραὶ περιστεραί, ἂν ἐτάραξα τὸν ὕπνον ὑμῶν· τὸ ἔκαμα ὑπὲρ τῆς εὐτυχίας τῆς ἰδικῆς σας καὶ τῆς ἐμῆς διότι ἀνήκετε εἰς τὴν Γαλάτειαν. Ἅμα ὡς ἀνοίξῃ τὸ παράθυρόν της πετάξατε ἐπὶ τοῦ ὤμου της, χαμρίσατε τοὺς χρυσοῦς της βοστρύχους καὶ διδάξατε εἰς τὰ μικρά σας νὰ ἀγαπῶσι καὶ νὰ θωπεύωσι τὴν ἀνασσάν των. Ὅταν ἰδεύρω ὅτι εἴσθε πλησίον της δὲν θὰ σᾶς λυποῦμαι. Πλὴν ἐὰν ἀντίζηλός μου τις ἐμφανισθῇ εἰς τὸ παράθυρον αὐτῆς ὦ! φύγετε, δραπετεύσατε εὐσταθῆ μου πτηνά, ἔλθετε νὰ μὲ εὕρητε. Ἔλθετε νὰ γογγύσητε ἐπὶ τῆς ἰδικῆς μου καλύβης. Πλὴν δὲν θὰ ἐξακολουθῆτε νὰ παραπονῆσθε πολὺ μετ' ἐμοῦ!...»

Ἡ αὐγὴ ἤρχιζεν ἤδη ὑποφώσκουσα καὶ αἱ χελιδόνες ἐτιτύβιζον ἤδη ἐπὶ τῆς ἐστιοδόκης τῆς Γαλατείας, ὅτε ὁ Ἠλύσιος ἐπαναλαβὼν τὸν λίσγον αὐτοῦ ἐπορεύθη εἰς τὴν καλύβην του, πρὸ τῆς ὁποίας μόλις ἀφικόμενος ἤκουσεν ὄπισθέν του βηματισμοὺς καὶ στραφεὶς παρετήρησε τὸν Μοίριδα τὸν πατέρα τῆς Γαλατείας. Ὁ Ἠλύσιος ἐτρόμαξεν ὡσεὶ ἦτον ἔνοχος, πλὴν ὁ Μοίρις ἐνθαρρύνας αὐτὸν καὶ χωρὶς νὰ τὸν ἐρωτήσῃ διατί τοιαύτην ὥραν εὑρίσκετο ἔξω, «Ἠχόμην πρὸς σέ, τῷ εἶπε, διὰ νὰ σὲ ἐμπιστευθῶ μυστικόν τι καὶ νὰ σὲ ζητήσω ἐκδούλευσιν ἐνδιαφέρουσαν τὴν θυγατέρα μου». Ὁ ποιμὴν πλήρης χαρᾶς καταφιλήσας τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰσέδυ μετ' αὐτοῦ εἰς μικρόν τι δάσος μυρσινῶν οὐ μακρὰν ἀφιστάμενον τῆς ὁδοῦ.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Μεμψιμοιροῦμεν πάντοτε ἐπὶ τοῖς ἀμέτροις δεινοῖς τῆς βραχείας ἡμῶν ταύτης ζωῆς, καὶ ἐν τούτοις ἐξ ἡμῶν αὐτῶν προέρχονται σχεδὸν πάντοτε ὅλα ταῦτα τὰ κακά. Ἡ δίψα τοῦ χρυσοῦ, ἰδοὺ ἡ ἀρχὴ ὅλων τῶν ἐγκλημάτων καὶ δυστυχιῶν. Ὁ Πλάστης τοῦ σύμπαντος προϊδὼν φαίνεται τοῦτο ἔκρυψε τὸ ὀλέθριον τοῦτο μέταλλον εἰς τὰ σπλάγχνα τῆς γῆς, καὶ μὴ εὐχαριστηθεὶς ἐκ τῆς πληρώσεως τοῦ βαράθρου τὸ ἐπεκάλυψεν ὑπ' ἀνθέων, ὑπὸ ὁπωρῶν καὶ ὑπὸ παντὸς τέλος ὅ,τι δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ εἴς τε τὰς ἀνάγκας καὶ τὰς τρυφὰς τοῦ ἀνθρώπου. Πλὴν ἡ ἀκόρεστος φιλαργυρία μὴ ἀρκεσθεῖσα εἰς τοσαύτας εὐεργεσίας διεισέδυσεν εἰς τὰς ἀβύσσους καὶ κατόπιν ἀκαμάτων μόχθων καὶ κινδύνων ἀποσπάσασα ἐκ τῶν σπλάγχνων τῆς γῆς τὸν χρυσὸν ἀνεκάλυψεν εἰς τὸν ἄνθρωπον τὴν πηγὴν ὅλων τῶν κακιῶν. Ἀλλ' οἴμοι! τίς ὁ μᾶλλον ὑποστὰς τὴν ἐπίρροιαν τῆς ὀλετείρας ταύτης ἀνακαλύψεως; Ὁ ἔρως! Εὐαίσθητος καρδία δὲν ἀρκεῖ ὅπως ἔχῃ τὸ δικαίωμα τοῦ ἀγαπᾶν· ἐὰν ποθῇ τις

SISMANOGLIO MEGARO

ν' ἀπολαύσῃ ἐκείνην ἣν δύναται νὰ καταστήσῃ εὐτυχῆ, ἔχει ἀνάγκην πλούτου τεκμηρίων οὐχὶ δὲ σταθερότητος. Ὁ ἄπορος ἐραστὴς δύναται μὲν εἶναι ἀξιέραστος οὐχὶ δὲ καὶ εὐτυχής· ὅσον περισσότερον εἶναι πιστὸς τόσον εἶναι καὶ ἀξιοθρήνητος, αἱ δὲ βάσανοι καὶ ἡ ἀπελπισία εἶναι ὁ κλῆρος τῆς ζωῆς του. Τί λοιπὸν ποιητέον . ὅταν ἦναί τις πτωχὸς καὶ εὐαίσθητος ; Μὴ ἀγαπᾷν ! Πλὴν εἶναι φρικωδέστερον τοῦτο ! . . .

Ὁ Ἠλύσιος δὲν εἶχε κάμει, φαίνεται, ὅλας ταύτας τὰς σκέψεις ὅταν εἶχε παραδοθῇ εἰς τὴν Γαλάτειαν ἢ τὰς ἔκαμε μὲν πλὴν δὲν ἐπωφελήθη αὐτῶν, διότι πράγματι εἰς τί χρησιμεύουσιν οἱ συλλογισμοὶ ἐν ἔρωτι ; Ἐν ᾧ προβλέπουσι τὰς θλίψεις αὐτοῦ ἐκτίθενται πάλιν εἰς αὐτάς, τοὺς πλήσσουσι καὶ φαίνονται τόσον κατώδυνοι, ὡσεὶ δὲν περιεμένοντο.

Ὁ Ἔραστρος, ὁ Θύρσις καὶ ὁ Δάμων ἐξεπλάγησαν ἅμα τῇ ἐκ τοῦ ὕπνου ἐξεγέρσει ὡς μὴ εὑρόντες τὸν Ἠλύσιον. Ὁ Ἥλιος εἶχεν ἤδη διανύσει τὸ ἥμισυ τοῦ σταδίου του, ἀνήσυχοι λοιπὸν πλέον ἐκ τοῦ ὅτι δὲν ἐπανήρχετο ἐπορεύθησαν εἰς τὸ χωρίον πρὸς ἀναζήτησιν αὐτοῦ καὶ διερχόμενοι πλησίον μικροῦ δάσους μυρσινῶν ἤκουσαν τὴν φωνὴν τοῦ φίλου των. Προσεκτικοὶ καὶ περίεργοι σταματήσαντες ἤκουσαν τὸν Ἠλύσιον ᾄδοντα τὰ ἑπόμενα :

Ἠγάπησα μίαν βοσκὴν τρυφερήν,
Ἐφρόνουν πῶς εἶχον αὐτῆς τὴν καρδίαν
Καὶ ἄλλην δὲν εἶχον αὐτῆς εὐτυχίαν
Καὶ ἄλλην δὲν εἶχον 'ς τὸν κόσμον χαράν.
Πλὴν φεῦ ! μὲ προδίδει ἐκείνη δι' ἄλλον,
Ἐλπίδων καὶ πόθων μ' ἀφίνει γυμνόν,
Καὶ θέλω νὰ κλαίω τὴν ἄστατον μᾶλλον
Παρὰ νὰ χαρῶ τοῦ λοιποῦ λησμονῶν.

Παῖς ἤμην ἀκόμη ὡς ἦτο αὐτὴ
Ὅπότε ὁ ἔρως της πρῶτον μ' ἐστάλη,
Δὲν ἐφύλαξα ἔτη νὰ στέψουν τὰ κάλλη,
Εὐθὺς ἡ καρδιά μου τῇ ἔδωθη πιστή.

Πλὴν φεῦ ! μὲ προδίδει ἐκείνη δι' ἄλλον
Ἐλπίδων καὶ πόθων μ' ἀφίνει γυμνόν
Καὶ θέλω νὰ κλαίω τὴν ἄστατον μᾶλλον
Παρὰ νὰ χαρῶ τοῦ λοιποῦ λησμονῶν.

Οἱ ποιμένες ἐπτοημένοι ἐκ τῶν τρυφερῶν τούτων παραπόνων ἔδραμαν πρὸς τὸν Ἠλύσιον ὃν εὗρον καθήμενον παρὰ τὸν κορμὸν φηγοῦ καὶ τὸ πρόσωπον ἔχοντα κατάλουστον ὑπὸ δακρύων. Μόλις παρατηρήσας αὐτοὺς ὁ αἰπόλος ἐρρίφθη ἐπὶ τοῦ τραχήλου τοῦ Ἐράστρου καὶ εἶπε : «Φίλε μου, μέλλομεν νὰ χάσωμεν τὴν Γαλάτειαν· μᾶς ἀφίνει διὰ παντός. Ἀκούσατε, προσέθηκε παρατηρῶν τὸν Θύρσιν καὶ τὸν Δάμονα, τὸ ὀλέθριον μυστικὸν ὅπερ μοὶ ἐνεπιστεύθη σήμερον τὸ πρωὶ ὁ Μοῖρις, θέλω σᾶς ἀναφέρει τοὺς ἰδίους αὐτοῦ λόγους :

«—Ἠλύσιε, μοὶ εἶπεν, ἀναγνωρίζω τὴν ἀφωσίωσιν ἣν πάντοτε ἔδειξας πρὸς ἐμέ, θεωρῶν σε δὲ ὡς ἕνα τῶν πιστοτέρων μου φίλων ὀφείλω νὰ σοὶ ἀνακοινώσω πρώτῳ τὸν γάμον τῆς θυγατρός μου. Τὸν ἀπερράσισα χθές· ὑπανδρεύεται δὲ πλούσιόν τινα Πορτογάλλον οὗ τὰ ἀπειράριθμα ποίμνια καλύπτουσι τὰς ὄχθας τοῦ Λίνα. Τέσσαρες ποιμένες ἀποσταλέντες ὑπὸ τοῦ μελλονύμφου ἔφθασαν ἤδη πρός με καὶ θέλουν ἀναχωρήσει αὔριον μετὰ τῆς Γαλατείας. Γνωρίζων ὅτι ἐνδιαφέρεσαι ὑπὲρ τῆς εὐτυχίας τῆς θυγατρός μου ὡσεὶ ἦσο ἀδελφός της, σὲ ἐξέλεξα, ἀγαπητέ μου Ἠλύσιε, διὰ νὰ σὲ παρακαλέσω νὰ τὴν συνοδεύσῃς εἰς τὴν Πορτογαλλίαν, παρασταθῇς εἰς τοὺς γάμους της καὶ ἐπιστρέψῃς κομίζων μοι ἀσφαλεῖς εἰδήσεις περὶ τῆς εὐτυχίας αὐτῆς.—Μεθ' ὅλην τὴν ταραχὴν ἣν μοι προύξένησεν ὁ λόγος οὗτος ἔσχον πάλιν φωνὴν καὶ δύναμιν νὰ ἀπαντήσω.—Πῶς, τῷ εἶπον, ἀποφασίζετε λοιπὸν νὰ ἀποχωρισθῆτε τὴν θυγατέρα σας ! τὴν καταδικάζετε λοιπὸν νὰ ζῇ μακρὰν τοῦ πατρός της καὶ τῆς πατρίδος της ! Εἶσθε βέβαιος ὅτι ἐξορίζων αὐτὴν ἀπὸ τὴν πατρίδα της δὲν προετοιμάζετε τὴν δυστυχίαν της ἠναγκασμένης νὰ ζῇ εἰς ξένον τόπον καὶ μεταξὺ ξένων ἀνθρώπων ; Νομίζετε δὲ τέλος ὅτι δὲν λυπεῖται ἐκείνη ! . . .—Ἐβολιδοσκόπησα τὴν καρδίαν τῆς θυγατρός μου, μοὶ εἶπε, καὶ ἐφανέρωσα τὴν ἀπόφασίν μου εἰς αὐτὴν ἥτις μοὶ

SISMANOGLIO MEGARO

ἀπεκρίθη μὲ τὴν συνήθη της γλυκύτητα ὅτι ἦτο ἑτοίμη νὰ μὲ ὑπακούσῃ εἰς πάντα. Ἐπὶ τοῦ προσώπου της δὲ μάλιστα διέκρινα χροιάν τινα συγκινήσεως, ἀσφαλὲς τεκμήριον τῆς χαρᾶς ἣν καὶ ἡ σωφρονεστέρα τῶν νεανίδων αἰσθάνεται ὅταν τῇ ἀναγγείλωσιν ὅτι μέλλει νὰ ὑπανδρευθῇ. Μὴ ἀνησύχει λοιπὸν περὶ τῆς εὐτυχίας της καὶ ὕπαγε νὰ προετοιμασθῇς διὰ τὸ ταξείδιον ὅπερ περιμένω ἀπὸ τὴν φιλίαν σου.—Ἰδού, φίλοι μου, ὅ,τι μοὶ εἶπεν ὁ Μοῖρις, ἰδοὺ δὲ τὸ γεγονὸς ὅπερ ἐροβούμην πλέον καὶ τοῦ θανάτου μου αὐτοῦ».

Ὁ Θύρσις, ὁ Δάμων καὶ ἰδίᾳ ὁ Ἔραστρος κατεθλίβησαν μετὰ τοῦ Ἡλυσίου. «Ἀλλὰ, τῷ εἶπεν ὁ Δάμων, ἀφοῦ ὁ Μοῖρις σὲ ὑπολήπτεται καὶ σὲ ἀγαπᾷ διατί ἄχρις ὥρας δὲν τῷ ἐξωμολογήθης τὸν ἔρωτά σου;—Δὲν τὸν γνωρίζετε ὡς ἐγὼ, ἀπεκρίθη ὁ Ἡλύσιος, εἶχε διακοινώσει ὅτι ἤθελε γαμβρὸν ἔχοντα τόσην περιουσίαν ὅσην καὶ ἡ θυγάτηρ του. Ἐὰν λοιπὸν ἐτόλμων νὰ τῷ ὁμιλήσω θὰ ὑπέθετε βεβαίως ὅτι ἐπωφθαλμίων εἰς τὰ χρήματά του καὶ ἡ πρὸς ἐμὲ φιλία του ἤθελε παραχρῆμα μετατραπῇ εἰς περιφρόνησιν. Ὁ Μοῖρις ὡς πλούσιος δὲν δύναται νὰ μὴ ἦναι δύσπιστος, ἐγὼ δὲ ὡς πτωχὸς δὲν δύναμαι νὰ ἦμαι τολμηρός.

— Φίλε μου, τῷ εἶπέν ὁ Θύρσις, μὴ χάνῃς πᾶσαν ἐλπίδα· ἄγωμεν πρὸς ἀναζήτησιν τῆς Γαλατείας, ἄγωμεν ὅπως ἐξ αὐτῆς τῆς ἰδίας ἀκούσωμεν ἐὰν ἦναι ἀληθὲς ὅτι συγκατατίθεται νὰ ἑνωθῇ μετὰ τοῦ Πορτογάλλου, καὶ ἂν, ὡς ἐλπίζω, δὲν ἔπραξε τοῦτο ἢ πιεζομένη ὑπὸ τῆς θελήσεως τοῦ πατρός της καὶ τοῦ καθήκοντος τοῦ νὰ τὸν ὑπακούσῃ, θὰ προσπαθήσωμεν νὰ διαρρήξωμεν τὸν γάμον τοῦτον. Ὁ ἔρως καὶ ἡ φιλία θέλουσι μᾶς ἐμπνεύσει καὶ ἐνισχύσει· μόνα των τόσα καθ'ἑκάστην πράττουσι θαυμάσια, τί δὲν ἤθελον πράξει ἡνωμένα;»

Ὁ Ἡλύσιος ἀκολουθήσας τὴν συμβουλὴν τοῦ Θύρσιος διηυθύνθη μετὰ τῶν τεσσάρων ποιμένων πρὸς τὴν ὁδὸν τὴν φέρουσαν εἰς τὴν πηγὴν τῶν σχιστολίθων ἔνθα ἡ Γαλάτεια συνείθιζε νὰ ἀναπαύηται ἔστιν ὅτε καὶ ἔνθα ἤλπιζον ὅτι ἤθελον τὴν εὕρει. Ἡ προσδοκία των δὲν ἐψεύσθη.

Ἡ ποιμενὶς ἐκάθητο εἰς τὴν ὄχθην τοῦ ὕδατος βεβυθισμένη εἰς βαθυτάτους ῥεμβασμούς, ἕνεκα δὲ τῆς μεγάλης τοῦ νοὸς της προσηλώσεως δὲν παρετήρησε τοὺς τέσσαρας ποιμένας

προσερχομένους. Οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῆς κάθυγροι ἔβλεπον πρὸς τὴν πηγήν, τὸ δὲ μέτωπόν της ἔχουσα ἐστηριγμένον ἐπὶ τῆς μιᾶς τῶν χειρῶν της ἐθώπευε διὰ τῆς ἑτέρας τὸν κύνα τοῦ Ἡλυσίου, τὸν κύνα ἐκεῖνον ὅστις ἦτο συνεχέστερον μετ' αὐτῆς ἢ μετὰ τοῦ κυρίου του. Τὸ πιστὸν τοῦτο ζῶον κατακεκλιμένον πρὸ τῶν ποδῶν τῆς Γαλατείας εἶχε τὴν κεφαλὴν ἐπηρεισμένην ἐπὶ τῶν γονάτων τῆς ποιμενίδος καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀτενίζοντας τοὺς ἑαυτῆς, τὸ δὲ ἀνήσυχον καὶ εὔγνωμον ἦθος αὐτοῦ ἐφαίνετο οἱονεὶ ἐπερωτῶν αὐτὴν διατί τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐθωπεύετο πλειότερον τοῦ συνήθους. Ὁ Ἡλύσιος ἀνεχαίτισε τοὺς φίλους του ὅπως ἀπολαύσῃ πρὸς στιγμὴν τοῦ τρυφεροῦ τούτου θεάματος, ἄφατος δὲ γηθοσύνη διεδέχετο ἤδη ἐν τῇ ψυχῇ του τὴν βαθεῖαν ἠθικήν του ὀδύνην. Ἡ Γαλάτεια νομίζουσα ἑαυτὴν μόνην μετὰ τοῦ κυνός της, ἔψαλε τὸ ἑπόμενον ᾆσμα:

Ὦ σύ, ὅστις τὸ βῆμά μου πάντα ἀκολουθεῖς,
Σύ, ὅστις ἦσο σύντροφος τοῦ βίου μου πιστός,
Ἐντὸς μικροῦ τὴν φίλην σου μέλλεις νὰ στερηθῇς,
Ἀφίνει τῆς καρδίας της τὴν γῆν διὰ παντός.

Θαρατηρόρος προσταγή, ὑποταγὴ σκληρά,
Μὲ ἀποσπᾷ ἀπὸ αὐτὰ τὰ δάση, τοὺς κρημνοὺς
Ὅπου μὲ ἔθελγε φωνὴ γλυκεῖα, τρυφερὰ
Περιφιλήτου ἐραστοῦ ὡς σὺ κ' εἰλικρινοῦς.

Κύων ἀξιαγάπητε, ἐλθὲ κἂν σὺ μαζῆ,
Πάντοτε μὲ τὰς σκέψεις μου μονάχη τὰς φρικτάς,
Ἀπὸ τὴν εὐτυχίαν μου τὴν πρώην δὲν θὰ ζῇ
Ἄλλο κἀνὲν εἰμὴ ἐσὺ 'ς τὰς μαύρας μου εἰρκτάς.

Τὸν κύριόν σου ἄφησε, συνόδευσόν μ' αὐτοῦ,
Κ' ἐλθὲ εἰς τὴν πατρίδα μου πάλιν μετὰ βραχὺ
Νὰ τῷ εἰπῇς μὲ γαγγισμοὺς ὅτι μακρὰν αὐτοῦ
Νὰ ζήσῃ δὲν ἠμπόρεσεν ἡ μαύρη της ψυχή.

SISMANOGLIO MEGARO

Τὰ δάκρυα ἅπερ ἔχεεν ἡ Γαλάτεια δὲν τῇ ἐπέτρεψαν νὰ ἐξακολουθήσῃ. Ὁ Ἠλύσιος ἔκλαιε καὶ αὐτός, ἀλλὰ τὰ δάκρυά του ἦσαν δάκρυα χαρᾶς. Δὲν εἶναι πλέον κύριος ἑαυτοῦ, πετᾷ πρὸς τὴν Γαλάτειαν, ῥίπτεται γονυπετὴς πρὸ τῶν ποδῶν της καὶ λαβὼν τὴν μίαν τῶν χειρῶν της πιέζει αὐτὴν ἐπὶ τῶν χειλέων του. Ἡ Γαλάτεια ἐκπεπληγμένη καταβάλλει ματαίας προσπαθείας ὅπως τὴν ἀποσύρῃ, παρατηρήσασα δὲ ὅτι ἄλλοι ποιμένες τὴν θεωροῦσι θέλει νὰ τὸν ἐλέγξῃ, θέλει νὰ ὀργισθῇ, πλὴν δὲν δύναται· θέλει νὰ φύγῃ, καὶ ὁ κύων τὴν ἐμποδίζει ὅστις περιστρεφόμενος πέριξ τῶν δύο καὶ σκιρτῶν θωπεύει ἀμφοτέρους ὁμοῦ ὡσεὶ ἀπήλαυε καὶ αὐτὸς τῆς εὐδαιμονίας τῆς προξενηθείσης τῷ κυρίῳ του.

Ὁ Θύρσις, ὁ Δάμων καὶ αὐτὸς ὁ Ἔραστρος κατανυγέντες ἐκ τῆς θελκτικῆς ταύτης σκηνῆς δὲν ἐτόλμων νὰ προσεγγίσωσι πρὸς τοὺς δύο ἐραστάς. Ἡ Γαλάτεια τοὺς καλεῖ, ἀνεγείρει τὸν Ἠλύσιον καὶ προσπαθοῦσα νὰ κρύψῃ τὰ δάκρυά της «Δὲν ἀξιῶ, τοῖς λέγει, νὰ καλύψω μυστικὸν τὸ ὁποῖον ἡ ἀπερισκεψία μου προέδωκε. Ναί, μετὰ λύπης μου ἀφίνω τὴν πατρίδα μου εἰς τὴν ὁποίαν καταλείπω ἴσως καὶ τὴν καρδίαν μου, πλὴν εἶμαι πλέον ἢ ποτὲ ἀποφασισμένη νὰ ὑπακούσω εἰς τὴν διαταγὴν τοῦ πατρός μου· τὸ ἱερὸν τοῦτο καθῆκον θὰ ὑπερισχύσῃ ὅλων. Σᾶς ἐξορκίζω λοιπὸν νὰ μὴ ἐπαυξάνητε τοὺς πόνους μου διὰ τῶν παραπόνων σας, πόνους οἱ ὁποῖοι εἶναι ἀνωφελεῖς καὶ πρὸ πάντων νὰ μὴ ταράττητε τὴν ἐρημίαν μου ἥτις κατόπιν μάλιστα τῆς ὁμολογίας μου ταύτης ἀποβαίνει πλέρν ἢ ποτὲ ἀναγκαία». Εἰς τὰς λέξεις ταύτας ἀπομακρυνθεῖσα ἀφίνει τοὺς ποιμένας ἀναπολογήτους. Ὁ κύων τοῦ Ἠλυσίου ἦτο ὁ μόνος ὅστις ἐτόλμησε νὰ τὴν ἀκολουθήσῃ ὃν παρατηρήσασα αὖτη ἠθέλησε νὰ ἐμποδίσῃ ἀπειλοῦσα αὐτὸν διὰ τῆς καλαύροπός της, πλὴν ὁ κύων προσηνέχθη ἐκὼν εἰς τοὺς ῥαβδισμοὺς καὶ ἡ τάλαινα Γαλάτεια δὲν κατώρθωσε οὔτε νὰ τὸν κτυπήσῃ οὔτε νὰ τὸν διώξῃ.

Οἱ τέσσαρες φίλοι μείναντες μόνοι συνεβουλεύοντο περὶ τῶν μέσων ὅπως διαρρήξωσι τὸν γάμον τοῦτον. Καὶ ὁ μὲν Θύρσις ἐγνωμοδότει ὅπως συναθροίσωσιν ὅλους τοὺς ποιμένας τοῦ χωρίου καὶ τῶν πέριξ καὶ ὅλοι ὁμοῦ προσελθόντες νὰ παρακαλέσωσι τὸν Μοίριδα ὅπως μὴ τοὺς ἀποσπάσῃ τὸν θησαυρὸν των

δι' ὃν ἐσεμνύνοντο, ὁ δὲ Δάμων ἤθελε νὰ ἀπέλθωσιν εἰς Πορτογαλλίαν καὶ ἀπειλήσωσι τὸν μέλλοντα σύζυγόν της οὕτως ὥστε νὰ παραιτηθῇ ἀφ' ἑαυτοῦ τῆς Γαλατείας, ὁ δὲ Ἠλύσιος ἔκλινεν εἰς τὴν γνώμην ταύτην. Καὶ τέλος ὁ Ἔραστρος τὴν χεῖρα ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν του στηρίζων δὲν ἔπραττεν ἄλλο ἢ νὰ κλαίῃ. Αἴφνης δὲ ἀπομάξας τὰ δάκρυά του, «Ὄχι, φίλοι μου τοῖς εἶπεν, ὅλα τὰ μέσα ταῦτα θέλουσι χρησιμεύσει μόνον ὅπως ἐξερεθίσωσιν ἐπὶ πλέον τὸν Μοίριδα. Ἔχω ἓν σχέδιον ὅπερ θέλει καταστήσει ὅλους εὐτυχεῖς ἐξαιρέσει ἐμοῦ, εἰς τοῦτο λοιπὸν ἐμμένω καὶ «ἅμ' ἔπος, ἅμ' ἔργον». Καὶ ταῦτα εἰπὼν καὶ περιπτυξάμενος τὸν Ἠλύσιον ἀπομακρύνεται, οἱ δὲ τρεῖς ποιμένες οἱ μηδεμίαν σημασίαν δίδοντες εἰς τὰς ἐπινοήσεις ἀνθρώπου οὕτως ἁπλοϊκοῦ ὡς ὁ Ἔραστρος ἔσχον τὴν πρόθεσιν νὰ πορευθῶσι πρὸς τὸν ἐρημίτην ὅπως τὸν συμβουλευθῶσιν.

Ὄντες ἤδη καθ' ὁδὸν παρετήρησαν ἱππέα ὑπερηφάνως καὶ μεγαλοπρεπῶς ἐνδεδυμένον ἀναβεβηκότα ἵππον γαῦρον καὶ συνοδευόμενον ὑπὸ δύο κυριῶν ἱππευουσῶν ἐπίσης ἐπὶ μικροσώμων φορβάδων. Πολυάριθμος συνοδία ὑπηρετῶν παρεπομένων ὡσαύτως ἐμαρτύρει ὅτι οἱ ὁδοιπόροι οὗτοι ἦσαν ἄνθρωποι διακεκριμένοι. Οἱ ποιμένες τοὺς ἐχαιρέτισαν διαβαίνοντες, ὁ δὲ ἄγνωστος σταματήσας τὸν Ἠλύσιον, «Δύνασθε, τῷ εἶπε, νὰ μοὶ ὑποδείξητε κἀνὲν μέρος κατάλληλον ἐδῶ εἰς τὸ δάσος ὅπως ἀναπαυθῶμεν ἐπί τινας ὥρας; Αἱ κυρίαι τὰς ὁποίας βλέπετε εἶναι κατάκοποι πλέον ἐκ τοῦ καύσωνος καὶ τοῦ δρόμου καὶ ἤθελον ὀλίγον νὰ ἡσυχάσωσιν εἰς κἀνὲν μέρος». Ὁ Ἠλύσιος ὅστις ἐλησμόνει πάντοτε ἑαυτὸν ὅπως σκεφθῇ περὶ τῶν ἄλλων τοὺς ὡδήγησεν εἰς τὴν πηγὴν τῶν σχιστολίθων ὀλίγα μόνον βήματα ἀπέχουσαν ἐκεῖθεν. Ἀφικομένων αὐτόσε οἱ ὑπηρέται παρέθηκαν τράπεζαν καλυφθεῖσαν μετ' ὀλίγον ὑπὸ διαφόρων ἀναψυκτικῶν ποτῶν καὶ ἐδεσμάτων, αἱ δὲ δύο κυρίαι καθεσθεῖσαι ἐπὶ τῆς χλόης καὶ ἀνυψώσασαι τοὺς πέπλους αὐτῶν ἐξέπληξαν τὸν Θύρσιν καὶ Δάμονα ἐκ τῆς λάμψεως τῆς καλλονῆς των. Ἡ πρεσβυτέρα τῶν δύο τούτων ὑπερέβαινε τὴν ἄλλην ὡς πρὸς τὸ κάλλος, πλὴν ἴσως ὤφειλε τὸ πλεονέκτημα τοῦτο εἰς τὴν βαθεῖαν λύπην τὴν ἀμαυροῦσαν τὰ θέλγητρα τῆς νεωτέρας.

Ὁ Ἠλύσιος ἐβίαζε τοὺς δύο του συντρόφους ἵνα ἐπαναλά-

βωσι τὴν πρὸς τὸν ἐρημίτην ἄγουσαν, ἀλλ' ὁ ἱππότης κρατήσας αὐτούς, «Ἄφετέ με, τοῖς εἶπε, νὰ ἀπολαύσω τῆς χαρᾶς τοῦ ὅτι σᾶς συνήντησα· ἐπεθύμουν δικαιῶς νὰ ζῶ μετὰ τῶν ποιμένων. Τί διαφορὰ μεταξὺ τῆς εὐτυχοῦς ἡμῶν τύχης ἀπὸ τῆς τῶν κατοίκων τῶν πόλεων. Ἡ φύσις σᾶς παρέχει δωρεὰν τὰς ἡδονὰς ὧν τὴν εἰκόνα μόνον ἀγοράζομεν ἡμεῖς τόσον ἀκριβά. Ἡ ἀργία καὶ ἡ νωθρότης ἐπιταχύνει τὰς ἡμέρας ἡμῶν, ἡ ἐργασία καὶ ἡ κίνησις προεκτείνει τὰς ἰδικὰς σας. Ἡ ἀνία, τὸ ψεῦδος, ἡ στενοχωρία, ἰδοὺ ἡ ζωή μας· ἡ χαρά, ἡ ἁπλότης, ἡ ἐλευθερία, ἰδοὺ ἡ ἰδική σας. Ὦ! ἀπὸ τῆς αὔριον ἔτι θὰ γίνω ποιμήν, καὶ ἡ Νιζίδα ἐπίσης θέλει νὰ γίνῃ ποιμενίς».

Εἰς τὸ ὄνομα τῆς Νιζίδας ὁ Ἠλύσιος ἔστρεψε μετ' ἐκπλήκτου ἤθους καὶ μετὰ πολλοῦ ἐνδιαφέροντος τὸ βλέμμα αὐτοῦ πρὸς τὰς δύο κυρίας, τοῦθ' ὅπερ παρετηρήθη ὑπὸ τοῦ ἱππότου. «Συγχωρήσατέ μοι, τῷ εἶπε τότε ὁ Ἠλύσιος, ἂν τὸ ὄνομα, Νιζίδα, μοὶ προξενεῖ ἐντύπωσιν τόσῳ ζωηράν. Δὲν εἶναι πολλαὶ ἡμέραι ἔτι ὅτε εἷς τῶν φίλων μου ἔχει ὁμιλῶν περὶ Νιζίδας.—Ἔχετε κἀμμίαν ποιμενίδα, ὑπέλαβεν ὁ ἄγνωστος, ὀνομαζομένην οὕτως;—Ὄχι, ἐκείνη περὶ ἧς ἐγένετο λόγος δὲν εἶναι ποιμενίς, ἀπήντησεν ὁ Ἠλύσιος, οὔτε μάλιστα εἶναι ἐκ τῶν μερῶν τούτων· Νεάπολις εἶναι ἡ πατρίς της.—Νεάπολις! . . . Πῶς τὸ ἠξεύρεις!—Θὰ σᾶς τὸ ἐξηγήσω ἀμέσως, εἶπατέ μοι μόνον ἐὰν ὀνομάζησθε Τίμβριος καὶ ἂν ἡ νεᾶνις αὕτη εἶναι ἡ Λευκὴ ἡ νεωτέρα ἀδελφὴ τῆς Νιζίδας.—Ἐπροφέρατε ἤδη τὰ ὀνόματά των.—Ὦ Φαβιανέ! ὁποία διὰ σὲ σήμερον τρισόλβιος ἡμέρα, ἀνέκραξε τότε πλήρης χαρᾶς ὁ Ἠλύσιος.—Γνωρίζεις τὸν Φαβιανόν; !. . .—Ἐδῶ εἶναι;!. . . ἀνερώνησεν ἡ Λευκή, καὶ ἡ νεκρικὴ ὠχρότης τοῦ προσώπου της ἀντικατέστη ἀμέσως ὑπὸ τοῦ ζωηροτέρου ροδείου χρώματος.—Μάλιστα, τῇ εἶπεν ὁ Ἠλύσιος, ἐδῶ εἶναι, ἡ δὲ θλῖψις τοῦ ὅτι σᾶς ἔχασε διὰ παντὸς ἔμελλε νὰ τελειώσῃ τὰς οἰκτρὰς του ἡμέρας ἂς ἀριέρωσεν ἤδη εἰς τὴν ἐρημίαν. Ὁ Φαβιανὸς εἶναι ἐρημίτης καὶ ἡ σκήτη του δὲν ἀπέχει πολὺ ἐντεῦθεν.—Σπεύσωμεν ἀμέσως, σπεύσωμεν νὰ τὸν περιπτυχθῶμεν εἰς τὰς ἀγκάλας μας, ἀνέκραξεν ἐκτὸς ἑαυτοῦ ὁ Τίμβριος».

Ἡ Λευκὴ ἦτο ἤδη ὀρθία καὶ ἔτρεχε πλέον χωρὶς νὰ γνώσκῃ τὸν δρόμον ὃν ὤφειλε νὰ διατρέξῃ. Ἡ Νιζίδα ἐστηρίχθη ἐπὶ

τοῦ βραχίονος τοῦ μνηστῆρός της, καὶ ὁ Θύρσις, ὁ Δάμων καὶ ὁ Ἠλύσιος τοὺς ὡδήγησαν εἰς τὸ ἐρημιτήριον.

Νὺξ ἦτο πλέον ὅτε ἔφθασαν εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ λοφίσκου. Ὁ Τίμβριος, ἡ Νιζίδα καὶ πρὸ πάντων ἡ νεαρὰ Λευκὴ ἀνέβησαν τὴν κλεισώρειαν ἀπνευστὶ οὕτως εἰπεῖν, καὶ φθάσαντες εἰς τὴν θύραν τοῦ ἐρημιτηρίου εὗρον αὐτὴν ἀνεῳγμένην. Παρατηρήσαντες δὲ ἔνδον δὲν εἶδον κἀνένα ἐν τῇ κρύπτῃ ταύτῃ. Τεταραγμένοι λοιπὸν καὶ ἔντρομοι ἐκ τούτου ἔμελλον ἤδη νὰ κράξωσι, νὰ διατρέξωσιν ὅλον τὸν λόφον ἀλλ' ὁ συνετὸς Θύρσις τοὺς ἐκώλυσεν εἰπών: «Ὁ Φαβιανὸς θὰ ἦναι βεβαίως ἐδῶ πλησίον, πλὴν ὁ δυστυχὴς ἡμῶν οὗτος φίλος ὅστις δὲν ἐλπίζει νὰ σᾶς ἐπανίδῃ πλέον καὶ ὅστις καθ' ἑκάστην σᾶς κλαίει, εἶναι φόβος μὴ ἀποθάνῃ ἢ ἀπολέσῃ τὰς φρένας αὐτοῦ ἐὰν αἰφνιδίως καὶ ἀπροπαρασκευάστως οὕτως ἐμφανισθῆτε ἐνώπιόν του.

«Ἐξοικονομήσατε λοιπὸν τὴν περίστασιν, κρατήσατε τὰς παραφοράς σας καὶ ἂς σκεφθῶμεν νὰ εὕρωμεν μέσον ὅπως προετοιμάσωμεν τὴν κατεσπαραγμένην ψυχήν του εἰς τὴν εὐδαιμονίαν ἥτις τὸν ἀναμένει καὶ ἣν δὲν θὰ ἠδύνατο ἴσως νὰ ὑποστῇ».

Ἀπαξάπαντες δὲ ἐπιδοκιμάσαντες τὴν γνώμην τοῦ Θύρσιος ἀπεφάσισαν νὰ στείλωσι τοὺς ποιμένας εἰς προϋπάντησίν του ὅπως τῷ ἀναγγείλωσι μετὰ προφυλάξεως τὴν ἐκεῖσε ἄφιξιν τῶν τρυφερῶν του φίλων οὓς ἐντὸς μικροῦ θέλει ἰδεῖ.

Ἔτι συμβουλευομένων αὐτῶν ἡ Λευκὴ παρετήρει τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ ἀναχωρητηρίου του ὑπὸ τὸ φέγγος τῆς σελήνης. Μία ψιάθος ἐκ βρύων πεπλεγμένη, ἓν ἐδώλιον ξύλινον καὶ εἷς ἐκ πύξου σταυρὸς ἦσαν πάντα τὰ ἔπιπλα τοῦ Φαβιανοῦ. Ἡ Λευκὴ παρατηρήσασα ἐπὶ πολὺ προσῆλθε καὶ γονυπετήσασα πρὸ τοῦ ἐσταυρωμένου ηὐχαρίστει μετὰ δακρύων καὶ χαμηλορώνως τὸν οὐρανὸν τὸν ὁδηγήσαντα αὐτὴν εἰς τὸ τιμαλφὲς αὐτῇ τοῦτο ναΐδιον.

Ὁ Τίμβριος καὶ οἱ ποιμένες τὴν ἔβλεπον μετ' ἀπείρου κατανύξεως καὶ τρυφερότητος, πλὴν αἴφνης στεναγμοὶ καὶ γόοι τοῖς ἀναγγέλλουσιν ὅτι ὁ Φαβιανὸς δὲν εἶναι μακρὰν αὐτῶν. Πλησιάσαντες ὅθεν πάντες παρατηροῦσιν εἰς ἀπόστασιν μικρὰν τὸν ἐρημίτην γονυπετῆ παρὰ τὸν κορμὸν ἀγρίας ἐλαίας ἐπὶ ἀπορριγάδος τινὸς καὶ τὰς χεῖρας ἀνατεταμένας πρὸς τὸν οὐ-

SISMANOGLIO MEGARO

ρανὸν ἔχοντα. Εἰς τὴν θέαν ταύτην ὁ Τίμβριος καὶ αἱ δύο ἀδελφαὶ θέλουσι νὰ ὁρμήσωσι πρὸς αὐτὸν καὶ νὰ ριφθῶσιν εἰς τὰς ἀγκάλας του, πλὴν ὁ Φαβιανὸς ἀρχίζει νὰ προσεύχηται καὶ πάντες σταματῶσιν ὅπως ἀκούσωσιν αὐτόν. Ἡ Νιζίδα καὶ ὁ Τίμβριος ἔμενον μὲ τοὺς βραχίονας πρὸς αὐτὸν τεταμένους, ἡ δὲ Λευκὴ μόλις ἀναπνέουσα ἐξέτεινε τὴν κεφαλήν της ὑπὲρ τοὺς ὤμους αὐτῶν καὶ ἀπέμασσε κατὰ πᾶσαν στιγμὴν τὰ δάκρυά της ἅτινα τὴν ἠμπόδιζον νὰ βλέπῃ καλῶς τὸν φίλον της.

«Ὦ Θεέ μου! ἔλεγεν ὁ Φαβιανός, ὑπερτάτη, ἀκατάληπτος »δύναμις ἣν θέλω αἰωνίως καὶ μόνως ἀγαπᾷ, Σὺ ἣτις πλη»ροῖς τὸ σύμπαν καὶ ἣτις ὀφείλεις νὰ πληροῖς καὶ τὴν καρ»δίαν μου, ὦ! μὴ ἐναχλεῖσαι ἐκ τῶν δακρύων μου, τὸ πᾶν »μου ἀπώλεσα, ἀλλὰ δὲν ἐγόγγυσα. Ὦ Θεέ μου, εἰρήνευσον »τὴν ὑπὸ τῶν ἀλγηδόνων ταραττομένην ψυχήν μου, πλὴν »μὴ μου ἀποσπᾷς ὁλοτελῶς καὶ τὴν μνήμην τῶν συμφορῶν »μου».

Κλαίουσα εἰς τὰς πρώτας τοῦ Φαβιανοῦ λέξεις ἡ Λευκή, ἐκόπτετο ὑπὸ λυγμῶν εἰς τὰς τελευταίας. Ὁ Θύρσις φοβούμενος μὴ αὕτη ἀκουσθῇ εἶπεν εἰς τὸν Δάμονα νὰ μεταβῶσι μετὰ τοῦ Ἠλυσίου καὶ διακόψωσι τὸν ἐρημίτην, ἐν ᾧ αὐτὸς ἤθελε μείνει μετὰ τῶν δύο ἀδελφῶν καὶ τοῦ Τιμβρίου ὅπως τοὺς ἐμποδίσῃ νὰ φανερωθῶσιν.

Οἱ δύο ποιμένες ὑπήκουσαν, ὁ δὲ Φαβιανὸς τοὺς ὑπεδέχθη φιλικώτατα. «Παραπονεῖσθε πάντοτε, τῷ εἶπεν ὁ Ἠλύσιος, καὶ τὰ δεινά σας ἐγγίζουν ἴσως εἰς τὸ τέρμα αὐτῶν.—Τὰ γνωρίζετε, ἀπεκρίθη ὁ ἐρημίτης, κρίνατε λοιπὸν ἂν δύνανται ποτὲ νὰ τελειώσουν.—Δικτί ὄχι, ἀντεῖπεν ὁ Ἠλύσιος, ἡ Νιζίδα ζῇ ἀκόμη, καὶ αὕτη μετὰ τοῦ Τιμβρίου καὶ τῆς ἀδελφῆς της διατρέχουσιν ὅλην τὴν Ἱσπανίαν πρὸς ἀνεύρεσίν σας. Ἄνθρωπός τις τὰς συνήντησε.—Τί λέγεις; ἀνέκραξεν ἀνατινάχθεις ὁ Φαβιανός, εἶναι ἀληθές! εἶσαι βέβαιος ὅτι εἶναι αἱ δύο ἀδελφαί;! Ὦ, μὴ θέλῃς νὰ παίζῃς μὲ τὴν δυστυχίαν μου· ἐρώτησατε ὅτι ἐδείξατε ἀληθῆ συμπάθειαν πρὸς τὰς συμφοράς μου, μὴ ἔρχεσθε λοιπὸν νὰ ἀναζέητε τὰς πληγάς μου βασανίζοντές με μὲ κενὰς ἐλπίδας».

Τὰς λέξεις ταύτας ἔτι προφέροντος αὐτοῦ, ὁ Θύρσις ὅπως προδιαθέσῃ ἀναγνώρισιν τόσῳ τρυφερὰν εἶπεν εἰς τὴν Νιζίδαν

νὰ ψάλῃ ὅθεν εὑρίσκετο χωρὶς νὰ φανῇ εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ ἐρημίτου. Καὶ ἡ Νιζίδα ἀκολουθήσασα τὴν συμβουλήν του ἤρξατο ᾄδουσα τὰ δύο ταῦτα τετράστιχα ᾄσματος ὅπερ ὁ Φαβιανὸς εἶχε ποιήσει ἄλλοτε.

Ὦ! κατίσχυσον θεία φιλία
Τῆς τυφλῆς τῶν ἐρώτων ἰσχύος·
Τρυφὴ αὕτη ἐν νέᾳ καρδίᾳ,
Εὐφροσύνη πλὴν σὺ ἰσοβίως.

Αὕτη φλέγει ὡς φιλόξ τις ἡδεῖα,
Ὡς γλυκὺς σὺ δεσμὸς μᾶς κρατύνεις,
Καὶ αὐτὴ μὲν ψυχῆς θυμηδία,
Σὺ δὲ στήριγμα μόνον ἐκείνης.

Ὁ Φαβιανὸς ὡμίλει ἔτι ὅτε ἡ φωνὴ τῆς Νιζίδας ἔφθασεν εἰς τὰς ἀκοὰς αὐτοῦ. Αἴφνης διακόπτεται, ἀκούει, καὶ μένει ἀκίνητος μὲ ὀφθαλμοὺς ἀπλανεῖς, μὲ στόμα χαῖνον. Εἶτα δὲ θεωρήσας πέριξ του μὲ βλέμμα ἔμφοβον καὶ ἄγριον, σκοτοδινιᾷ, τρέμει, τὸ λογικόν του τὸν ἐγκαταλείπει, τρόμος ἐκτυποῦται ἐπὶ τοῦ προσώπου του, καὶ ἐκλαμβάνων τοὺς δύο βοσκοὺς ὡς φάσματα τοὺς βλέπει μετὰ φρίκης. Ἐν τούτοις ἡ φωνὴ ἐξακολουθεῖ ἀντηχοῦσα μέχρι τῶν κρυφιωτέρων μυχῶν τῆς ψυχῆς του· βαθμηδὸν ὁ τρόμος του διασκεδάννυται, οἱ χαρακτῆρες τοῦ προσώπου του αἰθριάζουσιν, οἱ ὀφθαλμοί του ἐπανακτῶσι τὴν συνήθη αὐτῶν γλυκύτητα καὶ συνελθὼν εἰς ἑαυτόν, ῥίπτεται ὡς βέλος πρὸς τὸ μέρος ἔνθα ἠκούετο ἡ φωνή. Φθάνει, παρατηρεῖ καὶ πίπτει ἀναίσθητος εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ φίλου του.

Ἡ Νιζίδα, ὁ Τίμβριος κράζουσιν, οἱ ποιμένες προστρέχουσι, προσπαθοῦν, ἀγωνιοῦν νὰ τὸν ἐμψυχώσωσιν. Ἡ Λευκὴ δραμοῦσα ἤδη πρὸς εὕρεσιν ὕδατος ἐν τῷ κρησφυγέτῳ αὐτοῦ ῥαντίζει δι' αὐτοῦ τὸ πρόσωπόν του καὶ θλίβει τὰς χεῖράς του εἰς τὰς ἰδικάς της. Ὁ ἐρημίτης ἀνακτᾷ τέλος τὰς αἰσθήσεις του καὶ ἀνοίξας τοὺς ὀφθαλμούς του ἀναφωνεῖ: «Σὺ εἶσαι λοιπὸν Τίμ-

SISMANOGLIO MEGARO

βριε, σὺ τὸν ὁποῖον ἔκλαυσα τόσον !—Ναί, ἐγῶ, ἐγώ, ἀνταπήντησεν ἐκεῖνος, ὁ φίλος σου, ἐκεῖνος ὅστις σοὶ χρεωστεῖ τὴν ζωήν». Ἐναγκαλισθέντες δὲ ἀλλήλους, διαλύουσιν εἰς δάκρυα καὶ μένουσιν ἐπὶ πολὺ συνεσφιγμένοι ὁ εἷς ἐπὶ τοῦ ἑτέρου.

«Μακρὰν πλέον αἱ θλίψεις, δακρύων φωνάζει ὁ Τίμβριος, δὲν ὑπάρχουσι πλέον, εἴμεθα ὅλοι συνηνωμένοι· ἰδοὺ ἡ Νιζίδα, ἡ καλή σου φίλη, ἰδοὺ δὲ καὶ ἡ Λευκὴ ἥτις ἤθελεν ἀποθάνει ἐὰν δὲν σὲ ἀνευρίσκομεν. Τί θέλεις ἀκόμη ;—Ὦ ! τίποτε, ἀνακράζει ὁ ἐρημίτης μειδιῶν καὶ κλαίων ἅμα».

Ἡ Λευκὴ καὶ ἡ Νιζίδα τῷ τείνουσι τοὺς βραχίονάς των, αὐτὸς δὲ θέλει νὰ ὁμιλήσῃ, ἀλλὰ ματαίως προσπαθεῖ. Εἶτα δὲ λαβὼν τὰς χεῖρας τῶν δύο ἀδελφῶν καὶ ἑνώσας ἀμφοτέρας ἐπὶ τοῦ στήθους του, γονυπετεῖ καταληφθεὶς ὑπὸ λυγμῶν.

Ἡ κατανυκτικὴ αὕτη σκηνὴ διήρκεσεν ἀκόμη ἐπί τινα καιρόν. Μετὰ ταῦτα δὲ ὁ Φαβιανὸς ὁδηγήσας τοὺς φίλους του εἰς τὸ καταφύγιόν του διηγήθη αὐτοῖς τὰ καθέκαστα ἀπὸ τῆς στιγμῆς τοῦ χωρισμοῦ των. Ἡ διήγησις αὕτη ὑπῆρξε βραχύλογος. Ὁ συνετὸς Φαβιανός, θῦμα πάντοτε τῆς φιλίας ὡμίλησε μόνον περὶ τοῦ ἔρωτός του πρὸς τὴν Λευκὴν ὡς περὶ τοῦ αἰσθήματος τοῦ μᾶλλον κατέχοντος αὐτὸν κατὰ τὸ διάστημα τῆς μονώσεώς του. Ἡ δὲ Λευκὴ ἀναπτερουμένη δὲν ἠδύνατο νὰ ὁμιλήσῃ πλέον ἀλλὰ περιεπτύσσετο τὴν ἀδελφήν της.

Ὁ ἐρημίτης παρεκάλεσε καὶ αὐτὸς τὸν φίλον του νὰ τῷ διηγηθῇ τὰς περιπετείας αὐτοῦ ἀφ' ἧς στιγμῆς ἀπελθὼν ὅπως ἀναγγείλῃ τὴν νίκην του εἰς τὴν Νιζίδαν ἐγκατέλιπεν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης· τῶν ποιμένων ἑνωσάντων ὁμοῦ τὰς παρακλήσεις των μετὰ τοῦ Φαβιανοῦ ὅπως τοῖς διηγηθῇ τὴν ἱστορίαν του ταύτην ὁ Τίμβριος μὴ περιμείνας ἐπὶ πλέον νὰ τὸν βιάσουν ἤρξατο οὕτω :

«Μετὰ τὴν μετὰ τοῦ Πρανσίλου πάλην μου, ἀγωνιῶν ἐξ ἀνυπομονησίας ὅπως ἐπανίδω τὸν Φαβιανὸν ἔστειλα τὸν ὑπηρέτην μου εἰς τὴν ἀγροτικὴν τῆς Νιζίδας οἰκίαν, ὅστις ἐπανελθὼν ὅλως τρέμων μοὶ ἀνήγγειλε τὸν θάνατον τῆς περιλυπήνης μου καὶ τὴν ἀπόδρασιν τοῦ φίλου μου. Ὡς ὑπὸ κεραυνοῦ βληθείς, αὐτοστιγμεὶ ἔδραμον ὅπως πληροφορηθῶ ἰδίοις ὠσὶ καὶ ὄμμασι περὶ τῆς ἐνσκηψάσης ἐπ' ἐμὲ δυστυχίας, ἀλλ' ἀριχθέντος μου εἰς τὴν ἐξοχικὴν οἰκίαν, οὔτε αἱ δεήσεις οὔτε τὰ δάκρυα

ἴσχυσαν νὰ μοὶ ἐπιτρέψωσι τὴν εἴσοδον, οἱ δὲ λόγοι καὶ οἱ κοπετοὶ τῶν ὑπηρετῶν μὲ ἔπεισαν περὶ τοῦ θανάτου τῆς Νιζίδας. Δὲν θέλω ἐνδιατρίψει ἐνταῦθα λέγων σας ὅ,τι ἀπέγεινα τὴν στιγμὴν ἐκείνην. Δὲν ἀποθνήσκουσι φαίνεται ἐκ λύπης ἀμέσως, ἐπειδὴ καὶ ἐγὼ δὲν ἔμεινα νεκρὸς τότε. Ἀλλὰ καὶ μεθ' ὅλην μου τὴν ἀπελπισίαν ἐνθυμηθείς ἀκόμη ὅτι μοὶ ἀπέμενεν εἷς φίλος, καί περ τετραυματισμένος καὶ ἀπειρηκὼς ἠκολούθησα τὰ ἴχνη αὐτοῦ μέχρι Γαϊέτης. Ἀφικόμενος εἰς τὴν πόλιν ταύτην ἔμαθα ὅτι ὁ Φαβιανὸς εἶχεν ἤδη ἀποπλεύσει. Ἔμεινα λοιπὸν ἐκεῖ ἀναμένων τὸν μετά τινας ἡμέρας ἀπόπλουν πλοίου Καταλανικοῦ εἰς Βαρκελόνην οὗ ὁπλοίαρχος μὲ ἐδέχθη ἐν αὐτῷ, καὶ τὰ δάκρυά μου ἐπολλαπλασιάσθησαν ἀναπολοῦντος τὴν ἐγκατάλειψιν τῆς Ἰταλίας ἔνθα εἶχον ἀπολέσει τὸ παμφίλτατον τῆς καρδίας μου ἐπὶ γῆς ἀντικείμενον.

«Ὁ ἄνεμος πνέων τὸ πρῶτον οὔριος κατέπεσε παραχρῆμα, καὶ τὸ πλοῖον ἡμῶν οὐ μακρὰν ἔτι ἀφιστάμενον τοῦ λιμένος ἔστη σχεδὸν ἐκ νηνεμίας, μετὰ χαρᾶς δὲ ἀληθοῦς ἤθελον ἰδεῖ ἐκρηγνυμένην τρικυμίαν. Ἀκαταπαύστως ὑπὸ τῶν δεινῶν μου κατεχόμενος, αἰωνίως κλαίων τὴν Νιζίδαν μου, ἐξῃτούμην παρὰ τοῦ Θεοῦ τὸν θάνατον ἢ τὸν φίλον μου. Αἱ μόναι μου δὲ στιγμαὶ αἱ ἧττον πικραὶ ἦσαν ἐκεῖναι καθ' ἃς ἠδύνουν ἐπὶ πλαγιαύλου ἀνήκοντος εἰς ἕνα τῶν ἐπιβατῶν.

«Τὴν δευτέραν ἡμέραν τοῦ ἀπόπλου ἡμῶν καθ' ἣν ὥραν ἡ Ἠὼς ἤρχιζε βάφουσα τὸν ὁρίζοντα, καθήμενος ἐπὶ τῆς πρώρας ἐθεώμην τὸν πόντον τὸν ἀχανῆ εἰς οὗ τὰ καθεύδοντα κύματα ἀντικατωπτρίζοντο οἱ ἀστέρες ἕτοιμοι νὰ σβεσθῶσι. Τὸ πᾶν ἐγαλήνια· οἱ ἀξιωματικοί, οἱ ναῦται, πάντες ἦσαν παραδεδομένοι εἰς τὸν ὕπνον, καὶ αὐτὸς δὲ οὗτος ὁ πρωράτης καθηῦδεν ἐπὶ τοῦ οἰακος κεκλιμένος· τὰ ἱστία ἦσαν συνεσταλμένα, οὐδεὶς δὲ θόρυβος ἐτάραττε τὴν γαλήνην ταύτην εἰμὴ ὁ τῆς πρώρας διασχιζούσης τὰ ὕδατα ψίθυρος. Ἡ ἀτάραχος αὕτη σιγή, τὸ θεσπέσιον τοῦτο θέαμα τοῦ γαληνίου πόντου, καὶ τοῦ ὑποστίλβοντος οὐρανοῦ, ἡ Ἠὼς αὕτη ἡ βραδέως προβαίνουσα ὅπως ἐξεγείρῃ τοὺς δυσπραγοῦντας, πάντα ταῦτα μοὶ διεχάραττον ζωηρότερον τὰ δεινοπαθήματά μου. Λαβὼν δὲ τὸν πλαγίαυλον ἔψαλα τὰ ἑπόμενα :

SISMANOGLIO MEGARO

Τὸ πᾶν σιγᾷ, γαληνιᾷ, τὸ κῦμα, ὁ ἀήρ,
Τῆς αὔρας τὸ πτερύγισμα αὐτὸ μόνον ἠχεῖ,
Τὸ πᾶν καθεύδει καὶ αὐτὸς ἐκλύει' ὁ ἀστήρ,
Μόνη νὰ πάσχῃ δ' ἀγρυπνεῖ ἡ τλήμων μου ψυχή.

Ἐξ Ἕω ἤδη ἡ Ἠὼς εἰς ἅρμα φαεινὸν
Ἀγγέλλ' εἰς τὴν ὑφήλιον ἡμέραν καινουργῆ,
Εἰς πάντας εὐεργέτημα πέμπετ' ἐξ οὐρανῶν
Μόνον ἐμοὶ παρέχεται ὡς ἄχθος ἐν τῇ γῇ.

Ὦ ἕλκος τῆς καρδίας μου, τὸν βίον μ' ἐξαντλεῖς·
Νιζίδα τῶν ἐρώτων μου καὶ πόνων ἡ πηγή,
Δὲν εἶσαι πλέον ἐπὶ γῆς, ψυχή μου προσφιλής,
Ἐσέ, καὶ τὴν καρδίαν μου σκεπάζει κρύα γῆ.

«Εὑρισκόμην εἰς τὸν τελευταῖον τοῦτον στίχον ὅτε ἤκουσα θόρυβον κωπῶν ὡς προσεγγιζουσῶν πρὸς τὸ πλοῖον. Τεῖνω τὸ οὖς, θεωρῶ. Αἱ πρῶται τῆς ἡμέρας ἀκτῖνες μοὶ δεικνύουσιν ἀμυδρὸν τὸν σχηματισμὸν λέμβου εὐθὺ πρὸς τὸ πλοῖον ἡμῶν φερομένης καὶ τὴν ὁποίαν στιβαρὰ προσπάθεια τεσσάρων κωπῶν ἠνάγκαζε νὰ πέτηται ἐπὶ τοῦ ἐλαφροῦ κυματισμοῦ τῆς θαλάσσης. Ἡ λέμβος πλησιάζει, γυνὴ δέ τις ἐγερθεῖσα, «Πρὸς Θεοῦ, ἀναφωνεῖ, εὐαρεστήθητε νὰ μοὶ εἰπῆτε ἐὰν τὸ πλοῖον ὑμῶν ἦναι τὸ Καταλανικὸν τὸ ἀποπλεῦσαν ἀπὸ δύο ἤδη ἡμερῶν ἀπὸ τὴν Γαϊέτην». Κρίνατε ὁποῖον ὑπῆρξε τὸ θάμβος, ἡ ἔκστασίς μου, ὅτε ἔπληξε τὸ οὖς μου ἡ φωνὴ αὕτη· ἡ φωνὴ αὕτη ἦτο ἡ τῆς Λευκῆς τῆς ἀδελφῆς τῆς Νιζίδας μου! . . . Ἀδελφή μου, ἀνέκραξα, καὶ ὁρμήσας πρὸς τὸ καλώδιον τοῦ πλοίου καταβαίνω, πίπτω εἰς τὴν λέμβον, τρέχω νὰ ῥιφθῶ εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς Λευκῆς, καὶ εὑρίσκομαι εἰς τὰς τῆς Νιζίδας! . . .

«Ὀλίγου δεῖν ἐξέπνεον ἐκ τῆς χαρᾶς, καὶ τῆς κατα πλήξεώς μου· ἄφωνος, ἐμβρόντητος, δὲν ἠδυνάμην νὰ ἀρθρώσω οὐδὲ μίαν λέξιν. Ἡ Νιζίδα μοὶ ὡμίλει, μὲ ἐνεκρδίου. Τὴν ἐθεώμην

δὲ τρέμων μὴ ἦτο ὀπτασία καὶ μὴ ἡ ἐξέγερσίς μου ἀφήρπαζε τὴν εὐδαιμονίαν μου.

«Ἐκ τῆς πρώτης μου ταύτης ἐκστάσεως συνελθὼν ἔσπευσα ἀμέσως νὰ ἀναβιβάσω ἐπὶ τοῦ πλοίου τὴν τρυφερὰν Νιζίδαν καὶ τὴν ἀξιολάτρευτον ἀδελφήν της φερούσας ἀμφοτέρας ἐνδύματα προσκυνητριῶν καὶ ὡς ὁ πλοίαρχος, πληροφορηθεὶς παρ' ἐμοῦ περὶ τῆς καταγωγῆς των, ὑπεδέχθη μετὰ τοῦ ὀφειλομένου σεβασμοῦ. Τότε ἔμαθον παρὰ τῆς Λευκῆς ὅτι ἡ λήθη τῆς λευκῆς ταινίας ἐπήνεγκεν εἰς τὴν Νιζίδαν τότε ἡμιθανῆ λειποθυμίαν τόσῳ σφοδρὰν ὥστε ὅλοι τὴν ἐνόμισαν ὡς νεκρὰν καὶ ὅτι μόλις μετὰ παρέλευσιν ὀκτὼ ὅλων ὡρῶν συνῆλθεν εἰς ἑαυτήν, ὁπότε μαθοῦσα τὴν νίκην μου συνάμα δὲ καὶ τὴν πλάνην μου, τὴν ἀπόγνωσίν μου καὶ τὴν φυγήν μου ἀπεφάσισε μετὰ τῆς ἀδελφῆς της τὰ πάντα νὰ ἀφήσῃ ὅπως μὲ ἀνακαλύψῃ. Μεθ' ὅλην δὲ τὴν τῆς ψυχῆς της ὀδύνην καὶ μεθ' ὅλην τὴν ἀσθένειαν αὐτῆς ἠθέλησε νὰ φύγῃ, καὶ ἡ Λευκὴ διέθεσε τὰ πάντα πρὸς ἀπόδρασιν. Ὅλοι οἱ πολύτιμοι αὐτῶν λίθοι, ὅλος ὁ χρυσὸς διεχύθησαν ὅπως δραπετεύσωσι τῆς πατρικῆς των στέγης. Ὑπηρέτης δέ τις τῆς οἰκίας ἀγορασθεὶς διὰ τοῦ χρυσοῦ των ταῖς ἔφερε φορεῖον ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτὸς καὶ αἱ δύο ἀδελφαὶ ἐφωδιασμέναι μετὰ τῶν ἀδαμάντων αὐτῶν καὶ μεταμφιεσμέναι εἰς προσκυνητρίας, ἔλαβον τὴν πρὸς τὴν Γαϊέτην φέρουσαν ἔνθα ἔμαθον ὅτι εἶχον διευθυνθῆ.

«Φθάσασαι ἐκεῖ δύο ὥρας μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ πλοίου ἡμῶν, δυνάμει χρημάτων εὗρον κωπηλάτας ὑποσχεθέντας νὰ προφθάσωσι τὸ πλοῖον, καὶ ἡ ἐπελθοῦσα εὐδία ἐξυπηρετήσασα τὰς προσπαθείας των, καὶ ὁ ἔρως προασπισθεὶς τὰς λατρευτὰς ταύτας ἀδελφὰς τὰς ὑπεστήριξε νὰ φθάσωσι τὸ πλοῖον ἄνευ ἀπευκταίου τινός.

«Ἐπανεύρισκον τὴν Νιζίδαν, ἀλλὰ ἔλειπες σὺ προσφιλέστατέ μοι Φαβιανέ, καὶ ἀκριβὰ ἀληθῶς ἐπληρόνομεν τὴν τύχην τὴν εὐνοϊκὴν φανεῖσαν ἡμῖν μέχρι τοῦ σημείου ἐκείνου, τοῦθ' ὅπερ συνησθάνετο κάλλιον ἐμοῦ καὶ ἡ Λευκή. Ἡ ἀπουσία σου ἦτο ἀναμφιβόλως ἡ μόνη διαβιβρώσκουσα ἡμᾶς λύπη. Μετὰ εὐτυχῆ δὲ τέλος πλοῦν ἀφικόμεθα εἰς Βαρκελόνην ἔνθα ἠλπίζομεν ὅτι ἠθέλομεν λάβει εἰδήσεις περὶ σοῦ πλὴν ὅλαι ἡμῶν αἱ ἔρευναι ὑπῆρξαν μάταιαι. Ἡ Λευκὴ πρώτη πάντων εἶπεν ὅτι

ἔπρεπε νὰ διατρέξωμεν ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τὴν Ἱσπανίαν καὶ νὰ μὴ σταματήσωμεν ἂν δὲν ἠθέλομεν σὲ ἐπανεύρει· ἦτο βεβαιοτάτη ὅτι ἡ γνώμη της ἤθελε γίνει προθύμως ἀσπαστή. Ἀπεφασίσαμεν λοιπὸν νὰ μεταβῶμεν τὸ πρῶτον εἰς Τολέδον ἔνθα εἰσὶν ἐγκατεστημένοι συγγενεῖς τῆς Νιζίδας, ἀλλὰ πρὸ παντὸς ἐσπεύσαμεν νὰ γράψωμεν εἰς τὸν πατέρα της ὅπως τῷ πληροφορήσωμεν περὶ τῶν περιπετειῶν μας καὶ τοῦ ζητήσωμεν τὴν συγγνώμην καὶ ἄδειαν τοῦ νὰ συζευγχθῶμεν ἐν Τολέδῳ. Λαβόντες εὐνοϊκὰς πρὸς τοὺς πόθους ἡμῶν εἰδήσεις, ὄντες δὲ καθ' ὁδὸν πρὸς τὴν πόλιν ταύτην καὶ πανταχοῦ περὶ τοῦ Φαβιανοῦ ἐρευνῶντες ἀφικόμεθα ἐνταῦθα κατὰ τόσῳ εὐτυχῆ συγκυρίαν».

Τοιαύτη ὑπῆρξεν ἡ διήγησις τοῦ Τιμβρίου τὸν ὁποῖον παύσαντα ὁμιλεῖν ὁ ἐρημίτης λαβὼν ἰδιαιτέρως καὶ ἐν παραβύστῳ ἠρώτησε μετὰ φωνῆς ὑποκώφου καὶ δειλῆς: «Δὲν θὰ μεταβῶ καὶ ἐγὼ εἰς Τολέδον;» Ὁ Τίμβριος ἐκπληκτος ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει ταύτῃ τὸν παρατηρεῖ· ὁ Φαβιανὸς καταβιβάζει τοὺς ὀφθαλμούς του καὶ δύο δάκρυα αὐλακοῦσι τὰς παρειάς του. Ὁ δὲ φίλος του θλίψας αὐτὸν ἐπὶ τοῦ στήθους του, «Πρέπει ἐξ ἅπαντος, τῷ ἀπεκρίθη, νὰ ἔλθῃς εἰς Τολέδον διὰ νὰ συζευγχθῇς τὴν προσφιλῆ σου Λευκὴν ἥτις σὲ λατρεύει καὶ ἥτις στιγμὴ μία δὲν παρῆλθε χωρὶς νὰ σκέπτηται περὶ σοῦ. Τὴν ἀγαπᾷς πάντοτε δὲν εἶναι ἀληθές; —Περισσότερον τῆς ζωῆς μου, ἀπεκρίθη, ἀλλ' ἐσὲ καὶ ἐκείνης περισσότερον. Ἐμπρός, προσέθηκε μειδιῶν, θὰ ἐκβάλω τὸ ἔνδυμα τοῦτο τοῦ ἐρημίτου καὶ οὐ θὰ φροντίσῃς νὰ μοὶ εὕρῃς πλέον ἁρμόδιον δι' ἕνα νεόνυμφον. Πλὴν ἂν θέλῃς νὰ μὲ ἀκούσῃς ὅταν θὰ νυμφευθῶμεν τὰς δύο ταύτας χαριτοβρύτους ἀδελφάς νὰ ἔλθωμεν ἐδῶ νὰ ζήσωμεν μετὰ τῶν ἀγαθῶν τούτων ποιμένων οἵτινες μᾶς ἀγαποῦσι καὶ οἵτινες εἶναι ἄξιοι ὁμοίας ἀνταποδώσεως.—Ἔχω ἐσχηματισμένον ἤδη τοῦτο τὸ σχέδιον, ἀπεκρίθη ὁ Τίμβριος. Ἀπηύδησα πλέον ἐκ τῆς τύρβης τοῦ κόσμου καὶ θέλω νὰ τελειώσω ἐδῶ τὴν ζωήν μου ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὡραίων τούτων δασῶν μεταξὺ τῆς συζύγου μου καὶ τοῦ φίλου μου». Μετὰ τὴν συνδιάλεξιν ταύτην ἐπανελθόντες πρὸς τὰς δύο ἀδελφὰς καὶ τοὺς ποιμένας τοὺς ἀνεκοίνωσαν τὰ ἀποφασισθέντα καὶ πάντες ἐπεκρότησαν εἰς τὸ σχέδιόν των.

Ἐν τούτοις τῆς νυκτὸς προϊούσης ὁ Ἠλύσιος τοὺς ἐπρότεινε νὰ κατέλθωσιν ἐγκαίρως εἰς τὸ χωρίον. «Δὲν ἔχω ποσῶς οἰκίαν ὅπως σᾶς ξενίσω, εἶπεν εἰς τοὺς τέσσαρας ἐραστάς, ἀλλὰ θέλω σᾶς ὁδηγήσει εἰς τὴν τῆς Γαλατείας τῆς ὁποίας ὁ πατὴρ Μοῖρις θέλει θεωρήσει μεγίστην του τιμὴν τοῦ νὰ σᾶς ὑποδεχθῇ».

Ἀποδεχθέντες ἀσμένως τὴν πρόσκλησίν του ἐξεκίνησαν καὶ διπλασιάσαντες τὸ βῆμα ἀφίκοντο. Ὁ Μοῖρις ἡτοιμάζετο νὰ καθίσῃ εἰς τὴν τράπεζαν μετὰ τῆς θυγατρός του, τῆς Θαλίας, τῆς Θειολίνδης καὶ τῶν τεσσάρων ποιμένων τῶν ἐκ Πορτογαλλίας ἀφιχθέντων ὅπως φέρωσι μεθ' ἑαυτῶν τὴν Γαλάτειαν τὴν ἐπαύριον. Κρούουσι τὴν θύραν, οἱ κύνες ὑλακτοῦσι καὶ ὁ Μοῖρις ἔρχεται νὰ ἀνοίξῃ αὐτὸς ὁ ἴδιος. Ὁ Ἠλύσιος ζητεῖ φιλοξενίαν διὰ τὴν Νιζίδαν, τὴν Λευκὴν καὶ διὰ τοὺς δύο φίλους, ὁ δὲ γέρων ποιμὴν κολακευθεὶς ἐκ τῆς προτιμήσεως ταύτης τοιούτων ξένων τοὺς ὑποδέχεται μετὰ σεβασμοῦ. Καλέσας δὲ τὴν θυγατέρα του καὶ παραθεὶς εἰς τὴν τράπεζαν ὅ,τι ἐκλεκτότερον εἶχε, προσκαλεῖ αὐτοὺς νὰ καθίσωσι καὶ ζητεῖ συγγνώμην παρ' αὐτῶν διὰ τὸ ὅτι τὸν εὗρον ἀπροπαράσκευον ὡς μὴ προσδοκῶντα τὴν ἄφιξιν αὐτῶν.

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦ δείπνου ἡ Γαλάτεια προσεπάθει νὰ μὴ φαίνηται τεθλιμμένη, ὁ δὲ Ἠλύσιος καθίσας ὅσον ἠδύνατο ἀπωτέρω τῶν Πορτογάλλων ἔρριπτε πάντοτε πρὸς αὐτοὺς βλέμματα πλήρη ὀργῆς καὶ μίσους ἐν ᾧ οἱ ὀφθαλμοί του συνηντῶντο ἔστιν ὅτε μετὰ τῶν τῆς Γαλατείας. Ἐγερθέντες τῆς τραπέζης οἱ συνδαιτημόνες ἐξῆλθον ὅπως ἀπολαύσωσι τῆς δροσου τῆς νυκτὸς καὶ ἐκάθισαν ἐπὶ τῶν λιθίνων ἑδράνων τῶν εὑρισκομένων πρὸ τῆς θύρας τῆς οἰκίας. Ὁ γέρων Μοῖρις ἔκαμεν εἰς τοὺς ξένους του λόγον περὶ τοῦ λαμπροῦ ὑμεναίου ὃν εἶχε τελειώσει ὑπὲρ τῆς θυγατρός του ἐνδιατρίψας μετ' ἀρεσκείας εἰς τὴν ἀνέλιξιν τοῦ πλούτου τοῦ μέλλοντος γαμβροῦ του, πλούτου ὃν ἄλλως τε δὲν ἔλειπον νὰ μεγαλοποιῶσι. Οἱ δύο φίλοι καὶ αἱ δύο ἀδελφαὶ ἐνόμισαν καθῆκόν των νὰ συγχαρῶσι τὴν Γαλάτειαν, ἀλλ' αὕτη οὐδὲν ἀπεκρίθη, ὁ δὲ δυστυχὴς Ἠλύσιος ἐγκαρτερῶν κατεβίβρωσκε τὰ δάκρυά του.

Τὴν αὐτὴν ἐκείνην στιγμὴν πένθιμος ἦχος σάλπιγγος ἀντήχησεν εἰς τὸ χωρίον. Ὁ Μοῖρις, οἱ ξένοι του καὶ ὅλοι οἱ κάτοι-

SISMANOGLIO MEGARO

κοι περίφοβοι ἔδραμον εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ χωρίου ὅθεν ἐφαίνετο ὅτι ἤρχετο ὁ ἐπικήδειος ἐκεῖνος φθόγγος καὶ μετὰ μικρὸν εἶδον τέσσαρας χωρικοὺς φέροντας πενθίμους περιβολὰς καὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν κεκαλυμμένας ἔχοντας ὑπὸ κλάδων κυπαρίσσου. Ἐκ τούτων οἱ μὲν δύο ἔφερον ἐν χερσὶ κηρία ἀνημμένα, οἱ δὲ ἕτεροι ἦχουν τὰς σάλπιγγας, καὶ ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν ἐχώρει ἡ πολιὰ μορφὴ τοῦ λειτουργοῦ τοῦ Ὑψίστου, ἐνδεδυμένου τὴν ἱερατικήν του στολήν.

Ἦτο ὁ ἀξιοσέβαστος Σαλβαδόρος ὁ πνευματικὸς ποιμὴν τῶν κατοίκων, ὁ παραμυθῶν αὐτοὺς εἰς τὰς λύπας αὐτῶν καὶ ὁ τὸν αἰώνιον Πατέρα ἀνυμνῶν εἰς τὴν εὐτυχίαν των. Ὅλον τὸ χωρίον ἦτο ἡ οἰκογένειά του, ὅλα τὰ ὀρφανὰ ἦσαν τέκνα του, καὶ ἀπὸ τεσσαράκοντα ἤδη ἐτῶν ἐξεπλήρου τὴν ὑπερτάτην ταύτην λειτουργίαν, τοῦ αἰνεῖν τὸν Θεὸν καὶ ὑπηρετεῖν τοὺς ἀνθρώπους.

«Ποιμένες, ἀνεφώνησεν, ἡ αὔριον ἡμέρα ἐξελέγη εἰς τὸ ἔτος ὅπως δεηθῶμεν τοῦ Ὑψίστου ἐν αὐτῷ τούτῳ τῷ νεκροταφίῳ ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν κεκοιμημένων ἡμῶν ἀδελφῶν. Ἀναλογίσθητε τὸ καθῆκον τὸ ἱερὸν ὅπερ ἔχετε, καὶ αὔριον ἅμα τῷ ὄρθρῳ συναθροίσθητε εἰς τὴν θέσιν ἐκείνην ἐνδεδυμένοι τὰ πένθιμα ὑμῶν ἐνδύματα ἅτινα ἁρμόζουσιν εἰς τὴν θλιβερὰν ταύτην τελετήν».

Τὰς λέξεις ταύτας προενεγκὼν ἰσχυρᾷ τῇ φωνῇ ὁ Σαλβαδόρος ἐπανέλαβε τὴν πρὸς τὴν οἰκίαν του ἄγουσαν· ἅπαντες δὲ οἱ κάτοικοι προθύμως ἀπεδέχθησαν νὰ συναχθῶσι τὴν ἐπιοῦσαν ἅμα τῇ αὐγῇ ὅπως ἐκπληρώσωσι καθῆκον τόσῳ ἱερόν. Ὁ Μοῖρις μὴ θελήσας νὰ ἀπουσιάσῃ ἡ θυγάτηρ του ἀπὸ τὴν τελετὴν ταύτην, παρεκάλεσε τοὺς τέσσαρας Πορτογάλλους ὅπως ἀναβάλωσι τὴν ἀναχώρησίν των τὴν ἐπερχομένην. Ὁ Ἠλύσιος ἐσκίρτησεν ὑπὸ χαρᾶς· ἡ Γαλάτεια συνέλαβεν ἐλπίδας, ἡ δὲ Νιζίδα, ἡ Λευκὴ καὶ οἱ δύο φίλοι ζητήσαντες παρὰ τῶν κατοίκων τὴν ἄδειαν τοῦ νὰ παραστῶσιν εἰς τὴν κοιλάδα τῶν τάφων ἔλαβον αὐτὴν προθύμως παρ' αὐτῶν κολακευθέντων μάλιστα ἐπὶ τῇ αἰτήσει των ταύτῃ.

Οἱ τέσσαρες Πορτογάλλοι ἐζήτησαν καὶ οὗτοι τὴν ἄδειαν ὁμοίως, πλὴν ἀπεποιήθησαν αὐτὴν ὁμοφώνως οἱ χωρικοὶ πρὸς αὐτοὺς βδελυκτοὺς θεωρουμένους ἀφ' ἧς στιγμῆς ἐγνώριζον

ὅτι ἤθελον τοῖς ἀφαιρέσει τὴν Γαλάτειαν. Οἱ Πορτογάλλοι ὑπεχώρησαν μετ' ἀγανακτήσεως καὶ ἅπαντες ἀπῆλθον ὅπως παραδοθῶσιν εἰς τὸν Μορφέα.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Εἰς σὲ ἐπαφίεμαι, ὦ γλυκεῖα μελαγχολία, ἐλθὲ χῦσον ἐπὶ τῶν τελευταίων μου σελίδων τὸ σκιερὸν ἐκεῖνο ἡμίφως, τὸ ἁρέσκον εἰς πᾶσαν καρδίαν. Μὴ φοβοῦ ὅτι θέλεις τὰς συγκινήσει. Τὰ δάκρυα ἅτινα ἀποσπᾷς ἐκ τῶν τρυφερῶν καρδιῶν εἶναι ὡς αἱ τῆς δρόσου ψεκάδες ἐπὶ τῶν ἀνθέων. Πόσον αἱ ἀναμνήσεις ἂς φέρεις εἰσὶ γοητευτικαί. Τίς ὁ ἐραστὴς ἐκεῖνος ὁ τῆς ἐρωμένης του μακρὰν, ὁ φίλος ὁ τοῦ φίλου του ἐστερημένος, ἡ μήτηρ ἡ τοῦ υἱοῦ της μακρὰν οὖσα, ἥτις δὲν σὲ θεωρεῖ ὡς τὸ προσφιλέστατόν της ἀγαθόν; Πόσον γλυκεῖαί εἰσιν αἱ στιγμαὶ ἐκεῖναι καθ' ἃς ἀποκεχωρισμένος τοῦ κόσμου σύμπαντος, μόνος μετὰ τῆς καρδίας καὶ τῆς μνήμης του συσπειροῦταί τις ἐν ἑαυτῷ, ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτοῦ, ἢ μᾶλλον ἐν τῇ περιλημένῃ του ἐκείνῃ ψυχῇ! Πόσην ἡδονὴν αἰσθάνεταί τις ἐν τῷ ἀναμιμνήσκεσθαι ὅλας τὰς ἐποχὰς τρυφερᾶς συμβιώσεως! Ἡ πρώτη ἡμέρα τοῦ πρώτου ἔρωτος παλμοῦ, ἡ πρώτη ὁμολογία του, ὁ τρόπος μεθ' οὗ τὴν ἠκροάσθησαν, οἱ φόβοι, αἱ ἔριδες, αἱ ὑπόνοιαι, τὰ πάντα ἐμφανίζονται ἐν τῇ μνήμῃ του, τὰ πάντα σκιαγραφοῦνται ἐν τῇ διανοίᾳ του μετ' ἐκτάκτου τερψιθυμίας. Γεύεταί τις ἐκ νέου τῶν ἡδονῶν ὧν ἀπήλαυσε· γεύεταί τις ἔτι τῶν πικριῶν ἃς ὑπέστη. Ἐὰν δὲ πᾶσα ἀφηρπάγη ἐλπίς, ἐὰν ὁ ἀνιλεὴς Χάρων διεπόρθμευσε τὸ ἀντικείμενον τῆς λατρείας μας, τὰ διὰ τοῦτο ἐκρέοντα δάκρυα δὲν στεροῦνται αὖθις θελγήτρων, ἡ δὲ ἀνάμνησίς του καταλείπει ἔτι τὸ ἐκμαγεῖον τῆς ἀπωχημένης εὐδαιμονίας. Ἴσως, ἴσως θὰ ἤμεθα πλείονος οἴκτου ἄξιοι ἐὰν ἠδυνάμεθα νὰ παρηγορηθῶμεν.

SISMANOGLIO MEGARO

Τοιαύτας ποιούμενος σκέψεις καὶ ὁ Σαλβαδόρος ἀφιέρου μίαν ἡμέραν τοῦ ἔτους εἰς τὰ δάκρυα τῆς εὐγνωμοσύνης, τοῦ ἔρωτος, τῆς φιλίας. Ἡ ἡμέρα αὕτη εἶχε φθάσει καὶ ὁ Σαλβαδόρος περιβεβλημένος τὴν πενθιμωτέραν αὐτοῦ στολήν, μετέβη εἰς τὴν πλατεῖαν ἔνθα εἶδε μετὰ μικρὸν ἀφικνουμένους ὅλους τοὺς κατοίκους τοῦ χωρίου, κεκαλυμμένους ὑπὸ μελάνων πέπλων, ἐστεμμένους τὴν κεφαλὴν ὑπὸ κυπαρίσσων καὶ φέροντας καλαύροπας κεκοσμημένας ὑπὸ μελαινῶν ἐπίσης ταινιῶν. Ὁ Σαλβαδόρος παρέταξεν αὐτοὺς ὁ ἴδιος καὶ ἀποχωρίσας τοὺς ποιμένας τῶν ποιμενίδων, διέταξε τὴν ἐκκίνησιν ὅλου τοῦ ὁμίλου εἰς δύο διχασθέντος γραμμάς.

Καὶ ἐν μὲν τῇ δεξιᾷ τούτων ἡ Νιζίδα, ἡ Λευκή, ἡ Θειολίνδη, ἡ Θαλία καὶ ἅπασαι αἱ νεαραὶ ποιμενίδες ἐχώρουν ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τῆς Γαλατείας. Ἐν δὲ τῇ ἀριστερᾷ, ὁ Τίμβριος, ὁ Φαβιανός, ὁ Δάμων, ὁ Θύρσις καὶ ἅπαντες οἱ νεανίαι ποιμένες ἔβαινον ἔχοντες ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Ἡλύσιον. Μόνος δὲ ὁ Ἔραστος ἀπῆν. Μετὰ δὲ τούτους ἐπήρχοντο αἱ σύζυγοι ὁδηγούμεναι ὑπὸ τῆς Σιλβηρίας, καὶ οἱ σύζυγοι ἑπόμενοι τῷ Δαρανίῳ, ὁ δὲ θίασος οὗτος τῶν εὐτυχούντων ἦτο ἐπίσης ὡς ὁ πρῶτος χαριέστατος ὁρᾶν. Μετὰ τοῦτον εἵπετο ἕτερος ἧττον μὲν ἀκτινοβόλος ἐκ νεότητος καὶ χαρίτων, μᾶλλον δὲ σεβάσμιος· ἦσαν αἱ χῆραι καὶ οἱ γέροντες ὁδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ Μοίριδος καὶ τῆς μητρὸς τοῦ Ἐράστρου. Αἱ πολιαὶ αὐτῶν κόμαι δὲν ἦσαν ἐστεμμέναι ὑπὸ κυπαρίσσων, αἱ δὲ τρέμουσαι χεῖρες αὐτῶν ἐπηρείδοντο ἐπὶ βακτηριῶν ὀζωδῶν. Οἴμοι! δι' αὐτούς ἰδίως ἡ τελετὴ αὕτη ἦτο ἐνδιαφέρουσα, δι' αὐτοὺς οἵτινες ἔμελλον νὰ θρηνήσωσιν ἐπὶ τοῦ τάφου τὸν υἱόν, τὴν θυγατέρα, τὴν ἀδελφήν, τὸν σύζυγον.

Κατόπιν δὲ τούτων τέλος ὁ Σαλβαδόρος ἔκλεισε τὰς δύο πτέρυγας ὡς οὐραγὸς ἐκλέξας τὴν θέσιν ταύτην ὅπως ᾖ πλησιέστερον τῶν δυστυχούντων, ἐν ᾧ πέριξ αὐτοῦ ὀκτὼ ὡραῖοι παῖδες ἐνδεδυμένοι ἐκ λινοῦ ἱμάτια καὶ ἐστεμμένοι ὑπ' ἀνθέων ἔφερον μετὰ σεβασμοῦ λιβανωτὸν καὶ πῦρ, καὶ οἵτινες ὑπερήφανοι ἐκ τῆς λειτουργίας ταύτης οὔσης ἀμοιβῆς τῆς ἐπὶ ὅλον ἔτος καλῆς αὐτῶν διαγωγῆς καὶ κοσμιότητος, ἐβάδιζον καὶ τῶν γερόντων σοβαρώτεροι.

Ὅπως ἀφιχθῶσιν εἰς τὴν κοιλάδα τῶν τάφων, ἔδει νὰ διανύσωσι μίαν λεύγαν ἐπὶ τῆς ὄχθης πάντοτε τοῦ Τάγη καὶ ὑπὸ θόλωμα πρασίνων φυλλωμάτων αἰγείρων. Σιγηλοὶ λοιπὸν καὶ σύννοες οἱ ποιμένες ἐβάδιζον ἐπὶ χλόης κατασπάρτου ὑπ' ἀνθέων ὑγρῶν ἔτι ἐκ τῶν μαργαριτῶν τῆς Ἠοῦς. Ὁ Ἥλιος ἐμφανιζόμενος ἤδη ἐπὶ τῶν κορυφῶν τῶν ὀρέων αἵτινες ἐχρυσίζοντο ὑπὸ τῶν πρώτων αὐτοῦ ἀκτίνων, ἀνήγγελλεν ἡμέραν ἐκ τῶν ὡραιοτέρων τοῦ θέρους· ὁ οὐρανὸς ἦτο ἐχρωματισμένος ὑπὸ τοῦ διαυγεστέρου κυανοῦ χρώματος, καὶ γλυκὺς Ζέφυρος ἐτάραττε τὰ φύλλα τῶν δένδρων βαυκαλίζων ἁβρῶς τοὺς νεοσσοὺς ἐπὶ τῶν φωλεῶν αὐτῶν· ὁ κορυδαλλὸς ἀφανεὶς ἤδη εἰς τοὺς ἀέρας ἠκούετο χωρὶς νὰ βλέπηται, αἱ ἀηδόνες κεκμηκυῖαι ἐκ τῶν νυκτερινῶν των συναυλιῶν ἐνεψυχοῦντο ἐκ νέου ἐκ τῆς πρωϊνῆς δρόσου ὅπως χαιρετήσωσι τὴν ἡμέραν, καὶ ἡ τρυγὼν μετὰ τῆς οἰνάδος ἀπεκρίνοντο γοερῶς εἰς τὸ φαιδρὸν ᾄσμα τοῦ δρυοκολάπτου. Τὰ ἄνθη ἐξέχεον ὅλα αὐτῶν τὰ μύρα, οἱ ἰχθῦς ἐπαιζον πρὸς ἀλλήλους ἐν τοῖς ὕδασι τοῦ ποταμοῦ καὶ σύμπασα τέλος ἡ φύσις ἐφαίνετο ἐν τῇ ἐκ τοῦ ὕπνου της ἐξεγέρσει διατεθειμένη ὅπως ἀναπέμψῃ εὐχαριστίας πρὸς τὸν Δημιουργὸν ἐπὶ τῇ νέᾳ ὑπ' αὐτοῦ ἀπονεμομένῃ εὐεργεσίᾳ.

Ὁ Τίμβριος, ἡ Λευκὴ καὶ ἡ Νιζίδα ὀλίγον εἰθισμένοι εἰς τὸ ἐξαίσιον τοῦτο θέαμα, ἐθεῶντο μετ' ἀληθοῦς ἐκστάσεως. Ἡ δὲ εἴσοδος εἰς τὴν κοιλάδα τῶν τάφων τοῖς ἐνεποίησε μετὰ μικρὸν νέον θαυμασμόν.

Ἐπὶ τῆς ὄχθης τοῦ καλλιρρείθρου τούτου ποταμοῦ τοῦ κυλινδοῦντος χρυσὸν ἐν πυθμένι, ὑπάρχει χῶρος ἐπιφανείας ὡσεὶ ἑνὸς τετραγωνικοῦ μιλλίου περιβαλλόμενος πανταχόθεν ὑπὸ ἀλύσεως λοφίσκων, εἰς ὃν μία μόνη φέρει εἴσοδος. Ὁ μακρὸς οὗτος αὐλὼν κοσμεῖται κατὰ τὰς δύο αὐτοῦ πλευρὰς ὑπὸ σειρᾶς κυπαρίσσων περυτευμένων ἐν σχήματι ἀμφιθεάτρου τόσῳ πρὸς ἀλλήλας συμπεπιεσμένων ὥστε τὰ συμπεπλεγμένα αὐτῶν φυλλώματα σχηματίζουσι τεῖχος πυκνὸν καὶ ὑψηλὸν ὡς ὄρος. ροδαὶ δέ τινες καὶ ἰάσμινα ἄγρια διαστίζουσι διὰ τῶν ἐρυθρῶν καὶ ὑποξάνθων αὐτῶν φύλλων τὰ βαθυπράσινα τείχη ταῦτα· ποτὲ ποιμὴν δὲν εἰσέδυσεν εἰς τὸ ἄσυλον τοῦτο, ποτὲ δὲ ξυλοκόπος δὲν κατήνεγκε πέλεκυν κατὰ τοῦ ἱεροῦ τούτου ἄλσους. Σιγὴ βαθεῖα ἐπικρατεῖ καὶ οὐδεὶς ἀκούεται θόρυβος εἰμὴ μόνον ὁ ψιθυρος τῶν πηγῶν, αἵτινες ὑφέρπουσαι ὑπὸ τὰ φυλλώματα

καὶ συνενούμεναι ἐν μιᾷ κοίτῃ ὑπὸ βρύων κεκαλυμμένῃ, χέουσι τὰ λεπτὰ ἀργυροειδῆ νάματά των εἰς ἀπόστασιν βημάτων τινῶν πρὸς τὸν Τάγην.

Εἰς τὴν ἐσχατιὰν τῆς δενδροστοιχίας ταύτης ὑπάρχει γηραιὰ ἐλάτη οἱονεὶ φράττουσα αὐτὴν καὶ ἐπὶ τοῦ φλοιοῦ αὐτῆς εἶναι ἐγκεχαραγμένον τὸ ἀκόλουθον ἐπίγραμμα.

Ὁδῖτα, τὸ ἄσυλον τοῦτο σεβάσου,
Ἂν ᾖ μοχθηρὰ καὶ κακὴ ἡ καρδιά σου,
Τρέμε νὰ ἔμβῃς· ἐὰν δὲ τοὐναντίον,
Χώρει, νὰ κλαύσῃς μπορεῖς πρὸ μνημείων.

Ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τοῦ αὐλῶνος τούτου ὑπάρχουσιν ἐπίσης πεφυτευμέναι πέριξ κυπάρισσοι ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὁποίων εὑρίσκεται πηγὴ ἀναβλύζουσα ἧς τὰ ἄρθονα ὕδατα ποτίζουσι καὶ τρέφουσι τὴν χλόην. Τάφοι τινὲς φαίνονται διεσπαρμένοι τῇδε κἀκεῖσε, οἱ μὲν κεκαλυμμένοι ἤδη ὑπὸ τοῦ κισσοῦ, οἱ δὲ ἔτι ὑπὸ στεφάνων κοσμούμενοι καὶ κρύπτοντες πάντες τὸ νεκρὸν σῶμα ὄντος ὅπερ ἠγάπησε τὴν ἀρετήν.

Ἡ τιμὴ τοῦ ταφεῖν ἐκεῖ δὲν παρεχωρεῖτο κοινῶς εἰς ὅλους τοὺς ἀποθνήσκοντας τοῦ χωρίου κατοίκους· ὑπῆρχεν ἀμοιβὴ ζωῆς ἀνεπιλήπτου, σύμπαν δὲ τὸ χωρίον κατεκύρου αὐτήν.

Φθάσαντες πρὸς τὴν πηγὴν οἱ ποιμένες ἔστησαν, ὁ δὲ Σαλβαδόρος μετὰ φωνῆς ἰσχυρᾶς εἶπε: «Χωρίσθητε· νὰ συναθροισθῆτε δὲ περὶ ἐμὲ ὅταν ἡ σάλπιγξ ἠχήσῃ». Εἰς τὰς λέξεις ταύτας ἅπαντες διασπείρονται, ἑκάστη δὲ χήρα καὶ ἕκαστον ὀρφανὸν τρέχει πρὸς τὸν λίθον τὸν καλύπτοντα τὸ ἀντικείμενον τῶν δακρύων του. Ὁ Τίμβριος, ὁ Φαβιανὸς καὶ αἱ δύο ἀδελφαὶ χάσαντες ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν τὸν Ἠλύσιον διατρέχουσι τὸν αὐλῶνα πρὸς ἀνεύρεσιν αὐτοῦ.

Μετὰ μικρὸν δὲ ἀνακαλύπτουσιν αὐτὸν γονυπετῆ πρὸ τοῦ μνήματος τῆς μητρός του δεόμενον μετὰ χειρῶν ἐσταρωμένων ἐπὶ τοῦ στήθους του, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχοντα πλήρεις δακρύων καὶ ἐστραμμένους πρὸς τὸν οὐρανόν.

«Ὦ μῆτέρ μου, ἔλεγεν, εἶσαι βεβαίως εὐδαίμων ἐκεῖ ἐπάνω, »ἐπειδὴ πάντοτε ὑπῆρξες καλή· ἐπαγρύπνει λοιπὸν ἐπ' ἐμοῦ ἐκ

»τοῦ οὐρανίου σου ἐνδιαιτήματος καὶ ἔμπνεέ μοι τὸν ἔρωτα »τῆς ἀρετῆς ὅπως μοὶ ἐνέπνευσας καὶ τὴν πρὸς ἐσὲ ἀγάπην »μου». Τὰς λέξεις δὲ ταύτας προφέρων προσέθλιβε τὸ πρόσωπόν του ἐπὶ τοῦ τάφου καὶ κατησπάζετο τὸν λίθον, τὰ δὲ δάκρυά του διεχέοντο κατὰ μῆκος αὐτοῦ.

Οἱ τέσσαρες ἐρασταὶ τὸν ἤκουον ἐν σιωπῇ καὶ κατανύξει προσεγγίσαντες δὲ πρὸς αὐτὸν ἔστησαν, καὶ ὁ Τίμβριος λαβόμενος τῆς χειρὸς τοῦ ποιμένος, «Χρηστὲ υἱέ, τῷ εἶπε, κατασυγκινεῖς τὴν καρδίαν μου ἐκ τρυφερότητος καὶ σεβασμοῦ. Ὑποσχέθητί μοι ὅτι θὰ ἦσαι πάντοτε φίλος μου, καὶ θέλω παραιτήσει τὸν κόσμον διὰ νὰ γίνω ποιμὴν μετὰ σοῦ καὶ νὰ κατοικῶ μετὰ τῆς Νιζίδας, τῆς Λευκῆς καὶ τοῦ Φαβιανοῦ μίαν καλύβην γείτονα τῆς ἰδικῆς σου. —Θέλετε εἶσθαι πλησίον ἑνὸς δυστυχοῦς, τῷ εἶπεν ὁ Ἠλύσιος. Ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἔχασα τὴν μητέρα μου, ἓν μόνον αἴσθημα ἠδύνατο νὰ μοὶ ἀντισταθμίσῃ τὴν ἀπώλειαν αὐτῆς καὶ νὰ μὲ κάμῃ νὰ ἀγαπῶ τὴν ζωήν, πλὴν αὔριον θὰ ἀπολέσω τὸ πᾶν καὶ δὲν θὰ ἰδῶ πλέον ἐκείνην ἥτις εἶναι τὸ ἐλατήριον ταύτης». Αἱ δύο ἀδελφαὶ καὶ οἱ δύο φίλοι τὸν ἐβίασαν νὰ ἐξηγηθῇ κάλλιον. «Δὲν εἶναι ἐδῶ ὁ τόπος κατάλληλος ἵνα σᾶς ὁμιλήσω περὶ τῶν ἐρώτων μου, ὑπέλαβεν ὁ Ἠλύσιος· ὅταν ἐξέλθωμεν τοῦ αὐλῶνος θέλω σᾶς διηγηθῇ τὴν δυστυχίαν μου».

Ἔτι ὁμιλοῦντος ἡ σάλπιγξ ἤχησεν· «Ἐξήγησόν μοι, παρακαλῶ, διατί ὁ Σαλβαδόρος μᾶς καλέζει τώρα; ἠρώτησεν ὁ Τίμβριος. —Διὰ νὰ τιμήσωμεν, εἶπεν ὁ ποιμήν, τὴν μνήμην τοῦ τελευταίου ποιμένος ὃν ἀπωλέσαμεν. Ἔπειτα δὲ θέλομεν ἀκούσει τὴν ἱστορίαν του ἣν θέλει ψάλει ἡ ἐναρετωτέρα τῶν ποιμενίδων».

Προσελθόντας πρὸς τὴν πηγὴν εἰς ἣν πάντες ἤδη εἶχον συναθροισθῇ, ὁ σεβαστὸς αὐτῶν ὁδηγὸς τοὺς ὡδήγησε πρὸς ἓν μνῆμα οὗ ὁ λίθος ἔτι λευκὸς ἔφερε τὸ ἁπλοῦν τοῦτο ἐπιτύμβιον:

Ἐνταῦθα κεῖται

Εἷς χρηστὸς Νέος.

Ὁ Σαλβαδόρος περιελθὼν τρὶς τὸν τάφον καὶ δεηθεὶς τὰ εἰκότα, ἔκαυσε λιβανωτὸν καὶ ἐπέχυσεν ἡγιασμένον ὕδωρ· εἶτα

SISMANOGLIO MEGARO

δὲ λαβὼν ἐκ τῆς χειρὸς τὴν Γαλάτειαν ἔδωκεν αὐτῇ τὸν χάρτην ἐφ' οὗ ἦτο γεγραμμένος ὁ βίος ἐκείνου ὃν ἐθρήνουν. Ἐρύθημα μετριοφροσύνης ἐπεκάλυψε τότε τὸ μέτωπον τῆς Γαλατείας, ἥτις στᾶσα ὀρθία πρὸ τοῦ τάφου ἀπήγγειλε τοὺς ἑπομένους στίχους, ἐν σιωπῇ καὶ συντριβῇ καρδίας ἀκουσθέντας ὑπὸ τῶν ποιμένων·

Ἐκ τῶν βοσκῶν μας ἐθεωρήθη
Ὁ Λύσις μᾶλλον περιπαθής·
Τοῦ ἔρωτός του συνεπάθη
Τὸ πῦρ ἡ λύδη τ' ἀγνὸν εὐθύς.
Ὁ Λύσις τότε ἀπ' τοὺς γονεῖς της
Ἱκέτης σπεύδων αὐτὴν ζητεῖ.
«Γαμβρόν μου θέλω, λέγ' ὁ πατήρ της,
Ποιμένα πλούσιον ὡς αὐτή».

Πλὴν τῆς καλύβης καὶ ἔρωτός του
Ὁ Λύσις ἄλλο δὲν εἶχέ τι·
Ἐκείνην εἶχ' ὑπὲρ τῆς μητρός του,
Αὐτὸν δὲ εἶχε κτῆμα αὐτή.
Φεύγει, ἀφίνει τὸ πᾶν, γυρίζει,
Εἰς χώρας φθάνει χρυσοῦ μακράν·
Μοχθεῖ ἐντίμως καὶ σχηματίζει
Περιουσίαν τινὰ μικράν.

Ἐλπίδος πλήρης ἔρχετ' ὁ Λύσις,
Προσμένει' ἡ λύδη του σταθερά·
Εἰς μόχθους τόσους, τόσας παθήσεις,
Εἶν' ἀμοιβή του, εἶναι χαρά.
Μέλλει τὴν φίλην του ν' ἀποκτήσῃ·
Πρὸ τῆς ἡμέρας πλὴν τῆς λαμπρᾶς,
Φεῦ! τὴν μητέρα του τύχη πλήσσει
Διὰ ὀξείας νόσου σκληρᾶς.

Ὁ Λύσις τρέμων ἐς τὴν πόλιν σπεύδει
Τοὺς ἔρωτάς του, πᾶν, παραιτῶν·
Τὸν ἱκανώτερον ἱκετεύει
Ἰατρὸν βοήθειαν ἐκζητῶν.
«Οἴμοι! ἡ μήτηρ μου θὰ ἐκπνεύσῃ,
Τῷ λέγει κλαίων ἐν συντριβῇ,
Ἂν ἡ σὴ τέχνη τὴν ἰατρεύσῃ
Ὅ,τι ἂν ἔχω, σοὶ ἀμοιβή.

Ἡ ἐπιστήμη ἐπιτυγχάνει
Καὶ τὰς εὐχάς του τέλος πάντοτε.
Πλὴν φεῦ! τὴν λύδην του πλέον χάνει:
Ὁ τάλας Λύσις, νῦν ἀπορεῖ.
Ἡ χεὶρ της δίδετ' εἰς χεῖρα ἄλλην·
Χωρὶς δὲ λόγος του κἂν πικρὸς
Νὰ τοῦ ἐκφύγῃ . . . εἰς τὴν ἀγκάλην
Τὴν μητρικήν του, μένει νεκρός.

Ἡ Γαλάτεια ἐπανῆλθεν εἰς τὴν θέσιν της. «Φίλοι μου, ἀνέκραξεν ὁ Σαλβαδόρος, ἡ καρδία σας σᾶς ὁμιλεῖ κάλλιον, ἢ ὅσον ἠδυνάμην ἐγὼ νὰ σᾶς ὁμιλήσω. Κλαίετε πάντες ἐκ συγκινήσεως ἐπὶ τῇ ἀφηγήσει ἐνκρίτου πράξεως· κρίνατε δὲ ποία θὰ ὑπάρχῃ ἡδονὴ ἠθικὴ ἐν τῇ ἐκπληρώσει ὁμοίας».

Μετὰ τὰς ὀλίγας ταύτας λέξεις ὁ ἀξιοσέβαστος ποιμὴν διέταξε τὴν ἀναχώρησιν· διαρρήξας δὲ τὴν τάξιν τῆς πορείας ἄρῆκε πάντας ὅπως διασπαρῶσιν εἰς τοὺς ὡραίους λειμῶνας τοὺς διαβρεχομένους ὑπὸ τοῦ Τάγη.

Αἱ δύο ἀδελφαὶ καὶ οἱ δύο φίλοι μὴ λησμονήσαντες τὴν ὑπόσχεσιν ἣν ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ Ἡλύσιος διεμυθύνθησαν πρὸς τὴν ὁδὸν τὴν ἄγουσαν πρὸς τὴν πηγὴν τῶν σχιστολίθων, καὶ ἐκεῖ ὁ τάλας ποιμὴν διηγήθη αὐτοῖς τὸν ἔρωτά του παραστήσας συνάμα καὶ τὴν θανατηφόρον ἀπελπισίαν ἣν προὐξένει αὐτῷ ὁ γάμος τῆς Γαλατείας. Ὁ Φαβιανός, ἡ Λευκὴ καὶ ἡ Νιζίδα τὸν παρεμύθουν, ὁ δὲ Τίμβριος ἐσκέπτετο περὶ τοῦ μέσου

SISMANOGLIO MEGARO

τοῦ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἕνωσίν του μετὰ τῆς ἐρωμένης του.

Ὄπισθεν αὐτῶν, ἡ Γαλάτεια, ἡ Θαλία, ἡ Θειολίνδη, ὁ Θύρσις καὶ ὁ Δάμων ἐβάδιζον ὁμοῦ χωρὶς νὰ ὁμιλῶσιν ὁ εἷς πρὸς τὸν ἄλλον. Καὶ ἡ μὲν θυγάτηρ τοῦ Μοίριδος ἐσκέπτετο ὅτι ἡ ἐπαύριον ἦτο ἡ ἡμέρα τῆς ἀναχωρήσεώς της. Ἡ δὲ Θαλία συνελάμβανε τὴν ἀπόφασιν τοῦ νὰ ἀναχωρήσῃ μετὰ τῆς Γαλατείας· ἡ δὲ τάλαινα τέλος Θειολίνδη ἐφθόνει τὴν τύχην τῶν ἐν τῇ κοιλάδι τῶν τάφων κειμένων.

Ὅπως μεταβῶσιν εἰς τὴν πηγὴν τῶν σχιστολίθων ἔδει νὰ ἀφήσωσι τὰς ὄχθας τοῦ Τάγη καὶ νὰ διέλθωσι διὰ μέσου λοφίσκων τινῶν δασωδῶν. Ὁ κύων τοῦ Ἠλυσίου εἰς ὃν δὲν εἶχον ἐπιτρέψει τὴν ἡμέραν ἐκείνην νὰ ἀκολουθήσῃ τὴν Γαλάτειαν, εἶχε μείνει εἰς τὸ χωρίον. Ὁ κύων οὗτος ἰδὼν ποιμένας τινὰς ἐπανελθόντας καὶ μὴ παρατηρήσας μεταξὺ αὐτῶν τὸν Ἠλύσιον καὶ τὴν Γαλάτειαν, ἔδραμεν εἰς προϋπάντησιν αὐτῶν, οὓς καὶ συνήντησε τὴν στιγμὴν καθ' ἣν εἰσήρχοντο εἰς τὸ δάσος.

Ἀφ' οὗ ἐπὶ πολὺ διέτρεχεν ἐναλλὰξ ἀπὸ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸν ἄλλον ὁμίλον θωπεύων ἑκατέρους τήν τε Γαλάτειαν καὶ τὸν Ἠλύσιον ὥρμησε τέλος εἰς τὸ δάσος, ἔνθα ἀνιχνεύσας ἐρίφιον ἄγριον τὸ κατεδίωκε μετὰ λύσσης. Τὸ ἐρίφιον τοῦτο ὡς ἀστραπὴ παρῆλθε πρὸ τῶν ποιμενίδων· ὁ δὲ φόβος τοῦ συλληφθῆναι διπλασιάσας τὰς δυνάμεις του τὸ ἔσωσε καταφυγὸν ἄτρωτον καὶ βελάζον εἰς σπήλαιόν τι. Ὁ κύων τὸ ἀκολουθεῖ, ἡ δὲ Γαλάτεια κραυγάζει παρακαλοῦσα νὰ σώσωσι τὸ ἐρίφιον· ὅλοι συρρέουσι πρὸ τοῦ σπηλαίου, πλὴν ὁ Ἠλύσιος εἶχεν ἤδη εἰσορμήσει εἰς αὐτό.

Ὁ Θύρσις, ὁ Δάμων καὶ οἱ δύο φίλοι καθησύχαζον ἤδη τὰς ποιμενίδας καὶ περιέμενον νὰ ἴδωσιν ἐμφανιζόμενον τὸν ἐραστὴν τῆς Γαλατείας καὶ φέροντα τὸ ἐρίφιον εἰς τοὺς βραχίονας αὐτοῦ, ὁπότε βοὴ τρομερὰ ἠκούσθη ἐν τῷ σπηλαίῳ καὶ αἴφνης εἶδον ἐξελθόντα τὸν Ἠλύσιον καὶ παλαίοντα κατὰ ἀνθρώπου φοβερὰν ἔχοντα τὴν ὄψιν.

Ὁ ἄνθρωπος οὗτος κεκαλυμμένος ὑπὸ ρακῶν ἔφερε γενειάδα μελαιναν λασιωτάτην καὶ ἄτακτον κρύπτουσαν κατὰ τὸ ἥμισυ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ μακρὰν ἐπίσης καὶ ἐκλελυμένην κόμην κυματουμένην ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτοῦ· οἱ βραχίονες αὐτοῦ γυμνοὶ καὶ νευρώδεις συνέσφιγγον τὸν Ἠλύσιον ἐρρωμένως εἰς τρόπον

ὥστε νὰ τὸν πνίξωσιν, ὁ δὲ ποιμὴν οὐχ ἧττον ρωμαλέος καὶ αὐτὸς ἀπωθῶν διὰ τοῦ ἀριστεροῦ βραχίονός του τὸ δασύτριχον στῆθος τοῦ ἀγρίου ἀνθρώπου συνέστρεφε διὰ τῆς δεξιᾶς τὴν κόμην τοῦ ἐχθροῦ του, καὶ ὤθει πρὸς τὰ ὀπίσω τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. Ἀμφότεροι δὲ ἐν σιγῇ, μὲ ὀφθαλμοὺς ἀπαστράπτοντας ἐκ μανίας καὶ προσηλωμένους πρὸς ἀλλήλους, καὶ μὲ κνήμας συμπεπλεγμένας, ἐζήτουν ἀμοιβαίως ὅπως καταπατηθῶσιν.

Ὁ κύων τοῦ Ἠλυσίου δὲν ἐγκατέλειπε τὸν κύριον αὐτοῦ πᾶσαν καταβάλλων προσπάθειαν ὅπως τὸν βοηθήσῃ, πλὴν οὐχ ἧττον ἀπησχόλει αὐτὸν καὶ ἡ ἀγρία αἴξ ἥτις προσέχουσα πάντοτε ὅπως μὴ ἀφήσῃ ἀπροφυλάκτους τὰς πλευρὰς αὐτῆς, τὸν ἐκράτει ἐνώπιόν της ἀπειλοῦσα αὐτὸν διὰ τῶν κεράτων της, ἐν ᾧ τὸ ἐρίφιον ἐνθαρρυνθὲν καὶ αὐτὸ ἐσκίρτα περὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ ἐφαίνετο περιφρονοῦν ἐκεῖνον ὃν πρὸ μικροῦ κατετρόμαζε.

Ὁ Θύρσις, ὁ Δάμων καὶ οἱ δύο φίλοι ἐφορμῶσιν ὅπως διαχωρίσωσι τοὺς δύο μαχομένους, καὶ ὁ Τίμβριος συλλαβὼν τὸν ἄγριον καταβάλλει ὅλας του τὰς δυνάμεις ὅπως τὸν συγκρατήσῃ· πλὴν ἡ Θειολίνδη λειποθυμεῖ καὶ πάντες τρέχουσι πρὸς αὐτήν. Τὴν αὐτὴν ἐκείνην στιγμὴν ὁ ἄγριος ρίψας τοὺς ὀφθαλμούς του πρὸς τὴν Θειολίνδην μένει ἀκίνητος, καὶ προσηλοῖ ἔκπληκτα βλέμματα πρὸς τὸ νεκρὸν αὐτῆς πρόσωπον. Παραχρῆμα δὲ ἀποσπασθεὶς τῶν χειρῶν τοῦ Τιμβρίου, καὶ λαβὼν εἰς τὰς χεῖράς του τὸ ἐρίφιον, ἀθῶον αἴτιον τόσων συμβάντων πίπτει γονυπετὴς πρὸ τῆς Θειολίνδης καὶ προσφέρει αὐτὸ πρὸς αὐτήν. Μόλις ἀνακτήσασα τὰς αἰσθήσεις της αὕτη ρίπτεται εἰς τὸν τράχηλον τοῦ ἀγρίου, καὶ ἐσβεσμένῃ τῇ φωνῇ ἀνακράζει: «Ὦ! σὺ εἶσαι λοιπόν, Ἀρτίδωρε, ἀγαπητέ μοι Ἀρτίδωρε! Δὲν ἐλησμόνησας τέλος τὴν Θειολίνδην!». Ὁ Ἀρτίδωρος ἀλλάσσει ὄψιν, ἀνεγείρεται καὶ ἀτενίσας αὐτὴν μὲ βλέμμα πεπλανημένον, «Θειολίνδη! . . . εἶπεν, ἐκείνη μὲ ἠπάτησεν. Ἐνθυμοῦμαι! . . . Ἐδῶ εἶναι; ! . . . Τὴν γνωρίζεις!—Ναί, ναί, τῷ ἀποκρίνεται ἡ ποιμενὶς μετὰ φωνῆς τρεμούσης καὶ ἐντρόμου, ἐδῶ εἶναι, καὶ δὲν ζῇ ἢ μόνον διὰ σέ.—Ἄκουσον, τὴν διέκοψε τότε ὁ Ἀρτίδωρος ὁμιλῶν χαμηλοφώνως, πρέπει νὰ μὲ ὁδηγήσῃς πρὸς αὐτήν, θέλω νὰ τὴν ἐλέγξω διὰ τὴν ἀπιστίαν της, θέλω νὰ τῇ εἰπῶ ὅτι δὲν τὴν ἀγαπῶ πλέον καὶ ἔπειτα νὰ ἔλθωμεν πάλιν ἐδῶ νὰ κατοικήσωμεν εἰς αὐτὸ τὸ

SISMANOGLIO MEGARO

σπήλαιον. Θὰ σὲ ἀγαπῶ ὡς ἀδελφήν μου καὶ θὰ σοὶ δώσω τὸ ἐρίφιον τοῦτο».

Ἡ Θειολίνδη ἐκ τῶν λόγων τούτων ἐννοήσασα πλέον ὅτι ἡ θλῖψις εἶχεν ἀφαιρέσει τὰς φρένας τοῦ τάλανος Ἀρτιδώρου τὸν ἐνατενίζει κλαίουσα καὶ θλίβουσα μετὰ περιπαθείας τὰς χεῖράς του. «Ὦ! ναί, εἶπε τέλος, τὸ θέλω καὶ ἐγώ, καὶ δὲν θὰ σὲ ἀφήσω πλέον. Θὰ ἦμαι δὲ μαζῆ σου μέχρι τῆς τελευταίας ἡμέρας τῆς ζωῆς μου, καὶ ἐλπίζω ὅτι θέλω σοὶ ἀποδείξει ὅτι ἡ Θειολίνδη δὲν ὑπῆρξεν ἔνοχος». Τὰς λέξεις δὲ ταύτας εἰποῦσα λαμβάνει τὴν χεῖρα τοῦ Ἀρτιδώρου καὶ σύρει αὐτὸν ἰδιαιτέρως πρὸς τὴν ὁδὸν τὴν φέρουσαν πρὸς τὴν πηγήν. Ἡ αἴξ καὶ τὸ τέκνον της ἔπονται αὐτοῖς ἐν ᾧ οἱ λοιποὶ ἐκ τῆς συνοδίας μένουσιν ὄπισθεν βαδίζοντες, ἀνυπόμονοι νὰ ἴδωσι τὸ τέλος τῆς ἀπροσδοκήτου ταύτης συναντήσεως.

Κατὰ τὸ διάστημα τῆς πορείας ἡ Θειολίνδη προσεκτικὴ εἰς τὸ νὰ μὴ δυσαρεστήσῃ τὸν ἐρωμένον της κατ' οὐδὲν τῷ ὁμιλεῖ ἐπιφυλακτικῶς περὶ ἑαυτῆς, ἀνακαλεῖ μετὰ τρυφερότητος εἰς τὴν μνήμην του τοὺς ἔρωτάς των, διηγεῖται τὸ ἱστορικὸν τῆς ἀδελφῆς της τῆς διδύμου καὶ ὅλας τὰς βασάνους καὶ τὰς θλίψεις ἃς αὐτη τῇ προὐξένησε, παρατηρεῖ οἵαν ἐντύπωσιν κάμνουν οἱ λόγοι της ἐπ' αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθοῦσα βῆμα πρὸς βῆμα τὰς προόδους ἃς ποιεῖται ἡ ἐντύπωσις αὕτη ἐπὶ τοῦ πνεύματός του μεταχειρίζεται ὅλον της τὸ πνεῦμα ὅπως ἐπαναφέρῃ τὴν καρδίαν τοῦ ἐρωμένου της. Ὁ Ἀρτίδωρος τὴν ἀκούει ὡς ἄνθρωπος ἐκ βαθέος ἐξεγειρόμενος ὀνείρου, ἀπαντᾷ ὀρθῶς εἰς τινας τῶν ἐρωτήσεών της, καὶ ζητεῖ τὴν ἐπανάληψιν ἄλλων· ἀλλὰ βαθμηδὸν ἡ μνήμη αὐτοῦ φωτίζεται, καὶ τὸ λογικόν του ἐπανέρχεται. Ὁ ἔρως ἀφαιρέσας τὸ λογικόν του ὁ ἔρως ἔμελλε νὰ τὸ ἐπαναφέρῃ. Σταματᾷ, προσατενίζει τὴν Θειολίνδην, τὴν ἀναγνωρίζει, ῥίπτεται εἰς τὰς ἀγκάλας της, τὴν θλίβει ἐπὶ τοῦ στήθους του, καὶ τὰ δάκρυά του μαρτυροῦσιν εἰς τὴν ποιμενίδα ὅτι δὲν εἶναι παράφρων πλέον.

Φθάσαντας εἰς τὴν πηγὴν τοὺς περιεκύκλωσαν πάντες. Ἡ Θαλία καὶ ἡ Γαλάτεια διηγήθησαν εἰς τοὺς ξένους αὐτῶν πᾶν ὅ,τι ἐγίνωσκον περὶ τῶν ἐρώτων τοῦ Ἀρτιδώρου καὶ τῆς Θειολίνδης. Συγχαρέντες ὅθεν πάντες τὴν ποιμενίδα ταύτην παρεκάλεσαν αὐτὴν ὅπως ζητήσῃ ἐπίσης παρὰ τοῦ ἐρωμένου της τὴν

διήγησιν τῶν περιπετειῶν του ἀπὸ τῆς στιγμῆς καθ' ἣν ἡ δίδυμος ἀδελφή της τόσον σκληρῶς τὸν ἠπάτησεν. Ὁ Ἀρτίδωρος ἐδέχθη ἀσμένως· καίπερ δὲ αἰδημονῶν ἐκ τῆς θέσεως εἰς ἣν εὑρίσκετο, ἤρχισεν οὕτω τὴν διήγησίν του.

«Οἱ λόγοι τῆς ψευδοῦς Θειολίνδης μὲ εἶχον ῥίψει εἰς θανατηφόρον ἀπόγνωσιν, καὶ ἀπεφάσισα νὰ φύγω ἐς ἀεὶ ἐκείνην ἣν ἐθεώρουν ἄπιστον. Θελήσας μολαταῦτα νὰ τῇ εἴπω ἀκόμη ὅτι τὴν ἀγαπῶ ἐχάραξα τὸ τελευταῖόν μου χαῖρε ἐπὶ μιᾶς αἰγείρου, ὅπερ δὲν ἐνθυμοῦμαι πλέον. Ἀπὸ δὲ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ὁ ἤδη ἀσθενής μου νοῦς παρεφρόνησε, καὶ ἐπλανώμην ἀσκόπως εἰς τοὺς ἀγροὺς τῇδε κἀκεῖσε, μείνας καὶ ἐπὶ τέσσαρας ἡμέρας ἄσιτος. Ἡ ἀσιτία αὕτη ἀπετελείωσε τὸ ἔργον τῆς ἀναφαινομένης παραφροσύνης μου καὶ συγκεχυμένας μόνον μὲ φέρει ἡ μνήμη μου ἰδέας περὶ τοῦ τί ἀπεγενόμην ἀκολούθως· πλὴν δύο μόνον πράγματα ἔμειναν ἐγκεχαραγμένα ἐν αὐτῇ.

«Καταβαίνων ἡμέραν τινὰ λόφον μικρὸν οὐ μακρὰν πιθανὸν ἐντεῦθεν ἀπέχοντα ἤκουσα θόρυβον ὄπισθεν θάμνων, καὶ δοὺς προσοχὴν εἶδον τὸ ἐρίφιον τοῦτο τὸ κείμενον πρὸ τῶν ποδῶν μου φεῦγον λύκον λυσσῶντα ὅστις τὸ κατεδίωκε μὲ ῥύγχος χαῖνον. Ἡ πρώτη μου κίνησις ὑπῆρξε νὰ ῥιφθῶ κατὰ τοῦ λύκου, πλὴν ὢν ἄοπλος ἠναγκάσθην νὰ παλαίσω κατὰ τοῦ θηρίου γυμναῖς ταῖς χερσί, καὶ κατεκυλίσθην μετ' αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ κονιορτοῦ. Ἡ ἀποπλάνησις τοῦ νοός μου ἐπιτείνασα ἀναμοιβόλως τὰς φυσικάς μου δυνάμεις, καὶ μὴ δεικνύουσά μοι τὸν κίνδυνον ὃν διέτρεχον, μὲ ἔφερεν εἰς θέσιν νὰ πνίξω τὸν λύκον διὰ τῶν χειρῶν μου· χωρὶς δὲ νὰ ἴδω ὄπισθέν μου ὅτι μὲ ἠκολούθει τὸ ἐρίφιον διηυθύνθην πρὸς τὸ σπήλαιον ἔνθα μὲ εὕρετε.

«Τὸ σκότος τὸ βασιλεῦον ἐν αὐτῷ, ἡ ἐρημία του καὶ ἡ ἀπόλυτος σιγὴ μὲ ἔκαμαν νὰ τὸ ἐκλέξω ὡς τάφον μου. Εἰσδύσας λοιπὸν ἔνδον ἐκάθισα ἐπὶ λίθου τινός, καὶ ἀναπολήσας τὴν ἀπιστίαν τῆς Θειολίνδης ἐφωτίσθην πρὸς στιγμὴν ὑπὸ τῶν τελευταίων ἀκτίνων τοῦ λογικοῦ μου ὅπως κάλλιον ἀναλλογισθῶ τὸ μέγεθος τῆς κακοδαιμονίας μου. Ἀποφασίσας δὲ νὰ μὴ ἐξέλθω πλέον τοῦ σπηλαίου τούτου ἐκύλισα λίθον μέγαν εἰς τὸ στόμιον αὐτοῦ, καὶ καθειρχθεὶς ἐκοντὶ ἐν τῷ τάφῳ μου, ἐξηπλώθην ἐπὶ ἀπορρῶγός τινος βράχου αἰσθανόμενος φρικώδη χαρὰν ἐκ τῆς ἐλπίδος τοῦ ὅτι δὲν ἤθελον ἀνεγερθῆ πλέον.

SISMANOGLIO MEGARO

«Ἐν τῇ γαλήνῃ ταύτῃ τῆς ἀπογνώσεώς μου εὑρισκόμενος καὶ μὴ ἐπιθυμῶν ὅπως ἡ καταδίκη μου ᾖ μακροχρόνιος, ἀκούω βελασμὸν γοερὸν ὡς ἐκ τοῦ μυχοῦ τοῦ σπηλαίου ἐξερχόμενον· τείνω τὸ οὖς μου ὅπως κάλλιον ἀκούσω, καὶ μεθ' ὅλην τὴν διατάραξιν τῶν διανοητικῶν μου δυνάμεων συγκινοῦμαι, ἐγείρομαι, τρέχω, καὶ βλέπω τὸ μικρὸν ἐρίφιον τὸ ὁποῖον ἔσωσα, διαπεράσαν τὸν λευκόν του μυκτῆρα διὰ μέσου τοῦ λίθου καὶ τοῦ βράχου καὶ ζητοῦν με νὰ τὸ ἀνοίξω.

«Ὑγράνθησαν οἱ ὀφθαλμοί μου· ἀπώθησα μετὰ προφυλάξεως τὸν καλύπτοντα τὸ στόμιον λίθον, καὶ μόλις τῆς ὀπῆς ἀνοιγείσης, τὸ ἐρίφιον εἰσῆλθε παρακολουθούμενον ὑπὸ τῆς μητρός του ἥτις ἦτο τετραυματισμένη καὶ αἱμοστάζουσα. Εἰσελθοῦσα αὕτη κατεκλίθη πρὸ τῶν ποδῶν μου, ἀνήγειρε τὴν κεφαλήν της καὶ πάλιν τὴν ἀφῆκε νὰ καταπέσῃ ἀσθμαίνουσα ἐκ καμάτου καὶ ἀλγηδόνος· τὸ δὲ μικρὸν ἐρίφιον περιστρεφόμενον περὶ ἐμὲ ἐβέλαζεν ὀδυνηρῶς, καὶ ὁτὲ μὲν ἔλειχε τὴν πληγὴν τῆς μητρὸς αὐτοῦ, ὁτὲ δὲ πλησιάζον με μοῦ ἐθώπευε τὰς χεῖρας οἱονεὶ παρακαλοῦν με νὰ μεριμνήσω περὶ τῆς μητρός του.

«Ἰδὼν τὴν πληγήν, ἀνεγνώρισα τὸν ὀδόντα τοῦ λύκου, καὶ παρευθὺς ζητήσας ὕδωρ ἔπλυνα τὴν πληγὴν δι' αὐτοῦ, ἐσταμάτησα τὸ αἷμα, καὶ ἔθηκα ἐπ' αὐτῆς ἐπιδέσμους τὰ ῥάκη τῶν ἐνδυμάτων μου. Μετὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην ἡ αἴξ μὲ παρετήρησε μετὰ τρυφερότητος, καὶ πεσοῦσα ὑπτία ἠρέμα μοὶ ἔτεινε τοὺς μαστούς της ὡς προσκαλοῦσά με ὅπως συμμερισθῶ τὴν τροφὴν τοῦ τέκνου της ὅπερ τῇ εἶχον ἀποδώσει.

«Ὅλαι αἱ τοῦ κόσμου παραμυθίαι δὲν θὰ ἴσχυον νὰ μὲ ἐμποδίσωσιν ἀπὸ τοῦ νὰ ἀποθάνω· ἡ αἴξ ἐκείνη, καὶ τὸ ἐρίφιον μὲ εἵλκυσαν εἰς τὴν ζωήν. Λαβὼν ὅθεν τὴν ἀπόφασιν νὰ ζήσω μετ' αὐτῶν, ἐξῆλθον ζητῶν προμήθειαν χόρτου καὶ ὀπωρῶν, καὶ διηυθέτησα τὸ σπήλαιον οὕτως ὥστε νὰ γίνῃ ἁρμοδιώτερον πρὸς διαμονὴν διὰ τοὺς τρεῖς ἡμᾶς. Τὴν ἐπαύριον δὲ ἀλλάξας πάλιν τὸν ἐπίδεσμον τῆς πληγῆς ἔπλυνα αὐτὴν ἐκ νέου, καὶ ἐντὸς τεσσάρων ἡμερῶν ἡ αἴξ εἶχεν ἐντελῶς ἰαθῇ, ἐξερχομένη ὁτὲ μὲν μόνη, ὁτὲ δὲ μετὰ τοῦ ἐρίφιου ὅπερ ἠκολούθει ἡμᾶς ἀμφοτέρους. Ἄλλοτε πάλιν τὴν ἡμέραν πλανώμενος μόνος εἰς τὰ παρακείμενα δάση, τὴν ἑσπέραν συνηντώμην μετ' αὐτῆς εἰς τὸ σπήλαιον. Ὁσάκις δὲ εἰς τὰς περιπλανήσεις μου εὕρισκον

ἔρπυλον καὶ κύτισον ἔφερον ταῦτα εἰς τὴν σύντροφόν μου ἥτις τὰ ἐλάμβανεν ἐκ τῶν χειρῶν μου. Καὶ ἐγὼ μὲν ἔτρωγον τὰς ὀπώρας μου, τὸ δὲ ἐρίφιον ἤλμεγε. Μετὰ δὲ τὸ δεῖπνον ἡμῶν ἔκλειον μὲ τὸν λίθον τὸ στόμιον τοῦ σπηλαίου, καὶ κατακλινόμενος ἐπὶ βρύων καὶ ἐπὶ χόρτων ξηρῶν παρεδιδόμην εἰς τὸν ὕπνον.

«Σήμερον ὁ καύσων τῆς ἡμέρας ἐκώλυσε τὴν αἶγα τοῦ νὰ ἐξέλθῃ ὡς καὶ ἐμέ, καὶ τὸ μικρὸν ἐπὶ πολὺ ἐπήδα πρὸ τῆς ὀπῆς τῆς κατοικίας μου. Ἐνόμιζον δὲ ὅτι εὑρίσκετο ἔτι ἐκεῖ ὅτε αἴφνης τὸ εἶδον τρέχον μανιωδῶς, ὅλως τρόμον καὶ καταδιωκόμενον ὑπό κυνος, ὀλίγον δὲ ἔπειτα εἶδον ἄνθρωπον ἐμφανισθέντα. Ὁμολογῶ ὅτι ἐν τῇ θέᾳ ταύτῃ δὲν ἠδυνήθην πλέον νὰ κρατήσω τὴν μανίαν μου. Βλέπων ἄνθρωπον ἐρχόμενον ὅπως μοὶ ἀφαιρέσῃ τοὺς μόνους μένοντάς μοι ἐπὶ γῆς φίλους τοσοῦτον εἶχον ἀγανακτήσει ὥστε ὥρμησα ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ τὸν πνίξω. Ὑπήρξατε μάρτυρες τῆς πάλης μου καὶ τῆς εὐτυχοῦς της ἐκβάσεως. Σήμερον ἀνέτειλεν ἡ λαμπροτέρα ἡμέρα τοῦ βίου μου· ἐπανευρίσκω τὴν Θειολίνδην μου καὶ ἐπανευρίσκω τὸν νοῦν μου. Θέλω δὲ διέλθει τὸ ὑπόλοιπον τῆς ζωῆς μου μετ' ἐκείνης, ἣν πάντοτε ἠγάπησα, καὶ ἡ αἴξ μου καὶ τὸ αἰγίδιον δὲν θὰ μὲ ἀφήσουν». Λαλῶν δὲ ταῦτα ἐθώπευε τὸ ζῶον διὰ τῆς μιᾶς τῶν χειρῶν του, ἐν ᾧ τὴν ἑτέραν ἔτεινε πρὸς τὴν Θειολίνδην.

Ἡ διήγησις τοῦ Ἀρτιδώρου κατένυξε πάντας, καὶ πάντες μετὰ δακρύων εἰς τοὺς ὀφθαλμούς τὸν συνεχάρησαν ἐκ νέου. Μετὰ ταῦτα δὲ ὁ Ἀρτίδωρος καλέσας κατ' ἰδίαν τὸν Ἠλύσιον τὸν παρεκάλεσε νὰ τῷ εὕρῃ τὰ μέσα πρὸς διόρθωσιν τῆς κόμης καὶ τῆς γενειάδος αὐτοῦ καὶ νέαν ἐνδυμασίαν. «Ἐλθὲ μετ' ἐμοῦ, τῷ εἶπεν ὁ ποιμήν, ἔχω ἐν τῇ καλύβῃ μου πᾶν ὅ,τι σὲ χρειάζεται.—Ἔμπρός, προσέθηκεν ὁ Τίμβριος, θέλομεν σᾶς ἀναμένει ἀμφοτέρους ἐδῶ, κατὰ δὲ τὸ διάστημα τοῦτο θέλω προπαρασκευάσει ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον μέλλω νὰ εἴπω εἰς τὸν πατέρα τῆς . . . Ἀνεστάλη». Ἡ Γαλάτεια ἠρυθρίασεν. Ὁ δὲ Ἠλύσιος ἀνεχώρησε μετὰ τοῦ Ἀρτιδώρου τὸν ὁποῖον ἡ Θειολίνδη παρεκάλεσε νὰ μὴ βραδύνῃ ἐπὶ πολύ, καὶ ἡ αἴξ καὶ τὸ τέκνον της τὸν ἠκολούθησαν.

Ἀκούσασα ἡ Γαλάτεια ὅτι ὁ Τίμβριος ἤθελε συμβουλευόμενος μὲ τοὺς ἄλλους νὰ ὁμιλήσῃ πρὸς τὸν πατέρα της, καὶ σκε-

SISMANOGLIO MEGARO

φθεῖσα ὅτι ἡ παρουσία της ἤθελε παρενοχλήσει αὐτόν, προσποιηθεῖσα ὅτι ἦτο ὑποχρεωμένη νὰ ἐπιστρέψῃ οἰκαδε δι' οἰκιακὰς ὑπηρεσίας, ἔλαβεν ἄδειαν παρὰ τῆς Λευκῆς, τῆς Νιζίδας καὶ τῆς Θειολίνδης καὶ ἀνεχώρησε μόνη μετὰ τῆς προσφιλοῦς της Θαλίας εἰς τὸ χωρίον. Ὀλίγον μόνον αὐτοῦ ἀπεχούσας, τέσσαρες ἄνδρες ἐξελθόντες ὄπισθεν φραγμοῦ συλλαμβάνουσιν αὐτὰς καὶ φιμώσαντες τὰ στόματα αὐτῶν ἵνα μὴ κραυγάσωσι, τὰς σύρουσι, τὰς ἀναβιβάζουσιν ἐπὶ δύο ἡμιόνων οὓς ἐκεῖ πλησίον ἐκράτουν ἑτοίμους, καὶ οἱ τέσσαρες ἀπαγωγεῖς ἱππεύσαντες ἐπίσης θέτουσι τοὺς δύο ἡμιόνους ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἵππων αὐτῶν, καὶ ἀπάγουσι τὰς δύο νεαρὰς κόρας νεκρὰς ἐκ τοῦ φόβου καλπάζοντες πρὸς τὰ μεθόρια τῆς Καστίλλης.

Οἱ ἀπαγωγεῖς οὗτοι ἦσαν οἱ τέσσαρες Πορτογάλλοι οἱ πρὸ δύο ἡμερῶν ἀφικόμενοι εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Μοίριδος. Παρατηρήσαντες οὗτοι τὴν ψυχρὰν ὑποδοχὴν ἧς ἔτυχον παρ' ὅλου τοῦ χωρίου, τὸν τρόπον μεθ' οὗ ὁ Ἠλύσιος τοὺς παρετήρει κατὰ τὸ διάστημα τοῦ δείπνου καὶ τὰ βλέμματα ἅτινα ἔρριπτε πρὸς τὴν Γαλάτειαν, ὑπενόησαν τὴν ἀλήθειαν. Ἡ δὲ ἀναβολὴ ἡ ζητηθεῖσα παρὰ τοῦ Μοίριδος ὅπως τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν παραστῇ ἡ Γαλάτεια εἰς τὴν τελετὴν ἐν τῇ κοιλάδι ταύτῃ τοὺς ἐφάνη ὡς ὑπεκφυγὴ ἅμα δὲ καὶ ὕβρις. Φοβηθέντες λοιπὸν μὴ ἐπιστρέψωσιν ἄνευ τῆς Γαλατείας, ἀπεφάσισαν τὴν ἀπαγωγὴν ταύτην ἥτις ἔμελλε βεβαίως νὰ συγχωρηθῇ ὅτε ἡ θυγάτηρ τοῦ Μοίριδος ἤθελε συζευχθῇ τὸν κύριόν των. Πάντα συνέδραμον εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως αὐτῶν, καὶ ἔφευγον τρέχοντες ἀπὸ ῥυτῆρος μετὰ τοῦ θύματός των· πλὴν ὁ ἔρως ἐπηγρύπνει ἐπὶ τῆς Γαλατείας.

Ὁ Ἀρτίδωρος λαβὼν ἤδη νέαν ἐνδυμασίαν ἀπὸ τὴν καλύβην τοῦ Ἠλυσίου ἐπορεύετο μετ' αὐτοῦ πρὸς συνάντησιν τῶν φίλων των, ὁπότε διερχόμενοι ἀμφότεροι παρὰ τὴν πηγὴν βλέπουσι μακρόθεν τοὺς τέσσαρας ἱππεῖς καὶ ἀναγνωρίζουσι τὰς ποιμενίδας. Ὁ Ἠλύσιος γοερὰν βαλὼν τότε κραυγὴν ὁρμᾷ κατ' αὐτῶν, καὶδιὰ τῶν δύο αὐτοῦ χειρῶν σταματᾷ τοὺς δύο ἡμιόνους. Πλὴν ὁ εἷς ἐκ τῶν τεσσάρων τότε Πορτογάλλων ὑψώσας τὴν χεῖρα ἔμελλε νὰ διατρυπήσῃ διὰ σιδηραίχμου στήριγγος τὸν βραχίονα τοῦ Ἠλυσίου, ὁπότε ὁ Ἀρτίδωρος προσδραμὼν συντρίβει διὰ ῥοπάλου τὴν χεῖρα τοῦ βαρβάρου, καὶ αἱ δύο

ποιμενίδες ἐπωφεληθεῖσαι τῆς στιγμῆς ταύτης διολισθαίνουσιν ἐκ τῶν ἡμιόνων καὶ ἀναγνωρίσασαι τὰ μέρη τρέχουσι πρὸς τὴν πηγὴν ὅπως ζητήσωσι βοήθειαν. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ὁ Ἠλύσιος ἀναλαβὼν τὴν πεσοῦσαν στήριγγα τοῦ ἐχθροῦ καὶ ταχθεὶς παρὰ τὸν Ἀρτίδωρον παλαίει μετ' αὐτοῦ κατὰ τῶν τριῶν ἀνάνδρων ἐπαγωγέων οἵτινες θέλουσι νὰ ἐκδικηθῶσι τὸν σύντροφόν των.

Ἡ ἄνισος αὕτη πάλη ὑποστηρίζεται ἐρρωμένως ὑπὸ τῶν δύο ποιμένων, πλὴν τὸ θάρρος ἔμελλε νὰ ὑποχωρήσῃ τέλος εἰς τὴν πληθύν. Ὁ Ἠλύσιος τετραυματισμένος ἤδη τὸν βραχίονα ἀδυνατεῖ ἐπὶ πλέον νὰ ἀμύνηται ἑαυτόν· ὅτε αἴφνης ἐμφανισθεὶς ὁ Τίμβριος καὶ ξίφος κραδαίνων ἐν χειρὶ ἐνσκήπτει ὡς κεραυνὸς κατὰ τῶν Πορτογάλλων. Διὰ τῆς πρώτης προσβολῆς ἐκσπᾷ τὴν κεφαλὴν ἐκείνου ὅστις πλέον ἐπίεζε τὸν Ἠλύσιον. Ὁ Θύρσις, ὁ Δάμων καὶ ὁ Φαβιανὸς ἀφικνοῦνται, οἱ δὲ δύο ἐναπομείναντες Πορτογάλλοι τρέπονται παραχρῆμα εἰς φυγήν.

Τὸ τραῦμα ὅπερ ἔλαβεν ὁ Ἠλύσιος δὲν ἦτο μὲν ἐπικίνδυνον πλὴν ἔχανε πολὺ αἷμα. Ἡ Γαλάτεια λοιπὸν καταπτοηθεῖσα διὰ τοῦτο ἔδραμε πρὸς τὴν πηγὴν καὶ λαβοῦσα ὕδωρ ἔπλυνε τὴν πληγήν, ἐσταμάτησε τὸ αἷμα διὰ τοῦ ρινομάκτρου της καὶ ἐπέδεσε τὴν χεῖρά του αὐτὴ ἡ ἰδία· μόνος δ' ὁ ἐπίδεσμος οὗτος ὤφειλε νὰ θεραπεύσῃ τὸν Ἠλύσιον ὃν συνώδευσαν εἰς τὸ χωρίον τὴν χεῖρα ἐστηριγμένην ἀπὸ τοῦ τραχήλου ἔχοντα. Ἡ Γαλάτεια τὸν ὑπεστήριζε βαδίζοντα, καὶ ἡ εὐνοια αὕτη ἦτο δι' αὐτὸν ἡ μόνη ἀμοιβὴ διὰ τὸν κίνδυνον ὃν διέτρεξε.

Μετὰ μικρὸν ἀφίκοντο εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Μοίριδος ἔνθα ὁ γέρων ἠγανακτημένος ἐκ τῆς ἐπιβουλῆς τῶν Πορτογάλλων, διεκήρυττεν ὅτι ἦτο ἀπηλλαγμένος ἀπὸ τὸν λόγον αὐτοῦ. «Ἰδού, τῷ εἶπε τότε ὁ Τίμβριος, ἰδοὺ ὁ σωτὴρ τῆς θυγατρός σου. Ὁ Ἠλύσιος εἶναι ἄξιος τοῦ νὰ ἀπολαύσῃ τὴν χεῖρα ἐκείνης ἣν ἐλύτρωσε. Ἡ πενία του μόνη σᾶς ἔκαμνε νὰ ἀμφιρρέπητε ἄχρις ὥρας, ἀλλ' εἶμαι πλούσιος ἐγὼ καὶ θέλω . . .» Τὰς λέξεις ταύτας αἴφνης διέκοψε θόρυβος μέγας προξενηθεὶς εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας, καὶ μετὰ μίαν στιγμὴν εἶδον ἐμφανισθέντα κριὸν ὑπερήφανον ἐστολισμένον διὰ πολυχρόων ταινιῶν, καὶ πολυχρώμως ἐπίσης κεχρωματισμένον· ὁ ὑπερμεγέθης αὐτοῦ κωδωνίσκος τὸν διέκρινεν ὡσαύτως τῶν ἄλλων προ-

SISMANOGLIO MEGARO

βάτων πλέον τῶν ἑκατὸν τῶν ἑπομένων αὐτῷ καὶ συνοδευομένων ἑνὸς ἑκάστου ὑφ' ἑνὸς ἀμνοῦ. Ὁ Ἕραστρος ἤρχετο κατόπιν τῶν κυνῶν, εἰς οὓς ἀφήσας τέλος τὴν ἐπαγρύπνησιν τοῦ ὡραίου ποιμνίου εἰσῆλθε, καὶ τὴν καλαύροπα ἐν χειρὶ κρατῶν ἐζήτησε νὰ ὁμιλήσῃ πρὸς τὸν πατέρα τῆς Γαλατείας.

«Μοῖρι, τῷ εἶπεν, ἠγάπων τὴν Γαλάτειαν καὶ ἠδυνάμην νὰ τὴν διαφιλονεικήσω πρὸς τὸν Πορτογάλλον πρὸς ὃν τὴν δίδεις. Πλὴν δὲν θέλω νὰ ἦμαι ἄδικος· οὔτε ὁ Πορτογάλλος αὐτὸς οὔτε ἐγὼ εἴμεθα ἄξιοι τῆς Γαλατείας, ὁ Ἠλύσιος μόνος τὴν ἀξίζει. Δύνασαι νὰ πιστεύσῃς εἰς τὸν λόγον μου, ὡς λόγον ἀντεραστοῦ. Ἀπαιτεῖς ὁ γαμβρός σου νὰ ἦναι πλούσιος ὅσον καὶ σύ; Ἰδοὺ τὸ ποίμνιον τὸ ὡραῖον τοῦτο ὅπερ μόνον εἶναι ὁλόκληρος περιουσία. Ἀνήκει εἰς τὸν Ἠλύσιον. Δὲν τοῦ τὸ δίδω δὲ ἐγώ, ἀλλ' οἱ φίλοι του. Περιέδραμον τὰ χωρία τὰ πέριξ· ὁ Ἠλύσιος ἔχει τόσους φίλους εἰς ταῦτα ὥστε ἕκαστος αὐτῶν προσενεγκὼν αὐτῷ ἀνὰ ἓν πρόβατον μετὰ τοῦ ἀμνοῦ ἐσχημάτισαν ὁλόκληρον ποίμνιον ὅπερ τῷ δωροῦνται ὡς γαμήλιον δῶρον».

Δὲν εἶχεν ἔτι παύσει ὁμιλῶν καὶ ὁ Ἠλύσιος τὸν κατέβρεχε διὰ τῶν δακρύων του. «Ὦ προσφιλέστατέ μοι φίλε! τῷ ἔλεγεν, οἱαδήποτε καὶ ἂν ὑπάρξῃ ἡ τύχη μου, ἡ φιλία σου μοὶ εἶναι ποθητὴ καὶ μοὶ δίδει τὴν δύναμιν νὰ τὴν ἀναμένω, διότι δὲν εἶμαι βέβαιος ὅτι ἡ Γαλάτεια εἶναι ἰδ . . . . ἀλλὰ . . .—Ἰδική σου εἶναι, ἀνέκραξεν ὁ Μοῖρις τότε μετὰ δακρύων καὶ οὗτος εἰς τοὺς ὀφθαλμούς. Ἐλθέ, κόρη μου, σὲ δίδω εἰς τὸν σωτῆρά σου· ἐλθὲ νὰ ἀσπασθῇς τὸν σύζυγόν σου». Ἡ Γαλάτεια, πορφυρᾶ ὡς τὸ ῥόδον τοῦ ἀγροῦ πλησιάζει· πλὴν δειλιᾷ ἔτι νὰ βαδίσῃ ταχέως. Ὁ Ἠλύσιος γονυπετὴς ἤδη τῇ ἔτεινε μετὰ σεβασμοῦ τὴν ἀπομένουσαν σῶαν χεῖρά του. Ἡ Γαλάτεια τὸν ἀτενίζει, σταματᾷ, καταβιβάζει τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ γίνεται ἔτι πορφυρωτέρα. Ὁ δὲ πατήρ της ἀγαλλόμενος ἐκ τῆς περιπαθοῦς ταύτης ἀμηχανίας αὐτῆς, τὴν λαμβάνει ἐκ τῆς χειρὸς καὶ τὴν φέρει πρὸς τὸν εὐδαίμονά της σύζυγον ὅπου ἔτι ἠναγκάσθη νὰ τὴν βιάσῃ ἐκ νέου ὅπως πλησιάσῃ τὸ πρόσωπόν της πρὸς τὸ ἰδικόν του . . . Καὶ ὁ ἀσπασμὸς ἐκεῖνος ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος ὃν ἡ Γαλάτεια ἔλαβεν ἐφ' ὅλης της τῆς ζωῆς.

Τότε διηγοῦντσι εἰς τὸν Ἕραστρον τὴν ἀπαγωγὴν τῆς Γα-

λατείας καὶ τῆς Θαλίας. Ὁ Τίμβριος προσελθὼν πρὸς αὐτόν, «Ποιμήν, τῷ εἶπε, μοῦ ἁφήρπασας τὴν ὡραιοτέραν στιγμὴν τῆς ζωῆς μου· ἤθελον νὰ διανεμηθῶ μετὰ τοῦ Ἠλυσίου τὴν περιουσίαν μου, διὰ νὰ τῷ δώσω τὸ μέσον τοῦ νὰ νυμφευθῇ τὴν Γαλάτειαν· μὲ προέλαβες. Δὲν δύνασαι ὅμως νὰ τὸν ἀγαπᾷς πλειότερον ἐμοῦ, πλὴν τὸν ἀγαπᾷς περισσότερον καιρὸν ἢ ἐγὼ καὶ διὰ τοῦτο ἴσως εἶναι δίκαιον νὰ προτιμηθῇς. Ἐλπίζω ἐν τούτοις, προσέθηκεν ὑψῶν τὴν φωνήν, ὅτι θὰ μοὶ ἐπιτραπῇ νὰ ἐκπληρώσω ἄλλο σχέδιον. Θέλω νὰ διανείμω εἰς τέσσαρα μέρη τὴν περιουσίαν μου. Τὸ πρῶτον ὀφείλει νὰ ἀνήκῃ εἰς τὸν Φαβιανὸν τὸν φίλον μου, τὸ δεύτερον τὸ προσφέρω εἰς τὴν Θειολίνδην καὶ τὸν Ἀρτίδωρον ὅπως τοὺς ἀναγκάσω νὰ προσηλωθῶσιν ἐδῶ μεθ' ἡμῶν, τὸ τρίτον θέλει διανεμηθῇ διὰ χειρὸς τοῦ σεβαστοῦ Σαλβαδόρου εἰς τοὺς πτωχοὺς τοῦ χωρίου, καὶ τέλος διὰ τοῦ τετάρτου θὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ ἀγοράσητε μίαν οἰκίαν, ἀγροὺς καὶ ἓν ποίμνιον διὰ τὴν Νιζίδαν καὶ ἐμέ. Ναί, καλοί μου φίλοι, θὰ γείνω ποιμήν· θὰ τελευτήσω τὰς ἡμέρας μου μεθ' ὑμῶν καὶ μετὰ τοῦ Φαβιανοῦ, αἱ καλύβαι μας θέλουσιν εἶσθαι γείτονες πρὸς ἀλλήλας, αἱ οἰκιακαὶ φροντίδες μας θέλουσιν εἶσθαι κοιναὶ καὶ ἡνωμέναι, καὶ θέλομεν ὑπάρξει τὸ πρότυπον συμπνοίας, ἀγάπης καὶ εὐδαιμονίας ἐν τῷ χωρίῳ γηράσκοντες πάντες ὁμοῦ ἐν εἰρήνῃ, ἐν χαρᾷ καὶ ἐν ἔρωτι».

Ἅπαντες ηὐχαρίστησαν τὸν Τίμβριον· ὁ δὲ Ἀρτίδωρος καὶ ἡ Θειολίνδη τὸν περιεπτύχθησαν. Ὁ Μοῖρις ἠθέλησεν ὥστε τὴν αὐτὴν ἐκείνην ἑσπέραν νὰ συνταχθῶσιν ἅπαντα τὰ συμβόλαια. Δραμὼν λοιπὸν εἰς τὸ χωρίον ὅπως διακηρύξῃ τὴν εἴδησιν τῶν τόσων εὐτυχῶν συμβάντων φέρει μεθ' ἑαυτοῦ ἐπιστρέφων τὸν ἀστυνομικὸν τοῦ χωρίου ὑπάλληλον καὶ τὸν ἀξιοσέβαστον Σαλβαδόρον.

Τὰ συμβόλαια μετὰ μικρὸν ἐγένοντο. Συνεφωνήθη νὰ ἀποπεμφθῇ ὅλη ἡ ἀκολουθία τοῦ Τιμβρίου τὴν ἐπαύριον εἰς Τολέδον καὶ νὰ σταλῇ ἐκεῖσε ἐπίσης ἄνθρωπος ἔμπιστος ὅστις κομίζων εἰδήσεις εἰς τοὺς γονεῖς τῆς Νιζίδας, νὰ συναποφέρῃ κατὰ τὴν ἐπάνοδόν του εἰς μετρητὰ καὶ τὴν περιουσίαν τοῦ Τιμβρίου. Κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα ὁ Μοῖρις, ἀποφασίζεται νὰ λάβῃ τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ νὰ ἀγοράσῃ τὰς οἰκίας, τοὺς ἀγροὺς καὶ τὰ ποίμνια· μέχρις οὗ δὲ ἑτοιμασθῶσι τὰ πάν-

SISMANOGLIO MEGALO

τα ὁ Τίμβριος καὶ ὁ Φαβιανὸς μετὰ τῶν συζύγων των νὰ μείνωσιν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Μοίριδος, καὶ ὁ Ἀρτίδωρος μετὰ τῆς Θειολίνδης εἰς τὴν τοῦ Ἐράστρου

Δὲν ἔμεινε πλέον ἢ ὁ ὁρισμὸς τῆς ἡμέρας πρὸς τέλεσιν τῶν τεσσάρων τούτων γάμων. Ὁ Ἠλύσιος καὶ τοι τετραυματισμένος προέτεινεν ὅπως τελεσθῶσιν οὗτοι τὴν ἐπιοῦσαν ἀμέσως. Ὁ συνετὸς Σαλβαδόρος δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐπιτύχῃ παρ' αὐτοῦ ἀναβολήν· καὶ οἱ ἄλλοι δὲ σύζυγοι χωρὶς νὰ τὸ δηλώσωσιν ἦσαν σύμφωνοι μετὰ τοῦ Ἠλυσίου.

Παρεκάθησαν εἰς τὴν τράπεζαν ἕκαστος ἐραστὴς παρὰ τῇ ἐρωμένῃ αὐτοῦ. Μετὰ δὲ τὸ δεῖπνον ὑπὸ ἀρτιθαλῆ ἀναδενδράδα, ὑπὸ τὸ ἀργυροῦν σεληνόφως καὶ ἐπὶ ἓκ χλόης ἑδράνων, ἠθέλησαν νὰ περατώσωσωιι δι' ὑμνῳδιῶν τὴν τρισόλβιον ἐκείνην ἡμέραν. Καὶ οὗτος μὲν τὸν αὐλόν του, ἐκεῖνος δὲ τὸν ἄσκαυλον, ἕτερος δὲ τὸν πλαγίαυλον λαβόντες σχηματίζουσι κύκλον καὶ ἐν τῷ μέσῳ τούτου θέντες ὡς ἐπιτίμους ἀρχηγοὺς τοῦ θιάσου τὸν Σαλβαδόρον καὶ τὸν Μοίριδα ψάλλουσιν ἐναλλὰξ τὰ ἑπόμενα:

ΤΙΜΒΡΙΟΣ.

Περιφρόνων τῶν θνητῶν ἐκείνων τῶν ἀφρόνων
Ὅσοι ἀφίνοντες αὐτὸν τὸν θησαυρὸν τὸν μόνον,
Εἰρήνην καὶ ἀνάπαυσιν, ἔρωτα καὶ φιλίαν
Πτοῦνται ὡς γύπες ἄπληστοι ἡ τὴν χρηματολογίαν·
Πλὴν σήμερον τοὺς συγχωρῶ ἐκ μέσης μου καρδίας,
Καὶ δὲν τοὺς ἀπεχθάνομαι, ὦ προσφιλεῖς ἑταῖροι,
Βλέπω πῶς μόνος ὁ χρυσὸς μοχλὸς εἶν' εὐτυχίας
Πλὴν ὅταν σ' τὴν περίστασιν κάνεὶς αὐτὸν προσφέρει.

ΛΕΥΚΗ.

Ἐπὶ πολὺ ἀμφιβαλλον περὶ τῆς πίστεώς σου,
Χωρὶς δ' αὐτὸ νὰ ἐλαττοῖ ποσῶς τὸ αἴσθημά μου
Ἡμέραν μίαν χωρὶς σοῦ δὲν ἤμην βεβαιώσου
Νεκρὰ ἀπὸ τὴν θλῖψιν της ἔμενεν ἡ καρδιά μου.

Ἐπανευρίσκω σήμερον τὴν μόνην μου λατρείαν,
Φιλία κ' ἔρως ἡ τοὺς ἀγροὺς ἐδῶ θὰ μὲ κρατήσῃ·
Ὅπως ὑμνῶ δὲ τὸν Θεὸν δι' αὐτὴν τὴν εὐτυχίαν
Θέλω πηγαίνει συνεχῶς εἰς τὸ ἐρημοκκλήσι.

ΑΡΤΙΔΩΡΟΣ.

Ἐνόμισα ὡς ἰκανὴν
Τὴν προσφιλῆ μου τὴν βοσκὴν
Εἰς προδοσίαν ζοφερὰν,
Πλὴν διὰ ταύτην τὴν κακὴν
Ἰδέαν ἔλαβον ποινὴν
Ἀπώλειάν μου τοιαύτην.
Τὸ φῶς μου πάλιν νὺν ὁρῶ,
Τὰς φρένας μου ἐπανακτῶ,
Πλὴν τρέμω μὴ δὲν τὰ χαρῶ
Πολὺ τὰ δύο ἑνταυτῷ,
Σ' τοῦ ἔρωτος τὴν ζάλην
Τὸν νοῦν μὴ χάσω πάλιν.

ΓΑΛΑΤΕΙΑ.

Ἐνθυμεῖσαι, ὦ μητρίμου, τὴν εὐδαίμονα ἡμέραν
Ὅτε μ' ἔβαλεν τὸ βλέμμα καὶ δειλὰ τὰ βήματά σου
Μὲ ἱκέτευες ν' ἀκούσω τὸν ἀθῶον ἔρωτά σου
Ἐν ᾧ μόνη ἐκαθήμην ἡ τὴν πηγὴν ἐκείνην πέραν.
Σ' ἤκουον τεταραγμένη, σ' ἤκουον ἐρυθριῶσα,
Πλὴν τὸ στῆθός μου μὲ πόσην ἔπαλλε χαρὰν μυχίαν
Ἀπ' ἐμὲ μετὰ δειλίας, σύ, ἐζήτεις εὐτυχίαν,
Καὶ σύ, μὲ παρεῖχες ταύτην ἂν καὶ ἔμενον σιγῶσα.

ΗΛΥΣΙΟΣ.

Ἡ φιλία τὴν ζωήν μου ἤρκει νὰ ἐξωραΐσῃ,
Εὐτυχῆ δ' ὁ ἔρως μόνος ἤθελε μὲ καταστήσει.

SISMANOGLIO MEGARO

Ἀπολαύω τώρα πάντα· τὴν μνηστὴν τὴν λατρευτήν μου
Καὶ τὸν φίλον μου ὃν ἔχω εὐεργέτην, λυτρωτήν μου.
Ἀπὸ ἔρωτ' ἐστεμμένος, εὐτυχὴς ἀπὸ φιλίαν,
Ὦ Θεέ, τὴν ὥραν ταύτην μ' ἔχεις ἐν τῷ παραδείσῳ!
Τί αἰσθάνετ' ἡ ψυχή μου δὲν ἠμπορῶ νὰ παραστήσω,
Μόνον ὅτι δὲν ἀντέχει πλέον εἰς τὴν εὐτυχίαν.

Ἦτο καιρὸς πλέον νὰ ἀποσυρθῶσιν. Ἡ Λευκή, ἡ Νιζίδα καὶ ἡ Θεολίνδη κατεκλίθησαν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς Γαλατείας, ὁ δὲ Τίμβριος, ὁ Φαβιανὸς καὶ ὁ Ἠλύσιος μετέβησαν εἰς τὴν τοῦ Σαλβαδόρου. Τὴν ἐπιοῦσαν δὲ οἱ τέσσαρες ἐρασταὶ μόλις ὑποφωσκούσης ἔτι τῆς ἠοῦς ἔκρουον τὴν θύραν τοῦ Μοίριδος. Ὁ Τίμβριος καὶ ὁ Φαβιανὸς ἔφερον ἤδη τὴν ἀσκοπήραν τῶν ποιμένων καὶ τὴν καλαύροπα· πάντες δὲ οἱ χωρικοὶ ἐκ τῆς προτεραίας πληροφορηθέντες περὶ τῶν γάμων εἶχον ἤδη προπαρασκευάσει ἑορτὰς μεγαλοπρεπεστέρας καὶ τῶν τοῦ Δαρανίου. Οἱ ποιμένες ἠναγκάσθησαν νὰ ἀναμείνωσιν ἐπὶ μικρόν, ἐπειδὴ ὁ καλὸς κἀγαθὸς ἡμῶν Μοῖρις ἐκάθευδεν ἔτι· πλὴν ἐπὶ τέλους ἐνεφανίσθη ἀκολουθούμενος ὑπὸ τῆς θυγατρός του, τῆς Θεολίνδης καὶ τῶν δύο ἀδελφῶν, Νιζίδας καὶ Λευκῆς, ἐνδεδυμένων καὶ τούτων ὡς ποιμενίδων. Ὁ ἀγαθὸς Ἕραστρος δοὺς τὴν χεῖρα τῇ Γαλατείᾳ τὴν ὡδήγησεν εἰς τὸν ναΐσκον τοῦ χωρίου ἐν μέσῳ τῶν ἀνευφημιῶν ὅλων τῶν κατοίκων. Ὁ Σαλβαδόρος ἤνωσε τοὺς δύο ἐρωμένους καὶ ὁ οὐρανὸς ηὐλόγησε τοὺς γάμους αὐτῶν. Ὅλοι των οἱ πόθοι ἐξεπληρώθησαν, ὑπῆρξαν εὐδαίμονες, ἔζησαν μακρὸν βίον καὶ ἠγαπῶντο θερμότατα πάντοτε ἀμοιβαίως. Ἡ δὲ μνήμη των τιμᾶται εἰσέτι ἐν τῇ εὐδαίμονι χώρᾳ ἔνθα ἐβίουν.

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΓΑΛΑΤΕΙΑΣ.

SISMANOGLIO MEGARO

ΕΣΤΕΛΛΑ.

ΜΕΡΟΣ Β'.

FLORIAN.

ΕΣΤΕΛΛΑ.

ΒΟΥΚΟΛΙΚΟΝ

ΚΑΤΑ ΜΙΜΗΣΙΝ ΤΟΥ CERVANTÈS.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Τοὺς ποιμένας ὑμνήσας τοῦ Τάγη καὶ τὰ ἀγνὰ αὐτῶν περιγράψας ἤθη, τοὺς πιστούς των ἔρωτας καὶ τὴν ὀλβιότητα ἧς ἀπολαύουσιν ὡς ἐκ τῆς ἀθώας αὐτῶν καὶ περιπαθοῦς ψυχῆς, τὸ πρῶτον τότε οἱ ἀβέβαιοι δάκτυλοί μου ἐπετίθεντο ἐπὶ τοῦ ἀγρότου αὐλοῦ, τὸ πρῶτον δὲ ἡ τρέμουσα φωνή μου ἐπειράτο φθόγγων νέων αὐτῇ καὶ τὸ ἀνήσυχον οὖς μου ἠρώτα τὴν ἠχὼ τῶν δασῶν ἂν ἠκουόμην ὑπὸ τῶν νυμφῶν. Νῦν ἧττον μὲν ἀδαὴς, πλὴν οὐχ ἧττον περιδεὴς, ἐν νῷ ἔχω νὰ ῥυθμίσω ᾠδὰς ἡδυτέρας εἰς τὴν καρδίαν μου. Θέλω νὰ ὑμνήσω τὴν πατρίδα μου, θέλω νὰ περιγράψω τὸ ὡραῖόν της κλίμα ἔνθα ἡ ἀειθαλὴς ἐλαία, τὸ πορφυροῦν συκάμινον, οἱ περίχρυσοι βότρυς αὐξάνουσιν ὁμοῦ ὑπὸ οὐρανὸν διηνεκῶς κυάνεον, ἔνθα ἐπὶ τῶν μειδιώντων λόφων τῶν ἐξ ἴων καὶ ἀσφοδέλων κατασπάρτων ἅλλονται ποίμνια πολυπληθῆ, καὶ ἔνθα τέλος λαὸς νοήμων καὶ εὐαίσθητος, φιλόπονος καὶ φαιδρός, διαφεύγει τὴν ἔνδειαν διὰ τῆς ἐργασίας, τὸ ἔγκλημα διὰ τῆς εὐθυμίας.

Σὲ προσαγορεύω, ὦ περικαλλὴς Ὠκκιτανία![1] χώρα κατὰ

1) Ἡ σημερινὴ Λαγκεδόκη. Σ. Μ.

πάντα καιρὸν ἀγαπηθεῖτα ὑπὸ τῶν ἐναλλὰξ γνωρισάντων σε· σὲ τὴν ὁποίαν οἱ Ρωμαῖοι ἐξωράϊσαν διὰ τῶν ἀριστοτεχνημάτων αὐτῶν, σὲ ὑπὸ τῆς ὁποίας τὰ ψυχρόαιμα τέκνα τοῦ Βορρᾶ ἑλκυσθέντα ἠναγκάσθησαν νὰ προσηλωθῶσιν εἰς τὰ εὐθαλῆ σου πεδία· καὶ σὲ τέλος δι' ἣν οἱ Ἄραβες ἐγκατέλιπον τὴν ἡδονικὴν Ἰβηρίαν, καὶ ἣν οἱ Γάλλοι ἐθεώρησαν ὡς τὴν ὡραιοτέραν των ἀμοιβὴν ἀπέναντι τῶν νικῶν Καρόλου Μαρτέλου! Ἡ φύσις σοὶ ἐπεδαψίλευσε τοὺς θησαυρούς της ἡνωμένους οὓς ἀλλαχόσε διέσπειρεν. Ὑπὸ τὸν οὐρανόν σου τὸν τόσῳ διαυγῆ καὶ ἀνέφελον ὅσῳ καὶ τὸν Ἱσπανικόν, πλὴν ἧττον ἐκείνου διάπυρον, ἀνατρέφονται δημητριακοὶ καρποὶ ἀφθονώτεροι καὶ τῶν ἐν τοῖς ἀγροῖς τῆς Ἔννης· αἱ σταφυλαί σου ἐπέφερον τὴν λήθην τῶν σταφυλῶν τῆς Φαλέρνης καὶ τῆς Μασικῆς, καὶ ἡ ἐλαία σου ἀρέσκεται ζῶσα ἔν τε τοῖς λόφοις καὶ παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Δυράντου. Τὰ δένδρα σου τρέφουσι τὸν σκώληκα τὸν ὑφαίνοντα τὴν βασιλικὴν πορφύραν, τὸ μάρμαρον, ὁ κάλαϊς καὶ ὁ χρυσὸς ἐξάγονται ἐκ τοῦ γονίμου σου ἐδάφους, ὕδατα ἰαματικὰ ἀπορρέουσιν ἐκ τῶν ὀρέων σου καὶ βότανα θεραπευτικὰ τὰ μᾶλλον ἄξια λόγου αὐξάνουσιν ἀπειροπληθῆ εἰς τοὺς ἀγρούς σου. Πόσοι μεγάλοι ἄνδρες γεννηθέντες ἐκ τῶν κόλπων σου κατέστησαν τὸ ὄνομά σου σεβαστὸν καὶ περιφανὲς παρὰ τοῖς ξένοις λαοῖς! Ὁ θρόνος τῶν Καισάρων σοὶ ὤφειλε τοὺς Ἀντωνίνους, μόνη δ' αὕτη ἡ εὐεργεσία ὑπῆρξεν ἱκανὴ ὅπως σοὶ ἐπισπάσηται τὴν παγκόσμιον εὐγνωμοσύνην. Ἡ Ἀραγωνία σεμνύνεται ἐπὶ τῶν βασιλέων οὓς ἔδωκας αὐτῇ, ἡ Ρώμη διατηρεῖ προσφιλῆ ἑαυτῇ τὴν μνήμην τῶν ποντιφίκων οὓς παρὰ σοῦ ἔλαβεν· ἡ Γαλλία ἐναβρύνεται ἐπίσης διὰ τοὺς στρατηγοὺς καὶ τοὺς πολιτικούς σου, καὶ ἡ ποίησις ἡ μάγος τέλος τὸ πρῶτον σοὶ ὤφειλεν ἄσυλον. Ὦ γῆ γόνιμος ἐν ἡρώοις, ἐν μεγαλουργήμασιν, ἐν καρποῖς, ἐν θησαυροῖς, σὲ προσαγορεύω.

Καὶ σεῖς δέ, ὦ ποιμενίδες τῆς πατρίδος μου, αἱ ὑπὸ τὸ ψιάθινον ὑμῶν σκιάδιον κρύπτουσαι θέλγητρα ἐπισκιάζοντα ἄλλα ἄλλων ἐν πορφύραις καὶ βύσσοις, σεῖς ὧν ἡ καρδία διερωλάξατο τὸν ἱερὸν ἐκεῖνον τῶν καθηκόντων ἔρωτα τὸν ἐγκρύπτοντα θέλγητρον κρύφιον καὶ ἐν ταῖς θυσίαις ἃς ἐπιβάλλει, τὴν αἰδῶ ἐκείνην τὴν τιμαλφῆ καὶ αὐστηράν, μόνον τῆς νεότητος κόσμον, καὶ τὴν συμπαθεστάτην ἐκείνην ἀφέλειαν καὶ ἁπλότητα, μοναδικὸν τοῦ

χρυσοῦ αἰῶνος δῶρον· δότε ἀκρόασιν εἰς τὰς διηγήσεις μου.

Ἡ Ἐστέλλα σᾶς ὡμοίαζεν· ἡ Ἐστέλλα εἶχε τοὺς ὀφθαλμούς σας, τοὺς μέλανας καὶ ἀκτινοβόλους, καὶ τὴν μακρὰν σας τὴν ἐβένινον κόμην, καὶ τό τόσῳ γλυκὺ πρόσωπόν σας ἐν ᾧ ἡ ἀγνότης ἑνοῦται μετὰ τῆς χάριτος, τῆς χάριτος τῆς ἀφελοῦς ἐκείνης, ἥτις φεύγει τὸ ζητοῦν αὐτὴν κάλλος, πλὴν δὲν ἀφίνει τὸ αὐτὴν ἀγνοοῦν. Ἡ Ἐστέλλα εἶχε τὰς ἀρετάς σας· πλὴν ὑπῆρξε δυστυχής. Εἴθε ὑμεῖς νὰ μὴ ᾖσθε ποτὲ ὡς ἐκείνη! εἴθε δὲ οἱ ὡραῖοι ὑμῶν ὀφθαλμοὶ νὰ μὴ χύσωσι ποτὲ δάκρυα ἄλλα ἢ αὐτὰ μόνον τὰ ἐπὶ τῆς μνήμης τῆς ἡρωΐδος μου.

Ἐπὶ τῶν ὀχθῶν τοῦ Γαρδόνη, εἰς τὰς ὑπωρείας τῶν ὑψηλῶν Καβέννων[1] ὀρέων, μεταξὺ τῆς πόλεως Ἀνδύσης καὶ τοῦ χωρίου Μασάνης, ὑπάρχει κοιλὰς ἐν ᾗ ἡ φύσις φαίνεται συναθροίσασα ὅλους αὐτῆς τοὺς θησαυρούς. Ἐκεῖ εἰς εὐρυχώρους λειμῶνας ἔνθα ἑλικοστρέφονται τὰ ὕδατα τοῦ ποταμοῦ, περιδιαβάζουσιν ὑπὸ σκιάδας συκῶν καὶ ἀκακιῶν. Ἡ ἶρις, τὸ ἀνθηρὸν σπάρτον, ὁ νάρκισσος, ποικίλλουσι τὴν γῆν· ἡ δὲ ροιὰ καὶ ἡ λευκάκανθα ἀναδίδουσιν εἰς τὴν αὔραν τὰ μύρα αὐτῶν, κύκλος μικρῶν λόφων καταφύτων ὑπὸ δένδρων πυκνῶν καὶ συνηρεφῶν κλείει πανταχόθεν τὴν κοιλάδα, καὶ βράχοι κεκαλυμμένοι ὑπὸ χιόνων περιβάλλουσι τὸν ὁρίζοντα.

Παρὰ τῷ θελκτικῷ τούτῳ καταφυγίῳ τῷ καλουμένῳ εὐλόγως «ὡραία παραποταμία» ἔζων ὑπὸ τὴν βασιλείαν Λουδοβίκου τοῦ ΙΒ', ποιμένες καὶ ποιμενίδες ἄξιοι νὰ κατοικῶσι τὰ μαγικὰ ταῦτα μέρη. Ἐκ τῶν χωρίων Μασάνης, Μαρουέζης καὶ Ἀρνασανίου συρρέοντες εἰς τὴν κοιλάδα τῆς ὡραίας παραποταμίας ταύτης ἄφινον τὰ ποίμνια αὐτῶν ἐν αὐτῇ ὁτὲ μὲν ἡνωμένα, ὁτὲ δὲ διεσπαρμένα ὅπως νέμωνται τὸ ἔρπυλλον εἰς τοὺς λοφίσκους· κύνες φοβεροὶ ἀπετέλουν τὴν φυλακὴν ἐκ τοῦ μέρους τῶν ὀρέων, οἱ δὲ βουκόλοι μετὰ τῶν ποιμενίδων καθήμενοι ὁμοῦ παρὰ τὸν ποταμὸν ἀπήλαυον τῶν ἡδονῶν τῶν προερχομένων ἐκ διαυγοῦς καὶ ὡραίου οὐρανοῦ, καλοῦ βασιλέως, ἀθωότητος καὶ ἰσότητος.

Ἐξ ὅλων τῶν ποιμενίδων, ἡ τιμή, τὸ ὡραῖσμα τοῦ τόπου,

1) Κέβεννα κοινῶς εἰς τὴν γλῶσσαν τῶν ἐγχωρίων ὀνομάζονται τὰ Ἀπέννινα. Σ. Μ.

SISMANOGLIO MEGARO

ἡ Ἐστέλλα ἦν ἡ καλλίστη τὴν μορφήν, ἡ περιπαθεστέρα καὶ ἡ σωφρονεστέρα. Θυγάτηρ τοῦ Ραιμόνδου καὶ τῆς Μαργαρίτης ἠγάπα καὶ ἐσέβετο τοὺς γονεῖς αὐτῆς σχεδὸν καθ' ὁμοίωσιν τοῦ ὑπερτάτου Ὄντος, πρωΐμως δὲ ἐνασκηθεῖσα εἰς τὰ καθήκοντα αὐτῆς, καὶ ἀκαταπαύστως ἀσχολουμένη εἰς τὸ νὰ τὰ ἐκτελῇ, δὲν ἠδύνατο νὰ φαντασθῇ ὅτι ὑπῆρχον καὶ ἐπίμοχθα. Αἱ σκέψεις αὐτῆς ὅλαι ἦσαν καθαραὶ ὡς τὰ νάματα τοῦ Γαρδόνη, αἱ δὲ τέρψεις αὐτῆς πᾶσαι εἶχον ἀντικείμενον τὴν εὐδαιμονίαν τῶν ἄλλων. Ἀφελής, γλυκεῖα, εἰλικρινὴς καὶ εὐαίσθητος δὲν διέκρινε τὴν εὐτυχίαν τῆς ἀρετῆς.

Ἡ Ἐστέλλα κατῴκει τὴν Μασάνην. Ὁ Νημορῖνος, ποιμὴν τοῦ αὐτοῦ χωρίου, τὴν ἠγάπα ἐκ παιδικῆς ἡλικίας. Τῆς αὐτῆς ἀμφότεροι ἡλικίας, ὁμοίως ἀμφότεροι ὡραῖοι, ἀπὸ τῶν τρυφερωτέρων αὐτῶν ἐτῶν ἐξήρχοντο ὁμοῦ εἰς τοὺς λειμῶνας. Ὁ Νημορῖνος ἔφερε πάντοτε τὴν ἀσκοπήραν ἢ τὴν καλαύροπα τῆς Ἐστέλλης. Ἑκάστην δὲ πρωΐαν ἐξερχόμενος πρῶτον μόνος ἔδρεπε κυάνους ἐκ τῶν ἀγρῶν οὓς προσήνεγκε πρὸς τὴν Ἐστέλλαν ἀρεσκομένην νὰ τοὺς ἐγκαταμιγνύῃ μετὰ τῶν πυκνῶν βοστρύχων τῆς ἐβενίνου της κόμης. Ποτὲ τὰ ὡραῖα ταῦτα καὶ χαρίεντα παιδία δὲν ἔμενον μόνα, τὸ ἓν χωρὶς τοῦ ἑτέρου. Καὶ ὁτὲ μὲν συνενοῦντα τὰ ποίμνιά των καὶ ὁμοῦ πορευόμενα ἐκάθηντο ἐπὶ τῆς αὐτῆς χλόης, μὴ προσέχοντα ἑκάτερον ἐν τῇ θυμηδίᾳ τῶν παιδικῶν των συνομιλιῶν ἢ τὸ ποίμνιον τοῦ ἑτέρου· ὁτὲ δὲ τρέχοντα ἔκοπτον σῦκα ἢ συκάμινα, ἅτινα ὁσάκις αἱ χεῖρές των δὲν ἔφθανον ἐπὶ τῶν ὑψηλοτέρων κλώνων, ὁ Νημορῖνος ἀναρριχώμενος ἐπὶ τοῦ δένδρου ἔκοπτε καὶ ἔρριπτεν ἐπὶ τοῦ περιζώματός της. Ἄλλοτε δὲ πάλιν πλησίον τῶν ἀρκεύθων στήνοντα παγίδας κατὰ τῶν κιχλῶν ἐτέρποντο συλλαμβάνοντα αὐτάς· ὅτε δὲ πτηνόν τι ἐνέπιπτεν εἰς αὐτάς, ὁ πρῶτος ἰδὼν αὐτὸ ἔτρεχε πρὸς τὸν ἕτερον ὅπως τῷ ἀφήσῃ τὴν εὐχαρίστησιν τοῦ νὰ τὸ συλλάβῃ. Αἱ τέρψεις των καὶ οἱ πόνοι των, τὰ πάντα ἦσαν κοινὰ καὶ τὰ συνενέμοντο ἐξ ἴσου, ἡ δὲ ἀθῶα αὕτη φιλία ἦτο γνωστὴ παρ' ὅλων τῶν ἐν τῷ χωρίῳ κατοίκων θαυμαζομένη ὑπὸ ὅλων τῶν ἀγαθῶν καρδιῶν, καὶ οἱ γονεῖς τῆς Ἐστέλλης δὲν ἀνησύχουν ποσῶς διὰ τοῦτο, μέχρις οὗ συμβάν τι ἐπελθὸν διήνοιξε τοὺς ὀφθαλμούς των.

Ἦσαν αἱ πρῶται ἡμέραι τοῦ Μαΐου οἱ δὲ ποιμένες ἔμελλον

νὰ κείρωσι τὰ πρόβατα αὐτῶν. Ἡ ἐργασία αὕτη ἐκτελεῖται πανηγυρικῶς. Ἀπὸ πρωΐας ἅμα τῇ αὐγῇ ποιμένες τε καὶ ποιμενίδες μεταβαίνοντες εἰς τὴν κοιλάδα προετοιμάζονται ὅπως ἀποστερήσωσιν αὐτὰ τῶν ἐρίων των. Ἕκαστος ποιμὴν προσδένων διὰ δεσμοῦ ἐκ λύγου τοὺς τέσσαρας πόδας τοῦ προβάτου ὁμοῦ, ἀνατρέπει τὸ πρᾶον ζῶον ταραττόμενον ὡς ἀγνοοῦν τὴν τύχην αὐτοῦ. Τὸ πρόβατον ὕπτιον τότε χαμαὶ ἀνυψοῖ τὴν κεφαλὴν βελάζον γοερῶς καὶ τρέμων ἐπὶ τῇ θέᾳ τῶν πελωρίων ψαλίδων δι' ὧν οἱ ποιμένες εἰσὶν ὡπλισμένοι οἵτινες καθήμενοι κυκλοτερῶς ἄρχονται τοῦ ἔργου· ὁ δὲ κρότος τῶν ψαλίδων συγκρουομένων, τὸ ἄσμα τῶν ποιμενίδων καὶ οἱ περιχαρεῖς καὶ θορυβώδεις γέλωτες, δὲν διακόπτουσι ποσῶς τὸν ἄσκαυλον ὁδηγοῦντα τὰς ὀρχήσεις ἐκείνων οἵτινες δὲν ἔχουσι ποίμνιον. Ἀπωτέρω νεανίαι εὔρωστοι ἀσκοῦνται εἰς τὸ πήδημα καὶ τὴν πάλην, ἐν ᾧ ἄλλοι ἐφ' ἵππων μικροσώμων μέν, πλὴν τὴν ταχύτητα ἐλάφων ἐχόντων διαφιλονεικοῦσι πρὸς ἀλλήλους τὸ ἆθλον. Ποιμένες τινὲς ἀφίνοντες τὸ ἔργον των, πλησιάζουσι τὰς ποιμενίδας, ἐν ᾧ αἱ νεαρώτεραι ἐξ αὐτῶν ἁρπάζουσαι τὰς βαρείας τῶν ποιμένων ψαλίδας μετὰ χειρὸς δ' ἀσθενοῦς καὶ ἥκιστα εἰθισμένης κόπτουσι τὰς ἄκρας τῶν ἐρίων, φοβούμεναι μὴ κακοποιήσωσι τὸ ζῶον.

Ἡ ὥρα τοῦ δείπνου φθάνει· πάντες δὲ τρέχουσιν ἵνα τοποθετηθῶσι περὶ ὑπερμεγέθη τράπεζαν κεκαλυμμένην ὑπὸ τῶν χωρικῶν αὐτῶν ἐδεσμάτων. Ἡ λιτότης καὶ ἡ χαρὰ βασιλεύουσιν ἐν τῇ εὐωχίᾳ ταύτῃ. Καὶ οἱ μὲν πλούσιοι τὰς δαπάνας ποιοῦνται, οἱ δὲ πτωχοὶ τιμῶσι τὸ γεῦμα αὐτῶν. Οἱ σύζυγοι καὶ οἱ ἐρασταί εἰσιν οἱ μὲν παρὰ ταῖς γυναιξί, οἱ δὲ παρὰ ταῖς ἐρωμέναις αὐτῶν· αἱ μητέρες ὁμιλοῦσι περὶ τῶν ἄθλων τῶν ὑπὸ τῶν υἱῶν των ληφθέντων, οἱ δὲ γέροντες περὶ τῶν παρελθουσῶν αὐτῶν περιπετειῶν, αἱ ποιμενίδες ᾄδουσιν ᾄσματα καινοφανῆ, καὶ ὁ μυρώδης οἶνος λαμπυρίζων ἐν τοῖς κύλιξιν ἐπιτείνει τὴν φαιδρότητα χωρὶς νὰ φέρῃ τὴν ἀκολασίαν. Ἅπαντες εἰσὶν εὐδαίμονες, ἅπαντες ὑπερχαρεῖς, ἡ δὲ ἡμέρα διέρχεται ἔμπλεως ἐργασιῶν, τερψιθυμίας καὶ ἔρωτος.

Τῆς ἑσπέρας ἐλθούσης καὶ μετακομισθέντος τοῦ ἑσπερινοῦ εἰς τὸ χωρίον, μεταβαίνουσιν ὑπὸ γηραιάν τινα αἴγειρον ἀπὸ αἰῶνος ἴσως καθιερωμένην διὰ τὴν χρῆσιν ταύτην, περὶ τὸν γηραιὸν

SISMANOGLIO MEGARO

τῆς ὁποίας κορμὸν περιβεβλημένον ὑπὸ διπλῆς ἕδρας χλοηστερφοῦς, οἱ γέροντες ὡς Ἑλλανοδίκαι καθήμενοι, κρατοῦντες δὲ πράβατον κεκοσμημένον ὑπὸ ταινιῶν ποικιλοχρόων καὶ στεφάνων δίδουσιν αὐτὸ ὡς ἆθλον εἰς τὸν πρωταγωνιστοῦντα ἐν τῷ ᾠδικῷ ἀγῶνι.

Τὴν πρώτην ἡμέραν τοῦ ἀγῶνος τούτου, τοὺς χωρικοὺς πάντας τῆς Μασάνης ἐνίκησε ποιμήν τις καλούμενος Ἠλίων συγγενὴς τῆς Ἐστέλλης ἐλθὼν ἐκ τῶν περιχώρων πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν συγγενῶν του. Οἱ γέροντες τῷ προσφέρουσι τὸ ἆθλον, αὐτὸς δὲ εἴτε ἐξ ἀγάπης πρὸς τὴν δωδεκαετῆ Ἐστέλλαν εἴτε ἐκ τῆς ἐπιθυμίας τοῦ εὐαρεστῆσαι τῷ Ραιμόνδῳ ἐλθὼν πρὸς αὐτὴν δωρεῖται τὸ πράβατον καὶ ζητεῖ ἀμοιβὴν ἕνα ἀσπασμόν.

Ὁ Νημορῖνος ὅστις ἕνεκα τῆς ἡλικίας του δὲν ἠδυνήθη νὰ συγκαταριθμηθῇ μεταξὺ τῶν ἀγωνιστῶν, μόλις δεκατετραετὴς, ἐξορμήσας τότε ἐκ τοῦ κύκλου τῶν παίδων μεθ' ὧν ἦτο ἀναμεμιγμένος καὶ δραμὼν πρὸς τὸν Ἠλίονα μετὰ ὀφθαλμῶν δὲ μεστῶν ὀργῆς, «Τὸ ἆθλον δὲν ἀνήκει εἰς ἐσέ ἔτι, τῷ εἶπεν· ἐμὲ δὲν μὲ ἐνίκησας».

Σύμπασα ἡ ὁμήγυρις ἀνευφήμησε γελῶσα. Πλὴν ὁ Νημορῖνος ζητεῖ νὰ τῷ δώσουν ἀκρόασιν, καὶ ἐπιστρέψας τὸ πράβατον εἰς τοὺς κριτάς, καὶ προσκαλεσάμενος τὸν Ἰσίδωρον, τὸν φίλον καὶ συνόμιλόν του, μετὰ γλυκύτητος δὲ καὶ μετριοφροσύνης προσιδὼν τοὺς ποιμένας:

«Ἐπευφήμησα ὡς σεῖς, τοῖς εἶπεν, εἰς τὴν λαμπρὰν φωνὴν τοῦ περιφήμου Ἠλίονος· πλὴν ἡ εὐδαίμων πατρίς του μόνον εἶναι λοιπὸν ἡ προνομιοῦχος χώρα ὅπου ἠξεύρουν νὰ νικοῦν εἰς τοὺς ἀγῶνας τοὺς ᾠδικούς; Ὁ πόθος τοῦ ἐκδικῆσαι τὸ χωρίον μας δὲν μὲ ἀφίνει νὰ καθεύδω. Ὁ Ἠλίων πρὸ μικροῦ ἐξύμνησε τὴν καλλονὴν τῶν ὀχθῶν τοῦ Δυράντου· μόνοι οἱ συμπατριῶταί του τὴν γνώσκουν. Ἐγὼ θέλω ὑμνήσει τὸν ἔρωτα· σύμπας ὁ κόσμος λατρεύει τὸ θέμα μου».

Εἶπε καὶ ἐξαγαγὼν αὐλὸν ἐκ τοῦ κόλπου αὐτοῦ ἀναπέμπει φθόγγους περιπαθεῖς καὶ λιγυρούς. Εἶτα δὲ ἐγχειρίσας αὐτὸν εἰς τὸν ἑταῖρόν του Ἰσίδωρον ψάλλει ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἤχου τοὺς ἀκολούθους στίχους συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Ἰσιδώρου αὐλοῦντος.

Τὴν ἡλικίαν μου μὴ γελᾶτε·
Αὐτὸς ποῦ ὅλους σᾶς κυριεύει,
Καὶ μ' ἔρωτα μεσίαμα σᾶς δεσμεύει,
Καὶ ὅπερ ἅπαντες θυμᾶτε,
Βοσκῶν, ἀρχόντων, ὁ ποθητὸς
Ἄρχων, δὲν εἶναι παῖς καὶ αὐτός;

Αὐτὸς εἰς ἄτολμον τόλμην φέρει,
Ἀγρίαν φύσιν ποιεῖ πραεῖαν,
Συνετοῦ αἴρει ἐλευθερίαν
Πλὴν εὐτυχίαν ἀντιπροσφέρει·
Σοφῶν, ἡρώων, ὁ ποθητὸς
Ἄρχων, δὲν εἶναι παῖς καὶ αὐτός;

Παντὸς τοῦ πνέοντος εἶναι πλάσις,
Ψυχὴν 'ς τὸ σύμπαν δίδ' ἡ πηγή του,
Παντοῦ ἐκτείνεται ἡ ἀρχή του,
Εἰς γῆν, ἀέρας, κ' ἐντὸς θαλάσσης.
Ὅλης τῆς φύσεως, τοῦ παντὸς
Ἄρχων, δὲν εἶναι παῖς καὶ αὐτός;

Μὲ εἶπον ὅτι μικρὰ ὀδύνη
Τὴν εὐθυμίαν του ἐξαγοράζει,
Τὸ δὲ τραχύ του τὸ μετριάζει
Ἐλπὶς γλυκεῖα ἣν μᾶς ἀφίνει·
Τῶν καρδιῶν μας, ὁ ποθητὸς
Ἄρχων, δὲν εἶναι παῖς καὶ αὐτός;

Σοφὸν 'ς τὴν τέχνην 'ποῦ ἀγνοοῦσι
Οἱ παῖδες, μ' ἔκαμεν ἡ Ἐστέλλη,
Ὅταν ὁ Ἥλιος ἀνατέλλῃ
Θερμὸς ἂν γίνῃ τὸ ἐννοοῦσι.
Θεῶν 'τ ἀνθρώπων ὁ ποθητὸς
Ἄρχων, δὲν εἶναι παῖς καὶ αὐτός;

SISMANOGLIO MEGARO

Οὕτως ἔψαλεν ὁ Νημορῖνος, οἱ δὲ κριταὶ ὁμοφώνῳ ψήφῳ τῷ δίδουσι τὸ ἆθλον. Ὁ Ἡλίων προσπαθῶν νὰ μειδιάσῃ ἐπικροτεῖ καὶ αὐτὸς τὸν νεαρόν του νικητήν. Ὅλοι οἱ παῖδες, ἀφίνουσι κραυγὰς χαρᾶς, καὶ δραμόντες προσφέρουσιν εἰς τὸν σύντροφόν των στεφάνους μυρσίνης καὶ ἀνθέων δεσμίδας. Οὗτος δὲ ὁρμήσας πρὸς τὸ πρόβατον καὶ λαβὼν αὐτὸ εἰς τὰς χεῖράς του, συμβοηθούντων ὅλων του τῶν συνομίλων καὶ τοῦ Ἰσιδώρου, μόλις δ' ἐγείρων αὐτὸ καὶ ἀσθμαίνων, τὸ φέρει πρὸς τὴν Ἐστέλλαν, καὶ ἀποθέσας αὐτὸ πρὸ τῶν ποδῶν της λέγει: «Ἔψαλα τὸν ἔρωτα, καὶ ἂν ὁ ἔρως μὲ ἀνέδειξε νικητὴν τοῦτο τὸ ἔκαμε διὰ νὰ σοὶ προσφέρω τὸ ἆθλον τῆς νίκης».

Ἡ Ἐστέλλα ἠρυθρίασε, καὶ ἔστρεψε τοὺς ὀφθαλμούς της πρὸς τὴν μητέρα της. Ἡ Μαργαρίτα τὴν ἐπιτρέπει νὰ λάβῃ τὸ δῶρον, πλὴν ἡ κορασὶς διστάζει ἔτι. Τέλος δὲ μετὰ χειρὸς τρεμούσης ἐγγίζει τὴν πρασινόχροα ταινίαν τὴν ὡς περιλαίμιον τοῦ κριοῦ, καὶ αἱ ἐπευφημίαι καὶ αἱ χειροκροτήσεις διπλασιάζονται. Ὁ ὁμιλος πρὸ πάντων τῶν παίδων ἀπὸ τῆς στιγμῆς καθ' ἣν εἶδε τὸν σύντροφόν του θριαμβεύοντα περιαπτόμενος ἀξίαν ἣν προλαβόντως δὲν εἶχεν, ἐξερράγη εἰς χειροκροτήσεις καὶ θορυβώδεις παραφοράς. Ὅλοι θέλουσι νὰ ἀσπασθῇ ἡ Ἐστέλλα τὸν Νημορῖνον· ὅλοι τὸ ζητοῦσι στεντορείῳ τῇ φωνῇ. Ἡ Ἐστέλλα περιδεὴς ἀποσύρεται εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς μητρός της ἀποποιουμένη, ἀλλ' ἡ Μαργαρίτα καὶ οἱ κριταὶ ὑποδείξαντες αὐτῇ τὸ καθιερωμένον πρὸς τοὺς νικητὰς καθῆκον τοῦτο τὴν πειθαναγκάζουσι νὰ ἐνδώσῃ. Τότε ἡ Ἐστέλλα πορφυρᾷ ὡς τὸ ῥόδον κλίνει τὸ πρόσωπόν της πρὸς τὸν Νημορῖνον κρατοῦσα πάντοτε τὴν χεῖρα τῆς μητρός της, καὶ ὁ Νημορῖνος πλησιάσας τρέμων, ταπεινοῖ τοὺς ὀφθαλμούς, γονυπετεῖ, καὶ τὰ χείλη αὐτοῦ μόλις ἐφάπτονται τῆς ροδοχρόου παρειᾶς τῆς Ἐστέλλης.

Ὦ! πόσον τὸ φίλημα τοῦτο τοὺς κατέστησεν ἀξιοδακρύτους! πόσον δὲ ἐξέκαυσε τὸ πῦρ ὅπερ ἤρχιζεν ἤδη νὰ τοὺς καταβιβρώσκῃ! ὁ ζωμὸς τῆς ἐλαίας ὁ εὔπρηστος δὲν καθιστᾷ διαπυροτέραν τὴν φλόγα ἐφ' ἧς χέεται.

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης ὁ Νημορῖνος ἠσθάνετο καθ' ἑκάστην αὐξόμενον τὸ αἴσθημα τὸ ἀκαθέκτως ἑλκύον αὐτὸν πρὸς τὴν Ἐστέλλαν, καθ' ἑκάστην δὲ καὶ ἡ Ἐστέλλα εὕρισκε τὸν Νημορῖνον ἀξιεραστότερον. Ἡ δὲ ἡλικία ἐπελθοῦσα συνεπήνεγκε

καὶ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς ἀμοιβαίας αὐτῶν κλίσεως. Μετὰ μικρὸν ἡ Ἐστέλλα κατεπτοήθη ἐπὶ τῇ ταραχῇ τῇ ἐπισυμβάσῃ ἐν τῇ καρδίᾳ της· μετὰ μικρὸν δὲ καὶ ὁ Νημορῖνος κατάτρομος ἐγνώρισεν ὅλην τὴν σφοδρότητα τοῦ καταναλίσκοντος αὐτὸν πυρός, ἀλλὰ δὲν ἦτο πλέον καιρὸς πρὸς κατάσβεσίν του. Ἀμφότεροι εἶχον προσβληθῇ ὑπὸ παραπλησίου βέλους οὗ ἡ πληγὴ δὲν ἔμελλε νὰ ἰαθῇ, καὶ ἀμφότεροι ἐπρόκειτο νὰ παλαίσωσι κατὰ τοῦ ἔρωτος, τῆς καρδίας των καὶ τῶν δεκαέξ αὐτῶν ἐτῶν.

Ὁ γέρων Ραιμόνδος παρετήρησε μετὰ θλίψεως τὸ πάθος τοῦ νέου ποιμένος. Ὁ Ραιμόνδος εἶχεν ὑποσχεθῇ τὴν χεῖρα τῆς θυγατρός του εἰς ἕνα ποιμένα τῆς Λεζάνης. Αὐστηρὸς λοιπὸν τηρητὴς τοῦ λόγου αὐτοῦ, θὰ προετίμα νὰ ἀποθάνῃ μᾶλλον ἢ νὰ ταλαντεύσῃ τὴν πίστιν αὐτοῦ. Τῆς ἐξουσίας δ' αὐτοῦ ζηλότυπος μέχρι μανίας καθίστατο ἄκαμπτος εὐθὺς ὡς ἤθελον νὰ ὑπεκφύγωσιν αὐτήν· αὐστηρὸς διὰ τοὺς ἄλλους ὡς ἦτο δι' ἑαυτόν, ἀπῄτει καὶ παρὰ τῶν ἄλλων τὰς τραχείας ἀρετὰς τῆς καρδίας του· καὶ ἀγαθὸς μὲν πατήρ, ἀγαθὸς σύζυγος, πλὴν ὀλίγον τρυφερὸς ἐθεώρει ὡς ἀδυναμίαν χαρακτῆρος πᾶν αἴσθημα ὅπερ δὲν ἦτο καθῆκον.

Ἡ πρώτη αὐτοῦ φροντὶς ἦτο νὰ ἀπαγορεύσῃ τὴν εἴσοδον τῆς οἰκίας του εἰς τὸν Νημορῖνον καὶ τὴν κόρην του νὰ τὸν ὁμιλῇ. Ἡ Ἐστέλλα ὑπήκουσεν, ἀλλὰ καθ' ἑκάστην ἐν τῇ κοιλάδι οἱ δύο ἐρασταὶ συνηντῶντο· ἔρριπτον ἓν μόνον βλέμμα πρὸς ἀλλήλους καὶ χωρὶς νὰ παραβῶσι τὰς διαταγὰς τοῦ Ραιμόνδου, χωρὶς νὰ πλησιάσωσιν ὁ εἷς πρὸς τὸν ἄλλον καὶ χωρὶς νὰ ὁμιλήσωσι χωριζόμενοι ἔλεγον νοερῶς πᾶν ὅ,τι ἤθελον εἰπεῖ διὰ ζώσης φωνῆς.

Ἡ σιγὴ καὶ γαλήνη αὕτη δὲν διήρκεσεν ἐπὶ πολύ. Ἡμέραν τινὰ ὁ νεαρὸς ποιμὴν ἐξαγαγὼν τὸ ποίμνιόν του εἰς νομὴν βλέπει τὸν πατέρα τῆς Ἐστέλλης προσεγγίζοντα πρὸς αὐτὸν καὶ μετὰ φωνῆς περιλύπου ἅμα δὲ καὶ αὐστηρᾶς ζητήσαντα νὰ τὸν ὁμιλήσῃ ἐπὶ ὀλίγον. Ὁ Νημορῖνος ὅλως τρέμων καταλείπει τὰ πρόβατα αὐτοῦ καὶ προσενεγκὼν εἰς τὸν γέροντα ὡς κάθισμα τὸν λίθον ἐν ᾧ ἐποτίζετο τὸ ποίμνιόν του, ὄρθιος ἐκ σεβασμοῦ ἀκούει τοὺς λόγους τούτους:

«Ἔρχομαι ἐδῶ, Νημορῖνε, ὅπως σοὶ ἀνοίξω τὴν ψυχήν μου ὁλόκληρον καὶ σὲ κάμω δικαστὴν τῆς διαγωγῆς μου. Εἰ-

SISMANOGLIO MEGARO

χον ἕνα φίλον καλούμενον Μαυρίκιον μεθ' οὗ δεσμοὶ ἀδελφικῆς ἀγάπης μὲ συνέδεον ἀπὸ τεσσαράκοντα ἤδη ἐτῶν. Ὅτε πρὸ ἐτῶν κατὰ χειμῶνά τινα ὀλέθριον καταστραφέντων τῶν ποιμνίων μου, τῶν ἀμπελῶν μου καὶ τῶν ἐλαιῶν μου οἱ συγγενεῖς καὶ οἰκεῖοί μου μὲ ἐγκατέλιπον, ὁ Μαυρίκιος μόνος οὗ τὰ πλούτη προεφύλαξαν αὐτὸν ἀπὸ τῆς κοινῆς συμφορᾶς, συνεμερίσθη αὐτῶν μετ' ἐμοῦ. Ὁ θάνατος μοῦ ἁφήρπασε τὸν φίλον τοῦτον. Πλὴν ἐν τῇ τελευταίᾳ αὐτοῦ ὥρᾳ μὲ ἐζήτησε νὰ ὁρκισθῶ ὅτι ἤθελον ἑνώσῃ τὴν Ἐστέλλαν μετὰ τοῦ υἱοῦ του Μερίλου. Ὁ Μερίλος ἔχει τὰς ἀρετὰς τοῦ πατρός του· ἀγαπᾷ τὴν Ἐστέλλαν καὶ ἐπαναπαύεται ἐπὶ τοῦ λόγου ὃν ἔδωκα πρὸς τὸν ἐπιθανάτιον εὐεργέτην μου. Νομίζεις ὅτι δύναμαι νὰ τὸν παραβῶ ;»

Ὁ Ραιμόνδος ἐσίγησεν. Ὁ δὲ Νημορῖνος δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀπαντήσῃ· «Τὸ πρὸς ἐμὲ σέβας σου, ἐπανέλαβεν ὁ γέρων, διερμηνεύει τὴν σιωπήν σου. Ἐν τούτοις ἀγαπᾷς τὴν Ἐστέλλαν καὶ ὁ ἔρως σου διεκοινώθη ἤδη· μοὶ ὑπόσχεσαι λοιπὸν ὅτι θέλεις καταπνίξει αὐτόν ; Μοὶ ὁρκίζεσαι ὅτι θέλεις ἀποφεύγει τὴν Ἐστέλλαν ὅπου ἤθελες τὴν συναντήσει ; Βασιζόμενος εἰς τὴν τιμιότητα τοῦ λόγου σου, δὲν θὰ ἔχω κἀμμίαν ἀφορμὴν δυσφορίας. Ἐὰν ὅμως ἡ προσπάθεια αὕτη εἶναι ὑπερτέρα τῶν δυνάμεών σου, εἰπέ μοι το ἐλευθέρως· θέλω ἀποσπάσει τὴν Ἐστέλλαν ἀπὸ τὴν πατρίδα της, τοὺς συγγενεῖς της, ἀπὸ πᾶν τέλος ὅ,τι ἔχει προσφιλές εἰς τὸν κόσμον, θέλω σπεύσει νὰ τὴν ἑνώσω μετὰ τοῦ Μερίλου, καὶ εἶτα διαπλέοντες τὴν θάλασσαν θέλομεν καταφύγει εἰς μεμακρυσμένους τόπους ἵνα ζήσωμεν ἐκεῖ ἔνθα δὲν θὰ ἦσαι σύ».

Οὕτω τοῦ γέροντος ὁμιλήσαντος, ὁ Νημορῖνος ἀπεκρίθη:

«Ραιμόνδε, ἐὰν σᾶς ὑπεσχόμην ὅτι ἤθελον ἀποφεύγει πάντοτε τοὺς τόπους ἔνθα ἠδυνάμην νὰ συναντήσω τὴν Ἐστέλλαν, ὅτι ἤθελον λησμονήσει αἴσθημα προσφιλέστερον δι' ἐμὲ καὶ τῆς ζωῆς μου αὐτῆς, ἤθελον ἀπατήσει αὐτὸς ἐμαυτόν. Ἀλλὰ δὲν εἶναι δίκαιον, ὅπως φύγητε ἐμέ, νὰ ἀποσπάσητε τὴν Ἐστέλλαν ἀπὸ τὴν πατρίδα της· δὲν εἶναι δίκαιον διὰ τὸ σφάλμα τὸ ἐμὸν νὰ τιμωρήσητε ὅλον χωρίον. Εἰς ἐμὲ λοιπὸν ἁρμόζει νὰ τὴν ἀφήσω. Θέλω ἀποθάνει· τοῦτο εἶναι ἡ ἐναπομένουσά μοι ἐλπίς· πλὴν θέλω ἀποθάνει μετὰ πλείονος ἀλγη-

δόνος βλέπων τὴν Ἐστέλλαν ἑνουμένην μετὰ τοῦ Μερίλου. Δέχθητε λοιπὸν τὸν ὅρκον μου».

Εἰς τοὺς λόγους τούτους σταματήσας ἐστηρίχθη ἐπὶ τοῦ ποτιστηρίου λίθου καὶ ἡ κεφαλή του ἔπεσεν ἀπειρηκυῖα ἐπὶ τοῦ στήθους του. «Ναί, σᾶς ὁρκίζομαι, ἐπεῖπεν ἐκ νέου, ὅτι θὰ φύγω τὴν Μασάνην. Ὀρφανὸς καὶ αὐτεξούσιος δύναμαι νὰ ἀποφασίσω περὶ τῆς ζωῆς μου. Θέλω ἀναχωρήσει ἀπὸ τῆς σήμερον μάλιστα, θέλω ὑπάγει τόσον μακρὰν ὅσον θέλετε, ὀνομάσατέ μοι δὲ σεῖς τὸν τόπον τῆς ἐξορίας μου ἢ μᾶλλον τοῦ τάφου μου.

— Σὲ λυποῦμαι, ἀντεῖπεν ὁ γέρων, ἀλλ' ἡ θυσία αὕτη εἶναι ἀναγκαία. Δὲν ζητῶ ἢ νὰ ἀπομακρυνθῇς μόνον τοῦ Γαρδόνη. Ὑποσχέθητί μοι λοιπὸν ὅτι δὲν θέλεις ἐπανακάμψει εἰς αὐτόν, καὶ θέλω εἶσθαι εὐχαριστημένος καὶ ἥσυχος.

— Ἔστε τοιοῦτος, ἀπήντησεν ὁ Νημορῖνος, εἴθε δὲ ἡ Ἐστέλλα νὰ ἦναι εὐτυχής ! Θέλω διέλθει τὸν Γαρδόνην διὰ νὰ μὴ ἐπιστρέψω πλέον».

Τὰς λέξεις δὲ ταύτας εἰπὼν ἀπομακρύνεται καὶ πίπτει ἄνευ αἰσθήσεων. Ὁ Ραιμόνδος τρέχει καὶ λαβὼν αὐτὸν εἰς τοὺς βραχίονάς του προσπαθεῖ νὰ τὸν ἐπαναφέρῃ εἰς τὴν ζωήν· πλὴν ὁ ποιμὴν ἀνοίξας τοὺς ὀφθαλμούς του τοὺς ἐσβεσμένους ἀπωθεῖ αὐτὸν ῥήμα καὶ τὸν παρακαλεῖ νὰ ἀπομακρυνθῇ. Ὁ γέρων τὸν ἀφίνει, πλὴν λίαν συγκεκινημένος· σκεπτόμενος δὲ ἤδη τὸ μέσον τοῦ ἱκανοποιῆσαι αὐτὸν τρέπεται πρὸς τὴν ὡραίαν καταλάδα τῆς Ρεμιστάνης.

Συνελθὼν εἰς ἑαυτὸν ὁ Νημορῖνος καὶ δυνηθεὶς νὰ βαδίσῃ ἔδραμε πρὸς τὸν Ἰσίδωρον· πλὴν οὗτος τὴν πρωΐαν ἐκείνην εἶχε μεταβῆ εἰς τὴν πόλιν. Ἐπιστρέφων δὲ ἐκ τῆς καλύβης τοῦ φίλου αὐτοῦ ὁ κατεσπαραγμένος τὴν καρδίαν Νημορῖνος διῆλθε πρὸ τῆς οἰκίας τῆς Ἐστέλλης· ἡ θύρα αὐτῆς ἦτο κλειστὴ καὶ τὸ παράθυρόν της ἐπίσης. Τὸ ποίμνιόν της δὲν ἔμελλε νὰ ἐξέλθῃ, διότι ὁ πατὴρ αὐτῆς ἀπηγόρευσε τοῦτο ἐπὶ τῷ φόβῳ τοῦ νὰ μὴ συναντήσῃ τὸν Νημορῖνον. Ὁ ποιμὴν μαντεύσας τὸν σκοπὸν τοῦ γέροντος, ἀκίνητος καὶ τὰς χεῖρας ἔχων ἡνωμένας, ἐπὶ πολὺ προσήλου ἀπλανῆ τὰ βλέμματά του ἐπὶ τῆς οἰκίας ταύτης. «Ὦ! ποσάκις, ἔλεγε καθ' ἑαυτόν, τὴν εἶδον ἐπὶ τοῦ παραθύρου τούτου ! Ποσάκις πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ Ἡλίου ἦλθον περιμέ-

SISMANOGLIO MEGARO

νων ἐδῶ τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἤθελεν ἐμφανισθῇ! Καὶ δὲν θέλω ἐπανέλθει πλέον! δὲν θέλω τὴν ἐπανίδει πλέον!»

Καὶ ταῦτα λέγων ἔπεσεν ἐπί τινος λίθου στιλπνοῦ ὃν ἄλλοτε εἶχε φέρει καὶ τοποθετήσει αὐτοῦ ὅπως ἡ Ἐστέλλα κάθηται ὁσάκις ἐπαναφέρουσα ἐκ τῆς νομῆς τὸ ποίμνιόν της ἤνοιγε τὴν θύραν τερπομένη ἐπὶ τῇ θέᾳ τῶν ἀμνῶν τῶν τρεχόντων εἰς τοὺς μαστοὺς τῶν μητέρων των. Ὁ τάλας ποιμὴν διὰ τῆς αἰχμῆς τοῦ μαχαιριδίου του ἐχάραξε τὸ τελευταῖόν του χαῖρε ἐπὶ τοῦ λίθου τούτου· κατασπασθεὶς δὲ αὐτὸν μυριάκις καὶ διὰ τῶν δακρύων του καταλούσας ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἰκόν του, ἔλαβε τὴν καλαύροπά του καὶ τὸν αὐλόν του, συνήθροισε τὸ ποίμνιόν του τὸ εὐάριθμον, καὶ ὑπὸ τοῦ κυνὸς αὐτοῦ μόνον τοῦ Μεδὸρ ἀκολουθούμενος τοῦ τρόμου τούτου τῶν λύκων, ἔφυγε στρέφων ἀδιακόπως τὴν κεφαλήν του πρὸς τὴν οἰκίαν τῆς τρισποθήτου φίλης του ἀφοῦ ἐξέλεξε τὸν μακρότερον δρόμον ὅπως ἀφιχθῇ εἰς τὴν γέφυραν τοῦ Νὲρς δι' ἧς ἔμελλε νὰ διαβῇ εἰς τὴν ἀντίπεραν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ.

Ἀφικόμενος εἰς τὸ μέρος τοῦτο ἀφιστάμενον μίαν λεῦγαν τῆς Μασάννης σταματᾷ, ἀφίνει τὰ πρόβατά του ὅπως ἡσυχάσωσι καὶ θέλων νὰ παρατείνῃ τὴν ὥραν τῆς εἰς τὴν ἄλλην ὄχθην διαβάσεώς του κατακλίνεται ὑπὸ ἐλαίαν τινὰ παρὰ τὸν πιστόν τουΜεδὸρ οὗτινος οἱ τρυφεροὶ καὶ ἀνήσυχοι ὀφθαλμοὶ ἐφαίνοντο οἱονεὶ ζητοῦντες εἰς τοὺς τοῦ κυρίου του τὸ αἴτιον τῆς θλίψεώς του. Ἐκεῖ δὲ ὁ κακοδαίμων νεαρὸς ποιμὴν, βίψας τελευταῖον ἐπὶ τῆς περικαλλοῦς ταύτης κοιλάδος βλέμμα ἣν ἔμελλε νὰ μὴ ἐπανίδῃ πλέον, ἤρχισεν ᾄδων οὕτωσί:

Θ' ἀφήσω πλέον ἐς ἀεὶ τὴν φίλην μου πατρίδα,
Τὴν προσφιλῆ Ἐστέλλαν μου τὴν μόνην μου ἐλπίδα,
Μαχρὰν αὐτῶν τὸ στῆθός μου τὸν βίον του θὰ ἔλκῃ
Εἰς θλίψεων ἀνίατα μέχρι θανάτου ἕλκη.
Τερπναὶ κοιλάδες μου εἰς ἃς οἱ πρῶτοί μας οἱ χρόνοι,
Ἐγεύθησαν τῶν καθαρῶν τρυφῶν καὶ γαληναίων
Ἂς μᾶς προσφέρ' ἡ παιδική μας ἀθωότης μόνη,
Θὰ σᾶς ἀφήσω ἐς ἀεὶ δὲν θὰ σᾶς ἴδω πλέον.

Ἀγροὶ 'ποῦ σᾶς ἐμάθησα ἀπὸ τὰ ἄνθη πλέον
Ἴνα κοσμῶ τὴν κόμην της τὸ στῆθός της τ' ὡραῖον·
Ῥόδα ὁποῦ ἐχάνατε τὴν λάμψιν σας, τὸ χρῶμα,
Ὅταν σᾶς ἐπλησίαζα εἰς τὸ ἁγνόν της στόμα·
Ποτάμιον, οὗ ἡ φωνὴ τόσον ἡδέως ψάλλει,
Κ' ὅπου, τὸ ῥεῖθρον νὰ κρατῇς εἶδον τὸ ταχὺ ῥέον,
Ὅπως εἰς σὲ κατοπτρισθοῦν τὰ λάμποντά της κάλλη,
Θὰ σᾶς ἀφήσω ἐς ἀεί, δὲν θὰ σᾶς ἴδω πλέον.

Λειμῶνες, ἔνθα ἐξ αὐτῆς τῆς πρώτης ἡλικίας
Περιπαθεῖς ἐχύρωμεν καρδίας μελῳδίας,
Ἔνθα καὶ πρὶν τὸν Μάϊον τοῦ βίου μας ἰδοῦμεν
Ὡς ἐρωμένοι παλαιοὶ ἁγνῶς συνεβιοῦμεν·
Δένδρα, 'ποῦ ἀνεγράψατε πᾶσαν στιγμὴν μαζῇ μου
Ἓν ὄνομα 'ποῦ ἔγραφον εἰς τὸν φλοιὸν τὸν νέον
Τὸ μόνον ὃ ἐγράψατε νὰ γράφῃ τότ' ἡ χείρ μου,
Θὰ σᾶς ἀφήσω ἐς ἀεὶ δὲν θὰ σᾶς ἴδω πλέον.

Οὕτως ἔψαλλεν ὁ Νημορῖνος. Ἡ δὲ Ἐστέλλα ἦν ὁ πατήρ της ὑπὸ διαφόρους προφάσεις ἐκράτει ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἀνεπόλει τὸν τὸν ποιμένα της μετροῦσα μετ' ἀγωνίας τὰς θλιβερὰς της ὥρας μέχρι τῆς ἐπαύριον ἵνα ἐξελθοῦσα ἀναζητήσῃ αὐτὸν ἐν τῇ κοιλάδι. Ἡ Ἠὼς μόλις ἀνεφάνη καὶ ἐξαγαγοῦσα τὰ πρόβατά της ἔδραμεν ὅπως ἐξυπνήσῃ τὴν Ροδίαν· τὴν Ροδίαν τὴν ἐπιστήθιόν της φίλην. Αὕτη δέκα ἑπτὰ μόλις ἀνοίξεις ἀριθμοῦσα, ὡραία, ἐρασμία καὶ εὐαίσθητος δὲν εἶχεν ἔτι σκεφθῇ οὔτε περὶ ὑμεναίου οὔτε περὶ ἔρωτος, διότι ἡ φιλία τῆς Ἐστέλλης ἐξήρκει ἵνα πληρώσῃ τὴν καρδίαν αὐτῆς.

Αἱ δύο φίλαι ἑνώσασαι τὰ πρόβατά των κατῆλθον ὁμοῦ εἰς τὴν κοιλάδα, ὅπου κἀνὲν ποίμνιον δὲν εὑρίσκετο ἔτι. Μετ' ὀλίγον πλὴν ἔρθασαν ὅλοι, ἀλλ' ὁ Νημορῖνος δὲν ἐφαίνετο μόνος. Ἕκαστος ποιμὴν, ἑκάστη ποιμενὶς τὸν ἐζήτει· μόνη δὲ ἡ Ἐστέλλα δὲν ἐτόλμα νὰ παραπονηθῇ διὰ τὴν ἀπουσίαν του, μόνη δὲ αὕτη δὲν ἐτόλμα νὰ φαίνηται διὰ τοῦτο ἀνήσυχος, ἀλλὰ παρε-

SISMANOGLIO MEGARO

τήρει ἀκαταπαύστως τὸν δρόμον ὁπόθεν ἐκεῖνος συνείθιζε νὰ ἐξέρχηται. Ἡ ἡμέρα ὅλη παρῆλθεν οὕτω χωρὶς οὐδεμία εἴδησις νὰ ληφθῇ περὶ τοῦ Νημορίνου. Ἡ Ἐστέλλα κατατεταραγμένη διὰ τοῦτο καὶ τεθλιμμένη, ἐτράπη πολὺ ἐνωρίτερον τοῦ συνήθους τὴν ὁδὸν τοῦ χωρίου· ὁδηγήσασα δὲ τὴν Ροδίαν οἴκαδε καὶ ὅλη ὑπὸ τῶν σκέψεών της ἀπερροφημένη ἦλθεν ὅπως μετρήσῃ τὰ πρόβατά της ἐπὶ τῆς πέτρας της τῆς συνήθους· ἀλλὰ πλησιάσασα ταύτην βλέπει χαρακτῆρας γραφῆς ἐγκεχαραγμένους ἐπ' αὐτῆς, καὶ ἀναγνωρίσασα τὴν χεῖρα τοῦ φίλου της, τρέχει καὶ ἀναγινώσκει τοὺς ἀκολούθους στίχους:

Χαῖρε, τρισπόθητος βοσκή!
Ἔρως μου μόνε καὶ χαρά·
Φεύγω τὸ δάσος τὸ γλυκὺ
Ποῦ σ' ἔβλεπα κάθε φορά.

Ἐξορισθεὶς εἰς ἄλλην γῆν,
Τὴν πίστιν μου θὰ θρηνῳδῶ,
Τὴν γοεράν μου πλὴν κραυγὴν
Δὲν θὰ ἀκούσῃς ὡς ἐδῶ.

Μὴ θρήνει, ὄναρ ποθεινὸν
Δὲν θᾶν' ὁ πόνος μου μακρός
Σ τὸ μῆμα παύει πᾶν δεινόν,
Κἰ' ὁ φεύγων Σὲ εἶναι νεκρός.

Ἡ Ἐστέλλα καὶ μεθ' ὅλα τὰ δάκρυά της ἀναγινώσκει καὶ πάλιν τὰς γραμμὰς ταύτας, τὸν τελευταῖον τοῦτον ἀσπασμόν, μὴ δυναμένη νὰ ἀποσπάσῃ τὸ βλέμμα αὐτῆς ἀπὸ τοῦ λίθου. Ἐτέρπετο δέ, οὕτως εἰπεῖν, ἐπαναλαμβάνουσα τὴν ἀνάγνωσιν καὶ εὑρίσκεν ἀνακούφισίν τινα ἐγγίζουσα τὰ χείλη αὐτῆς ἐπὶ τῶν στοιχείων. Ἀναγκασθεῖσα δὲ ἐπὶ τέλους νὰ ἀποσυρθῇ πορεύεται οἴκαδε βεβυθισμένη εἰς τρομερὰν βαρυθυμίαν ἐπὶ τῇ

αἰφνιδίῳ ταύτῃ ἀναχωρήσει, τῇ ἐξορίᾳ μᾶλλον εἰπεῖν, ταύτῃ ἧς δὲν ἠδύνατο νὰ δίδῃ τὴν αἰτίαν.

Ἡ Μαργαρίτα, ἡ καλὴ Μαργαρίτα παρατηρήσασα τὴν κατασπαράττουσαν τὴν θυγατέρα της ὀδύνην τὴν ἐρωτᾷ τὴν αἰτίαν θλίβουσα αὐτὴν τρυφερῶς ἐπὶ τοῦ στήθους της. Ἡ Ἐστέλλα χωρὶς νὰ τὴν ἀπαντήσῃ ποσῶς λαβοῦσα αὐτὴν ἐκ τῆς χειρὸς τὴν ὁδηγεῖ εἰς τὴν πέτραν καὶ δείξασα αὐτῇ τὰς ἐπ' αὐτῆς ἐγκεχαραγμένας λέξεις διαλύει εἰς δάκρυα. Ἡ Μαργαρίτα συμμερίζεται τοὺς πόνους της, πιέζει αὐτὴν ἐπὶ τῆς μητρικῆς της καρδίας καὶ αὐθωρεὶ τρέξασα εἰς τὸ χωρίον ἀνηρεύνα περὶ τοῦ Νημορίνου· πλὴν ὁ Ραιμόνδος ἐπανερχόμενος οἴκαδε καλεῖ τὴν σύζυγόν του καὶ τὴν θυγατέρα του.

«Δὲν ἀγνοεῖς, εἶπεν εἰς τὴν Μαργαρίταν, τὸν λόγον ὃν ἔδωκα εἰς τὸν Μαυρίκιον. Ὁ καιρὸς τῆς ἐκπληρώσεως αὐτοῦ ἔφθασεν. Ὁ Μερίλος ἀφικνεῖται τὴν ἑσπέραν ταύτην ἐκ τῆς Λεζάνης. Τὸν γνωρίζεις, κόρη μου· ἠξεύρεις πόσον αἱ ἀρεταί του τὸν καθιστῶσι σεβαστὸν εἰς πάντας τοὺς κατοίκους τοῦ διαμερίσματος· ἑτοιμάσθητι λοιπὸν νὰ γένῃς σύζυγός του. Ἠναγκασμένος νὰ μεταβῶ εἰς Μαγελόνην δι' ὑποθέσεις μου δὲν θέλω ἀναχωρήσει πρὶν ἢ τελεσθῇ ὁ γάμος, ὅστις ἐπιθυμῶ νὰ γείνῃ ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν. Ἡ μήτηρ σου θέλει σὲ πληροφορήσει ὅτι δὲν ἤμην κύριος νὰ σοὶ δώσω ἄλλον σύζυγον καὶ ἐν περιπτώσει ἀκόμη καθ' ἣν δὲν θὰ ὑπέσχετο ὁ γάμος οὗτος ἐπιτυχίαν».

Ταῦτα δ' εἰπὼν ὁ Ραιμόνδος ἐξῆλθεν ὅπως προϋπαντήσῃ τὸν Μερίλον. Ἡ Ἐστέλλα καὶ ἡ μήτηρ της ἀναπολόγητοι περιέμειναν ἵνα ὁ γέρων ἀπομακρυνθῇ ὅπως ριφθῶσιν ἡ μὲν εἰς τῆς δὲ τὰς ἀγκάλας. Ἡ Μαργαρίτα διηγεῖται εἰς τὴν κόρην της τὸν ὅρκον τὸν δοθέντα ὑπὸ τοῦ πατρός της εἰς τὸν πατέρα τοῦ Μερίλου· καὶ ἡ Ἐστέλλα κλαίει καὶ σιωπᾷ.

«Οἴμοι! αἰσθάνομαι τί ὑποφέρεις, ἀνέκραξεν ἡ μήτηρ της, καὶ ὅμως δὲν δύναμαι νὰ σπεύσω εἰς βοήθειάν σου. Μοὶ εἶσαι προσφιλεστέρα τῆς ζωῆς μου αὐτῆς, ἀλλὰ θὰ ἀπέθνησκον πάλιν χιλίους θανάτους ἂν κατὰ κεραίαν ἐξέκλινον ἀπὸ τὰς διαταγὰς καὶ θελήσεις τοῦ συζύγου μου. Εἶναι δι' ἐμὲ ἡ εἰκὼν αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ· αἱ θελήσεις του εἶναι δι' ἐμὲ νόμοι, καὶ τὰ προσόντα ἄτινα ἐν αὐτῷ ἀνευρίσκουσα λατρεύω ἐπιτείνουσι τὸν σεβασμὸν ὃν ἡ παρουσία του μὲ ἐμποιεῖ. Συγχώρησόν μοι, προς-

SISMANOGLIO MEGARO

φιλής μου Ἐστέλλα, συγχώρησόν μοι, περιπόθητός μοι κόρη, τὸ αἴσθημα τοῦτο ὅπερ οὐδὲν δύναται νὰ ἀλλοιώσῃ. Θέλω μάθει νὰ κλαίω μετὰ σοῦ, πλὴν μάθε καὶ σὺ νὰ ὑπακούῃς μετὰ τῆς μητρός σου».

Ταῦτα εἰποῦσα περιπτύσσεται περιπαθῶς τὴν Ἐστέλλαν, ἀμφότεραι δὲ ἐπὶ πολὺ ἔμειναν προσηλωμέναι ἡ μὲν ἐπὶ τῆς δέ. Ἀλλ' αἴφνης παρατηρήσασαι τὸν Ραιμόνδον σπεύδουσι νὰ ἀπομάξωσι τὰ δάκρυά των. Ὁ γέρων ἐνεφανίσθη ἀκολουθούμενος ὑπὸ τοῦ Μερίλου. Ἡ Ἐστέλλα ἐγένετο κάτωχρος ἰδοῦσα αὐτόν, ἡ δὲ μήτηρ της τὴν ἐπλησίασεν ὅπως τὴν ὑποστηρίξῃ.

Ὁ νέος ποιμὴν ἐπαρουσιάσθη μετὰ πλείονος οἰκειότητος ἢ χάριτος, ἡ μορφή του μᾶλλον εὐγενὴς ἢ ἐρασμία ἐνέφαινε τὴν αὐστηρὰν γαλήνην ἣν φέρει ἡ αὐστηρὰ ἀρετή, οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὀλίγον ζωηροὶ ἐζήτουν τὴν Ἐστέλλαν οὐχὶ μετὰ προθυμίας.

«Ἰδού ἡ σύζυγός σου, τῷ εἶπεν ὁ Ραιμόνδος· θέλει ἀγαπᾷ τὸν σύζυγόν της, ὡς ἠγάπησε τὰ ἑαυτῆς καθήκοντα. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰ ἰδικά σου, εἰμὶ βεβαιότατος ὅτι θέλεις τὰ ἐκπληρώσει, διότι εἶσαι υἱὸς τοῦ Μαυρικίου».

Ὁ Μερίλος εἰς τοὺς λόγους τούτους λαβὼν τὴν χεῖρα τῆς Ἐστέλλης καὶ μετὰ σοβαρότητος παρατηρήσας αὐτήν, «Κόρη τοῦ Ραιμόνδου, τῇ εἶπεν, ἡ καρδία μου σοὶ ἐδόθη ἀφ' ἧς ἡμέρας εἶχον ἔλθει εἰς τὴν ἑορτὴν τοῦ χωρίου σας· θέλω δὲ προσπαθήσει νὰ ἀποκτήσω τὴν ἰδικήν σου. Ἐὰν ὁ σεβασμὸς καὶ ἡ ἐμπιστοσύνη ἔχωσι δικαιώματα ἐπὶ ψυχῆς ὡραίας, ἐλπίζω ὅτι θὰ τὸ κατορθώσω μίαν ἡμέραν».

Ἡ Ἐστέλλα ἠρυθρίασε μηδὲ λέξιν ἀρθρώσασα. Ἡ Μαργαρίτα ἔσπευσε νὰ ἀπαντήσῃ, ὁ δὲ Ραιμόνδος παραθεὶς τράπεζαν καὶ τοποθετήσας τὸν Μερίλον παρὰ τῇ Ἐστέλλῃ, συνδιελέγετο μετ' αὐτοῦ κατὰ τὸ διάστημα τοῦ δείπνου περὶ τῆς πρὸς τὸν Μαυρίκιον φιλίας του, περὶ τῆς χαρᾶς του ὅτι δίδει τὴν κόρην του σύζυγον εἰς τὸν υἱὸν τοῦ φίλου του τοῦ ἀρχαίου καὶ περὶ τῶν πολυαρίθμων ποιμνίων ἅτινα αὐτὸς θέλει ἔχει ὡς προῖκα.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ δείπνου ὁ γέρων θέλων νὰ ἀκούσῃ ὁ Μερίλος τὴν θελκτικὴν φωνὴν τῆς Ἐστέλλης τὴν διατάττει νὰ ψάλῃ· ματαίως προσπαθεῖ ἡ Μαργαρίτα νὰ ἀποτρέψῃ αὐτὸν ὅπως τὴν ἐμβάλῃ εἰς τὴν ἐπιμοχθον ταύτην δοκιμασίαν. Ὁ

Ραιμόνδος ἐπαναλαμβάνει τὴν διαταγήν του· ἡ Μαργαρίτα σιωπᾷ, καὶ ἡ περίλυπος Ἐστέλλα ἀρχίζει τότε μετὰ μόχθου τὸ ᾆσμα τοῦτο ὅπερ τῇ εἶχε μάθει ἄλλοτε ὁ Νημορῖνος:

Πόσον ἀγαπῶ νὰ βλέπω τὰς ὡραίας χελιδόνας
Ὅταν ἔρχωνται πᾶν ἔτος 'ς τὸ παράθυρόν μ' ἐμπρός,
Ἀναγγέλλουσαί μοι ὅτι 'πάγει πλέον ὁ χειμῶνας
Κ' ἦλθεν ἔρωτος καιρός.

Ἡ αὐτὴ φωλεὰ, μοὶ λέγουν, θὰ δεχθῇ τοὺς ἔρωτάς μας.
Εἰς πιστοὺς δ' ἐραστὰς μόνον, καὶ καρδίας τρυφερὰς
Ἀναγγέλλομεν ἡμέρας, μὲ τὰς χαρωπὰς φωνάς μας,
Εὐτυχίας καὶ χαρᾶς.

Ὅταν ἡ πρωὶ ἡ πρώτη τοῦ χειμῶνος καταρρίπτῃ
Τῶν δασῶν τὰ ὠχρὰ φύλλα, ὅλαι τότε ἀθροισταὶ
Προσκαλοῦνται εἰς τὰς στέγας ὅπου ἡ βροχὴ δὲν πίπτει,
Κ' ἐν μιᾷ φωνῇ αὐταὶ

Φύγωμεν, φύγωμεν κράζουν τοῦ χειμῶνος τὴν χιόνα,
Τὰς θυέλλας του τὸν πάγον καὶ τὰς νύκτας τὰς φρικτάς.
Πᾶσαι αἱ πισταὶ καρδίαι δὲν αἰσθάνονται χειμῶνα,
Ἔαρ πάντα εἰς αὐτάς.

Ἂν δὲ ἡ κακὴ ἡ Τύχη εἰς τὸν δρόμον των φυλάσσῃ
Ὥστε τις τῶν χελιδόνων καρτερὸς παιδὸς ὤμου
Θύμα, εἰς κλωβὸν βληθεῖσα, τὸν πιστὸν αὐτῆς νὰ χάσῃ
Ἐρῶ ἔτρεχον ὁμοῦ,

Θὰ τὴν ἴδητε ταχέως νὰ ἐκπτεύσ' εἰς τὸ κλωβίον
Ἀπὸ θλίψεις καὶ ἀνίαν κι' ἀπὸ ἔρωτα μαζῆ
Ἐρῶ ὁ ἀγαπητός της καὶ αὐτὸς ἐκεῖ πλησίον
Θέλει παύσει τοῦ νὰ ζῇ.

SISMANOGLIO MEGARO

Ἡ Ἐστέλλα δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀποτελειώσῃ τὸ ᾆσμα τοῦτο καὶ ὁ πατήρ της παρατηρήσας αὐτὸ δὲν τὴν ἐβίασε περισσότερον. Ὁ Μερίλος πλέον ἢ ποτε ἐλκυσθεὶς πρὸς τὴν Ἐστέλλαν, ἁσπάζεται τὴν χεῖρα τοῦ Ραιμόνδου καὶ παρακαλέσας αὐτὸν ὅπως ὡς τάχιον ὁρίσῃ τὴν εὐτυχίαν του, ἀποχωρεῖ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ θείου του Εὐημέρου ὅστις κατῴκει εἰς τὴν Μασάνην.

Ἡ Μαργαρίτα ἧς οἱ μητρικοὶ ὀφθαλμοὶ δὲν ἀφῆκαν οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν τοὺς τῆς θυγατρός της, τὴν καλεῖ τρυφερῶς ὅπως κατακλιθῇ. Ἡ Ἐστέλλα ὑπακούσασα ἁσπάζεται τὴν χεῖρα τοῦ πατρός της, ῥίπτεται εἰς τὸν τράχηλον τῆς μητρός της ἣν θερμότατα πιέζει ἐπὶ τῆς καρδίας της, καὶ ἀποστρέφουσα τὸ πρόσωπον αὐτῆς ὅπως κρύψῃ τὰ δάκρυά της σπεύδει πρὸς τὸ ἄσυλον αὐτῆς ἔνθα τοὐλάχιστον ἠδύνατο νὰ κλαύσῃ ἐλευθέρως.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Σκληραὶ εἶναι αἱ θλίψεις τοῦ ἔρωτος· ἀλλὰ ἡ γαλήνη ἀναισθήτου καρδίας εἶναι σκληροτέρα. Αὐταὶ ἔτι αἱ ἡδοναὶ ἃς παρέχουν, τὸ μεγαλεῖον, ἡ δόξα, ὁ πλοῦτος, ἡ ματαιότης δὲν δύνανται νὰ παραβληθῶσι πρὸς τὰ δεινὰ τῶν ἐραστῶν. Ὁ ἐν τῷ κολοφῶνι τῶν τιμῶν ἄνθρωπος, περιστοιχούμενος ὑπὸ θησαυρῶν, δούλων, καὶ λοιπῶν, μετ' ἀρεσκείας στρέφει τὸ βλέμμα αὐτοῦ ἐπὶ τῶν πρώτων αὐτοῦ ἐτῶν· ἦτο πτωχὸς μὲν τότε πλὴν ἠγάπα, μόνη δὲ αὕτη ἡ ἐκ τῶν ἀναμνήσεων τέρψις εἶναι δι' αὐτὸν προσφιλεστέρα ὅλων τῶν ἀπολαύσεων τῆς τύχης. Ἔρως! σὺ μόνος πληροῖς τὴν ψυχήν μας, σὺ μόνος εἶσαι ἡ πηγὴ τῶν ἀγαθῶν ἁπάντων ἑνόσῳ μετὰ σοῦ συμπαρομαρτῇ ἡ σωφροσύνη καὶ ἀρετή. Ὦ! εἴθε ἀπαύστως αὕτη νὰ σὲ καθοδηγῇ καὶ σὺ αὐτὴν νὰ παραμυθῇς! Μὴ ἀφίνετε ἄλληλα τέκνα τοῦ Οὐρανοῦ! ὁμοῦ συμπορεύεσθε διηνεκῶς, ἐκ τῆς χειρὸς

κρατούμενοι. Ἐὰν δὲ ἐν τῷ σταδίῳ ὑμῶν συναντήσητε θλίψεις ἢ δυστυχίας, ὑποστηρίζεσθε ἀμοιβαίως· θέλουσι παρέλθει τὰ δεινὰ ταῦτα καὶ ἡ εὐδαιμονία ἡ ἐπελευσομένη θέλει ἔχει διπλασίως περισσότερα θέλγητρα, αἱ δὲ ἀναμνήσεις τῶν παρελθουσῶν πικριῶν θέλουσι καθιστᾷ ἡδυτέρας τὰς ἀθῴας ἀπολαύσεις των· ἀπαραλλάκτως ὡς μετὰ θύελλαν ἡδονικωτέρα ἡ χλόη ἀνίσταται, μᾶλλον μειδιῶντες οἱ λειμῶνες οἱ κεκαλυμμένοι ὑπὸ ὑγρῶν μαργαριτῶν, μᾶλλον ὡραῖα τὰ ἄνθη τῶν ἀγρῶν τὰ ἀνυψοῦντα τὰς κεκλιμένας αὐτῶν κεφαλάς, καὶ μετὰ πλείονος τερψιθυμίας ᾄδεται τὸ ᾆσμα τοῦ κορυδαλλοῦ, τῆς ἀηδόνος, ἅτινα ψάλλουσιν ἐκτινάσσοντα τὰς πτέρυγάς των.

Ἡ Ἐστέλλα μόνη ἐν τῷ κοιτῶνι αὐτῆς ἐβυθίζετο εἰς νεκρικὰς σκέψεις ἀναλογιζομένη τὸν γάμον ὅστις ἔμελλε νὰ τελεσθῇ ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν. Μὴ δυναμένη δὲ νὰ ἐννοήσῃ διατί ὁ Νημορῖνος τὴν εἶχεν ἐγκαταλείψει, κατέφευγεν εἰς εἰκασίας κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ἀτόπους. Συλλαβοῦσα δὲ τέλος τὸ σχέδιον τοῦ νὰ δράμῃ εἰς ἀναζήτησίν του, καὶ ὑποθέτουσα ὅτι διῆλθε τὴν ἀντίπεραν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ, ἀπεφάσισε νὰ ἐπισκεφθῇ τὸν Γαρδόνην ὅπως ζητήσῃ πληροφορίας.

Τῆς ἡμέρας ἀναφανείσης, ἡ Ἐστέλλα τρέχει εἰς τὴν κοιλάδα, καὶ ἀφήσασα τὴν φύλαξιν τοῦ ποιμνίου της εἰς τὴν Ροδίαν, ὑπὸ μόνου δὲ τοῦ εὐνοουμένου της προβάτου ἀκολουθουμένη, τοῦ αὐτοῦ ἐκείνου ὅπερ ὁ Νημορῖνος τῇ εἶχε δωρήσει τὴν ἡμέραν καθ' ἣν εἶχε νικήσει τὸν Ἠλίονα, προχωρεῖ κατὰ μῆκος τοῦ ποταμοῦ ἐκ τοῦ μέρους τῆς γεφύρας τοῦ Νέρσου.

Κατὰ τὴν πορείαν αὐτῆς ἡ τάλαινα Ἐστέλλα δὲν ἔπαυε θεωροῦσα τὴν ἀντίπεραν ὄχθην. Ἕκαστον ποίμνιον ἐμφανιζόμενον ἐπέφερε παλμοὺς ἐλπίδος εἰς τὴν καρδίαν της. Διπλασιάζουσα δὲ τὸ βῆμά της, ἐπλησίαζεν ἐγγύτερον τότε τὴν ὄχθην, καὶ τὸν λαιμὸν αὐτῆς τείνουσα, κυρτοῦσα δὲ τὸ σῶμα πρὸς τὰ ὕδατα τοῦ ποταμοῦ, ἀνεζήτει διὰ τῶν ὀφθαλμῶν της τὸν ποιμένα της. Ἐνίοτε λοφίσκοι τινὲς ἢ δενδρύφια ἢ βράχοι τὴν ἐμπόδιζον νὰ διακρίνῃ τοὺς ἐπὶ τῆς ἑτέρας ὄχθης. Τότε ὅπως ὁ Νημορῖνος δυνηθῇ νὰ τὴν ἐννοήσῃ, ἔψαλλεν, ἀλλ' ἡ αἰδήμων ποιμενὶς μὴ θέλουσα ἢ ὑπὸ μόνου αὐτοῦ νὰ ἐννοηθῇ καὶ ὅπως μὴ ἀποκαλύψῃ τὸ αἴσθημά της εἰς ἄλλον ἐξέλεξε τὸ ᾆσμα τοῦτο.

SISMANOGLIO MEGARO

Ἡ ποιμενὶς Μυρσίνη χθὲς
Χάσασα τὸν ἀμνόν της,
Παρεπονεῖτο 'ς τὴν ἠχῶ μὲ δάκρυα πικρά.
Τὸ ᾄσμά της τὸ ἐμπαθὲς
Κι' αὐτὸν τὸν στεναγμόν της
Ἀντιλαλοῦσα κ' ἡ ἠχὼ ἐβόα θλιβερά:
Ὤ, μὲ ἠπάτας τὸ λοιπόν, ἀμνὲ τρισποθητέ,
Βελάζων με πῶς μ' ἀγαπᾷς μετὰ ψυχῆς θερμῆς.
Φεῦ, κατὰ τὴν καρδίαν μου δὲν 'πίστευον ποτὲ
Ν' ἀφήσῃ τις τὴν φίλην του χωρὶς κἂν ἀφορμῆς.

Πολλάκις σ' εἶδον ν' ἀρνηθῇς
Τροφὴν προσφερομένην·
Καλλίτερον ἐπρόκρινες νὰ πάσχῃς, νὰ πεινᾷς,
Παρὰ ἀπ' ἄλλην νὰ δεχθῇς
Χεῖρα πρὸς ἐσὲ ξένην
Τὰ ἄνθη μεθ' ὧν σ' ἔτρεφεν αὐτὴ 'ποῦ λησμονεῖς!
Ὤ, μὲ ἠπάτας τὸ λοιπόν, ἀμνέ τρισποθητέ,
Βελάζων με πῶς μ' ἀγαπᾷς μετὰ ψυχῆς θερμῆς,
Φεῦ! κατὰ τὴν καρδίαν μου δὲν 'πίστευον ποτὲ
Ν' ἀφήσῃ τις τὴν φίλην του χωρὶς κἂν ἀφορμῆς.

Εἰς τοῦ ἀσκαύλου μου αὐτὸν
Τὸν πλέον μικρὸν τόπον
Σὲ ἔβλεπον παράφορον νὰ τρέχῃς πρὸς ἐμέ·
Ἄκουες σήμερον φρικτὸν
Τὸν τῆς ψυχῆς μου στόνον
Καὶ φεύγεις, φεύγεις τρυφερὲ καρδίας μου παλμέ!
Ὤ! μὲ ἠπάτας τὸ λοιπόν, ἀμνὲ τρισποθητέ,
Βελάζων με πῶς μ' ἀγαπᾷς μετὰ ψυχῆς θερμῆς,
Φεῦ! κατὰ τὴν καρδίαν μου δὲν 'πίστευον ποτὲ
Ν' ἀφήσῃ τις τὴν φίλην του χωρὶς κἂν ἀφορμῆς.

Ἡ Ἐστέλλα εἶχεν ἀριχθῆ εἰς τὴν γωνίαν ἣν σχηματίζει ὁ Γαρδόνης ἀπέναντι τοῦ Μαρουέζη, βραχεῖα δὲ μόνον ἀπόστασις ἐχώριζεν αὐτὴν ἀπὸ τὴν γέφυραν τοῦ Νέρσου, ὅτε παρετήρησε πρόβατα διερχόμενα τὴν χερσόνησον τὴν σχηματιζομένην αὐτόθι ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ. Σταματᾷ, παρατηρεῖ καὶ μὴ ἀνακαλύψασα οὔτε ποιμένα, οὔτε κύνα, ἐξακολουθεῖ τὸν δρόμον αὐτῆς, ὅτε ἓν ἐκ τῶν προβάτων ἐκείνων ἤρχισε βελάζον· παρευθὺς τὸ πρόβατον τῆς Ἐστέλλης ῥίπτεται εἰς τὸν ποταμὸν νηχόμενον, καὶ διαβὰν τοῦτον εἰσορμᾷ ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν σκιρτῶν καὶ ἐκδηλοῦν αὐτοῖς τὴν χαράν του ὅτι τὰ ἐπανεῦρεν.

Ἐκ τῆς ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὸ ποίμνιον προξενηθείσης συγκινήσεως ὁ πιστὸς Μεδὼρ τρέχει. Παραχρῆμα δὲ ἐκ πυκνώματός τινος ἀμαμηλίδων ἡ Ἐστέλλα βλέπει ὑπεκδύσαντα ποιμένα. Ἦτο ἐκεῖνος, ἦτο ὁ Νημορῖνος· ἀλλὰ ὑπὸ μόνης τῆς Ἐστέλλης ἀναγνωρίσιμος. Τὰ ἐνδύματα αὐτοῦ ἦσαν ἐν ἀταξίᾳ· ἡ κόμη του ἐκλελυμένη ἔπιπτεν ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτοῦ, νεκρικὴ ὠχρότης ἦν ἐπικεχυμένη ἐπὶ τοῦ προσώπου του, αἱ μαρανθεῖσαι παρειαὶ αὐτοῦ ἦσαν ηὐλακωμέναι ὑπὸ δακρύων, καὶ οἱ ὀφθαλμοί του ἐσβεσμένοι ἔβλεπον πρὸς τὴν γῆν. Ἐβάδιζε βραδέως ὅτε τὸ πρόβατον τῆς Ἐστέλλης ἦλθε πρὸς αὐτόν. Ὁ ποιμὴν ἐκπλαγεὶς τὸ θεωρεῖ ἐννεῶς, καὶ στρέψας τοὺς ὀφθαλμούς του πρὸς τὴν ἄλλην ὄχθην βλέπει τὴν Ἐστέλλαν ἀκίνητον, στηριζομένην ἐπὶ τῆς καλαύροπός της καὶ προσηλοῦσαν πρὸς αὐτὸν βλέμματα πλήρη τρυφερότητος καὶ συγκινήσεως.

Ἰδὼν αὐτὴν ὁ Νημορῖνος ἁρπάζει ὀξεῖαν κραυγὴν καὶ ταχὺς ὡς πτηνὸν πετᾷ πρὸς τὸ μέρος τῆς Ἐστέλλης. Ἡ Ἐστέλλα δι' αὐτομάτου ὁμοίως κινήσεως προχωρεῖ πρὸς τὸν Νημορῖνον· καὶ ἀμφότεροι δὲν ἐσταμάτησαν εἰμὴ ὅτε τὰ σανδάλια αὐτῶν ἐβρέχησαν ὑπὸ τῶν ὑδάτων τοῦ ποταμοῦ. Τότε δὲ μετ' ἀθυμίας καταβιβάσαντες τὸ βλέμμα πρὸς τὸν ποταμὸν τὸν χωρίζοντα αὐτοὺς βλέπουσιν ἀλλήλους, καὶ πρώτη ἡ Ἐστέλλα λύει τὴν σιωπήν.

«Μᾶς ἀφῆκας, Νημορῖνε, τῷ εἶπε· φεύγεις τὸ χωρίον μας ἔνθα πάντες σὲ ἀγαποῦν καὶ ἔνθα ἐνόμιζον ὅτι ηὐχαριστῆσο νὰ ζῇς. Ποία αἰτία ἴσχυσε νὰ σοὶ καταστήσῃ μισητὴν τὴν πατρίδα σου; Μὴ σοὶ συνέβη κἀνὲν δυστύχημα; ἢ μήπως θέλεις νὰ ἀλλάξῃς φίλους;

— Ἐστέλλα, τῇ ἀπεκρίθη ὁ ποιμήν, ἐὰν γνωρίζῃς τὴν καρ-

SISMANOGLIO MEGARO

δίανμου, καὶ ἂν ἔχῃς τὴν ἐλαχίστην ἰδέαν τοῦ αἰσθήματος ὅπερ ὅλην τὴν κατέχει, ὀφείλεις νὰ ἦσαι ὑπερβεβαία ὅτι ὁ θάνατος θέλει διαδεχθῆ τὴν ἀπομάκρυνσιν ταύτην. Ἔπρεπε νὰ ἰδῶ δυστυχῆ ἐσὲ ἢ ἐμὲ αὐτόν. Δὲν ἐδίστασα. Οἴμοι! εἴμεθα ἀμφότεροι· τὸ φοβοῦμαι, τὸ πιστεύω . . . Συγχώρησόν μοι, Ἐστέλλα, τὰς λέξεις ταύτας· διεκφεύγουν τοῦ τρυφεροῦ αἰσθήματος τῆς καρδίας μου· ἡ δυστυχία δὲν εἶναι ποσῶς ἀλαζών».

Ὁ ποιμὴν διηγεῖται τότε ὅ,τι τῷ εἶχεν εἰπεῖ ὁ Ραιμόνδος, καὶ τὸ σχέδιον ὅπερ εἶχε σχηματίσει τοῦ νὰ ἀπομακρύνῃ τῆς πατρίδος της τὴν Ἐστέλλαν διὰ παντὸς ἐὰν ὁ Νημορῖνος δὲν ἔκαμνε τὸν ὅρκον τοῦ νὰ μὴ διαβῇ ἐκ νέου τὸν ποταμόν.

«Θὰ κρατήσω τὸν ὅρκον τοῦτον, εἶπε μετὰ δυνάμεως ψυχῆς, γνωρίζω τὸν ἄκαμπτόν σου πατέρα· ἐὰν ἐτόλμων νὰ τὸν παραβῶ, ἐσὲ ἤθελε τιμωρήσει. Ὦ! ἂς μὴ ἀμφιβάλλῃ ποσῶς περὶ τῆς ὑπακοῆς μου! Ἤθελον ἐκθέσει μυριάκις τὴν ζωήν μου ὑπὲρ τοῦ ἔρωτός μου, ἀλλ' ἀκριβῶς διὰ τὸν ἔρωτά μου αὐτὸν δὲν δύναμαι νὰ ἐκθέσω τὴν Ἐστέλλαν».

Ἡ ποιμενὶς εἰς τὰς λέξεις ταύτας ρίψασα πρὸς αὐτὸν βλέμμα ἔμπλεων θλίψεως καὶ περιπαθείας, τῷ διηγεῖται ἀκολούθως τὰ διατρέξαντα ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεώς του· τὴν ἄφιξιν δηλ. τοῦ Μερίλου, τὴν ἀπόφασιν τοῦ γάμου, καὶ τὴν ἐλαχίστην ἐλπίδα ἣν εἶχεν ἐπὶ τῆς μητρός της, χωρὶς νὰ ἀποτολμήσῃ ὅμως νὰ τῷ εἰπῇ καὶ τὴν προθεσμίαν ἣν ὥρισαν πρὸς τέλεσιν τοῦ γάμου τούτου ἐκ τοῦ φόβου μὴ ἀπελπίσῃ ὁλοτελῶς τὸν ποιμένα της.

Ὁ Νημορῖνος κατὰ τὸ διάστημα τῆς ὁμιλίας της ὑπερανθρώπους καταβάλλων προσπαθείας ὅπως φανῇ γαλήνιος, κατεβίβρωσκε τὰ ὑπερπληροῦντα τοὺς ὀφθαλμούς του δάκρυα. Φοβούμενος δὲ μὴ αὐξήσῃ τὰς βασάνους τῆς Ἐστέλλης κατέπνιγε τὰς ἰδικάς του ἰδιοποιούμενος γενναιότητα, ἣν δὲν εἶχεν ὅπως ἐνθαρρύνῃ τὴν ἐρωμένην του.

«Ὑπάκουσον, τῇ εἶπε τέλος μετὰ φωνῆς διακεκομμένης, ὑπάκουσον εἰς τὸν πατέρα σου· εἶναι τὸ πρώτιστον τῶν καθηκόντων. Δυστυχία, δυστυχία, εἰς τὸν ἔρωτα τὸν καθιστῶντα τὴν καρδίαν ἀπὸ ἐναρέτου φαύλην. Ὁ Μερίλος εἶναι ἄξιος τῆς ὑπολήψεως ὑμῶν· τὸ αἴσθημα ὅπερ πρὸς ἐσὲ τρέφει θέλει τῷ γεννήσει προσόντα νέα ἐν αὐτῷ. Ζῶν παρὰ τῇ Ἐστέλλῃ θέλει

ἀναμφιβόλως γίνει ἀξιαγάπητος· θὰ τὸν ἀγαπήσῃς . . . Ναί, ἀγάπα τον . . . . καὶ ἔσο εὐτυχής . . . . Πλὴν ἐὰν διὰ νὰ γίνῃς τοιαύτη πρέπῃ νὰ λησμονήσῃς τὸν Νημορῖνον, ἐὰν ἡ ἀνάμνησίς μου σοῦ ταράττῃ τὴν γαλήνην τῆς ζωῆς, Ἐστέλλα! . . . Ἐστέλλα! . . . συγκατατίθεμαι, εὔχομαι νὰ μὲ λησμονήσῃς. Ἡ προσπάθεια ἥτις πρὸς τοῦτο ἀπαιτεῖται, πίστευσόν μοι, δὲν εἶναι ποσῶς ἀνωτέρα ταύτης ἣν ἡ λέξις τὴν ὁποίαν ἐπρόφερα μὲ ἐπιφέρει».

Τὰς λέξεις ταύτας εἰπὼν ὁ Νημορῖνος ἀποστρέφει βιαίως τὸ πρόσωπον καὶ κρύψας αὐτὸ ἐντὸς τῶν χειρῶν του καὶ συσχὼν τὰ δάκρυά του, ἐπανακάμπτει μὲ βήματα ὁρμητικὰ εἰς τὸ μέρος ὅθεν εἶχεν ἐξέλθει. Ἡ Ἐστέλλα δὲν τολμᾷ νὰ τὸν ἀνακαλέσῃ. Τὴν κεφαλὴν δὲ κλίνασα πρὸς τὸν ὦμον αὐτῆς, καὶ τοὺς ὀφθαλμούς αὐτῆς προσηλώσασα ἐπὶ τοῦ ποιμένος, διατελεῖ ὡς ἀπολελιθωμένη. Ὁ Νημορῖνος ἀφιχθεὶς εἰς τὰς ἀμαμηλίδας δὲν δύναται νὰ κρατήσῃ ἑαυτοῦ ἀπὸ τοῦ νὰ μὴ στρέψῃ τὰ βλέμματά του πρὸς τὸ μέρος τῆς Ἐστέλλης. Τείνας δὲ αὐτῇ τοὺς βραχίονάς του τῇ κράζει: «Ὑγίαινε», καὶ ἐπαναλαβὼν δὶς ἔτι τὸ ὑγίαινε τοῦτο τὸ τόσον ὀδυνηρόν, ρίπτεται ὑπὸ τὸ φύλλωμα. Ἐπὶ πολὺ ἡ ποιμενὶς μένει εἰς τὴν θέσιν της ἀκίνητος, πλὴν ὁ Νημορῖνος δὲν ἀνεφάνη πλέον. Λαβοῦσα δὲ τέλος τὴν ἀπόφασιν εἰς ὅ,τι τῇ ἀπέμενε νὰ πράξῃ καὶ ἀνακαλέσασα τὸ προσφιλές της πρόβατον, ἀμέσως πάλιν διαβὰν τὸν ποταμόν, ἐπανέλαβε τὴν πρὸς τὴν Μασάνην φέρουσαν, εἰς πᾶν σταματῶσα βῆμα.

Δὲν εἶχεν ἔτι χάσει ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν τὸ πύκνωμα τῶν ἀμαμηλίδων, ὅτε παρευθὺς ἐκ τῆς καμπῆς φραγμοῦ τινος βλέπει προβάντα νεανίαν καὶ τείναντα αὐτῇ τὴν χεῖρα. Ἦτο ὁ Μερίλος. Ἡ Ἐστέλλα ἠρυθρίασε, πλὴν θέλουσα να ἐποφεληθῇ τῆς στιγμῆς, τὸν ὁδηγεῖ παρευθὺς εἰς μικρόν τι δάσος ὀλίγον τῶν ὀχθῶν ἀφιστάμενον καὶ τρέμουσα τῷ λέγει ταῦτα:

«Συγχώρησον, Μερίλε, κόρην δειλὴν καὶ νεαράν, ἐλευθέραν ἄχρι τοῦδε ζήσασαν, ὅτι αἰσθάνεται φόβον τινὰ καθ' ἣν στιγμὴν μέλλει νὰ δοθῇ εἰς κύριον. Μὴ δυναμένη νὰ καθησυχάσω τὴν ταραχὴν τῆς καρδίας μου, ἀπευθύνομαι πρὸς ἐσὲ ὅπως μὲ παραμυθήσῃς. Ἀλλὰ πρὶν ἢ σοὶ ἀνοίξω τὴν ψυχήν μου, ὅπως ὀφείλω νὰ πράξω, ὅπως θέλω, τολμῶ νὰ σὲ καθικετεύσω ἵνα

μοι ἀποκριθῇς μεθ' ὅλης τῆς εἰλικρινείας. Αἰσθάνεσαι πρὸς ἐμὲ ἔρωτα ;

— Ἐστέλλα, τῇ ἀπεκρίθη ὁ Μερίλος, σὲ ἀγαπῶ ἀπὸ δύο ἤδη ἐτῶν. Ἡ βία ἣν ἐπέβαλλον εἰς ἐμαυτὸν ὅπως μὴ τὸ ἀνακοινώσω εἰς τὸν πατέρα σου, κατέστησε διπλάσιον τὸ πάθος τοῦτο, ἡ δὲ βεβαιότης τοῦ ὅτι θέλω γίνει συζυγός σου τὸ ἔφερεν εἰς τὸ μὴ περαιτέρω. Τὸ αἴσθημα τοῦτο, μοὶ εἶναι ἀναγκαιότερον καὶ προσφιλέστερον καὶ τῆς ζωῆς μου αὐτῆς. Δὲν θέλει δὲ σβεσθῇ εἰ μὴ μετ' αὐτῆς.

Εἰς τὰς λέξεις ταύτας ἡ Ἐστέλλα ὠχριάσασα ἀπώθησεν εἰς τὰ βάθη τῆς ψυχῆς της τὴν ὁμολογίαν ἣν ἦτο ἑτοίμη νὰ ποιήσῃ. Τρήσασα δὲ ἐπί στιγμὴν τινα σιγὴν καὶ προσπαθήσασα νὰ ἐνισχύσῃ τὴν φωνήν της, «Ἐκτιμῶ τὰς ἀρετάς σου, εἶπε πρὸς τὸν Μερίλον, ἀλλὰ πρὶν ἢ καταστῶ σύζυγός σου ἐπεθύμουν νὰ ἀγαπήσω τὰ πρόσωπα αὐτά. Τολμῶ νὰ ζητήσω παρὰ σοῦ, τολμῶ νὰ περιμείνω μίαν χάριν ἣν δὲν δύναμαι ἴσως νὰ ἐλπίσω παρὰ τοῦ πατρός μου. Ἀνάβαλε σὺ αὐτὸς τὸν ὑμέναιον τοῦτον μέχρι τῆς ἐκ Μαγελόνης ἐπιστροφῆς του· ἡ καρδία μου συγκινουμένη θέλει ζωηρότατα εὐγνωμονήσει ἐκ τοῦ δείγματος τούτου τῆς πρὸς ἐμὲ προθυμίας σου, καὶ ἂν ἐγνώριζες τὴν καρδίαν ταύτην, δὲν θὰ ἀπεποιεῖσο νὰ τῇ ἐμπνεύσῃς εὐγνωμοσύνην.

— Ζητεῖς, τῇ εἶπεν, ἐπώδυνον θυσίαν. Ἀλλὰ ἀροῦ τὴν ποθεῖς, θέλει γίνει· εἶναι ἀνάγκη. Θὰ ὁμιλήσω τὸν Ραιμόνδον καὶ θὰ προσπαθήσω νὰ ἐπιτύχω παρ' αὐτοῦ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον μόνον ἐμὲ στοιχίζει. Ἀγνοῶ τὴν αἰτίαν τῆς αἰτήσεώς σου· πλὴν ἀροῦ ἦναι μυστικὸν τῆς Ἐστέλλης ἀναμφιβόλως μοὶ εἶναι σεβαστόν. Χαῖρε, ἐπαναπαύου δὲ εἰς τοὺς λόγους μου. Ὅταν δὲν ἠξεύρῃ τις τὴν τέχνην τοῦ ἀρέσκειν εἰς τοὺς ἄλλους, πρέπει τοὐλάχιστον νὰ ὑπακούῃ εἰς αὐτούς».

Ὁ Μερίλος ἀνεχώρησεν ἀμέσως. Ἡ δὲ Ἐστέλλα κατενύγη ἀπὸ τοὺς τελευταίους τούτους λόγους. Ὁ υἱὸς τοῦ Μαυρικίου τῇ ἐνέπνεεν αἴσθημα σίκτου, πλὴν ὁ Νημορῖνος, μόνος ὁ Νημορῖνος ἠδύνατο νὰ τῇ ἐμπνεύσῃ ἔρωτα.

Ἐφ' ὅσον ὁ τάλας ποιμὴν κατέβαλλε τὰς τελευταίας του προσπαθείας ὅπως κρατήσῃ ἑαυτοῦ, θῦμα σκληρῶν ἀναμνήσεων καὶ σκέψεων καταπιεζουσῶν αὐτὸν ἄνευ φίλου ἢ ἄλλου

τινὸς ὅπως τὸν παρηγορήσῃ, ἐξεπλήττετο πῶς ἡ ἀρετὴ αὐτοῦ δὲν ἠδύνατο νὰ καταπραΰνῃ τὰς κατατρυχούσας αὐτὸν ὀδύνας. Βέβαιος ὅτι ἐξεπλήρωσε τὸ καθῆκον αὐτοῦ ἠγανάκτει καθ' ἑαυτοῦ ὅτι δὲν ἠσθάνετο ἀνακούφισιν. Ἐπανελθὼν εἰς τὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ ἠδυνήθη νὰ ἀποσπάσῃ τοὺς ὀφθαλμούς του ἀπὸ τὴν θέσιν ἐν ᾗ πρὸ μικροῦ ἵστατο ἡ Ἐστέλλα· καθίσας δὲ ἐπί ἀπορρωγάδος τινός, ἀναπολῶν καὶ μετ' ἀσπαιρούσης καρδίας τὸ εὔδαιμον παρελθόν του, ἀναμετρῶν δὲ τοὺς μακροὺς καὶ φρικώδεις ἐνιαυτοὺς τοῦ ἀλγεινοῦ μέλλοντός του, ἤρχισεν ᾄδων οὕτωσί:

Τετέλεσται· ὑπέκυψα, ὦ τύχη τρισαθλία!
Ἀπήλπισα θεῦ! τέλεον πῶς θὰ σὲ κάμψω πλέον
Τάχυτον κἂν τὸν θάνατον. Τί πόθον φρικαλέον
Εἰς ἄλγη ὑπεράνθρωπα εὑρίσκεις, Ἐρυνίς!
Ἄπερ χωρὶς νὰ θανατοῦν εἶν' τάφων ἀγωνία;

Λύτα λοιπὸν ὡς ἀμοιβὴν εἰς τ' ἀγνὸν πῦρ προσφέρεις
Οὐ δὲν ἐρυθριᾷ ποτὲ ἡ ἀρετὴ ἡ τελεία!
Καὶ σὺ, ὃν ὑπηρέτησα ἐν σταθερᾷ καρδίᾳ,
Ἔρως, ψυχὴ τῆς φύσεως, καὶ σὺ μὲ τυραννεῖς!
Καὶ ἐγὼ ἔζων διὰ σὲ τὸν θάνατον μὲ φέρεις!

Ἔτι μένει πλέον ἄσυλον εἰς τὰ δεινά μ' ἀκόμα·
Ἀνέρειστον ὅπως ἐμὲ εἶδον πτελέαν μίαν
Ἀπὸ ὑδάτων καὶ Βορρᾶ πεσοῦσαν τὴν μανίαν
Ν' ἀναπανθῇ. Οὕτω καὶ σὺ, ψυχή μου ποῦ πορεῖς,
Εἰρήνην εἰς τὸ ἔσχατον θὰ εὕρῃς μόνον δῶμα!

Ὁ Νημορῖνος ἔπαυσεν ᾄδων. Βαθεῖα δὲ μελαγχολία κατεκυρίευσεν αὐτόν. Ἄφωνος καὶ ἀπλανής, ἐτένιζε τὸ ῥέον ὕδωρ μετ' ὀφθαλμῶν τεθαμβωμένων καὶ ἀγρίων. Σφοδροτάτην δὲ ἠσθάνετο εὐχαρίστησιν νὰ κατακρημνισθῇ ἐντὸς τοῦ ποταμοῦ· καὶ τρὶς ἐκράτησε τὸν λίθον ἐφ' οὗ ἐκάθητο ὅπως μὴ κατανικηθῇ

SISMANOGLIO MEGARO

ὑπὸ τοῦ φρικώδους τούτου πειρασμοῦ. Τέλος δὲ σκεφθεὶς ὅτι τὸ μέρος τοῦτο δὲν ἦτο κατάλληλον δι' αὐτόν, ὡς μόνον ἐπαυξάνον τὴν ἀπελπισίαν του, ἔδραμε νὰ συναθροίσῃ τὸ ποίμνιόν του, ἀπεμακρύνθη· καὶ ἀφήσας τὴν γέφυραν τοῦ Νέρσου πρὸς τὰ δεξιά, διηυθύνθη πρὸς τὰ ὄρη τῆς Βεζενόβρης.

Ἀφιχθεὶς παρὰ τὸ δάσος Μειγγρόνης εἶδεν ἐμφανισθὲν ἐνώπιον αὐτοῦ παιδίον δεκατριετὲς περίπου τὴν ἡλικίαν, ὅπερ τοὺς ὀφθαλμοὺς καθύγρους ἐκ τῶν δακρύων ἔχον, προσῆλθεν ἱκετεῦον αὐτὸν μετὰ φωνῆς γοερᾶς ὅπως τὸ σώσῃ ἐκ μεγάλου κινδύνου. « Ἐφύλαττον, εἶπε, τὸ ποίμνιον τοῦ πατρός μου, ὁ κύων μου ἐκοιμᾶτο, ὁ δὲ κύων ἑνὸς ποιμένος δὲν πρέπει ποτὲ νὰ ὑπνώττῃ· λύκος ἐξελθὼν τοῦ δάσους μοῦ ἥρπασε τὸ ὡραιότατον τῶν ἀρνίων μου ὅπερ ἦτο μᾶλλον ἀπομεμακρυσμένον τῆς μητρός του. Ὁ λύκος ἀπέδρα ἀμέσως, ἡ δὲ δυστυχὴς μήτηρ του ἠκολούθησε τρέχουσα τὸν ἀμνόν της, καὶ μέλλει νὰ ἀπολεσθῇ ἀναμφιβόλως μετ' αὐτοῦ καὶ αὐτή, ἐὰν δὲν σπεύσητε εἰς βοήθειάν του. Δὲν εἶμαι τόσον μεγας ὥστε νὰ φονεύσω ἕνα λύκον, πλὴν εἶμαι τοιοῦτος ὅπως ἀγαπῶ ἐκείνους οἵτινες μὲ ὑπερασπίζονται».

Ὁ Νημορῖνος συγκινηθεὶς ἐκ τῶν λόγων τούτων, ἐκ τῆς χάριτος καὶ τῶν δακρύων τοῦ παιδός, ὁ Νημορῖνος οὗ ἡ δυστυχία ἐπέτεινεν ἐπὶ μᾶλλον τὴν φυσικὴν αὐτοῦ εὐαισθησίαν ἐξήγαγε παραχρῆμα ἐκ τῆς ἀσκοπήρας αὐτοῦ τὸν σίδηρον λόγχης ὅστις ἐφηρμόζετο ἐπὶ τῆς καλαύροπός του, καὶ καλέσας τὸν Μεδὸρ ὁδηγούμενος δὲ ὑπὸ τοῦ παιδὸς ἐβυθίσθη εἰς τὸ δάσος.

Ὁ Νημορῖνος, ὁ Μεδὸρ καὶ τὸ παιδίον ἔτρεχον χωρὶς νὰ ἀναπνέωσι σχεδόν, ἀλλ' οὔτε λύκον, οὔτε πρόβατον εἶδον· τὸ δὲ παιδίον διεγείρον πάντοτε τὸν καλὸν ποιμένα, καὶ διὰ στενωπῶν καὶ φαράγγων περιπλανῶν αὐτὸν τὸν ἔφερεν εἰς μικρόν τινα λόφον, ὁπόθεν ἀπεκαλύπτετο ἡ κοιλὰς τοῦ Γορδόνη καὶ τὸ χωρίον τῆς Μασάνης.

Εἰς τὴν ὄψιν ταύτην ὁ Νημορῖνος ἐσταμάτησε, χαρὰ δὲ παραφορικὴ κατέκλυσε τὴν καρδίαν αὐτοῦ οἱονεὶ ἐπανέβλεπε τὴν πατρίδα του ἣν ἀπὸ χρόνων πολλῶν εἶχεν ἀφήσει· τοὺς δ' ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τοῦ χωρίου προσηλωμένους ἔχων καὶ τὴν καρδίαν παλλομένην ἐξ ἔρωτος, ἀνεζήτει τὴν οἰκίαν τῆς Ἐστέλλης, ἣν διακρίνας ἐπὶ τέλους ἐνεπλήσθη ἡδέων δακρύων τοὺς ὀφθαλ

μούς, ὡς αἰσθανθεὶς κάτι τι ὅπερ δὲν ἤλπιζεν ὅτι ἤθελε πλέον αἰσθανθῇ : συγκίνησιν εὐάρεστον. Ὑπὸ τὸ κράτος δὲ τῆς συγκινήσεως ταύτης διατελῶν ἐπὶ τοῦ λοφίσκου τούτου συνέλαβε τὴν ἰδέαν τοῦ νὰ κτίσῃ μικρὰν καλύβην ἐπ' αὐτοῦ ! Ὦ, πόσον οἱ ἐρασταὶ εἰσιν ἄφρονες· πόσον οἱ δυστυχεῖς, ἀπατῶνται ! Αὐτὸς οὗτος ὁ Νημορῖνος ὅστις ἔφευγε, χωρὶς νὰ ἀποστρέψῃ ὀπίσω τὸ πρόσωπόν του, τὴν χερσόνησον τοῦ Νέρσου, διότι ἐκεῖ εἶχεν ἐλθεῖ ἡ Ἐστέλλα, ἤθελε νὰ ἐγκατασταθῇ ἐν τῷ λοφίσκῳ τούτῳ ὁπόθεν διηνεκῶς ἤθελεν ἔχει πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του τὴν οἰκίαν τῆς Ἐστέλλης.

Κορεσθείσης πλέον τῆς ψυχῆς του ἐκ τῆς τόσῳ προσφιλοῦς αὐτῷ θέας ταύτης ἀνεμνήσθη τοῦ παιδὸς τέλος, καὶ ἤλεγχεν ἑαυτὸν διότι τὸν ἐλησμόνησε· ἀποφασίσας δὲ νὰ τῷ δώσῃ ἓν ἐκ τῶν προβάτων αὐτοῦ πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ ἀπολεσθέντος, τὸν ἀνεζήτει, τὸν ἐκάλει· πλὴν ματαίως. Αἴφνης δὲ ἀποπλανηθεὶς καὶ αὐτὸς οὗτος καὶ ἀγνοῶν πῶς νὰ ἐπανεύρῃ τὸ ἴδιον ποίμνιον ἤκουσε θόρυβον ἐκ κωδωνίσκων προξενούμενον, καὶ μετὰ μικρὸν ἀνεγνώρισε τὴν ποίμνην του ὁδηγουμένην ὑπὸ τοῦ παιδὸς κατόπιν τοῦ ὁποίου, ἤδη ἔτρεχε.

« Ἐνθαρρύνθητι, τῷ εἶπε τὸ παιδίον τοῦτο, ἐν ᾧ ἦσο σὺ ἐδῶ, ὁ κύων σου ἔσωζε τὸ πρόβατόν μου· καὶ τότε ἐφρόντισα νὰ σοὶ ἐπαναφέρω τὸ ποίμνιόν σου. Χαῖρε, ὡραῖε βοσκέ· ἡ νὺξ πλησιάζει, καὶ εἶναι καιρὸς πλέον ὅπως φροντίσῃς νὰ εὕρῃς κἀνέν μέρος διαμονῆς, κἀνὲν καταφύγιον. Ἡ ἔπαυλίς μας εἶναι πολὺ μακρὰν ἐντεῦθεν, ὥστε δὲν δύναμαι νὰ σοὶ προσφέρω φιλοξενίαν· πλὴν εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ λοφίσκου τούτου θέλεις ἀπαντήσει τὸν ἀγαθὸν Ρεμιστάνον ὅστις θέλει σὲ φιλοξενήσει καὶ θέλει σοὶ ἀνταποδώσει ὅ,τι ἠθέλησας νὰ κάμῃς σὺ καλὸν ὑπὲρ ἐμοῦ».

Ταῦτα δ' εἰπὼν τὸ παιδίον καὶ λαβόμενον τῆς χειρὸς τοῦ Νημορίνου, προχωρῆσαν δὲ βήματά τινα ἐκ τῆς ἄλλης πλευρᾶς τοῦ λοφίσκου, ἔδειξεν εἰς αὐτὸν τὴν κοιλάδα ἐν ᾗ ὑπῆρχεν ἡ καλύβη τοῦ Ρεμιστάνου καὶ ἐγένετο ἀφανὲς ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἑσπερινῆς ἀχλύος.

Ὁ Νημορῖνος ῥίψας βλέμμα ἐπὶ τῆς κοιλάδος ταύτης ἔμεινεν ἔκθαμβος ἐκ τῆς ἀνελιχθείσης αὐτῷ ἀπόψεως. Ἐν χώρῳ ἐπιφανείας ἑνὸς περίπου τετραγωνικοῦ μιλλίου περικυκλουμένῳ ὑπὸ

SISMANOGLIO MEGARO

ὀρέων ὑπῆρχε λειμὼν διατεμνόμενος ἑκασταχοῦ ὑπὸ ἀνθοδεσμῶν, οὕτως εἰπεῖν, πτελεῶν καὶ συκαμινεῶν. Θορυβώδης δὲ καταρράκτης κυλίων κρυσταλλώδη ὕδατα, κατεκρημνίζετο ἐκ τῆς κορυφῆς βράχου, μεταβαλλόμενος εἰς διαυγῆ ῥύακα, ἐπὶ τῶν ὀχθῶν τοῦ ὁποίου μικρὸν ἀγροκήπιον, ἐν ᾧ ἦσαν πεφυτευμένα καρποφόρα γονιμώτατα δένδρα, περιωρίζετο ὑπὸ φραγμοῦ ὀξυακανθῶν καὶ κυδωνιῶν. Ἀπωτέρω ὁ ῥύαξ οὗτος ἐσχημάτιζε λίμνην μικρὰν ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁποίας ὑπῆρχε καλύβη σκιαζομένη ὑπὸ ἰτεῶν, καὶ εὐμεγέθεις λίθοι τεθειμένοι ἐν τῇ λίμνῃ ταύτῃ εἰς μικρὰς πρὸς ἀλλήλους ἀποστάσεις ἦσαν ἡ μόνη ὁδὸς ἡ πρὸς τὴν καλύβην φέρουσα. Ποίμνιον προβάτων διήρχετο τὴν ὥραν ἐκείνην τὴν ὄχθην τῆς λίμνης, καὶ γέρων τις ποιμήν, κατακεκλιμένος ἐπὶ τῆς χλόης, συνώδευε διὰ τοῦ αὐλοῦ αὐτοῦ τὸ ᾆσμα τῆς ὑπολαίδος.

Ὁ Νημορῖνος κατελθὼν εἰς τὴν κοιλάδα διῆλθε τὸν λειμῶνα καὶ διαβὰς τὸν ῥύακα ἐπλησίασε τὸν πρεσβύτην. Ὢν δὲ ἤδη πλησίον αὐτοῦ τὸν εἶδεν ἀφέντα τὸν αὐλὸν καὶ ἑτοιμασθέντα νὰ ᾄσῃ. Τότε ὁ Νημορῖνος κρατήσας τὸ βῆμα ἔστη ὅπως τὸν ἀκούσῃ ᾄδοντα οὕτω:

Ἐδῶ 'ς τὴν φίλην μου μοναξιὰν
Ἀπὸ τὸ σκίασμα μυρσινῶν,
Μακρὰν τῶν πόνων, τῶν μερίμνων,
Ῥέουν αἱ ὧραι μ' εἰς ἡσυχίαν.

Εἰς τῆς καρδίας μου τὴν γαλήνην,
Τρυφῶν, μηδ' ἄλλας τρυφὰς ποθῶν,
Εὑρίσκω πρῶτον τῶν ἀγαθῶν
Οὐχὶ τὰς τέρψεις, πλὴν τὴν εἰρήνην.

Πάντα ὁ πλάστης μου μὲ χαρίζει
Μέλι, ὀπώρας, γάλα ἀγνόν,
Γελῶντα πάντοτε οὐρανὸν
Καὶ γῆν εἰς πόδας μου 'ποῦ ἀνθίζει.

Ἂν δὲ θυέλλης ποτὲ μανία
Μὲ ἐπιφέρει τρόμον τινά,
Ὡς μέλαν σύννεφον ἀπειρᾶ,
Ἡ Ἶρις φθάνει παρηγορία.

Στὸν κόσμον ὅστις ταραχὴ ζήλη,
Θλίψεων θῦμα εἶν' ὁ θνητός·
Μόλις 'ς τὴν φύσιν ἔρχετ' αὐτὸς
Κ' εὐθὺς ἐντός του γαλήνη θάλλει.

Εἶτ' ὡς τὸ κῦμα ὅπερ μυκᾶται
Ἐκεῖ εἰς βράχους τοὺς φοβεροὺς,
Ἐκεῖ ὅταν πέσῃ εἰς τοὺς ἀγροὺς
Εὐθὺς ἠρέμα γλυκοπλανᾶται.

Ἀφοῦ ὁ Νημορῖνος ἠκροάσθη τὸ ᾆσμα τοῦ πρεσβύτου ποιμένος ἐπλησίασε πρὸς αὐτὸν καὶ προσαγορεύσας τὸν ἐζήτησε φιλοξενίαν. Ὁ Ρεμιστάνος τὸν ὑπεδέχθη εὐπροσηγόρως καὶ καλέσας αὐτὸν εἰς τὴν καλύβην του, τῷ προσήνεγκε γάλα καὶ ὀπώρας.

Ὁ ἐραστὴς τῆς Ἐστέλλης ὁδηγούμενος ὑπὸ τοῦ ξενίζοντος αὐτὸν διαβαίνει ὁμοῦ διὰ τῶν λίθων τῆς λίμνης, ὅπου φθὰς εἰς τὸ μικρὸν νησίδιον, καταθέλγεται ἐξ ὅσων βλέπει. Ἡ καλύβη ἦν ἐκτισμένη ἐπὶ γηλοφίσκου τινὸς κεκαλυμμένου ὑπὸ δενδρυφίων. Σίμβλα τεθειμένα εἰς τὴν εἴσοδον καὶ περικυκλούμενα ὑπὸ ἰασμίνων, ροδῶν καὶ ἀκακιῶν ἔτρεφον τὰς μελίσσας καὶ ἐξωράϊζον τὴν διαμονήν των. Τὸ ἐσωτερικὸν ἦτο ὡς εἶδος σπηλαίου ἐπιτετοιχισμένου ὑπὸ ἀγρίας ἀμπέλου διὰ τῶν ὄσχων τῆς ὁποίας ἀνεπήδυε πηγή, ἥτις καταλειβομένη πρὸ τῶν ποδῶν κλίνης ἐκ φυλλωμάτων καὶ διολισθαίνουσα ἐν καλαρυσμῷ εἰς μικρόν τινα διώρυχα ἐκ βρύων ἐρρίπτετο εἰς τὴν λίμνην. Κοιλώματα δέ τινα κατεσκευασμένα ἐν τῷ βράχῳ ἐνέκλειον μεγάλα ἀγγεῖα γάλακτος, ἐν ᾧ ἕτερα πρυσγειότερα ἦσαν πλήρη κανίστρων μετὰ ὀπωρῶν. Ἀπωτέρω δὲ ἦσαν ταξιθετημένα διάφορα πρὸς καλλιέργειαν ἐργαλεῖα, βότανα ἐξηραμένα ἰαματικὰ τῶν προβάτων, σπόροι διάφοροι πρὸς χρῆσιν τοῦ ἀγροκηπίου καὶ

SISMANOGLIO MEGARO

πάντα τέλος τὰ ἀναγκαῖα ἐκεῖνα πρὸς τὸν ἄνθρωπον ὅπως ἀπολαύσῃ ἐκ τῆς φύσεως παντὸς ὅ,τι αὕτη δύναται νὰ προσφέρῃ.

« Πόσον ἡ τύχη σας εἶναι ἀξιοζήλευτος, εἶπεν ὁ Νημορῖνος εἰς τὸν πρεσβύτην ποιμένα. Ἐν τῷ ἐρημικῷ τούτῳ καταφυγίῳ ἡ ζωὴ ὑμῶν ρέει δι' ἡμερῶν ἀθώων καὶ γαληναίων. Δὲν εἶσθε ἐκτεθειμένος εἰς τὰς ἀδικίας καὶ τὴν σκληρότητα τῶν ὁμοίων σας. Κέκτησθε δὲ ἀληθεῖς θησαυρούς· καὶ ὁ ἔρως, ὁ φοβερὸς οὗτος ἔρως δὲν ταράττει ποσῶς τὴν τελείαν εὐδαιμονίαν σας.

— Υἱέ μου, τῷ ἀπεκρίθη ὁ γέρων, ἔσο βέβαιος ὅτι οὐδεὶς θνητὸς ἐν τῇ γῇ ἀπολαύει τελείας εὐδαιμονίας. Ἐκεῖνος οὗ ἡ τύχη φαίνεται εἰρηνικωτέρα ἔχει συνεχέστερον ἀποκρύφους πόνους. Ἐγὼ αὐτὸς ὁ πᾶσαν πρωΐαν ἀναπέμπων εἰς τὸ ὑπέρτατον Ὄν τὰς εὐχαριστίας μου ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς ὧν μὲ πληροῖ, ἔστιν ὅτε θολῶ διὰ τῶν δακρύων μου τὰ διαυγῆ ταῦτα νάματα τῆς πηγῆς καὶ γογγύζω . . .

— Ὦ ! ἀνέκραξεν ὁ Νημορῖνος, μὴ καὶ σεῖς ἀπωλέσατε προσφιλῆ ἐν τῷ κόσμῳ ψυχήν ! . . .» Εἰς τὰς λέξεις ταύτας τὰς διεκφυγούσας τὸν Νημορῖνον, ὁ γέρων ἐμειδίασε, καὶ ἀποκαλύψας τὴν φαλακρὰν αὐτοῦ κεφαλήν, «Παρατήρησον, ὦ υἱέ μου, παρατήρησον, τῷ εἶπε, τὴν λευκὴν ταύτην κόμην. Ἡ ἡλικία μου ἦν τόσα ἄλλα πλήττουν δεινὰ εἶναι ἀπηλλαγμένη τῶν τοῦ ἔρωτος. Δὲν θρηνῶ πλέον ἐκείνην ἣν ἠγάπων, ἀλλὰ ποθῶ τὴν πατρίδα μου· ἡ δὲ καταπιέζουσά με αὕτη θλῖψις δὲν θὰ λήξῃ ἢ μετὰ τῆς ζωῆς μου.

«Ἐγεννήθην εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Ἰσήρου. Στρατιώτης μετὰ τὴν παιδικήν μου ἡλικίαν, διῆλθον τὰ ὡραῖά μου ἔτη εἰς τὰ τῶν μαχῶν πεδία τοῦ Καρόλου Η', συνεκστρατεύσας μετὰ τοῦ ἥρωος ἐκείνου, τῆς τιμῆς, καὶ τοῦ ἀγλαίσματος τῆς Γαλλίας, τοῦ Βαϊάρδου, οὗ αἱ ἀρεταὶ ἐδόξασαν περισσότερον τὰ ἡμέτερα ὅπλα ἢ ὅλαι αἱ ἐν Ἰταλίᾳ νίκαι ἡμῶν. Ἐλεύθερος κατὰ τὴν εἰρήνην, ἠχμαλωτίσθην ὑπὸ τοῦ ἔρωτος ἐν τῇ περικαλλεῖ ταύτῃ χώρᾳ. Ἠγάπων ἐπὶ πολὺ ποιμενίδα τινὰ ἐκ Μασσάνης. . .

— Ἐκ Μασσάνης ; εἶπεν ὁ Νημορῖνος. — Ναί, υἱέ μου, καὶ ἠγαπήθην παρ' αὐτῆς ἀλλ' οἱ γονεῖς της τὴν ἠνάγκασαν νὰ δώσῃ τὴν χεῖρά της εἰς ἄλλον σύζυγον. Ἀποφασίσας ὅθεν νὰ φύγω αὐτὴν ὅπως μὴ αὐξάνω καὶ τὰς ὀδύνας της, ἦλθον νὰ κρύψω τὴν

ἀπελπισίαν μου εἰς τὸ ἀπόκεντρον τοῦτο ἀναχωρητήριον. Ἐνταῦθα κατασυντετριμμένος ὑπὸ τῶν ἠθικῶν μου ἀλγηδόνων, ἀλλὰ τοὐλάχιστον ἀπηλλαγμένος τύψεων συνειδότος, μετεχειρίσθην πρὸς ἴασίν μου τὰς βοηθείας ἃς ὁ Θεὸς μᾶς προσφέρει: τὸν ὀρθὸν λόγον, τὴν ἐργασίαν καὶ τὸν καιρόν. Ἐκ χέρσου καὶ ἀγρίας τὴν γῆν ταύτην εἰς γονίμους μετέβαλον ἀγρούς, ἤνοιξα διώρυχας διακλαδώσας αὐτὰς διὰ τοῦ λειμῶνος ὃν ζωογονοῦσιν, αἱ χεῖρές μου ἐξωράϊσαν τὸ σπήλαιον τοῦτο, ἐφύτευσα τὰ δένδρα ταῦτα τὰ ὁποῖα βλέπεις πλήρη ὀπωρῶν, καὶ τὸ ποίμνιον τοῦτο τὸ βελάζον ἐκεῖ ὑπὸ τὴν σκιὰν τῶν αἰγείρων ἐκείνων προέρχεται ὁλόκληρον ἐκ δύο ἀμνῶν οὓς μοι εἶχε προσφέρει ἡ ποιμενίς μου.

«Ὅσῳ περισσότερον ἐνησχολούμην τόσῳ ὀλιγώτερον ἔπασχον. Μαθὼν δὲ ὅτι ἡ ἐρωμένη μου ηὐτύχει μετὰ τοῦ συζύγου της ηὐλόγησα τὸν Θεὸν διὰ τοῦτο καὶ ἐθεώρησα τὴν εὐτυχίαν ταύτην ὡς ἀμοιβὴν τοῦ ὅτι ἐξεπλήρωσα τὸ καθῆκόν μου. Βαθμηδὸν ἡ γαλήνη ἐπῆλθεν εἰς τὴν ψυχήν μου, ἐκ δὲ τοῦ ἀρχαίου μου πάθους οὐδὲν ἄλλο λείψανον μοὶ ἔμεινεν ἢ γλυκεῖά τις ἀνάμνησις, ἤτις εἶχε θέλγητρόν τι καὶ μοι καθίστα προσφιλεστέραν τὴν μόνωσίν μου, προσελκύουσά με εἰς τὴν ζωὴν καὶ προσφέρουσά μοι τὴν πρωτίστην τῶν ἀπολαύσεων, καὶ τὴν ἀθωοτέραν, ἤτοι τὸ ὑπολήπτεσθαι ἑαυτόν. Ἤρεμος ἐν τῇ κοιλάδι ταύτῃ, ἔνθα τὰ πάντα ἐδημιούργησα, ἔνθα τὰ πάντα εἶδον νὰ γεννηθῶσιν, οὐδὲν ἤθελε μὲ εἶσθαι ἐλλιπὲς ἐκ τῆς εὐδαιμονίας μου, εἰμὴ εἷς πόθος ὑπῆρχεν ὅστις ἀπαύστως μὲ κυριεύει.

«Εἶμαι γέρων καὶ πλησιάζω εἰς τὸ τέρμα τοῦ βίου μου. Ποθῶ λοιπὸν πρὶν ἢ φθάσω εἰς αὐτὸ νὰ ἐπανίδω ἅπαξ ἔτι τὸ χωρίον μου, τοὺς ἀγροὺς ἔνθα ἀνετράφην, καὶ τὴν οἰκίαν ἐν ᾗ κατῴκει ἡ μήτηρ μου. Δὲν θὰ ἐπανεύρω πλέον τὴν μητέρα μου, ἀλλὰ θέλω εὑρεῖ τὸν τάφον της ἐφ' οὗ θέλω θρηνήσει, καὶ τὴν θέσιν ἐκείνην ἐν ᾗ καθημένη ὕφαινε. Ἡ ἀνάγκη αὕτη ἡ κατεπείγουσα τῆς καρδίας μου καθ' ἑκάστην ἐπαισθητοτέρα καθίσταται ἐν αὐτῇ χωρὶς οἴμοι ! νὰ ἐλπίζω ὅτι θὰ τὴν ἰδῶ ποτε ἱκανοποιουμένην. Μόνος ἄνευ συγγενοῦς, ἀδελφοῦ ἢ φίλου, πῶς νὰ ἀφήσω τὴν καλύβην μου, τὸ ποίμνιόν μου, ὅλα μου τέλος τὰ ὑπάρχοντα ; Πῶς νὰ ἀποφασίσω νὰ χάσω ἐν μιᾷ στιγμῇ τὸ προϊὸν τόσων μου μόχθων, καὶ τόσων ἐτῶν ; Τίς ἤθε-

SISMANOGLIO MEGARO

λε λάβει τὴν φροντίδα τοῦ ἀγροκηπίου μου, τῶν προβάτων μου, καὶ πάντων τέλος κατὰ τὴν ἀπουσίαν μου; Τίς ποιμὴν ἤθελεν εἶσθαι τόσον καλὸς ὥστε νὰ ἐπιφορτισθῇ μὲ ὅλα ταῦτα μέχρι τῆς ἐπανόδου μου;

— Πάτερ μου, ἀπεκρίθη ὁ Νημορῖνος, ἐνόμιζον τὴν καρδίαν μου κεκλεισμένην πλέον εἰς τὴν χαράν, πλὴν αὕτη ἡ προσγινομένη μοι ἐκ τῆς ἐπιθυμίας τοῦ νὰ σᾶς ἀκούω καὶ νὰ θέλω νὰ σᾶς φανῶ χρήσιμος ἀναψυχοῖ τὴν καρδίαν μου· θέλω φυλάξει τὴν καλύβην σας, τὸ ποίμνιόν σας καὶ τὰ σίμβλα σας, κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἀπουσίας σας. Ἔχω καὶ ἐγὼ ἓν ποίμνιον ὅπερ τὴν στιγμὴν ταύτην νέμεται διεσπαρμένον εἰς τὸ ὑψηλὸν τοῦτο ὄρος. Ἐπιτρέψατέ μοι νὰ τὸ ἑνώσω μετὰ τοῦ ἰδικοῦ σας καταβιβάζων αὐτὸ εἰς τὴν κοιλάδα· αἱ φροντίδες μου καὶ ἡ ἀγάπη μου θέλουν τὰ συγχρωτίσει. Εἰς τὴν ἐπάνοδόν σας θέλετε μοὶ ἀποδώσει τὸ ἀνῆκόν μοι, ἡ δὲ χαρὰ ἣν θέλετε αἰσθανθῇ διὰ τὴν μηδαμινὴν μου ταύτην ἐκδούλευσιν θέλει μοὶ γίνει μεγίστη ἀμοιβή.

— Ὦ! συγκατατίθεμαι, ἐπανέλαβεν ὁ γέρων, πλὴν ἀπαιτῶ παρὰ σοῦ ἕνα ὅρκον. Ὁρκίσθητί μοι εἰς ὅ,τι ἔχῃς προσφιλέστερον ἐν τῷ κόσμῳ, ὅτι δὲν θὰ ἀφήσῃς τὴν κοιλάδα ταύτην πρὶν ἢ ἐπανέλθω· ἐὰν δὲ παραμείνω πλέον τῶν δύο ἐτῶν ἢ ἐὰν ὁ θάνατος μὲ καταλάβῃ κατὰ τὴν μακράν μου πορείαν, τίμησόν με ἀποδεχόμενος τὸ σπήλαιον τοῦτο, τὸ ποίμνιόν μου καὶ τὴν κοιλάδα ταύτην ἣν ἐκαλλιέργησα ἐπὶ τῇ ἐλπίδι τοῦ νὰ τὴν ἀφήσω εἰς ἕνα ποιμένα ἐνάρετον. Σὲ εὗρον· ἔσο διάδοχός μου».

Ὁ Νημορῖνος ἠθέλησε νὰ ἀντιστῇ εἰς τὴν προσφορὰν ταύτην πλὴν ἡ ἀντίστασίς του ὑπῆρξε ματαία. Ὁ Ρεμιστάνος διὰ τῆς αἰχμῆς τοῦ μαχαιριδίου του ἐχάραξεν ἐπὶ φλοιοῦ δένδρου τινὸς τὴν κληροδότησιν ταύτην. Καὶ ὁ νεαρὸς ποιμὴν ὡσαύτως ὡρκίσθη εἰς τὴν ποιμενίδα ἣν ἐλάτρευεν, ὅτι δὲν ἤθελεν ἐγκαταλίπει τὴν κοιλάδα ταύτην πρὶν ἢ λήξῃ ἡ ὁρισθεῖσα προθεσμία. «Ἐν τούτοις αἰτῶ, εἶπεν ὁ Νημορῖνος, ὅπως μοὶ ἐπιτρέπηται νὰ ἀναβαίνω καθ' ἑκάστην τὸ ὄρος τοῦτο». Ὁ Ρεμιστάνος προσεπάθησε νὰ τὸν μετατρέψῃ ἀπὸ τὴν ἐπιθυμίαν του ταύτην, ἀλλ' ἐπὶ τέλους ἐνδοὺς ἔδραμεν ὅπως φέρῃ τὸ ποίμνιον τοῦ Νημορίνου εἰς τὴν κοιλάδα.

Ἀμφότεροι ἐνασχοληθέντες εἰς τὴν ὁδηγίαν τοῦ ποιμνίου

ἐπανῆλθον μετὰ μικρὸν καὶ ὁ γέρων ἐγκαταστήσας τὸν Νημορῖνον εἰς τὸ σπήλαιον τὸν εἰσήγαγεν εἰς τὰ μυστήρια τὰ ἐπὶ τῆς καλλιεργείας ἄτινα ὑπὸ μακρᾶς πείρας ἐμυήθη, καὶ εἰς τὰ ὁποῖα προσέθηκε καὶ τὰς συμβουλὰς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς μελλούσης εὐδαιμονίας του, ἢ τοὐλάχιστον ἐπὶ τῆς εἰρήνης τῆς ζωῆς του. Χωρὶς δὲ ποσῶς νὰ τὸν κάμῃ κάμμίαν ἀδιάκριτον ἐρώτησιν, χωρὶς νὰ ζητήσῃ νὰ διεισδύσῃ εἰς τὴν αἰτίαν τῶν συμφορῶν του ἐγίνωσκε νὰ συνδυάζῃ εἰς τοὺς λόγους του τὰς καταλλήλους παρηγορίας διὰ τὰ δεινὰ ἄτινα τὸν ἔβλεπε νὰ ὑποφέρῃ.

Οὕτω διελθόντες ὥρας τινὰς τῆς νυκτὸς κατεκλίθησαν ἀμφότεροι ἐν τῇ αὐτῇ ἐκ φύλλων κλίνῃ. Ὁ τῆς ἡμέρας ἐκείνης κάματος καὶ αἱ συγκινήσεις καταβαλοῦσαι αὐτὸν τὸν ἀπεκοίμησαν. Τότε ὁ Ρεμιστάνος ἐγερθεὶς ἐξέρχεται τῆς καλύβης καὶ χωρὶς νὰ περιμείνῃ τὴν αὐγὴν ἀναχωρεῖ τὴν αὐτὴν ἐκείνην ὥραν.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Ὁ ἀληθὴς ἔρως δὲν δύναται νὰ ὑφίσταται ἄνευ τῆς ἀμοιβαίας ὑπολήψεως καὶ σεβασμοῦ· ἀλλὰ καὶ τοῦτο δὲν ἀρκεῖ δι' αὐτὸν μόνον. Τὸ πάθος τοῦτο τὸ τόσον ἡδὺ καὶ τόσον σφοδρὸν ἅμα, πηγὴ ἡδονῶν τε καὶ ἀλγηδόνων, βασάνων τε καὶ εὐφροσύνης· ἡ φλὸξ αὕτη ἡ καταναλίσκουσα ἅμα δὲ καὶ ζωογονοῦσα, δὲν ἀνάπτει ἢ ἅπαξ μόνον. Αἱ ἀγναὶ ψυχαὶ τὸ θυσιάζουν πολλάκις ὑπὲρ τῆς ἀρετῆς καὶ δίδουσιν εἶτα εἰς τὸ καθῆκον ὅ,τι ἐξαρτᾶται ἔτι ἐξ αὐτῆς. Ἀλλὰ τὴν ἕλξιν ἐκείνην, τὴν ἀκαταμάχητον ἐκείνην γοητείαν, τὸ βίαιον ἐκεῖνο ὁρμημα ὅλων τῶν σκέψεων καὶ ὅλων τῶν αἰσθημάτων πρὸς ἓν ἀντικείμενον· τοὺς τρομερούς φόβους, τὰς ζωηρὰς ἐλπίδας, τὰς βαθείας ἐκείνας ὀδύνας δι' ἓν βλέμμα ὀργίλον, καὶ τὰς ἀνεκλαλήτους ἐκ-

SISMANOGLIO MEGARO

στάσεις διὰ μίαν χειρὸς θλίψιν, δὲν τὰ ὑφίστανται πλέον. Ἅπαντα ταῦτα οἴχοντ' ἀπιόντα μετὰ τοῦ πρώτου ἔρωτος. Ἡ καρδία δὲ δὲν εἶναι πλέον ἐφικτὴ τούτων. Εἶνσι ὡς τὸ ἐπὶ τοῦ κορμοῦ του κοπὲν κρίνον· τὸ φυτὸν ζῇ εἰσέτι πλὴν δὲν ἀποφέρει πλέον ἄνθη.

Δὲν ἐξηρτᾶτο ἐκ τῆς θελήσεως τῆς Ἐστέλλης, τοῦ νὰ ἐρωτευθῇ τὸν Μερίλον, οὗ δὲν ἠρνεῖτο ἄλλως τε τὰς ἀρετάς. Βεβαία δὲ ὅτι ὁ τίμιος νεανίας ἤθελε κρατήσει τὸν λόγον του, ἐφοβεῖτο μὴ ὁ πατήρ της ἀπεποιεῖτο νὰ ἀναβάλῃ τὸν ὑμέναιόν της. Ὅπως δώσῃ λοιπὸν καιρὸν εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Μαυρικίου νὰ καταπείσῃ τὸνΡαιμόνδον, διῆλθεν ὁλόκληρον τὴν ἡμέραν της εἰς τοὺς ἀγροὺς μετὰ τῆς Ροδίας καὶ ἐπέστρεψε πολὺ ἀργὰ οἴκαδε. Ρίγος τὴν κατέλαβεν ἐπανερχομένην εἰς τὴν οἰκίαν της. Ὁ Μερίλος τὴν ἀνέμενεν ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ τῆς θύρας, ἰδὼν δὲ αὐτὴν πλησιάζουσαν, «Ἐνθαρρύνθητι τῇ εἶπεν, ἐνήργησα ἐναντίον μου». Μόλις ἔσχε τὸν καιρὸν νὰ προφέρῃ τὰς λέξεις ταύτας καὶ ὁ Ραιμόνδος καὶ ἡ Μαργαρίτα ἐνεφανίσθησαν.

«Ἐστέλλα, τῇ εἶπεν ὁ γέρων, εἶχον ἀποφασίσει νὰ σὲ ἑνώσω μετὰ τοῦ Μερίλου πρὶν ἢ ἀναχωρήσω εἰς τὴν Μαγελόνην, ἔνθα ἔχω νὰ ἐξοφλήσω ὀφειλήν μου τινὰ πρὸς ποιμένα τῶν ὀχθῶν τοῦ Λέζη· πλὴν ὁ σύζυγός σου ὅστις δὲν θέλει νὰ ἀγαπᾶται μόνον ἐκ καθήκοντος θέλει νὰ ἔχῃ τὸν καιρὸν τοῦ νὰ σοὶ ἀρέσῃ ὥστε θὰ ἀναχωρήσω πρὸ τοῦ γάμου τούτου. Κατὰ δὲ τὸ διάστημα τῆς ἀπουσίας μου, ὁ Μερίλος θὰ διαμένῃ εἰς τοῦ θείου του Εὐημέρου. Θὰ σὲ βλέπῃ καθ' ἑκάστην, καὶ ἐλπίζω ὅτι θὰ κατορθώσῃ νὰ ἀγαπηθῇ. Εὐθὺς δὲ τὴν ἐπιοῦσαν μετὰ τὴν ἐπιστροφήν μου ὁ ὑμέναιος θέλει τελεσθῇ, κόρη μου, χωρὶς κἀμμία ὑπεκφυγὴ νὰ ὀπισθοπορήσῃ τὴν ἡμέραν ταύτην ἥτις ἔσται μία τῶν ὡραιοτέρων τῆς ζωῆς μου».

Τοῦ Ραιμονδου ὁμιλοῦντος ἡ Ἐστέλλα ἐθεώρει τὴν μητέρα της ἀναγινώσκουσα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς της τοὺς περιπαθῶς ἀτενίζοντας αὐτὴν ὅτι συνεμερίζετο ὅλα τὰ αἰσθήματά της. Ὁ δὲ Μερίλος λαβὼν τὴν χεῖρα τῆς Ἐστέλλης καὶ θλίψας αὐτὴν ἠρέμα, τῇ εἶπε μετὰ φωνῆς τρεμούσης: «Θὰ ἀρκέσουν ἆρά γε δέκα πέντε ἡμέραι ὅπως ἀπολαύσω ἐν τῇ καρδίᾳ σου τὴν θέσιν ἣν ἐπεθύμουν νὰ καταλάβω ἐν αὐτῇ;—Οἴμοι! τῷ ἀπεκρίθη ἡ Ἐστέλλα, εὐθὺς ἀπὸ τῆς σήμερον ἡ εὐγνωμοσύνη μου σοὶ

παρέχει ταύτην εἰς τὴν ὑπόληψίν σου. —Ὁ Ραιμόνδος ἀκούσας τὰς λέξεις ταύτας ἐστράφη πρὸς τὴν θυγατέρα του καὶ τὴν ἐνηγκαλίσθη. Ἡ δὲ θωπεία αὕτη εἰς ἣν ἡ Ἐστέλλα δὲν ἦτο συνειθισμένη ἐπέφερε δάκρυα χαρᾶς εἰς τοὺς ὀφθαλμούς της, καὶ ἐτόλμησε νὰ θλίψῃ τὸν πατέρα της ἐπὶ τοῦ στήθους αὐτῆς. Ὁ γέρων αἰσθανθεὶς τὰ δάκρυα τῆς Ἐστέλλης λούοντα τὴν λευκὴν του κόμην τὴν περιεπτύχθη πάλιν, καὶ στρέψας τὴν κεφαλήν του ὅπως κρύψῃ τὴν συγκίνησίν του τῇ εἶπε: «Κόρη μου, εἶμαι εὐτυχής».

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦ ὑπολοίπου τῆς ἑσπέρας ὁ Μερίλος χωρὶς νὰ παύσῃ βλέπων τὴν Ἐστέλλαν δὲν τὴν παρηνώχλει ποσῶς διὰ τοῦ ἔρωτός του. Ὁ δὲ Ραιμόνδος ἐπιδείξας αὐτῇ περισσοτέραν τρυφερότητα καὶ περισσοτέραν ἐμπιστοσύνην, τῇ ἀπηριθμει τὰς ἀμπέλους, τὰς ἐλαίας καὶ τὰ ποίμνια ἅτινα προώριζεν ὡς προῖκα αὐτῆς· συνεβούλευε δὲ τὸν Μερίλαν νὰ πωλήσῃ τὰ ἐν Λεζάνῃ ὑπάρχοντά του καὶ ἐλθὼν νὰ ἐγκατασταθῇ ἐν Μασάνῃ, ὅπως, ἔλεγε, μὴ ζήσῃ οὐδ' ἐπὶ μίαν μόνον ἡμέραν μακρὰν τῆς περιφιλήτου του θυγατρός. Ἡ Μαργαρίτα ἤκουε ταῦτα μετ' ἀφάτου χαρᾶς, ὁ Μερίλος συγκατετίθετο εἰς ὅλα, ἡ δὲ δυστυχὴς Ἐστέλλα ὠγκωμένην τὴν καρδίαν ἔχουσα ἐκ στεναγμῶν ἠναγκάζετο νὰ εὐχαριστῇ τὸν πατέρα της, καὶ νὰ μειδιᾷ πρὸς τὸν σύζυγόν της.

Τὴν ἐπαύριον πρὸ τῆς αὐγῆς ἡ Ἐστέλλα μετὰ τῆς μητρός της προητοίμαζον τὰ τῆς ὁδοιπορίας τοῦ Ραιμόνδου. Ἡ Μαργαρίτα εἶχεν ἀπὸ τῆς προτεραίας ῥάψει ἐν δερματίνῳ ζωστῆρι, τὰ χρυσᾶ νομίσματα ἅτινα ἔμελλε νὰ φέρῃ ὁ Ραιμόνδος εἰς Μαγελόνην, ἡ δὲ Ἐστέλλα ἐπλήρου προμηθειῶν σάκκον ἐκ δέρματος ἐπίσης ὃν δύο ποιμένες προσέδεσαν ἐπὶ τοῦ ἡμιόνου τοῦ κυρίου των, καὶ οὓς ὁ Μερίλος ἐβοήθει λυπούμενος ἅμα ὅτι δὲν ἔμελλε νὰ ἀκολουθήσῃ τὸν γέροντα.

«Υἱέ μου, τῷ εἶπεν ὁ Ραιμόνδος, σὲ ἀφίνω μετὰ τῆς συζύγου σου καὶ τῆς μητρός σου. Παρ' αὐτοῖς μένων μοὶ εἶσαι χρησιμώτερος· ἀγαπῶντες δὲ ἀλλήλους πάντες, θέλετε μοὶ ἀποδείξει ὅτι ἐπίσης μὲ ἀγαπᾶτε».

Τὰς λέξεις δὲ ταύτας εἰπών, ἀνέβη ἐπὶ τοῦ ἡμιόνου, καὶ χωρὶς νὰ ζητήσῃ συνοδίτην του κἀνένα ἐκ τῶν ὑπηρετῶντου ἐτράπη τὴν ὁδὸν τῆς Μαγελόνης. Ὁ Μερίλος ἀκολουθήσας διὰ τοῦ

SISMANOGLIO © MEGARO

βλέμματος αὐτὸν ἐφ' ὅσον τῷ ἦτο δυνατὸν νὰ τὸν βλέπῃ ἐστράφη εἶτα πρὸς τὴν Μαργαρίταν καὶ τὴν Ἐστέλλαν καὶ εἶπεν: «Ἔχασα τὸν προστάτην μου· τώρα δὲ ὅτε πλέον οὗτος ἀνεχώρησεν οὐδεὶς θέλει μὲ ἀγαπᾷ».

Ἡ Ἐστέλλα καὶ ἡ μήτηρ αὐτῆς συνεκινήθησαν ἐκ τοῦ συμπαθοῦς ὕφους μεθ' οὗ ἐλέχθησαν οἱ λόγοι οὗτοι. Ἡ Μαργαρίτα τὸν ἐνεθάρρυνεν, ὁ δὲ Μερίλος ἐτόλμησε νὰ ζητήσῃ παρὰ τῆς Ἐστέλλης τὴν ἄδειαν τοῦ νὰ τὴν ἀκολουθῇ ἔστιν ὅτε εἰς τὴν κοιλάδα. Καὶ ἡ Ἐστέλλα δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀντιστῇ εἰς τὴν αἴτησιν ταύτην.

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης ὁ δύσερως Μερίλος χωρὶς νὰ καταπιέζῃ τὴν Ἐστέλλαν δι' ἐρωτικῶν ἐφόδων ἀνέπτυσσε παρ' αὐτῇ τὰς ἀβρόφρονας ἐκείνας μερίμνας αἵτινες κατωρθοῦσι πάντοτε νὰ κατακτήσωσι καρδίαν τρυφερὰν πλὴν ὅταν αὕτη δὲν ἦναι δεδομένη. Ἔχων δὲ ἱκανὴν ἀγχίνοιαν ὅπως διΐδει τὴν καταβιβρώσκουσαν τὴν Ἐστέλλαν βαθεῖαν λύπην προσεπάθει νὰ διασκεδάσῃ αὐτὴν χωρὶς νὰ ζητήσῃ νὰ διεισδύσῃ εἰς τὸ μυστήριον. Ἑκάστην ἡμέραν νέα ἑορτὴ ἐτελεῖτο ὑπὲρ τῆς Ἐστέλλης, ἑκάστην ἡμέραν γλυκεῖά τις ἔκπληξις τὴν ἔφερεν εἰς εὐγνωμοσύνην. Ἐὰν ἡ ποιμενὶς ὡμίλει περὶ τοποθεσίας τινὸς ἥτις τῇ ἐφαίνετο εὐάρεστος, τὴν ἐπιοῦσαν εὕρισκεν ἐν αὐτῇ καλύβην φέρουσαν τὸ ὄνομά της. Ἐὰν ὡραῖοι ἀμνοὶ εἵλκυον αὐτῆς τὸν ἔπαινον, τὴν ἑσπέραν οἱ ἀμνοὶ οὗτοι ἦσαν ἐν τῇ φάτνῃ της. Ὁ Μερίλος προέχεε τὸν χρυσόν του ὅπως αὐξάνῃ καὶ ἐξωραΐζῃ τοὺς ἀγροὺς καὶ τὰς κτήσεις τῆς Ἐστέλλης· προσπαθήσας δὲ μάλιστα νὰ ἀποκτήσῃ καὶ τὰ πλεονεκτήματα τὰ ἀρέσκοντα αὐτῇ, κατώρθωσε νὰ συνθέσῃ τὸ ἄσμα τοῦτο ὅπερ ἐχάραξεν ἐπὶ μιᾶς φηγοῦ·

Ἀγαπῶ, πλὴν νὰ ἐκφράσω ἀπορῶ τὸ αἴθημά μου,
Τῆς καρδίας μου τοὺς πόθους, καὶ τὸ σέβας μου αὐτό·
Τὴν αἰτίαν τῶν παλμῶν μου νὰ ὑμνήσ' ἀδυνατῶ
Ἥτις τόσον μὲ ἐμπρέει εὔκολον τὸν ἔρωτά μου.

Ἐὰν εἴπω ὅτι κάλλος ὡς αὐτὴν δὲν ἔχει ἄλλη
Ποιμενὶς εἰς τὸ χωρίον καὶ τὰ πέριξ ἔτ' αὐτά,
Δὲν θὰ εἴπω κἀγὼ νέον, τὰ προσόντα της γνωστά.
Εἰς αὐτὴν μυστικὸν μόνον τὰ ἀμίμητά της κάλλη.

Ἐὰν πάλιν ἐξυμνήσω τὴν ψυχὴν αὐτῆς τὴν θείαν·
Φίλοι, συγγενεῖς καὶ ὅλον τὸ χωρίον τὴν ὑμνεῖ
Πλέον ἢ ἡ ἰδική μου ἡ παράμουσος φωνή,
Καὶ αὐτῶν δὲ ἔτι μᾶλλον ἐξυμνεῖτ' ἀπ' τὴν πενίαν.

Τέλος δὲ τολμηροτέρα ἡ ψυχή μου ἂν θελήσῃ
Νὰ δηλώσῃ τὰς βασάνους ὑφ' ὧν αὕτη τὴν πληροῖ,
Ἡ καρδία μ' αἰσθημάτων διαπύρων πλημμυρεῖ,
Καὶ ὁ νοῦς μου δὲν εὑρίσκει χρῶμα νὰ τὰς ζωγραφήσῃ.

Ἀλλ' ἂς παύσω μὴ προσβάλω τὰ ἀγγελικά της κάλλη
Διὰ τὰ ὁποῖα πτέω ἀερράους στεναγμούς,
Μὴ ἐκθέτων κακοήχως τοὺς θερμούς μου τοὺς παλμοὺς
Οὓς ἀφώρως ἡ καρδιά μου τόσῳ τρυφερῶς τῇ ψάλλει.

Ἦσαν οἱ πρῶτοι στίχοι οὓς ἐποίησεν ὁ Μερίλος, ἡ δὲ Ἐστέλλα ἀναγνοῦσα αὐτοὺς ἐμειδίασεν. Ὁ Μερίλος ἐθεώρησεν ἑαυτὸν τὸν εὐτυχέστατον τῶν ἀνθρώπων, πλὴν ἠπατᾶτο ὁ δείλαιος. Ἡ εὐσταθὴς κόρη πρὸς ἓν μόνον προσηλοῦτο ἀντικείμενον, τοῦτο δὲ ἦτο ὁ Νημορῖνος. Καθ' ἑκάστην μετὰ τῆς φίλης αὐτῆς ὡδήγει τὸ ποίμνιόν της πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ Νέρσου ἔνθα ἀφικνουμένη εἰς τὴν γέφυραν αὐτοῦ ἐκάθητο εἰς τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ καὶ ἔστελλε τὴν Ροδίαν πρὸς τὴν ἀντίπεραν ὄχθην ὅπως πληροφορηθῇ περὶ τοῦ ἐξορισθέντος ποιμένος. Ἡ Ροδία ἐπανέκαμπτε μετά τινας ὥρας· τὸ δὲ περίλυπον αὐτῆς ἦθος ἀνήγγελλε μακρόθεν τὸ μάταιον τῶν ἐρευνῶν της. Τότε ἡ ποιμενὶς ὠδύρετο, καὶ τότε ἐφαντάζετο ὅτι ὁ Νημορῖνος εἶχε κατακρημνισθῇ ἐντὸς τοῦ ποταμοῦ, καὶ ὅλαι αἱ προσπάθειαι, καὶ ὅλαι αἱ παραμυθίαι τῆς Ροδίας δὲν ἴσχυον νὰ ἀπομακρύνωσι τὴν ἀποτρόπαιον ταύτην ἰδέαν. Ἡ δὲ προσέγγισις τοῦ ὀλεθρίου ὑμεναίου προσετίθετο ὡς ἐπίμετρον ἐπὶ τῶν τῆς Ἐστέλλης βασάνων. Πᾶσα εἶχεν ἀπολεσθῇ ἐλπίς, ὁ δὲ Ραιμόνδος ἔμελλε νὰ ἐπανέλθῃ τὴν ἐπιοῦσαν. Τὴν ἡμέραν λοιπὸν ἐκείνην ἣν ἡ Ἐστέλλα ὑπελάμβανεν ὡς τὴν ἐσχάτην τῆς ἐλευθερίας της ἐγερθεῖσα πρὸ τῆς αὐγῆς ἔτι καὶ λαβοῦσα τὴν φίλην της διηυθύνθη μετ' αὐτῆς πρὸς τὴν κοιλάδα.

SISMANOGLIO MEGARO

«Προσφιλής μου Ροδία, τῇ εἶπεν, αὔριον δὲν θὰ μοὶ ἐπιτρέπηται πλέον νὰ ἐνασχολῶμαι περὶ τοῦ Νημορίνου. Ἀπὸ τῆς αὔριον δὲν θὰ δύναμαι πλέον νὰ προφέρω τὸ περιπόθητον τοῦτο ὄνομα· ἂς ἐποφεληθῶ λοιπόν, χαρίεσσά μου φίλη, τοὐλάχιστον τῶν ὑπολειπομένων μοι ὑστάτων στιγμῶν. Ἠγέρθην πολὺ ἐνωρίτερον τοῦ συνήθους ὅπως σοὶ ὁμιλῶ περὶ αὐτοῦ ἔχουσα διαρκεστέραν τὴν ἡμέραν. Ἐλθὲ μετ' ἐμοῦ, φιλτάτη μου φίλη· ἐκεῖ κάτω πρὸς τοὺς δύο ἐκείνους κραταίγους τοὺς σκιάζοντας τὴν πηγὴν τὴν κεκαλυμμένην ὑπὸ ἰρίδων καὶ ἀδιάντων, ἐκεῖ τὸ πρῶτον μετὰ τὴν ἀπαγόρευσιν τοῦ πατρός μου, ἐτόλμησε νὰ μὲ πλησιάσῃ. Ἐκεῖ . . . Δὲν θέλω νὰ σοὶ τὸ εἴπω εἰμὴ ὅταν θὰ ᾖμαι εἰς τὴν θέσιν ἐκείνην».

Τότε ἐπορεύθησαν ἀμφότεραι πρὸς τὴν πηγὴν σιγῶσαι, ἔνθα ἅμα ὡς ἀφίκοντο ἡ Ἐστέλλα ἐπανέλαβε μετὰ μυχίου στεναγμοῦ: «Ἤμεθα πολὺ μικροὶ ἀκόμη· ὀλίγος δ' εἶχε παρέλθει καιρὸς μετὰ τὴν κατὰ τοῦ Ἰλίονος νίκην του. Ἰδέ, Ροδία μου, ἐκαθήμην ἐκεῖ, ἐστηριγμένη ἐπὶ τοῦ δένδρου ἐκείνου, ὑφαίνουσα ἐπὶ τῆς ἡλακάτης μου καὶ ἐκεῖνον ἀναλογιζομένη. Τὸ νῆμά μου ἐρράγη, ἡ δὲ ἄτρακτός μου ἔκειτο χαμαί, καὶ δὲν ἐφρόντιζον νὰ τὴν λάβω. Παραχρῆμα τὸν βλέπω ἐμφανιζόμενον . . Ἦρχετο ἐκεῖθεν . . . καὶ ἔφερεν εἰς τὰς δύο χεῖράς του τὸν πῖλόν του ἐν ᾧ εἶχε φωλεὰν κορυδαλλῶν. Πλησιάσας δὲ πρός με καὶ γονυπετήσας μοὶ προσήνεγκε τὴν φωλεὰν καὶ ἔψαλε τὸ ᾆσμα τοῦτο ὅπερ δὲν θέλω λησμονήσει ποτέ· ἄκουσον αὐτό. Θέλω νὰ σοὶ τὸ εἴπω. Θὰ κλαύσω ἴσως ᾄδουσα τοῦτο, πλὴν τὰ δάκρυα ἐκεῖνα δὲν θὰ μὲ προξενήσουν πολὺν πόνον· ἄλλως τε δέ, δὲν ἔχω ἀνάγκην νὰ ἐθισθῶ εἰς ταῦτα ;»

Εἰς τὰς λέξεις ταύτας ἡ ποιμενὶς περιεπτύχθη τὴν Ροδίαν, ἐπὶ μικρὸν δὲ πιέσασα αὐτὴν ἐπὶ τῆς καρδίας της καὶ προσπαθήσασα εἶτα νὰ ἐπανακτήσῃ τὴν φωνήν της: «Στῆθι ἐκεῖ, τῇ εἶπεν, ἐκεῖ ἦτο καὶ ἐκεῖνος καὶ ἰδοὺ τί μὲ ἔψαλε:

Πρωΐ, πρωΐ ἐβάδιζον σήμερον εἰς λειμῶνα
Τὴν φωλεὰν αὐτὴν ζητῶν ἐντὸς μιᾶς ἐρείκης,
Ὅτε βουκόλος γηραιὸς ἀπ' ἔνα καλαμῶνα
Προβὰς μ' ἐλάλησεν αὐτὰ μετὰ ὀργῆς καὶ φρίκης:

Ἡ δεξιότης σ' ἡ σκληρὰ ἀξίζει ἔν ὡραῖον
Βραβεῖον πρὸς ἀνταμοιβήν: ἴσην σκληρὰν ποινήν.
Εἶναι δικά την Ἐστέλλαν μου, μὲ τολμηρὰν φωνήν,
Εἶπα, κἀ ὁ γέρων ὁ βοσκὸς δὲν ἀπεκρίθη πλέον.

Μὲ ἠκολούθει τρέμουσα εἰς δάση, εἰς πεδία,
Ἡ μήτηρ τῶν κορυδαλλῶν ἐμπρός μου ἱπταμένη,
Κ' ἐκραύγαζε κἀ' ὠδίρετο ζητοῦσα ἡ καϋμένη
Νὰ ἀποδώσω εἰς αὐτὴν τὰ φίλα της παιδία:
Ἀπόδος μοι, ἀπόδος μοι, μοὶ εἶπε τελευταῖον,
Τοῦ ἔρωτός μου ὁ γλυκὺς καρπὸς εἶναι αὐτά.
Εἶναι δικά την τὴν Ἐστέλλαν μου, τῇ εἶπα δυνατά.
Κ' ἡ δυστυχὴς κορυδαλλὸς δὴν ἀπεκρίθη πλέον.

Εὐδαίμονα πολλάκια μου σὰν πᾶτε 'ς τὴν βοσκήν μου,
Εἰς τ' ᾄσμά σας δηλώσατε τὴν φλογερὰν ψυχήν μου.
Ἐμὲ τὴν εὐτυχίαν μου ὅρος φρικτὸς φεῦ! κλείει,
Κι' ὁ μόλις ἀνατείλας μοι ἀστὴρ μου πάλιν δύει.
Ὁ Νημορῖνος σταθερὸς κἀ' ὡς ἄνθος καταρρέων
Τρέμων ἀπ' τὸν πατέρα της κρύπτεται καὶ θρηνεῖ.
Πάντοτε ἡ καρδία του: «Ἐστέλλα μου», φωνεῖ,
Ἀλλὰ τὸ στόμα δι' αὐτὴν λέξιν δὲν βγάζει πλέον.

Δὲν ἠδυνήθη νὰ τελειώσῃ τὸ ᾆσμά της ἡ Ἐστέλλα ὅπως ἤρχισεν αὐτό· αἱ τελευταῖαι αὐτοῦ στροφαὶ διεκόπησαν ὑπὸ λυγμῶν, καὶ συνθλίψασα ἰσχυρῶς ἐπὶ τοῦ στήθους της τὴν φίλην της κατέβρεχεν αὐτὴν διὰ τῶν δακρύων της. Σιγὴ διεδέχθη μετὰ μικρὸν τὰ πάντα μὴ ταραττομένη εἰμὴ ὑπὸ μόνον τῶν ἔστιν ὅτε ἀκουομένων λυγμῶν αὐτῆς καὶ τῆς βαθείας της στοναχῆς. Ἡ Ροδία προσεπάθει νὰ τὴν παρακινθήσῃ ἀπομάσσουσα αὐτῆς τὰ δάκρυα μετ' ἀδελφικῆς τρυφερότητος, καὶ μετ' ὀλίγον ἡ Ἐστέλλα κατευνασθεῖσα ὀλίγον ἐξηκολούθησε διαλεγομένη μετὰ τῆς φίλης της περὶ τοῦ Νημορίνου ὅλην τὴν ἡμέραν παρὰ τὴν πηγὴν τῶν κραταίγων.

SISMANOGLIO MEGARO

Ὁ ἀβρόφρων καὶ διακριτικὸς Μερίλος τὴν μόνωσίν των σεβόμενος δὲν ἠθέλησε νὰ τὰς διαταράξῃ. Τὴν δὲ ἑσπέραν ὑποθέτουσαι ὅτι ὁ Ραιμόνδος εἶχεν ἐπιστρέψει, ἐνωρὶς μετέβησαν οἴκαδε· πλὴν δὲν εἶχε ποσῶς ἀφιχθῇ. Ἡ Μαργαρίτα διενυκτέρευσε περιμένουσα τὸν σύζυγόν της. Ὁ ἥλιος ἀνεφάνη καὶ ὁ Ραιμόνδος δὲν εἶχεν ἐμφανισθῇ· ἔδυσε, καὶ δὲν τὸν ἐπανεῖδον. Ἡ Μαργαρίτα ἐθρήνει. Ὁ Μερίλος προέτεινε νὰ δράμῃ πρὸς ἀναζήτησίν του· καὶ ἡ Ἐστέλλα ἀνήσυχος διὰ τὸν αἴτιον τῶν ἡμερῶν της ἐλησμόνει τὸν ὑμέναιόν της, ὅπως εὔχηται ὑπὲρ τῆς ἐπανόδου τοῦ πατρός της.

Μετὰ ματαίαν τριῶν ἡμερῶν προσδοκίαν ὁ Μερίλος ἀνυπόμονος θέλει νὰ μεταβῇ εἰς Μαγελόνην. Ὁπλισθεὶς λοιπὸν διὰ σιδηραίχμου ράβδου καὶ ἀκολουθούμενος ὑφ' ἑνὸς τῶν ὑπηρετῶν του ἀποχαιρετᾷ τὴν Μαργαρίταν καὶ τὴν θυγατέρα της ὑποσχόμενος νὰ ἐπανέλθῃ μετὰ τοῦ Ραιμόνδου.

Ἀνεχώρησεν. Ἡ δὲ βαρύθυμος Μαργαρίτα ἔμεινε μόνη μετὰ τῆς Ἐστέλλης καὶ τῆς ἀξιεράστου Ροδίας· καὶ πᾶσαν ἑσπέραν ἡ μήτηρ καὶ αἱ δύο θυγατέρες της (ὡς ἀπεκάλει ἀμφοτέρας) ἐξήρχοντο ἀναμένουσαι ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τὸν Ραιμόνδον. Καθεκάστην προὐχώρουν μακρότερον, ὅτε δὲ ἡ νὺξ ἐπεκάλυπτε τὴν γῆν ἐπανήρχοντο κατάκοποι μὴ παραδιδόμεναι εἰς τὸν ὕπνον εἰμὴ μετὰ θερμὰς πρὸς τὸν Ὕψιστον δεήσεις, ὅπως ἐπαγρυπνῇ ἐπὶ τῶν ὁδοιπόρων. Τέλος ἑσπέραν τινὰ κατὰ τὴν ὥραν τῆς εὐλαβοῦς ταύτης ἐνασχολήσεως ἤκουσαν ὑλακτοῦντας τοὺς κύνας· ἡ Ἐστέλλα ὁρμᾷ πρὸς τὴν θύραν, καὶ εὐθὺς ὁ ὑπηρέτης τοῦ Μερίλου ἐμφανίζεται φέρων ἐπιστολήν. Τὸ ὕφος αὐτοῦ ἐγχειρίσαντος τὴν ἐπιστολὴν ἐπάγωσεν ἐκ φρίκης τὴν μητέρα καὶ τὴν θυγατέρα. Ἡ Μαργαρίτα ἔτρεμε σχίζουσα τὸν φάκελλον· ἡ δὲ Ἐστέλλα καὶ ἡ Ροδία ἤκουσαν τὸ ὀλέθριον τοῦτο γραμμάτιον:

Ὁ Μερίλος πρὸς τὴν Μαργαρίταν.

Προετοιμάσατε ὅλας τὰς τῆς ψυχῆς σας δυνάμεις· μέλλω νὰ πλήξω αὐτὴν διὰ σφοδροτάτης πληγῆς. Ὁ πόλεμος ἤναψε μεταξὺ τοῦ βασιλέως τῆς Ἀρραγωνίας καὶ τοῦ ἀγαθοῦ ἡμῶν ἡγεμόνος. Πειραταὶ Καταλάνοι κατέλαβον τὴν Μαγελόνην κατασφάξαντες τοὺς κατοίκους

λεηλατήσαντες καὶ πυρπολήσαντες τὰς οἰκίας· ἀφέντες δὲ τὴν πόλιν σωρὸν ἐρειπίων καὶ τέφρας ἀπέπλευσαν εἰς τὴν προσέγγισιν τῶν ἡμετέρων. Τὴν νύκτα τῆς φρικώδους ταύτης σφαγῆς ἦν ἐν τῇ πόλει καὶ ὁ δυστυχής μου φίλος. Ὀλίγοι τῶν κατοίκων διεκφυγόντες τὰς χεῖρας τῶν πολεμίων ἐπανῆλθον μετὰ τὴν ἀπομάκρυνσίν των· ἀλλ' ὁ Ραιμόνδος δὲν ἀνεφάνη ποσῶς. Πανταχοῦ διηρεύνησα, ἀνεσκάλευσα, πλὴν δὲν εὗρον τὸν Ραιμόνδον. Δὲν ἔχω πλέον ἐλπίδα νὰ τὸν ἐπανίδω. Πάντες οἱ σφαγέντες ἦσαν ἐνταφιασμένοι ὅτε εἶχον φθάσει εἰς Μαγελόνην... Διατί νὰ μὴ ἦμαι καὶ ἐγὼ αὐτὸς παρὰ τὸ σῶμα τοῦ φίλου μου;

Χαῖρε, σώφρον Μαργαρίτα· σκέφθητι ὅτι σοὶ ἐναπομένει θυγάτηρ ὑπὲρ ἧς ὀφείλεις νὰ ζήσῃς. Εἰς ἐμὲ δὲν μένει τίποτε πλέον, θέλω ὑπάγει εἰς ἔρημον περιμένων μακρὰν ὑμῶν ὅπως ὁ θάνατος μὲ ἑνώσῃ μετὰ τοῦ Ραιμόνδου. Τοῦτο δὲ εἶναι τὸ ἔσχατον μέσον ὅπερ ἔχω εἰς τὴν καρδίαν μου ἵνα μὴ καταθλίβω διὰ τῆς εὐστιθείας της ἐκείνην πρὸς ἣν δὲν τολμῶ νὰ εἴπω, χαῖρε.

Ἡ Μαργαρίτα ἐλειποθύμησεν ἐν τῇ ἀναγνώσει τῆς ἐπιστολῆς ταύτης, καὶ ἡ Ἐστέλλα ὁλοφυρομένη προσεπάθει νὰ τὴν ἐπαναφέρῃ εἰς τὰς αἰσθήσεις της. Ἡ Ροδία ἐβοήθει ἀμφοτέρας. Τέλος ἡ Μαργαρίτα ἐπανέκτησε τὰς αἰσθήσεις αὐτῆς, πλὴν τὰ δάκρυα εἰσέτι δὲν ἀνεκούφιζον αὐτήν. Ἡ ὀδύνη τῆς ψυχῆς της βαθεῖα καὶ ἄφωνος δὲν εἶχεν εἰσέτι ἐκραγῇ· μετὰ μακρὰν δὲ τέλος καὶ νεκρικὴν σιγὴν ἐζήτησε τὸν ἀπεσταλμένον τοῦ Μερίλου, ὅπως πληροφορηθῇ ἰδίοις ὠσὶ καὶ λεπτομερῶς περὶ τῆς πληξάσης αὐτὴν συμφορᾶς. Ὁ ἀπεσταλμένος ἐκεῖνος δὲν ἦτο πλέον ἐν Μασάνῃ διαταχθεὶς ὑπὸ τοῦ κυρίου του νὰ μεταβῇ αὐθωρεὶ εἰς Ἀεζάνην μετὰ τὴν ἐπίδοσιν τῆς ἐπιστολῆς καὶ πωλήσῃ τὰ μένοντα τῶν ὑπαρχόντων του.

Ὁ Μερίλος ἀποφασίσας νὰ μὴ ἐπανίδῃ πλέον τὴν πατρίδα του ἤθελε νὰ περατώσῃ τὰς ἡμέρας του εἰς ξένην γῆν. Ἡ ἀπαραμύθητος Μαργαρίτα ὀλίγου δεῖν ἀπέθνησκεν ἐκ θλίψεως. Ἡ δὲ Ἐστέλλα τῇ ἐπεδαψίλευε τὰς περιποιήσεις ἐκείνας τὰς τόσον ἡδείας εἰς εὐαισθήτους ψυχὰς καὶ ἃς μόναι αὗται γινώσκουσι νὰ παρέχωσι· χωρὶς δὲ νὰ τῇ λέγῃ παραμυθίας λόγους ἐγίνωσκε νὰ τῇ προσφέρῃ παρηγορίαν. Καὶ αὐτὴ δὲ αὕτη ἡ Ἐστέλλα ὑπὸ σφοδροτάτης κατεχομένη θλίψεως διὰ τὴν

ISISMANOGLIO MEGARO

ἀπώλειαν τοῦ αἰτίου τῶν ἡμερῶν της ἐνοῦσα τὰ δάκρυά της μετὰ τῶν τῆς μητρός της κατώρθου νὰ ἀπομάσσῃ αὐτά. Πᾶν δὲ τέλος ὅ,τι αἱ ἀβρότεραι μέριμναι δύνανται νὰ ἐπινοήσουν καὶ ἐμπνεύσουν ἀνεπτύχθη ὑπὸ τῆς Ἐστέλλης, καὶ ὁ Οὐρανὸς τὴν ἀντήμειψε διαφυλάξας τὴν ζωὴν τῆς μητρός της. Πλὴν μέχρι τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἠσφαλίσθη ὅτι ἐπανέφερε μικρὸν τὴν γαλήνην ἐν τῇ διαρραγείσῃ καρδίᾳ της, ἡ σώφρων ποιμενὶς εἶχεν ἐπιβάλει εἰς ἑαυτὴν τὴν θυσίαν τοῦ νὰ μὴ σκέπτηται περὶ τοῦ Νημορίνου.

Τέλος δὲ μετὰ δύο μῆνας εἰς εὐλαβεῖς διελθόντας μερίμνας ἡ Ἐστέλλα ἐπέτρεψεν εἰς τὴν καρδίαν της νὰ ἐνασχοληθῇ περὶ τοῦ ἔρωτος τοῦ Νημορίνου κατὰ τοσοῦτον μᾶλλον καθ' ὅσον οὐδὲν ἠδύνατο πλέον νὰ ἐπιπροσθήσῃ εἰς αὐτήν, διότι ἐκπατριζόμενος ὁ Μερίλος εἶχε παραιτηθῇ αὐτὸς ἀφ' ἑαυτοῦ τῶν δικαιωμάτων του. Ἡ δὲ Μαργαρίτα δὲν παρενέθετε ποσῶς προσκόμματα εἰς τὴν εὐδαιμονίαν τῆς θυγατρός της, ἥτις μόνη τῇ ἀπέμενε πλέον πρὸς ἀνακούφισιν καὶ τῶν ἑαυτῆς δεινῶν. Ἠὼς ὀλβίου μέλλοντος ὄθεν ἤρχιζεν ὑποφώσκουσα εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς ποιμενίδος, καὶ δὲν ἔμενε πλέον ἢ νὰ ἐπανεύρῃ ὃν ἠγάπᾳ. Ἡ Μαργαρίτα πρώτη περὶ τούτου τῇ ὡμίλησεν. Ἐρυθριάσασα ἡ Ἐστέλλα περιεπτύξατο αὐτήν· καὶ ἡ ἀγαθὴ μήτηρ ἀπέστειλε παραχρῆμα τοὺς ὑπηρέτας της ἐπὶ τὰ ἴχνη τοῦ Νημορίνου. Ἡ Ἐστέλλα μετὰ τῆς Ροδίας τὸν ἀνεζήτουν ὡσαύτως ἀνὰ τὰ ὄρη τῆς Ληδινιάννης καὶ τὰ δάση τοῦ ἁγίου Ναζάρου, φθάσασαι ἔτι καὶ μέχρι τῆς κοιλάδος τοῦ Φλωρίαν καὶ προσεγγίσασαι εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Βιδούρλη ἔνθα διήγειρον τὴν τῶν ἐρήμων βράχων ἠχὼ ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ Νημορίνου. Πλὴν ὅλαι αὐτῶν αἱ ἐκδρομαὶ ἀπέβαινον μάταιαι διότι οὐδαμοῦ ἀνελαλύπτετο ἴχνος αὐτοῦ· πᾶσαν δὲ ἐσπέραν μᾶλλον καταβεβλημέναι ὑπὸ τῆς ἀπελπισίας αἱ δύο φίλαι προσήρχοντο παρὰ τῇ ἀγαθῇ Μαργαρίτῃ ἥτις προσεπάθει νὰ τὰς παρηγορήσῃ.

Ἡμέραν τινὰ ἡ Ἐστέλλα μετὰ τῆς πιστῆς της Ροδίας ἀποπλανηθεῖσαι κατὰ τὴν πλευρὰν τοῦ Καρδέτου καὶ κατακεκμηκυῖαι ἐκ τῆς μακρᾶς αὐτῶν πορείας ἐκάθησαν ὑπὸ τὴν σκιὰν τερεβίνθου τινός, καὶ ἡ Ἐστέλλα τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὰς καλύβας τοῦ χωρίου προσηλώσασα ἤρξατο ᾄδουσα οὕτω:

Ποιμὴν εὐαίσθητος καὶ ὡραῖος
Εἰς σᾶς ἂν ἔφθασε τελευταῖον,
Ὅτ' μόλις ἴδης ἐρᾷς εὐθέως,
Καὶ ὅτ' κατόπιν λατρεύεις πλέον,
Ὦ! δότε μέ τον· εἶν' ἰδικός μου,
Ἔχω τὴν πίστιν τ', εἶναι τὸ φῶς μου.

Ἡ γοερὰ καὶ γλυκεῖα τούτου
Φωνὴ ἂν στόρους τῇ ἠχῷ δίδει,
Κ' ἡ μελῳδία ἂν τοῦ αὐλοῦ του
Ρεμβασμοὺς φέρῃ τῇ ποιμενίδι,
Ὦ! δότε μέ τον· εἶν' ἰδικός μου,
Ἔχω τὴν πίστιν τ', εἶναι τὸ φῶς μου.

Ἂν λέξιν ἄτολμος ν' ἀπαγγείλῃ
Συγχυσεῖ μόνον ἂν ποῦ σᾶς κυττάζει
Καὶ ἂν γελῶντα ἀνοίγων χείλη
Γλυκὺ μειδίαμα σᾶς ἁρπάζει.
Ὦ! δότε μέ τον· εἶν' ἰδικός μου,
Ἔχω τὴν πίστιν τ', εἶναι τὸ φῶς μου.

Ἂν δὲ ὁ πέτης περῶν πλησίον
Ἀπὸ τὴν ποίμνην αὐτοῦ τολμήσῃ
Νὰ τοῦ ζητήσῃ ἕνα ἀρνίον
Κ' ἀντ' αὐτοῦ πρόβατον ἀποκτήσῃ,
Ὦ! δότε μέ τον· εἶν' ἰδικός μου,
Ἔχω τὴν πίστιν τ', εἶναι τὸ φῶς μου.

[1]) *Aï! s'avez din vostre villatgé*
Un jouïn e tendre pastourel,
Qué vous gagn'aou premié cop d'iel,
E pieï qu'à toujours vous edgatgé,

1) Ἰδοὺ τὸ ᾆσμα τῆς Ἐστέλλης ἐν ᾗ γλώσσῃ ὡμίλει ἡ ποιμενὶς αὕτη. Σ. Σ.

Es moun amic; rendeï-lou-mé;
Aï soun amour, el a ma fé.

Sé sa voix plentiv' é doucéto
Faï souspira l'éco d'aôu boï,
E sé lou soun dé soun aôu boï,
Faï sountgea la pastoureléto
Es moun amic; rendeï-lou-mé;
Aï soun amour, el a ma fé.

Sé, quan n'ouso pas vous ren diré,
Sa guignado vous atténdris,
Pieï, quan sa bouquéto vous ris,
Sé vous deraub'un dous souriré,
Es moun amic; rendeï-lou-mé;
Aï soun amour, el a ma fé.

Quan tout paôuret s'én vén pecaïré,
En roudan proucho soun troupel,
Le diré baïla-m'un agnel,
Sé li lou baïl embé la maïré
Aï qu'es ben el! rendeï-lou-mé;
Aï soun amour, el a ma fé.

Δὲν εἶχεν ἔτι τελειώσει ἡ Ἐστέλλα τὸ ᾄσμά της, ὁπότε παιδίον δεκατριετὲς περίπου, ὅπερ χωρὶς νὰ βλέπηται ἤκουεν αὐτήν, ἐξελθὸν δρυμῶνός τινος ὀλίγον ἐκεῖθεν ἀπέχοντος, τῇ εἶπε μετὰ φωνῆς συγκεκινημένης: « Γνωρίζω ἐκεῖνον τὸν ὁποῖον ζητεῖτε· ἀκολουθήσατέ μοι καὶ θέλω σᾶς ἀποδώσει τὸν Νημορῖνον».

Ἡ ποιμενὶς εἰς τὸ ὄνομα τοῦτο μὴ δυνηθεῖσα νὰ κρατήσῃ κραυγὴν χαρᾶς θλίβει τὴν χεῖρα τῆς Ροδίας μετὰ παραφορᾶς καὶ εὐχαριστοῦσα τὸ παιδίον μεθ' ὅσων ἠδύνατο θερμοτέρων ἐκφράσεων ἀκολουθεῖ τὰ βήματα τοῦ νεαροῦ ὁδηγοῦ της.

Ὁ Ἱλάριος (οὕτως ἐκαλεῖτο τὸ παιδίον) τὰς ὁδηγεῖ πρὸς τὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ, καὶ καθελκύσας λέμβον ἥτις ἦτο προσδεδεμένη ἐκεῖ ὑπὸ δεσμοῦ ἐκ λύγων ἐπιβιβάζει τὰς δύο ποιμενίδας, καὶ κωπηλατῶν διαβαίνει εἰς τὴν ἀντίπεραν ὄχθην. Ἡ Ροδία ἐφοβεῖτο, ἡ Ἐστέλλα τὴν ἐνεθάρρυνε. Τὸ παιδίον πορεύεται μετ' αὐτῶν πρὸς τὰ δάση τῆς Μειγγρόνης καὶ μετὰ πολλὰς περιστροφάς, καὶ ἀνάντεις καὶ κατάντεις πορείας διὰ μέσου λοφίσκων τινῶν, εὑρίσκουσι τέλος ἀτραπόν τινα, φέρουσαν πρὸς τὴν κοιλάδα τοῦ Ρεμιστάνου, θελκτικὸν καταφύγιον πλὴν καταφύγιον ἐξορίας, ἔνθα ὁ πιστὸς Νημορῖνος διήρχετο τὰς μὲν νύκτας θρηνῶν τὴν ἀπώλειαν τῆς πεφιλημένης του, τὰς δὲ ἡμέρας ἐπὶ τοῦ ὄρους προσηλῶν τοὺς καταβεβαρημένους αὐτοῦ ὀφθαλμοὺς μακρόθεν πρὸς τὴν οἰκίαν ἐκείνης. Αἱ τελευταῖαι τοῦ ἡλίου ἀκτῖνες ἐφώτιζον μόλις τὰς κορυφὰς τῶν λόφων, ὅτε ὁ Ἱλάριος καὶ αἱ δύο ποιμενίδες ἀφίκοντο εἰς τὴν κοιλάδα ταύτην. Ἡ Ἐστέλλα διατρέχουσα δι' ἀνησύχων βλεμμάτων τὴν καλύβην, τὸ ἀγροκήπιον καὶ τὰς ὄχθας τῆς ἠρεμούσης λίμνης δὲν ἀνεύρισκε ποσῶς τὸν Νημορῖνον, πλὴν μακρόθεν παρατηρήσασα ποίμνιον ἀνεγνώρισε τὸν πιστόν του Μεδόρ. Ἐπὶ τῇ θέᾳ ταύτῃ ἀφάτου συγκινήσεως δάκρυα ἔρρευσαν ἐπὶ τῶν παρειῶν της καὶ ἡ καρδία της ἐπάλλετο μετὰ τοσαύτης ὁρμῆς ὥστε ἠναγκάσθη νὰ σταματᾷ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν στηριζομένη ἐπὶ τῶν τῇδε κἀκεῖσε ἐσπαρμένων αἰγείρων. Αἴφνης παρατηρήσασα ἐπὶ τοῦ φλοιοῦ μιᾶς ἐξ αὐτῶν ἐγκεχαραγμένους χαρακτῆρας γραφῆς, καὶ προσεκτικώτερον ἀτενίσασα ἀνεγνώρισε τὴν γραφὴν τοῦ πεφιλημένου της καὶ ἀνέγνω τὰς λέξεις ταύτας :

Ὦ δένδρον χαριέστατον ὅπερ μ' ἀνακαλεῖς
Ἐκεῖνα ἐφ' ὧν ἔγραφόν ποτε τὸ ὄνομά της·
Καὶ σεῖς φυάκιον στιλπνόν, κοιλὰς περικαλλής,
Θαρρῶ 'ποῦ θὰ μὲ δείξητε ἔτι τ' ἀράστημά της.
Γλυκέα ἐνθυμήματα πλὴν ἅμα καὶ φρικτὰ
Ἀφῆτέ με μὴ ξέετε τὰ ἕλκη μου αὐτά.

SISMANOGLIO MEGARO

Ἐάν ποτε ὕπνος ἐλθὼν ἐπὶ τῆς σῆς σκιᾶς
Τὰ ἐναλγῆ μου βλέφαρα σφραγίσῃ ἀκουσίως,
Τὴν βλέπω· ἡ ἐξέγερσις πλὴν φεῦ, διὰ μιᾶς
Τὴν οὐρανίαν μου τρυφὴν μὲ ἀφαιρεῖ ἀγρίως.
Γλυκέα ἐνθυμήματα πλὴν ἅμα καὶ φρικτὰ
Ἀφῆτέ με μὴ ξέετε τὰ ἕλκη μου αὐτά.

Πλὴν ποία παραλήρησις! ὦ ἀτυχὴς θνητέ!
Σ' τὸν βίον μόνοι σὲ κρατοῦν οἱ παρελθόντες πόθοι.
Ἂν δὲ αὐτοὺς διὰ παντὸς τοὺς ἔχανες ποτέ,
Ὦ! πόσον ἡ καρδία σου αὐτοὺς θὰ νὰ ἐπόθει,
Λέγουσα ἐνθυμήματα γλυκέα πλὴν φρικτά
Ἔλθετε καὶ ἂς ξέητε τὰ ἕλκη μου αὐτά.

Ἡ Ἐστέλλα ἀπέμασσεν ἀδιαλείπτως τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς ὅπως ἐπαναλάβῃ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν στίχων ἐκείνων, ὁπότε ὁ Ἱλάριος ἀνακαλύπτει τὸν Νημορῖνον κατερχόμενον τὸ ὄρος διὰ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ ἔνθα εἶχον σταματήσει ἐκεῖνοι. Ἡ Ἐστέλλα βυθίζεται παραχρῆμα ὑπὸ φυλλώματα λεπτοκαρυῶν, καὶ ἡ Ροδία ἐπίσης μετὰ τοῦ παιδὸς κρύπτεται πλησίον. Ἡ δὲ ποιμενὶς μὲ τρέμοντα μέλη καὶ ὀφθαλμοὺς θολοὺς ἐκ δακρύων παρετήρει πάσας τὰς κινήσεις τοῦ ποιμένος. Ὁ δυστυχὴς νεανίας ἐν σιωπῇ, μὲ κεφαλὴν κεκυφυῖαν καὶ εἰς τὰς χεῖράς του κρατῶν πρασινόχροα ταινίαν ἣν ἄλλοτε εἶχε δώσει αὐτῷ ἡ Ἐστέλλα, ἀπὸ καιροῦ δὲ εἰς καιρὸν σταματῶν καὶ ἀπλήστως τὴν ταινίαν ταύτην θεωρῶν κατησπάζετο αὐτὴν καὶ ἐξηκολούθει πάλιν τὸν δρόμον του. Φθὰς δὲ τέλος πλησίον τοῦ τόπου ἔνθα αἱ ποιμενίδες ἦσαν κεκρυμμέναι καὶ προσηλώσας ἐπὶ πολὺ τὸ βλέμμα αὐτοῦ ἐπὶ της ταινίας ταύτης, ἀπέστρεψεν αἰφνιδίως τὴν κεφαλὴν καί, «Διατί, ἀνεφώνησε, νὰ ζητῶ νὰ αὐξάνω τὰς ὀδύνας τῆς ψυχῆς μου διὰ τῶν ἀναμνήσεων τρισολβίου παρελθόντος, διατί νὰ διατηρῶ εἰσέτι τὰ σκληρά ἐχέγγυα ἔρωτος ὅστις ποτὲ δὲν θέλει ὑπάρξει εὐτυχής; Δὲν θέλω πλέον νὰ σὲ βλέπω ὀλεθρία ταινία, ταινία ἧς τὸ χρῶμα μὲ ἠπάτησεν· ἔρρε λοιπὸν μακρὰν ἐμοῦ, ἔρρε μετὰ τῶν ψευδῶν

μου ἐλπίδων». Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἔρριψε τὴν ταινίαν, καὶ ἐφάνη ἠρεμώτερος. Ἀλλ' αἴφνης πνοὴ Ζεφύρου παρέσυρεν αὐτὴν πρὸς τὰς λεπτοκαρυὰς καὶ ὁ Νημορῖνος ὡς ἀστραπὴ ὁρμᾷ ὅπως τὴν συλλάβῃ. Ἡ Ἐστέλλα ταχυτέρα ἀκόμη τὴν λαμβάνει καὶ παρουσιάσασα αὐτὴν πρὸς τὸν ποιμένα, «Δὲν σὲ ἠπάτησεν, εἶπεν, αὕτη, ἀφ' οὗ ἡ Ἐστέλλα σὲ ἀγαπᾷ αἰωνίως».

Ὁ Νημορῖνος ὡς ὑπὸ κεραυνοῦ βληθεὶς τὴν παρατηρεῖ, καὶ ὡς παράφρων, ἀκίνητος καὶ ἄφωνος δὲν δύναται νὰ πιστεύσῃ εἰς τοὺς ὀφθαλμούς του. Πλὴν αἴφνης ἀφίνει κραυγὴν κλαυθμηρὰν καὶ ριφθεὶς εἰς τοὺς πόδας τῆς Ἐστέλλης, τείνει τοὺς βραχίονάς του πρὸς αὐτήν. Τὴν χεῖρά του θλίβουσα θερμῶς ἡ ποιμενὶς τὸν ἀνεγείρει ἡρέμα καὶ ἐπιχαρίτως προσμειδιῶσα αὐτῷ, «Ναί, τῷ λέγει, ἐγὼ εἶμαι· δὲν ἔχομεν πλέον νὰ φοβώμεθα τίποτε. Ἐγέρθητι, Νημορῖνε, ἐγέρθητι, ἡ εὐτυχία μας μέλλει νὰ ἀρχίσῃ». Ἡ Ροδία προστρέχει καὶ αὕτη μετὰ τοῦ Ἱλαρίου, καὶ ἐπικυροῖ καὶ αὕτη τὴν διαβεβαίωσιν τῆς Ἐστέλλης πρὸς τὸν ποιμένα περὶ τῆς εὐδαιμονίας του ἣν οὗτος θεωρεῖ ἔτι ὡς ὄνειρον. Τέλος συνελθὼν ὁ Νημορῖνος ἐκ τῆς ταραχῆς καὶ ἐκστάσεώς του, καὶ εἰς κατάστασιν ὥν νὰ τὰς ἀκούσῃ, ὁδηγεῖται ὑπ' ἀμφοτέρων παρὰ τὸν κορμὸν τῆς αἰγείρου ἐκείνης ἔνθα ἐκάθησεν ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν.

Ἡ Ἐστέλλα ἄρχεται τῆς διηγήσεως τῶν συμβάντων αὐτῆς, καὶ νέα χέει δάκρυα ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ πατρός της. Ὁ δὲ Νημορῖνος δὲν ἠθέλησε ποσῶς νὰ ἐκδηλώσῃ τὸ ἐλάχιστον χαρᾶς αἴσθημα ὅπως μὴ δυσαρεστήσῃ τὴν ποιμενίδα του.

Τῆς Ἐστέλλης παυσάσης νὰ ὁμιλῇ ἡ Ροδία ἠθέλησεν ὅπως αὐτοστιγμὶ ἐπανέλθῃ ὁ ποιμὴν εἰς τὴν Μασάνην. Ὁ Νημορῖνος καταβιβάσας τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ πάλιν περιλύπως ἀνυψώσας αὐτοὺς πρὸς τὴν Ἐστέλλαν, « Ὁ εὐεργέτης μου, τῇ εἶπεν, ὁ ἀξιοσέβαστος Ρεμιστάνος, μὲ ἐζήτησε νὰ ὁρκισθῶ ὅτι θὰ τὸν ἀναμένω ἐδῶ. Ὁ καλὸς κἀγαθὸς Ρεμιστάνος μὲ κατεπλήρωσεν εὐεργεσιῶν, ὁπότε ἠναγκασμένος νὰ σᾶς παραιτήσω δὲν εἶχον πλέον τίποτε ἐπὶ γῆς. Δύναμαι νὰ παραβῶ τὸν λόγον μου πρὸς τὸν φίλον μου; Δύναμαι νὰ παραβῶ ὅρκον κατιερωθέντα διὰ τοῦ ὀνόματος τῆς Ἐστέλλης;»

Ἡ Ἐστέλλα κατατεθλιμμένη, καὶ ἐκπληκτος δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀπαιτήσῃ παρὰ τοῦ Νημορίνου τὴν παράβασιν ταύτην. Ἡ

© MEGARO SISMANOGLIO

Ροδία ἐζήτει νὰ εὕρῃ λόγους καὶ αὕτη, ὅτε ὁ Ἰλάριος μειδιάσας «Ἐξ ἐμοῦ, εἶπε, μόνον ἐξαρτᾶται ἡ εὐδαιμονία ἡμῶν ἀκούσατέ με.

«Πρὸ τριῶν μηνῶν ἤμην ἐπὶ τοῦ λόφου τούτου συλλαμβάνων πτηνὰ εἰς παγίδας, ὅτε ὁ γηραιὸς Ραιμόνδος ὁ πατήρ σας ἐλθὼν μὲ παρεκάλεσε νὰ τὸν ὁδηγήσω εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ Ραιμιστάνου. Ἀφήσας τοὺς κράκτας μου ὡδήγησα τὸν γέροντα ἐκεῖσε ὃν κατὰ τὸ διάστημα τῆς πορείας ἔβλεπον περίλυπον καὶ ῥεμβώδη. Εὕρομεν τὸν καλὸν Ραιμιστάνον πλέκοντα κάνιστρα ἐκ λύγου εἰς τὴν θέσιν ταύτην ἔνθα εὑρισκόμεθα. Ὁ Ραιμόνδος χαιρετήσας αὐτὸν μὲ παρεκάλεσε νὰ τοὺς ἀφήσω μόνους. Ὁ λόγος οὗτος μοῦ διήγειρε τὴν περιέργειαν, καὶ προσποιηθεὶς ὅτι ἀπομακρύνομαι αὐτῶν ἐπανῆλθον ὅπως τὸν ἀκούσω κρυφθεὶς εἰς ταύτας ἐδῶ τὰς λεπτοκαρυάς. Κακῶς ἔπραξα, τὸ ὁμολογῶ, πλὴν τὸ σφάλμα μου τοῦτο θὰ μὲ τὸ συγχωρήσητε, ἀφοῦ ἤδη ἀποβαίνει ὠφέλιμον πρὸς ὑμᾶς. Ὁ Ραιμόνδος ἤρξατο διηγούμενος εἰς τὸν μονάζοντα ἐδῶ Ραιμιστάνον τὸ πρὸς τὴν Ἐστέλλαν αἴσθημά σου, τὸν σκοπόν του τοῦ νὰ συζεύξῃ αὐτὴν μετὰ τοῦ Μερίλου, καὶ τὴν δοθεῖσαν παρὰ σοῦ ὑπόσχεσιν τοῦ νὰ διέλθῃς ἐσαεὶ τὸν Γαρδόνην. «Θαυμάζω, καὶ »οἰκτείρω συνάμα τὸν Νημορῖνον, προσέθηκε μετὰ φωνῆς συγ»κεκινημένης. Τοῦ ἁρπάζω τὸ ὄνειρον τῆς ζωῆς του, καὶ »τὸν ἐξορίζω τῆς πατρίδος του. Θέλω τοὐλάχιστον νὰ κατα»στήσω γλυκεῖαν τὴν ἐξορίαν του ταύτην. Πλὴν ὁ Νημορῖνος »ἤθελεν ἀρνηθῇ τὴν δωρεάν μου· ἂς διέλθῃ λοιπὸν αὕτη διὰ »τῆς χειρός σου, καὶ οὕτω θέλω εὑρεῖ διπλασίαν τὴν ἡδονὴν »τοῦ νὰ πράξω τὸ καλὸν ἀγνοούμενος. Γνωρίζω, ἐπηκολούθη»σεν, ὅτι ἀπὸ πολλοῦ καιροῦ σὲ βασανίζει ἡ ἐπιθυμία τοῦ νὰ »ἐπανέλθῃς εἰς τὴν πατρίδα σου. Πολλάκις μὲ ἐπρότεινας νὰ »ἀγοράσω τὴν ὡραίαν ταύτην κοιλάδα· ὁρισον λοιπὸν σὺ αὐτὸς »σήμερον τὴν τιμὴν καὶ ἀμέσως θέλω τὴν πληρώσει, ἀρκεῖ »μόνον νὰ εὕρῃς τὸ μέσον τοῦ νὰ κατορθώσῃς τὸν Νημορῖνον »νὰ παραδεχθῇ τὴν εὐτελῆ ταύτην ἀποζημίωσιν ἀπέναντι τῶν »πικριῶν ἃς τῷ ἐπότισα, καὶ νὰ φανῇς ἀρκούντως ἐπιδέξιος »ὅπως ἀποσπάσῃς παρ' αὐτοῦ τὸν ὅρκον ὅτι δὲν θὰ ἐξέλθῃ ἐπὶ »πολὺ ἐντεῦθεν». Τοιοῦτοι ἦσαν οἱ λόγοι τοῦ Ραιμόνδου. Οἱ δὲ δύο γέροντες συσκεφθέντες περὶ τοῦ τρόπου τοῦ νὰ σὲ προ-

σελκύσωσιν εἰς τὴν κοιλάδα ταύτην, συνεπεφάσισαν νὰ μεταχειρισθοῦν ὄργανον ἐμέ· καὶ ὁ Ραιμόνδος καλέσας με εὐθὺς χωρὶς κἀνένα τῶν σκοπῶν του νὰ μὲ δηλώσῃ οὓς ἤδη ἐγίνωσκον, μὲ ἀπέστειλεν ἐπὶ τὰ ἴχνη σου ὑποσχόμενός με νὰ μοὶ δωρήσῃ τέσσαρα ἀρνία, ἐὰν κατώρθουν νὰ σὲ προσελκύσω εἰς τοὺς τόπους τούτους. Σὲ ἐζήτουν, καὶ ἀνακαλύψας σε εἰς τὴν χερσόνησον τοῦ Νέρσου σὲ παρετήρουν χωρὶς νὰ βλέπωμαι τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἡ Ἐστέλλα ἦλθε νὰ σὲ ὁμιλήσῃ. Τὴν ἐπιοῦσαν σὲ ἠκολούθησα καὶ ὑποκρινόμενος ὅτι ἔχω ἀνάγκην τῆς βοηθείας σου σὲ ὡδήγησα τότε μέχρι τοῦ τόπου ἔνθα ἤθελον νὰ ἔλθῃς. Ὁ Ρεμιστάνος ἐξεπλήρωσε τὸ ὑπόλοιπον· ὁ δὲ Ραιμόνδος μοὶ ἔδωκε τὰ τέσσαρα ἀρνία τὰ ὁποῖα μοὶ ὑπεσχέθη, καὶ μοὶ συνέστησεν ἐχεμυθίαν ἣν πιστῶς ἐτήρησα.

«Σήμερον ἤκουσα τὴν Ἐστέλλαν θρηνοῦσαν καὶ σκεφθεὶς ὅτι ὁ θάνατος τοῦ Ραιμόνδου μὲ ἀπήλαττε μυστικοῦ ὅπερ καθίζα ὑμᾶς ἀμφοτέρους τόσον δυστυχεῖς, ἠθέλησα νὰ τελειώσω τὰς λύπας σας».

Οὕτως ὁμιλήσαντα τὸν Ἰλάριον περιεπτύξατο ὁ Νημορῖνος θερμῶς εἰς τὸ στῆθός του, καὶ μετ' ὀφθαλμῶν μεστῶν δακρύων «Φίλε μου, τῷ εἶπεν, ἀφοῦ ὅλα ταῦτα, ἡ κοιλάς, τὸ ἀγροκήπιον, τὸ ποίμνιον, κτλ. ἀνήκουσιν εἰς ἐμέ, σοὶ τὰ προσφέρω ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης. Δι' ἐμέ, τί ἀνάγκην ἔχω πλέον κτημάτων ἀφοῦ μέλλω νὰ ζήσω πλησίον ἐκείνης;» Ἡ Ἐστέλλα ἐπιδοκιμάσασα τὴν προσφορὰν τοῦ Νημορίνου ἠρέσκετο ἐπὶ πολὺ ὁμιλοῦσα περὶ τῆς ἀγαθότητος τοῦ πατρός της· καὶ ὁ φίλος της δ' αὐτὸς ἐξῆρε τὰ αἰσθήματα ἐκείνου ὅστις εἶχεν ἀνοίξει τὸν τάφον εἰς τὴν εὐτυχίαν του. Οὕτω δὲ αἱ δύο ἐνάρετοι αὗται καρδίαι τὰ παρελθόντα των δεινὰ λησμονήσασαι ὁμοῦ δάκρυα ἔχεον ἐπὶ τῆς μνήμης τοῦ ἀρχαίου αὐτῶν διώκτου. Ἐν τούτοις τῆς νυκτὸς ὁλονέν ἐκτεινούσης τὸν πέπλον αὐτῆς ἠναγκάσθησαν νὰ ἐπανακάμψωσιν εἰς Μεσάνην. Ὁ Νημορῖνος ἀναχωρεῖ μετὰ τῆς Ἐστέλλης καὶ Ροδίας, καὶ μετ' ὀλίγον ἀφικόμενοι ἐπὶ τῆς ὄχθης τοῦ Γαρδόνη εὑρίσκουσιν ἁλιεῖς διαπεραιώσαντας αὐτοὺς εἰς τὴν ἀντίπεραν ὄχθην, ὁπόθεν μικρὸν μόνον ἀπόστημα τοὺς ἐχώριζεν ἀπὸ τὸ χωρίον.

SISMANOGLIO MEGARO

ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Πρέπει τις νὰ γνωρίσῃ τὴν φρικώδη δυστυχίαν τοῦ ζῆν μακρὰν ὄντος πεφιλημένου ὅπως σχηματίσῃ ἰδέαν τῶν ἐκστάσεων ἃς ἡ ψυχὴ δοκιμάζει ὅταν τῇ ἀποδίδηται τὸ ἀγαθὸν ὅπερ ἀπώλεσε. Πρέπει νὰ χύσῃ τις πικρὰ δάκρυα ἐπὶ τῇ ἀπουσίᾳ αὐτοῦ ὅπως αἰσθανθῇ ὅλην τὴν θυμηδίαν τῶν γλυκέων τῆς ἐπανόδου δακρύων. Σὲ συμπαθῶ, ὦ τλῆμον ἐραστά, ἐὰν σκληρὰ εἱμαρμένη σὲ ἠνάγκασε νὰ ἐγκαταλείψῃς τῶν πόθων σου τὸ ἀντικείμενον. Ἕκαστον βῆμά σου ἐπαυξάνει τὰς ἀλγηδόνας σου, ἑκάστη ὥρα σὲ ἀνακαλεῖ ἀπολεσθεῖσαν εὐδαιμονίαν. Ἀναμετρεῖς μετ' ἀπελπισίας ὅλας τὰς στιγμὰς τὰς μελλούσας νὰ ῥεύσωσι μέχρι τοῦ τέρματος τῆς ἐξορίας σου, καὶ νομίζεις ὅτι τὰς συντομεύεις ἀριθμῶν αὐτὰς ἐκ νέου. Φέρεις ἀπαύστως τοὺς ὀφθαλμούς σου πρὸς τὴν διεύθυνσιν τὴν φέρουσαν πρὸς τοὺς τόπους ἔνθα ἐγκατέλειψας τὴν καρδίαν σου, καὶ ἀναλογιζόμενος μετὰ τρόμου τὴν ἀπόστασιν θεωρεῖς ἀπολαύοντα τύχης εὐδαιμονεστέρας καὶ τῆς τῶν ἡγεμόνων τὸν ὁδοιπόρον ὃν ἀνακαλύπτεις ἐπὶ τῆς ὁδοῦ. Σὲ συμπαθῶ καὶ σὲ οἰκτείρω, πλὴν πόσον θέλεις εἶσαι ἐπίφθονος τὴν ἡμέραν καθ' ἣν θὰ ἐπανακάμψῃς πρὸς ἐκείνην· τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἀναγνωρίζων μακρόθεν τὴν οἰκίαν της θέλεις τὴν ἐπανίδει ἐπὶ τοῦ παραθύρου καραδοκοῦσαν τὴν εὐτυχῆ στιγμὴν τὴν μέλλουσαν ἵνα τὴν ἀνταμείψῃ διὰ τὰς τόσας της πικρίας. Ὦ ! ἡ στιγμὴ ἐκείνη ! . . . ἐὰν παρετείνετο . . . δὲν θὰ ἠδύνασο νὰ τὴν ὑποφέρῃς· ἡ ψυχή σου ἐναντίον τοσούτων δεινῶν δοκιμασθεῖσα ἤθελε καταβληθῇ ὑπὸ τοσαύτης εὐδαιμονίας.

Ὁ Νημορῖνος ὑρίστατο ταῦτα διαβαίνων τὸν ποταμόν. Πατῶν καὶ πάλιν τὴν κοιλάδα ἐκείνην ἣν δὲν ἤλπιζε νὰ ἐπανίδῃ πλέον, ἀναλογιζόμενος ὅτι ἔμελλε νὰ ζήσῃ πλησίον τῆς Ἐστέλλης, νὰ τὴν ἀγαπᾷ, νὰ λέγῃ δὲ τοῦτο ἐλευθέρως καὶ νὰ τὴν ἀπολαύσῃ ἐντὸς ὀλίγων μόνων μηνῶν, ἠσθάνετο ἐκ τῆς

ἐλπίδος ταύτης συγκινήσεις δυναμένας νὰ ἀφαιρέσωσι τὸ λογικόν του. Βαδίζων δὲ ἐν σιωπῇ ἐκράτει τὴν χεῖρα τῆς πεφιλημένης του ποιμενίδος, καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ ἐκφράσῃ ἄλλως τὴν χαράν του, εἰμὴ θλίβων αὐτὴν ἀκαταπαύστως ἐπὶ τοῦ στήθους του, καὶ πιέζων αὐτὴν διὰ τῶν χειλέων του, ὡς καὶ τὴν τῆς Ροδίας. Ἡ νὺξ εἶχε πλέον ἐπέλθει ὅτε ἔφθασαν εἰς Μασάνην.

Ἀνήσυχος ἡ Μαργαρίτα περὶ τῆς θυγατρός της εἶχεν ἐξαποστείλει ποιμένας πυρσοὺς φέροντας ὅπως ἀνεύρωσι τὴν Ἐστέλλαν ἣν ἐνόμιζεν ἀποπλανηθεῖσαν· καὶ ἡ χαρὰ ἣν συνησθάνθη βλέπουσα αὐτὴν ἐμφανιζομένην μετὰ τοῦ Νημορίνου, ὑπῆρξεν ἡ πρώτη ἣν ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Ραιμόνδου ἐδοκίμασεν. Ἐναγκαλισθεῖσα λοιπὸν ἀμέσως τὸν νεαρὸν ποιμένα ἑνοῖ τὴν χεῖρα αὐτοῦ μὲ τὴν τῆς θυγατρός της, καὶ μετὰ φωνῆς ἀσθενοῦς ἐκ τῆς συγκινήσεως, «Ἡ καρδία τας σὲ ἐξέλεξε, τῷ εἶπε· καὶ ἡ καρδία αὕτη καὶ ἡ ἐμὴ βαδίζουσι πάντοτε ἐν ἁρμονίᾳ. Ἔσο λοιπὸν σύζυγός της, Νημορῖνε, καὶ εἴθε νὰ τὴν καταστήσῃς εὐτυχῆ, ἀγαπωμένην οὕτως ὡς ἠγαπᾶτο ὑπὸ τῆς μητρός της». Ἡ Ἐστέλλα καὶ ὁ Νημορῖνος γονυπετοῦσι τότε πρὸ τῆς ἀγαθῆς Μαργαρίτης, ἥτις τοὺς εὐλογεῖ δακρύουσα ἐκ χαρᾶς· εἶτα δὲ μετὰ τρυφερότητος ἀνεγείρασα αὐτούς, «Τέκνα μου, τοῖς εἶπε, ζητῶ παρ' ὑμῶν μίαν χάριν. Τρεῖς παρῆλθον μῆνες ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ προσφιλοῦς μοι συζύγου. Ἐπιτρέψατέ μοι λοιπὸν νὰ ἀναβάλω τὸν ὑμέναιόν σας μέχρι τοῦ τέλους τῶν ἓξ πρώτων μηνῶν. Καλῶς γινώσκω ὅτι καὶ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην τὴν αὐτὴν θὰ αἰσθάνωμαι θλῖψιν ἀλλὰ τὸ πένθος θὰ φανῇ ὀλιγώτερον. Ἄλλως τε δὲ καὶ μεθ' ὅλην τὴν πρὸς τὸν Νημορῖνον ἀγάπην μου, μόνη ἡ ἰδέα ὅτι οὗτος δὲν ἦτο ὁ ἐκλεκτὸς τοῦ συζύγου μου μὲ ὑπαγορεύει τὴν ἀναβολὴν ταύτην. Συγχωρήσατέ μοι ὅθεν τοῦτο, τέκνα μου· ἡ εὐσχημοσύνη τὸ ἀπαιτεῖ, καὶ ἡ καρδία μου τὸ ἐπικαλεῖται». Ταῦτα δ' εἰποῦσα ἡ Μαργαρίτα ἠσθάνθη σφοδρὰν συγκίνησιν, οἱ δὲ δύο ἐρασταὶ παρηγορήσαντες αὐτὴν τῇ ὑπέσχοντο νὰ μὴ ὁμιλήσωσι πλέον ποσῶς περὶ ὑμεναίου πρὸ τῆς ἐκπνοῆς τῆς ὁρισθείσης προθεσμίας. Ὁ Νημορῖνος χιλιάκις ἐπαναλαβὼν τὴν ἔκφρασιν τῆς εὐγνωμοσύνης του πρὸς τὴν Μαργαρίταν, καὶ τὴν πίστιν του καὶ ἀφοσίωσίν του πρὸς τὴν Ἐστέλ-

SISMANOGLIO MEGARO

λαν καὶ Ροδίαν, ὅλως δὲ εἰς ἔκστασιν ἀφάτου χαρᾶς, ἀπελθὼν εἰς τὴν ἀρχαίαν του καλύβην παρεδόθη εἰς τὴν γλυκεῖαν ἐλπίδα, ὅτι οὐδὲν τοῦ λοιποῦ ἠδύνατο νὰ ἐπιπροσθήσῃ εἰς τὴν εὐδαιμονίαν του.

Τὴν ἐπιοῦσαν πρὸ τῆς ἠοῦς ἔτι ἦτο εἰς τὴν κοιλάδα ἔνθα καὶ ἡ Ἐστέλλα μετὰ τῆς Ροδίας δὲν ἐβράδυναν νὰ τὸν ἀκολουθήσωσιν. Ἀμφότεραι δὲ στᾶσαι μακρὰν ἐθεῶντο μετ' ἀγαλλιάσεως τὸν ποιμένα ὅστις ἀπὸ δένδρου εἰς δένδρον μεταβαίνων ἀνεζήτει τὰς ὑπ' αὐτοῦ χαραχθείσας ἄλλοτε ἐπὶ τῶν φλοιῶν των λέξεις, καὶ ὅστις ἐπιτυπῶν τὰ χείλη αὐτοῦ ἐπὶ ἐκείνων ἃς ἀνεύρισκεν, ἔγραφεν ἐκ νέου ἐκείνας ἃς ὁ καιρὸς εἶχεν ἐξαφανίσει· ἐν δὲ τῇ μέθῃ τοῦ ἔρωτός του μὴ κορεννύμενος νὰ ἐπαναβλέπῃ τοὺς τόπους ἐκείνους περιέτρεχε δι' ὀφθαλμῶν συγκεκινημένων καὶ δακρυβρέκτων πάντα τὰ περικυκλοῦντα αὐτὸν ἀντικείμενα, καὶ ἀπαύστως περὶ αὐτὰ περιστρεφόμενος ἀπηύθυνε τὰς λέξεις ταύτας :

Θελκτικοὶ τόποι σᾶς χαιρετῶ
Ὅπου ἀφῆκα μὲ ἄλγη ποῖα,
Καὶ εἰς οὓς βλέπω ὅπου πατῶ
Τοῦ ἀγνοῦ πάθους μου τὰ μνημεῖα.

Ὅτ' ἀπαγόρευσις φονικὴ
Ἀπὸ τοὺς κόλπους σας μὲ ἀπώθει,
Ἡ μὲν ἐλπίς μου ἔμειν' ἐκεῖ,
Μὲ ἠκολούθησαν δὲ οἱ πόθοι.

Εὗρον ἐπίσης κ' εἰς ξένην γῆν
Πηγὰς στιλβούσας, ἄνθη, πεδία·
Πλὴν τ' ἄνθος, ταῦτα, καὶ τὴν πηγὴν
Τὰ εἶδον μαῦρα, τὰ εἶδον κρύα.

Τῆς ζωῆς πόσον εἶναι γλυκὺ
Ἡ δᾶς νὰ σβύσῃ ἔνθα ἐφλέγη,
Καὶ νὰ γηράσῃ κἀκεῖς ἐκεῖ
Χωρὶς ν' ἀλλάξῃ ἔρως ἢ στέγη.

Ὦ, μόνη θέλγει, μόν' ἡ πατρίς !
Ἐκεῖ ὁ ῥυθμὸς μόνον ἡδύνει,
Ἐκεῖ ὁρίζων μᾶλλον εὐρὺς
Κ' ἐκεῖ τὰ μύρα του τ' ἄνθος χύνει.

Εὑρίσκοντο τότε εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ θέρους, καὶ πάντα τὰ ἐν τῇ πεδιάδι ποίμνια ἔμελλον κατ' ἀρχαίαν συνήθειαν νὰ ἀφήσωσι μετὰ μικρὸν τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ καὶ νὰ ἀπέλθωσιν εἰς ἀναζήτησιν μᾶλλον εὐκράτους ἀτμοσφαίρας, καὶ δροσερωτέρας νομῆς ἐπὶ τῶν ὀρέων. Μόνα δὲ τὰ πρόβατα τῆς Ἐστέλλης ἐσχημάτιζον ἀπειράριθμον ποίμνιον, ἐπὶ τῶν πολλῶν τοῦ ὁποίου ποιμένων ἦτο ἀναγκαῖος εἷς ἐπιτηρητὴς ὅπως ἐν ξένῃ χώρᾳ ἐπιβλέπῃ αὐτῶν. Ἐν ὅσῳ ὁ Ραιμόνδος ἔζη ἀνελάμβανεν αὐτὸς οὗτος τὸ ἔργον τοῦτο, καὶ ἡ Μαργαρίτα ἀπήτησεν ὅπως καὶ ὁ Νημορῖνος τὸ ἀναλάβῃ ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ εἰς τὴν θέσιν ἐκείνου.

«Εἰς ἐσὲ ἀνήκει, υἱέ μου, τῷ εἶπε, νὰ διαφυλάξῃς τὴν περιουσίαν τῆς συζύγου σου. Ἄλλως τε δὲ καὶ ἡ ἐνταῦθα ἐπάνοδός σου, τὸ πρὸς τὴν Ἐστέλλαν αἴσθημά σου, καὶ ἡ ἐπιθυμία, ἣν δὲν θὰ ἠδύνασο νὰ ἀναχαιτίσῃς ὅπως εὑρίσκησαι ἀδιαλείπτως μετ' αὐτῆς ἤθελον δώσει λαβὴν εἰς κακολογίας. Πρέπει λοιπὸν νὰ ἀπομακρυνθῇς, Νημορῖνέ μου, ὁδηγῶν τὰ ποίμνιά μας ἐπὶ τῶν ὀρέων, καὶ ὅταν ἐπιστρέψῃς τὸ φθινόπωρον, ὅταν τὸ πένθος τῆς Ἐστέλλης λήξῃ, ἡ χείρ της θέλει σοὶ δοθῆ ὡς ἀμοιβὴ διὰ τὰς θυσίας ἃς ἐπέβαλες ἐπὶ σεαυτοῦ».

Ἡ ἀπόφασις αὕτη τῆς Μαργαρίτης κατέπληξε τοὺς δύο ἐραστάς, πλὴν οὐχ ἧττον συνῃσθάνθησαν καὶ οὗτοι τὴν ἀνάγκην τῆς ἐκτελέσεως αὐτῆς. Καὶ αὐτὴ δὲ ἔτι ἡ ποιμενὶς μεθ' ὅλον τὸν πόνον ὃν τῇ προὐξένει μόνη ἡ ἰδέα τῆς ἐκ νέου ἀπομακρύνσεώς της ἀπὸ τὸν Νημορῖνον τὴν ἐζήτησε παρ' αὐτοῦ. Ὁ δὲ δυστυχὴς ποιμὴν ὁ μὴ ἐκκλίνων ποτὲ τῶν θελήσεων τῆς Ἐστέλλης δὲν ἐτόλμησε πλέον νὰ γογγύσῃ εὐθὺς ὡς αὕτη ὡμίλησεν.

Ἡ στιγμὴ τῆς ἀναχωρήσεως τῶν ποιμνίων εἶναι ἐποχὴ ἀξιοσημείωτος διὰ τὴν χώραν ἣν κατῴκει ἡ Ἐστέλλα. Προπαρασκευάζονται ἀπὸ πολλοῦ· πᾶς δὲ κάτοχος ποιμνίων σημειοῖ

SISMANOGLIO MEGARO

τὰ πρόβατά του δι' ἑνὸς γράμματος, ἢ δι' ἑνὸς ἀριθμοῦ· συναθροίζων δὲ τοὺς ποιμένας τοὺς μέλλοντας νὰ τὰ ὁδηγήσωσιν εἰς τὰ ὄρη τοῖς δίδει τὰς συμβουλὰς καὶ ὁδηγίας του, καὶ τοὺς ἐφοδιάζει ταὐτοχρόνως μεθ' ὅλων τῶν ἄλλων προμηθειῶν. Ἡ ἡμέρα καὶ ἡ ὥρα εἰσὶν ὡρισμέναι ὅπως ὅλα τὰ ποίμνια τοῦ αὐτοῦ χωρίου συναθροισθῶσιν εἰς τὸν αὐτὸν τόπον, ὁπόθεν ὁμοῦ πάντες ἀναχωροῦσιν.

Ὁ δρόμος ἀνοίγεται ὑπὸ τῶν αἰγῶν, ἀγέλης ἀπειθάρχου καὶ ταραχοποιοῦ μετὰ κεφαλῆς ἐπηρμένης προχωρούσης, σκιρτώσης καὶ ἀπομακρυνομένης καὶ ἤτις διασπειρομένη καὶ αὖθις συνενουμένη ἐκλέγει τὰς σκολιωτέρας τῶν ὁδῶν, ἀναρριχᾶται ἐπὶ τῶν κορυφῶν τῶν βράχων, σταματᾷ ὅπως βοσκήσῃ τὴν ἄκραν τοῦ χόρτου ἐπὶ τῆς ἄκρας τῶν κρημνῶν, καὶ δὲν φοβεῖται ποτὲ οὔτε τοὺς κύνας, οὔτε τοὺς ποιμένας, καὶ δὲν ὑπείκει εἰς ἄλλον ἢ εἰς τὴν ἰδιοτροπίαν αὐτῆς.

Μετ' αὐτὰς ἐπέρχονται οἱ κριοί, ὧν ἀποκόψαντες τὸ ἔριον ζωγραφοῦσι τὸ δέρμα διὰ διαφόρων χρωμάτων καὶ περιβάλλουσι τὰ ἄκρα των διὰ ταινιῶν. Τὸ ἀγέρωχον αὐτῶν καὶ ἡ σοβαρότης των ἐπαυξάνονται ἔτι διὰ τῶν στολισμῶν τούτων· βαδίζουσι δὲ ἀκολουθούμενοι ὑπὸ κυνῶν ὡπλισμένων διὰ λαμπρῶν περιλαιμίων ὧν αἱ ἐκ χάλυβος ἄκραι ἀπαστράπτουσιν εἰς τὸν ἥλιον. Οἱ εὐπειθεῖς οὗτοι καὶ πιστοὶ ἐπιτηρηταὶ χωροῦντες ὄπισθεν τῶν κριῶν ὅταν δὲν ὑπάρχῃ ποσῶς κίνδυνος, προπορεύονται εἰς τὸ ἐλάχιστον τούτου σημεῖον. Ὄπισθεν δὲ τῶν κριῶν ἔρχονται τὰ νεογνὰ τῶν προβάτων μετὰ τῶν μητέρων των σχηματίζοντα ἀναριθμήτους ὁμάδας, καὶ ὧν οἱ κωδωνίσκοι συνοδεύουσι τὰ βελάσματα τῶν προβάτων, τὰς ὑλακὰς τῶν κυνῶν, καὶ τὰ ᾄσματα τῶν νεαρῶν ποιμένων.

Οἱ τελευταῖοι οὗτοι κεκοσμημένοι διὰ τῶν ὡραιοτάτων αὐτῶν στολῶν, καὶ ἔχοντες πεποικιλμένους τοὺς πίλους αὐτῶν καὶ τοὺς αὐλοὺς δι' ἀνθέων δεδωρημένων ὑπὸ τῶν ἐρωμένων των κλείουσι τὴν συνοδίαν. Ὡπλισμένοι ὑπὸ προβόλων ἀντὶ καλαυρόπων ἀντικαθιστῶσι δι' ἀσυνήθους αὐτοῖς ὕφους ἀρειμανίου τὴν φυσικὴν αὐτῶν πραότητα, καὶ περικυκλούμενοι ὑφ' ὅλων τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου χωροῦσιν ᾄδοντες ᾄσματα, πρὸς ἃ ἀνταποκρίνονται πολυθρύβοι καὶ περιχαρεῖς ἐπευφημίαι. Αἱ ποιμενίδες ἐπί τινα καιρὸν ἀκολουθοῦσι τὸ βῆμα

αὐτῶν ἀναπέμπουσιν εὐχὰς ὑπὲρ τῆς ταχείας αὐτῶν ἐπανόδου· πᾶσαι δὲ ἐκ τῆς χειρὸς κρατούμεναι, καὶ ἔνιαι δακρυρροοῦσαι συνοδεύουσι τοὺς ποιμένας μέχρι ρυακίου τινός, ὅπου οἱ δύο ὅμιλοι ἀποχωριζόμενοι ἀλλήλων ᾄδουσιν ἐναλλὰξ τὸ ᾆσμα τοῦτο:

ΠΟΙΜΕΝΕΣ.

Χαῖρε βοσκῶν ἀβρῶν ὁμάς,
Μακρὰν τῆς φίλης ἡμῶν γῆς
Προβαίνομεν περιαλγεῖς
Σ' τὰ ξένα χάνοντες ὑμᾶς.
Κι' ὡς τὴν ἐπάνοδον, νεκρά,
Δι' ἡμᾶς ἔρως, καὶ χαρά.

ΠΟΙΜΕΝΙΔΕΣ.

Χαίρετε φίλοι, ἀδελφοί,
Καὶ σεῖς πιστοί μας ἐρασταί,
Νὰρ' αἱ καρδίαι σας πισταί,
Κ' ἡ ἡμετέρα θὰ ταφῇ.
Ἕως οὗ ἔλθητε, νεκρά
Δι' ἡμᾶς ἔρως, καὶ χαρά.

ΠΟΙΜΕΝΕΣ.

Ἐκεῖ εἰς τ' ἄξενα βουνὰ
Αἱ ποίμναί σας θὰ παχυνθοῦν,
Ἀλλ' οἱ βοσκοὶ θὰ μαρανθοῦν,
Καὶ δι' ἀνακούφισίν τινα·
Ἐν τῇ εἱρκτῇ τῇ ζοφερᾷ
Μακράν μας ἔρως, καὶ χαρά.

ΠΟΙΜΕΝΙΔΕΣ.

Ὁ ὁδοιπόρος ὁ περῶν
Διὰ τῆς ὀρφανῆς μας γῆς,
Θὰ ἐρωτήσῃ ἐκπλαγείς
Τὴν κατηφῆ βοσκὴν ὁρῶν:

SISMANOGLIO MEGARO

Ἐν τῇ γῇ ταύτῃ τῇ φαιδρᾷ
Δὲν θάλλει ἔρως, καὶ χαρά.

ΠΟΙΜΕΝΕΣ.

Ἂν ὀφθαλμοὶ γλυκεῖς κ' ἐκεῖ
Ὅπως μᾶς κάμουν ἀσταθεῖς
Μᾶς ἔβλεπον περιπαθεῖς,
Εἴσθε θὰ ποῦμεν θελκτικοί,
Πλὴν ἕως τὴν στροφήν, νεκρά,
Δι' ἡμᾶς ἔρως, καὶ χαρά.

ΠΟΙΜΕΝΙΔΕΣ.

Ἂν τις ἐκ πόλεως μᾶς
Μὲ ἦθος ἤρχετο πλανῶν
Νὰ μᾶς συλλάβῃ μεριμνῶν,
Μάτην θὰ ποῦμεν κοπιᾶς
Ἕως οὗ ἔλθωσι, νεκρά,
Δι' ἡμᾶς ἔρως, καὶ χαρά.

Τοιαύτη ἡ διάταξις τῆς τελετῆς ταύτης ἣν ἀφιχθεισαν μετὰ τόσης θλίψεως εἶδεν ὁ Νημορῖνος, ὅστις καὶ δὲν παρευρέθη εἰς τὸν ἀποχωρισμὸν τοῦτον. Τοσοῦτοι μάρτυρες ἤθελον τὸν στενοχωρήσει κατὰ τὴν τελευταίαν στιγμὴν τοῦ ἀπὸ τὴν Ἐστέλλαν χωρισμοῦ του. Ὅθεν κατὰ τὸ διάστημα τῆς εἰς τὴν κοιλάδα συναθροίσεως τῶν ποιμένων ὁ Νημορῖνος μετὰ τῆς Ἐστέλλης εἶχον συμφωνήσει νὰ μεταβῶσιν εἰς τὴν πηγὴν τῶν κραταίγων ἔνθα καὶ πρὸ τῆς συμπεφωνημένης ὥρας εἶχον ἀφιχθῆ. Ἡ Ροδία συνώδευε τὴν φίλην της.

Παρατηρήσας μακρόθεν ὁ Νημορῖνος τὴν ποιμενίδα του ἔδραμε πρὸς αὐτὴν σπεύσασαν καὶ ταύτην πρὸς ἐκεῖνον. Πλησιάσαντες δὲ ἀλλήλους θέλουσι νὰ ὁμιλήσωσι, πλὴν οὐδὲ λέξιν μίαν δύνανται νὰ ἀρθρώσωσιν. Ἀπερίγραπτον βάρος καταπιέζει τὰς καρδίας αὐτῶν, ἀτενίζουσιν ἀλλήλους καὶ κλαίουσι· λαβόμενοι δὲ τῶν χειρῶν ὁ μὲν τοῦ δέ, καὶ πάντοτε σιγῶντες διευθύνονται πρὸς τὴν πηγὴν ὅπως καθίσωσι, τῆς Ροδίας ἀπωτέρω αὐτῶν ἱσταμένης.

«Καὶ πάλιν λοιπὸν πρέπει νὰ σὲ ἀφήσω, ἀνέκραξεν αἰφνηδίως ὁ ποιμήν· καὶ πάλιν λοιπὸν πρέπει νὰ ὑποφέρω τὰς βασάνους αἵτινες μικροῦ δεῖν μοὶ ἐπέφερον τὸν θάνατον! Καὶ τοῦτο σὺ τὸ ἠθέλησας! Σὺ μοὶ τὸ διέταξας. Ὦ! σὲ ὑπακούω Ἐστέλλα, πλὴν δὲν θὰ βραδύνῃς νὰ μάθῃς τί μὲ στοιχίζει τοῦτο». Εἰπὼν δὲ ταῦτα ὁ Νημορῖνος ἀφίνει τὴν χεῖρα τῆς ποιμενίδος καὶ ἀποστρέφει τοὺς ὀφθαλμούς του οἵτινες ἦσαν μεστοὶ δακρύων.

Ἡ Ἐστέλλα ἔμεινεν ἐπί τινας στιγμὰς σιγῶσα, τέλος δὲ μετὰ φωνῆς διακεκομμένης, «Τοιουτοτρόπως λοιπόν, ἀνεφώνησεν, ἐκεῖνος ὅστις κέκτηται τὴν καρδίαν μου φροντίζει νὰ τὴν μεταχειρίζηται! Ἀχάριστε! Ἐγὼ μένω, καὶ σὺ τολμᾷς νὰ ἀδημονῇς; Τολμᾷς λοιπὸν νὰ παραβάλῃς τὸν χωρισμὸν τοῦτον πρὸς ἐκεῖνον ὃν ἀναλογιζομένη μόνον ριγῶ; Δὲν σκέπτεσαι ὅτι ἡ στιγμὴ τῆς ἐπανόδου σου εἶναι σεσημειωμένη, ὅτι ἡ χεὶρ τῆς Ἐστέλλης σὲ περιμένει, καὶ ὅτι οὐδὲν πλέον θέλει ἐπέλθει ὅπως διαταράξῃ . . .

— Ὦ! συγχώρησόν μοι, προσφιλεστάτη μου Ἐστέλλα, ἀνεφώνησεν ὁ ποιμὴν ἀναλαμβάνων τὴν χεῖρα αὐτῆς, συγχώρησον τὴν παραφορὰν τῆς ὀδύνης μου. Σὲ ἀφίνω, σὲ ἀφίνω· μόνη δὲ ἡ λέξις αὕτη, μόνη ἡ φρικώδης αὕτη λέξις μὲ στεροῖ τοῦ λογικοῦ. Τὰ θλιβερώτατα τῶν αἰσθημάτων κατασυντρίβουσι τὴν ψυχήν μου, πενθιμώτατοι ἰδέαι μὲ καταδιώκουσι, καὶ μυρία τις φωνὴ μὲ προμηνύει ὅτι βαδίζω πρὸς τὸν μέγιστον τῶν κινδύνων . . . Ὦ φίλη μου! γλυκεῖά μου φίλη, ὁρκίσθητί μοι ὅτι θέλεις μὲ ἀγαπᾷ πάντοτε· χιλιάκις μοὶ εἶπες τοῦτο ἀλλ' ἔχω ἀνάγκην καὶ πάλιν νὰ μοὶ ἐπαναλάβῃς τὸν ὅρκον ὅτι δὲν θὰ μὲ λησμονήσῃς . . .

— Νὰ σὲ λησμονήσω; διέκοψεν ἡ Ἐστέλλα. Ὦ! παρατήρησον ποῦ μὲ ἀφίνεις· ἐδῶ τὸ πᾶν εἶναι πλῆρες σοῦ . . . ἐδῶ πανταχοῦ θέλω σὲ βλέπει. Ὁ λειμὼν οὗτος, ἡ πηγὴ αὕτη, ἡ οἰκία ἡ ἰδική σου, ἡ τῆς μητρός μου· πᾶν ὅ,τι μὲ περικυκλοῖ, πᾶν ὅ,τι προσβάλλει τὴν ὅρασίν μου, τὸ πᾶν τέλος μὲ ἀναμιμνήσκει τὸν Νημορῖνον. Θὰ διαβαίνω πρὸ τῆς οἰκίας σου, θὰ ἐμβαίνω εἰς τὴν ἰδικήν μου, καὶ αἱ δύο θέλουσι μοὶ εἶσθαι ἔρη-

SISMANOGLIO MEGARO

μοι . . . Ὦ φίλε μου, ὦ παμφίλτατέ μου, μὴ φοβοῦ ὅτι θέλω σὲ λησμονήσει· φοβώμεθα μᾶλλον . . . Οἱ ἰδικοί σου φόβοι διεισέδυσαν καὶ εἰς τὴν ψυχήν μου· ὅπως σὺ καὶ ἐγὼ ἔσχον φρικώδεις προαισθήσεις. Χθὲς τὸ ἑσπέρας τὸ πτηνὸν τῆς νυκτὸς ἦλθε πρὸ τοῦ παραθύρου μου . . . ἤκουον τὰς θρηνώδεις αὐτοῦ οἰμωγὰς μέχρι τῆς ἐμφανίσεως τῆς αὐγῆς. Φίλε μου, γλυκύτατέ μου φίλε, ὦ ! μὴ φύγῃς, ἐπάνελθε πρὸς τὴν μητέρα μου· τὰ δάκρυά μας θὰ τὴν κάμψουν τέλος . . . μὴ φύγῃς, ἀγαπητέ Νημορῖνε, μεῖνε μὲ τὸ ἥμισυ τοῦ ἑαυτοῦ σου. Εἰπέ μοι, φίλε μου, ἀποκρίθητί μοι, ἀποκρίθητί μοι, θέλεις νὰ μὴ φύγῃς ;»

Ἡ Ροδία ἀκούσασα τὰς λέξεις ταύτας ἔσπευσε πλησίον αὐτῶν, καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Νημορῖνος ἔμελλε νὰ συγκατατεθῇ εἰς τοὺς πόθους τῆς Ἐστέλλης. Ἡ συνετὴ Ροδία ἀνθισταμένη εἰς αὐτοὺς ὑπενθυμίζει καὶ εἰς τοὺς δύο τὴν θέλησιν τῆς Μαργαρίτης, τὰς κατὰ τῆς Ἐστέλλης κακολογίας ἃς ἦτο ἐνδεχόμενον νὰ διεγείρῃ ἡ ἐπιστροφὴ τοῦ Νημορίνου καὶ τὸν σεβασμὸν καὶ τὴν ὑπακοὴν ἣν ὤφειλον πρὸς τὴν τρυφεράν των μητέρα, πρὸς δὲ τούτοις καὶ τὴν λύπην ἣν ἔμελλε νὰ τῇ προξενήσῃ. Ἡ Ροδία ὡμίλει καὶ οἱ ἐρασταὶ ἔκλαιον· πλὴν ὑπεχώρησαν τέλος εἰς τὸ εὔλογον τῶν ἰσχυρισμῶν αὐτῆς. Ὁ Νημορῖνος ἐγείρεται ὅπως ἀναχωρήσῃ, ἀλλ' ἡ Ἐστέλλα τὸν κρατεῖ προσφέρουσα αὐτῷ δακτύλιον πεπλεγμένον ἐκ τῆς κόμης αὐτῆς ὃν ὁ ποιμὴν θέτει ἐπὶ τῆς καρδίας του· εἶτα δὲ πιέζων τὰ χείλη του ἐπὶ τῶν χειρῶν τῆς Ἐστέλλης ἀπαγγέλλει τὸ σπαραξικάρδιον χαῖρε, καὶ ἐπαναλαμβάνων αὐτὸ πολλάκις δὲν εἰμπορεῖ νὰ λάβῃ τὴν ἀπόφασιν ὅπως ἀπομακρυνθῇ. Ἡ Ἐστέλλα ἐπαναλαμβάνουσα καὶ αὐτὴ τοῦτο τῷ ἔλεγε νὰ ἀναχωρήσῃ, πλὴν δὲν ἀπέσυρε τὴν χεῖρα αὐτῆς. Τέλος ἡ Ροδία τοὺς χωρίζει, καὶ μεθ' ὅλα τὰ δάκρυα, μεθ' ὅλους τοὺς στεναγμοὺς τοῦ Νημορίνου παρασύρει τὴν κατατεθλιμμένην Ἐστέλλαν, στρέφουσαν πάντοτε τὴν κεφαλὴν καὶ σταματῶσαν εἰς πᾶν βῆμα ὅπως τῷ τείνῃ τοὺς βραχίονας αὐτῆς.

Ὁ ποιμὴν ἀκίνητος τὴν ἠκολούθει διὰ τῶν ὀφθαλμῶν καὶ μετὰ μικρὸν δὲν τὴν εἶδε πλέον· εἶτα δὲ καταβαλὼν τελευταίαν προσπάθειαν ἀποσπᾶται ἐκ τῆς πηγῆς καὶ διευθυνθεὶς πρὸς τὴν Λεζάνην, εὑρίσκει παρὰ τὸ χωρίον τὸ ποίμνιόν του καὶ ἄρχεται τῆς ὁδοιπορίας του.

Λαβὼν τὴν ὁδὸν τῆς Ἀνδύσης ἀφίκετο εἰς τὸ δάσος τῆς Βαλερίας, καὶ τραπεὶς τὴν πρὸς τὴν Μηλούσην ἄγουσαν ἔφθασε μετὰ δεκαήμερον πορείαν εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Σαλεζὸν ἔνθα ἔμελλε νὰ διέλθῃ τὸ θέρος. Ἡ πρώτη αὐτοῦ φροντὶς ἦτο νὰ εὕρῃ τὰς μᾶλλον ἀποκέντρους νομάς· μακρὰν δὲ ὅλως τῶν ἄλλων ποιμένων διαιτώμενος ἐβυθίζετο εἰς τὰ ὄρη καὶ ἀνερριχᾶτο ἐπὶ ἀποκρήμνων βράχων ὑπὸ μιᾶς μόνης κατεχόμενος μερίμνης· τῆς ἀναμνήσεως τῆς Ἐστέλλης. Ἀνυπόμονος νὰ ἴδῃ τὸ τέρμα τῆς ἐξορίας του ἐμάνδριζε τὰ πρόβατά του πρὸ τῆς νυκτὸς ἔτι, καὶ ἀπεσύρετο εἰς τὴν καλύβην του νομίζων ὅτι οὕτω ταχύτερον ἤθελε φθάσει τὴν ἐπιοῦσαν. Εἶχε ἤδη ἰδεῖ δεκαεπτάκις τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, ὅτε πρωΐαν τινὰ ἀπερροφημένος ὑπὸ τῆς ζοφερᾶς του βαρυθυμίας ἠγέρθη πρὸ τῆς αὐγῆς καὶ ἐξῆλθε καθίσας ἐπὶ ἀποτόμου τινὸς κρημνοῦ. Ἡ αὐγὴ δὲν ἐχρύσιζεν ἔτι τὸν ὁρίζοντα, οἱ δὲ ἀστέρες διέσπειρον τὰ ἐκλείποντα πυρά των ἐπὶ τῆς ἀπείρου ἐκτάσεως τῶν οὐρανῶν. Ἡ σελήνη ὠχριῶσα ἀντηύγαζεν ἀσθενὲς καὶ τρέμον φέγγος ἐπὶ τῶν ρυακίων, καὶ ἡ ἀπομεμακρυσμένη ἠχὼ τῶν βράχων ἀπήντα εἰς τὰς μονοτόνους κραυγὰς τῶν κατοίκων τῶν λιμνῶν· ὅλη ἡ περιξ χώρα ἦτο κεκαλυμμένη ὑπὸ ἀχλυώδους πέπλου. Πυγολαμπίδες δέ τινες τῇδε κἀκεῖσε πλανώμεναι διεκρίνοντο μόναι ἐν τῇ ζοφερᾷ ἀχλύει· καὶ ὁ Νημορῖνος εἰς ἐκστάσεις βεβυθισμένος ἐν τῇ βαθείᾳ ταύτῃ γαλήνῃ τῇ ἐπιτεινούσῃ τὴν θλῖψιν αὐτοῦ, στρέψας τοὺς ὀφθαλμούς του πρὸς τὴν ἀνατολὴν ἔψαλε τὸ ᾆσμα τοῦτο :

Πρόδρομον τοῦ Φαέθοντος, ὃς ἕπεται νωθρός,
Ἄστρον αὐγῆς ἐξ ἀργυροῦ ἀναλαμψον πυρός.
Οἴμοι ! πῶς ὅλης τῆς νυκτὸς τὸν Ἥλιον ζητῶ,
Πλὴν μόλις τὰς ἀκτῖνάς του ἰδῇ ὁ ὀφθαλμός μου,
Τὸν χρόνον τοῦ σταδίου του ἀγωνιῶν βαστῶ
Μακρὰν τοῦ ἄλλου μου ἐγώ, τοῦ μόνου ἔρωτός μου.

Τὸ πᾶν καθεύδει εἰς αὐτὰ τὰ πένθιμα βουνά,
Περὶ τὴν φλόγ' τ' ὁ κριὸς εἰθύμως τριγυρᾷ

Ἐκ θωπειῶν πληρούμενος ἀπ' τοὺς ἀμνοὺς κ' αὐτήν,
Στὴν φωλεάν της κ' ἡ οἰὰς γλυκὰ κοιμᾶτ' ἐμπρός μου·
Μόνος δὲ στέρω κι' ἀγρυπνῶ ἐγὼ ὡς εἰς εἰρκτὴν
Μακρὰν τοῦ ἄλλου μου ἐγώ, τοῦ μόνου ἔρωτός μου.

Πλὴν πῶς! δὲν εἶναι σταθερὰ ἡ λατρευτὴ ψυχή;
Δὲν θὰ ἐνώσω μετ' αὐτῆς ζωὴν τρισευτυχῆ;
Τὸ ὄναρ μ' ἐπιστρέφοντος δὲν θέλει πληρωθῆ;
Μάτην φωνῶ κατ' ἐμαυτόν, φρικίασις ἐντός μου
Μὲ συνταράσσει, κ' εἰς δεινὴν προαίσθησιν μ' ὠθεῖ
Μακρὰν τοῦ ἄλλου μου ἐγώ, τοῦ μόνου ἔρωτός μου.

Οὕτως ἔψαλεν ὁ Νημορῖνος. Ἡ δὲ νηφάλιος ἠὼς ἤρχιζε βάφουσα διὰ τῶν ροδίνων καὶ χρυσῶν αὐτῆς χρωμάτων τὰς κορυφὰς τῶν ὀρέων, καὶ ὁ Νημορῖνος ὁ τόσον εἰς τὰς καλλονὰς τῆς φύσεως ἄλλοτε εὐαίσθητος, ὁ Νημορῖνος θεᾶται ἀπαθῶς τὴν μεγαλοπρεπῆ ἄνοδον τοῦ Ἡλίου· ἐπανέκαμπτε δὲ καταβεβλημένος εἰς τὸ ποίμνιόν του ὅτε αἴφνης εἶδε μακρόθεν ποιμενίδα διευθυνομένην πρὸς αὐτόν. Ἡ πρώτη αὐτοῦ κίνησις ὑπῆρξε νὰ φύγῃ ὅπως μὴ συναντηθῇ μετ' ἐκείνης καθ' ὁδόν, ἀλλὰ νομίσας ὅτι ἀναγνωρίζει τὴν ποιμενίδα ἐσταμάτησε, καὶ προσεκτικώτερον παρετήρει αὐτήν. Τὰς χεῖρας ἠνωμένας ἔχουσα ἡ ποιμενὶς αὕτη καὶ ἐκ τῆς ὁδοιπορίας καὶ θλίψεως κατάκοπος ἐπλησίαζε πρὸς ἐκεῖνον. Ὁ Νημορῖνος δὲν ἠδύνατο ἕνεκα τῆς πυκνῆς ὁμίχλης τὸ πρῶτον νὰ διακρίνῃ μακρόθεν τίς ἦτο, πλὴν ποία ὑπῆρξεν ἡ ἔκπληξίς του μετ' ὀλίγον ἀναγνωρίσαντος τὴν Ροδίαν.

Ταραχῆς καὶ τρόμου πλήρης ὁρμᾷ πρὸς αὐτήν. Οἱ ὀφθαλμοί της ἦσαν κατέρυθροι ἐκ δακρύων. Νεκρικὴ ὠχρότης κατεκάλυψε παραχρῆμα τὸ πρόσωπόν του, τὸ δὲ στόμα του χαῖνον δὲν ἐτόλμα νὰ τὴν ἐρωτήσῃ περὶ τῆς αἰτίας τῆς ἀφίξεώς της, καὶ περιέμενεν ἄναυδος ὅπως ἡ Ροδία ὁμιλήσῃ.

«Δύστηνε Νημορῖνε, τῷ εἶπε, δὲν ἠθέλησα νὰ ἐμπιστευθῶ εἰς κἀνένα τὸ θλιβερὸν καθῆκον ὅπερ ἐκπληρῶ. Ἡ Ἐστέλλα τὸ ἐζήτησε, ἡ Ἐστέλλα ἀπήτησε παρ' ἐμοῦ ὅπως ἐλθοῦσα ἐδῶ

σοὶ φέρω τὴν τελευταίαν ἔκφρασιν τοῦ ἔρωτός της, τὸν τελευταῖον τῆς καρδίας της ἀσπασμόν! . . . »—Τί λέγεις, ἀνέκραξεν ἀνατιναχθεὶς ὁ Νημορῖνος, δὲν ζῇ πλέον ἡ Ἐστέλλα; ! . . . — Ἡ Ἐστέλλα ζῇ ἀκόμη· πλὴν φεῦ! *εἶναι νεκρὰ δι' ἐσέ*».

Εἰς τὴν λέξιν ταύτην ὁ Νημορῖνος ἔπεσε χαμαὶ ἀπολέσας πάσας του τὰς αἰσθήσεις. Ἡ Ροδία σπεύσασα ὅπως λάβῃ ὕδωρ ἐκ παρακειμένης πηγῆς ἐρράντιζε τὸ πρόσωπόν του, τὸν ἔκραζε καὶ ἔθλιβε μετὰ στοργῆς ἀδελφικῆς τὴν χεῖρα αὐτοῦ. Στιγμάς τινας μετὰ ταῦτα ὁ τάλας ἠνέῳξε τοὺς ὀφθαλμούς του, μετ' ἀπεριγράπτου δὲ ὀδύνης στρέψας αὐτοὺς πρὸς τὴν Ροδίαν, καὶ μετὰ φωνῆς ἠλλοιωμένης «Τελείωσέ με, τῇ εἶπε, τελείωσέ με τα πρὸς Θεοῦ. Λοιπὸν μετεβλήθη ἡ Ἐστέλλα;! Ἡ Ἐστέλλα δὲν μὲ ἀγαπᾷ πλέον; ! . . . Ὦ ! ἡ ζωή μου εἶναι φρικώδης ποινή! Μετεβλήθη ἡ Ἐστέλλα; ! Δὲν μὲ ἀγαπᾷ πλέον ἡ Ἐστέλλα; ! . . . Καὶ ἐπαναλαμβάνων τὰς λέξεις ταύτας ἔπεσε πρηνὴς κατὰ γῆς, ἣν ἐναγκαλισθεὶς ὡς παράφρων, ὡς τὸ τελευταῖόν του ἄσυλον, ἔδακνε τοὺς λίθους καὶ τὴν χλόην καὶ ἐπότιζεν αὐτὴν διὰ πικροτάτων δακρύων.

— Ἡ Ἐστέλλα σὲ λατρεύει, ἀπεκρίθη ἡ Ροδία, ὁ δὲ ἔρως της οὗτος ὅστις δὲν θὰ σβεσθῇ ποτέ, ὁ ἔρως οὗτος ὅστις εἶναι πρυσφιλέστερος καὶ τῆς ζωῆς της θὰ τὴν καταστήσῃ ἐσαεὶ δυστυχεστάτην».

Εἰς τὰς λέξεις ταύτας ὁ Νημορῖνος ἐγείρας τὴν κεφαλήν, «Μὲ ἀγαπᾷ! ἀνεκραύγασε, μὲ ἀγαπᾷ! Μὲ τὸ διαβεβαιοῖς; ὦ ! δὲν μὲ ἀπατᾷς; Ἐὰν ἡ καρδία της εἶναι ἔτι ἰδική μου, ὁμίλησον, ὁμίλησον τὰ πάντα δύναμαι νὰ ὑποφέρω.

— Δὲν εἶχον παρέλθει ὀκτὼ ἡμέραι, εἶπεν, ὅτε ἡ Ἐστέλλα μοὶ ἔλεγεν ἀκόμη, ὅτι ἐντὸς τριῶν μηνῶν θὰ ἦσαι σύζυγός της. Πᾶσαν δὲ πρωΐαν ὁμοῦ πορευόμεναι εἰς τὴν πηγὴν τῶν κρατείγων διηρχόμεθα τὰς ἡμέρας ὁλοκλήρους ὁμιλοῦσαι περὶ σοῦ, καὶ μόλις ἡ ἐπιστροφὴ τῶν σταχολόγων γυναικῶν μυνύουσα ἡμῖν ὅτι ὠφείλομεν νὰ ἐπιστρέψωμεν οἴκαδε, μᾶς ἠνάγκαζε νὰ ἀφήσωμεν τὴν θέσιν ἐκείνην καὶ νὰ ἐπανέλθωμεν παρὰ τῇ Μαργαρίτῃ μεθ' ἧς καὶ πάλιν συνωμιλοῦμεν περὶ σοῦ. Ἐσπέραν τινὰ ἐνησχολημέναι οὖσαι εἰς τὴν γλυκεῖαν ταύτην συνδιάλεξιν, ἠκούσαμεν τὴν θύραν κρουομένην· ἀνεσκιρτήσαμεν ἀκουσίως πλὴν συνελθοῦσαι πάλιν ἐγὼ καὶ ἡ

SISMANOGLIO MEGARO

'Εστέλλα ἐσπεύσαμεν ὅπως ἀνοίξωμεν. Κρῖνε περὶ τῆς καταπλήξεώς μας ὅτε ἀνεγνωρίσαμεν τὸν Ραιμόνδον καὶ τὸν Μερίλον. Ἡ πρώτη τῆς 'Εστέλλης κίνησις ἦτο νὰ ῥιφθῇ εἰς τὸν τράχηλον τοῦ πατρός της. 'Επὶ πολὺ δὲ αὕτη περιπτυξαμένη αὐτὸν καὶ χωρὶς ποσῶς νὰ προσέξῃ εἰς τὸν Μερίλον ἔσπευσε νὰ ἀναγγείλῃ εἰς τὴν Μαργαρίταν τὴν ἄφιξιν τοῦ συζύγού της.

«Ὦ φίλε μου! δὲν δύναμαι ἔτι νὰ κρατήσω τὰ δάκρυά μου ἀναμιμνησκομένη τὰς παραφορὰς τῆς Μαργαρίτης. 'Εθεώρει ὡς ἀπολελιθωμένη τὸν Ῥαιμόνδον μὴ πιστεύουσα ἔτι εἰς τὴν εὐτυχίαν της, τὸν κατέβρεχε διὰ τῶν δακρύων της, καὶ ἀπέμασσεν πάλιν αὐτὰ ἀκαταπαύστως ὅπως τὸν θεωρῇ περισσότερον, καὶ ὅπως βεβαιωθῇ ὅτι ἦτον αὐτὸς ὁ ἴδιος ὃν ἐπίεζεν ἐπὶ τῆς καρδίας της. Ὁ Ῥαιμόνδος ὡσαύτως ὃν κατέπνιγον τὰ δάκρυα εἰς μάτην ἐπειρᾶτο νὰ ὁμιλήσῃ. Πιεζόμενος ἐναλλὰξ ὑπό τε τῆς συζύγου καὶ τῆς θυγατρός του, ὁ τόσον ὀλίγον θωπευτικὸς οὗτος γέρων δὲν ἠδύνατο νὰ ἀνθέξῃ εἰς τὴν συγκίνησιν τὴν πλημμυροῦσαν τὴν καρδίαν του.

«Τέλος κατασιγασθείσης ὀλίγον τῆς κοινῆς χαρᾶς ὁ Ῥαιμόνδος λαβὼν ἐκ τῆς χειρὸς τὸν Μερίλον καὶ παρουσιάσας αὐτὸν πρὸς τὴν Μαργαρίταν καὶ εἰς τὴν θυγατέρα του, «Ἰδοὺ ὁ »σωτήρ μου, ταῖς εἶπεν, ἰδοὺ ἐκεῖνος ὅστις σᾶς ἀποδίδει τὸν »σύζυγον καὶ τὸν πατέρα. Ἀκούσατε τὴν συγκινητικὴν διήγη»σιν περὶ ἐκείνου ὅπερ ὑπὲρ ἐμοῦ ἔπραξε».

«Τότε μεθ' ὅλην τὴν ἀντίστασιν τοῦ Μερίλου ὁ Ῥαιμόνδος διηγήθη ὅτι τὴν νύκτα τῆς εἰς Μαγελόνην ἀφίξεώς του οἱ Καταλάνοι πειραταὶ ἐπιδραμόντες τὴν κατέλαβον καὶ τὴν ἐλεηλάτησαν. Μετὰ τῶν πρώτων ὁ Ῥαιμόνδος ἐξεγερθείς, ὡπλισμένος δὲ μόνον ὑπὸ τῆς σιδηραίχμου ῥάβδου του ἠμύνετο ἐπὶ πολύ, πλὴν καταβληθεὶς τέλος καὶ τραυματισθείς, σιδηροδέσμιος ἀπήχθη εἰς τὰ πλοῖα τῶν νικητῶν οἵτινες ἁπάραντες ἅμα τῇ αὐγῇ ἔφερον αὐτὸν εἰς τὴν Βαρκελόνην μετὰ τοῦ ὑπηρέτου του καὶ τῷ ἐπέβαλον λύτρα τόσον βαρέα, ὥστε ὁ γενναιόφρων Ῥαιμόνδος ἀπεφάσισε νὰ διαμείνῃ ἐν τῇ δουλείᾳ μᾶλλον ἢ νὰ ἐπιφέρῃ τὴν καταστροφὴν τῆς γυναικὸς καὶ τῆς κόρης του ἀποστερῶν αὐτὰς ὅλων του τῶν κτημάτων. Εἰς ὅλας τὰς συμφορὰς τῆς εἰμαρμένης ἐγκαρτερῶν ἐγένετο τέ-

λος ναύτης ἐπὶ ἐχθρικοῦ πλοίου, ὅτε ἀναπαυόμενος ἡμέραν τινὰ ἐπὶ τῆς παραλίας εἶδεν ἐμφανισθέντα τὸν Μερίλον.

«Νομίσας ὁ Μερίλος ὅτι ὁ Ραιμόνδος εἶχε φονευθῇ, μετὰ τὴν πρὸς ἡμᾶς ἐπιστολήν του ἐπώλησεν ὅλα του τὰ ὑπάρχοντα ἐν Λεζάνῃ, καὶ ἀποκατεστάθη ἐν Ρουσελώνῃ, ἔνθα πληροφορηθεὶς δι' αἰχμαλώτων ὅτι ὁ Ραιμόνδος ἐκρατεῖτο αἰχμάλωτος ἐν Βαρκελόνῃ ἔδραμεν ἐκεῖσε συναποφέρων μετ' αὐτοῦ καὶ ἅπασαν τὴν περιουσίαν του ἥτις ὑπῆρξε τὰ λύτρα τοῦ Ραιμόνδου. Ὁ ἐνάρετος Μερίλος τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐθεώρησεν ὡς τὴν ὡραιοτέραν τῆς ζωῆς του. Εὐτυχέστερος δὲ ἐν τῇ πενίᾳ του ἢ ἐν τῷ πλούτῳ αὐτοῦ ἄλλοτε, ἔλαβε τὴν πρὸς τὴν Μασάνην ἄγουσαν ἔνθα εἶχον φθάσει.

«Ὁ Ραιμόνδος ἔκλαιε διηγούμενος ταῦτα· τελειώσας δὲ καὶ λαβὼν τὴν χεῖρα τῆς θυγατρός του, εἶπε πρὸς τὸν ἀγαθὸν Μερίλον: «Ἰδοὺ ἡ ἐναπομένουσα περιουσία μου. διότι πᾶν »ὅ,τι κέκτημαι ἄλλο δὲν δύναται νὰ πληρώσῃ ὅ,τι ἐστοίχισαν »τὰ λύτρα μου. Δέχθητι ὅθεν αὐτήν, φίλε μου, ὄχι ὅπως ἐξο»φληθῶ διότι θέλω πάντοτε νὰ σοὶ εἶμαι ὀφειλέτης, ἀλλὰ διὰ »νὰ σοὶ ἀποδείξω τὴν πρὸς σὲ ἀγάπην μου».

Εἰς ταῦτα ὁ Νημορῖνος διακόψας τὴν νεαρὰν Ροδίαν, «Τετέλεσται, εἶπεν, ἡ δυστυχία μου ἐπεσφραγίσθη. Θαυμάζω καὶ ἀγαπῶ τὸν ἀντεραστήν μου. Ὁ Μερίλος ὑπῆρξεν ἄξιος τῆς χειρὸς τῆς 'Εστέλλης· ἂς ἦναι εὐτυχεῖς! Ἂς ἦναι εὐτυχεῖς! Καὶ μόνος ἐγὼ ἂς ἦμαι ἄξιος οἴκτου».

«Κατόπιν ἐκείνου ὅπερ ὁ Μερίλος ἔπραξεν, ἐπηκολούθησεν ἡ Ροδία, ἡ 'Εστέλλα καὶ ἡ Μαργαρίτα ἐνόησαν καλῶς ὅτι οὐδὲν πλέον ἠδύνατο νὰ ἀναστείλῃ ὑμέναιον εἰς ὃν ὁ Ραιμόνδος ἐθεώρει στηριζομένην ὅλην του τὴν εὐτυχίαν, καὶ ὅστις χωρὶς νὰ πληροφορηθῇ περὶ τῶν κατὰ τὴν ἀπουσίαν του συμβάντων, καὶ χωρὶς νὰ δείξῃ ποσῶς περιέργειαν ἢ δυσαρέσκειάν τινα λαβὼν τὴν 'Εστέλλαν κατὰ μέρος καὶ δείξας αὐτῇ ἐπὶ τῶν ἔτι καθημαγμένων βραχιόνων του τὰ πρόσφατα σημεῖα τῆς αἰχμαλωσίας του: «Ποίαν ἡμέραν τῇ εἶπε, μὲ βλέμμα προσηλωμένον πρὸς αὐτήν, θὰ συζευχθῇς τὸν λυτρωτήν μου; —Ἡ 'Εστέλλα ἀπεκρίθη: Αὔριον». Εἰς τὴν λέξιν ταύτην ὁ Ραιμόνδος τὴν ἐνηγκαλίσθη· πλὴν ἰδὼν ὅτι αὕτη ὠχρίασε τὴν

SISMANOGLIO MEGARO

ἀφῆκε μετὰ τῆς Μαργαρίτης καὶ ἔδραμεν ὅπως προετοιμάσῃ τὰ τοῦ ὑμεναίου.

«Ἡ Ἐστέλλα σοὶ ἔγραψεν, ἀλλ' ἔκαυσα τὴν ἐπιστολήν της, διότι αὕτη ἤθελε μόνον ἐπαυξήσει τὰς ὀδύνας σου. Φοβουμένη τὴν ἀπελπισίαν σου, ἡ φίλη μου μὲ παρεκάλεσεν ὅπως ὁδηγουμένη ὑπὸ τοῦ Ἰλαρίου ἔλθω καὶ σοὶ ἀναγγείλω τὴν φρικώδη ταύτην εἴδησιν, κλαύσω μετὰ σοῦ, καὶ σοὶ παράσχω τὴν παραμυθίαν ἐκείνην ἣν δύναται νὰ προσφέρῃ ἡ φιλία. Ἰδοὺ ἡ αἰτία ἡ ὁδηγήσασά με ἐδῶ· φίλε μου, συγχώρησόν μοι διὰ τὸ κακὸν ὅπερ σοὶ προξενῶ.

— Ἠνώθησαν λοιπόν; ἠρώτησεν ὁ ποιμὴν μεθ' ὕφους σπαραξικαρδίου.

— Ναί, ἀπεκρίθη ἡ Ροδία· καὶ ποτὲ ὑμέναιος δὲν ἐτελέσθη ὑπὸ ἀπαισιωτέρους οἰωνούς. Ἡ τάλαινα Ἐστέλλα, νεκρὰ τὴν ὄψιν καὶ μετ' ὀφθαλμῶν ἐρυθρῶν ἐκ τῶν δακρύων, ἐσύρθη μέχρι τοῦ βωμοῦ, ἔνθα ἔπεσε γονυπετὴς ἐπὶ τῶν μαρμαρίνων πλακῶν. Μελλούσης δὲ νὰ προφέρῃ τὸν ὅρκον, οἱ λυγμοὶ καὶ τὰ δάκρυά της κατέπνιξαν τὴν φωνήν της, καὶ οἱ ὀφθαλμοί της ἐκλείσθησαν εἰς τὸ φῶς. Ἡ Μαργαρίτα καὶ ἐγὼ αἱ ὁποῖαι διηρευνῶμεν ὅλας της τὰς κινήσεις ριφθεῖσαι πρὸς αὐτὴν τὴν ἐπεστηρίξαμεν ἐπὶ τοῦ στήθους μας. Ὁ δὲ Μερίλος ἠθέλησε νὰ ἀναστείλῃ τὸν γάμον, πλὴν ἡ Ἐστέλλα συλλέξασα ὅλας τὰς τῆς ψυχῆς της δυνάμεις καὶ ἐγερθεῖσα ἔλαβεν ἐκ τῆς χειρὸς τὸν Μερίλον καὶ μετὰ φωνῆς σταθερᾶς ἀπήγγειλε τὴν τρομερὰν ἐκείνην λέξιν, τὴν ζῶσαν ἐνταφιάσασαν αὐτήν.

Ἐξελθοῦσαν τοῦ ναοῦ σφοδρὸς τὴν κατέλαβε πυρετὸς, καὶ πάντες ἐφοβήθημεν περὶ τῆς ζωῆς της. Ὁ ἄθλιος Μερίλος περὶ αὐτῆς πάντοτε μεριμνῶν, καὶ ἀκαταπαύστως προσέχων, μηδέποτε δὲ ἐνοχλῶν, τῇ ἐπεδαψίλευεν τὰς περιπαθεστάτας περιποιήσεις. Εἶναι δὲ τρεῖς ἡμέραι καθ' ἃς οἱ δύο σύζυγοι ἔσχον ὁμοῦ ἰδιαιτέρως μακρὰν συνδιάλεξιν, ἐξ ἧς ἐξῆλθον κλαίοντες· πλὴν ἡ Ἐστέλλα ἦτο ἠρεμωτέρα.

«Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ὁ πυρετὸς κατηυνάσθη καὶ ἡ ὑγεία της εἶναι ἐν ἀσφαλείᾳ· τοὐλάχιστον ἐνόσῳ δὲν σὲ ἴδῃ! Πλὴν ἐάν ποτε ζητήσῃς νὰ τὴν ἴδῃς, ἐάν, ἐάν ποτε τολμήσῃς νὰ ἐμφανισθῇς πρὸ αὐτῆς, τετέλεσται διὰ τὴν φίλην μου, ἡ παρουσία σου ἔσεται ὁ θάνατός της. Σὲ ζητῶ λοιπόν, Νημορῖνε, σὲ καθικετεύω καὶ σὲ ἐξορκίζω εἰς τὴν σταθερὰν φιλίαν μας, εἰς τὰς ἀρετὰς τῆς καρδίας σου, καὶ εἰς τὸν ἔρωτά σου τέλος πρὸς τὴν Ἐστέλλαν, νὰ μὴ ἐπανακάμψῃς πλέον εἰς τὴν πατρίδα σου. Ἀπέπτη πλέον πᾶσα διὰ σὲ ἐλπίς· ἐτελείωσαν τὰ πάντα διὰ σέ. Τώρα λοιπὸν μὴ ἐπαύξανε τά δεινά σου, προσεπαυξάνων καὶ τὰ τῆς ἐρωμένης σου· καὶ μὴ ζήτει νὰ ἀναφλέγῃς τὴν ζηλοτυπίαν τοῦ Μερίλου, καθιστῶν αὐτὴν οὕτω θῦμα τοῦ τε πατρός της, τοῦ συζύγου της καὶ τοῦ ἐρωμένου της».

Ἡ Ροδία ἐσίγησε, ἀγρία δὲ σιγὴ κατέσχε τὸν Νημορῖνον. Οἱ στεῖροι δακρύων αὐτοῦ ὀφθαλμοὶ ἦσαν προσηλωμένοι ἐπὶ τῆς Ροδίας χωρὶς νὰ τὴν βλέπωσιν· ἡ δὲ ἀναπνοή του ἦν διακεκομμένη μὴ δυναμένου οὔτε νὰ ὁμιλήσῃ, οὔτε νὰ κλαύσῃ. Ἡ Ροδία περιέμενε στιγμάς τινας, εἶτα δὲ τείνασα αὐτῷ τὴν χεῖρα: «Μὲ μισεῖς; τῷ εἶπεν». Ἡ λέξις αὕτη ὡς ἐλατήριον ἀπαγγελθεῖσα ἐκίνησε τὸν ποιμένα νὰ ἀναλυθῇ εἰς δάκρυα.

«Ἐγὼ νὰ σὲ μισήσω, ἀνεβόησεν, ἐγὼ νὰ σὲ μισήσω, ἐσέ, ἥτις μόνη ἐπὶ τῆς γῆς μοὶ ἐναπομένει πλέον οἰκτείρουσα τὰ δεινά μου! Ἐγὼ νὰ σὲ μισήσω καλή μου φίλη! Ὦ! ἡ καρδία αὕτη ἐνόσῳ πάλληται εἶναι ἰδική σου· πλὴν δὲν θέλει ἔχει πολὺν καιρὸν νὰ σὲ ἀγαπᾷ!... τοὐλάχιστον τὸ τελευταῖον ταύτης αἴσθημα θέλει εἶναι νὰ ὑπακούσῃ τυφλῶς εἰς τὰς συμβουλάς σου. Θὰ φύγω, προσφιλής μου Ροδία, θὰ ἀπομακρυνθῶ, καὶ θὰ ἀπομακρύνωμαι καθ' ἑκάστην περισσότερον ἀπὸ αὐτήν, ἀπὸ σέ, ἀπὸ πᾶν τέλος ὅ,τι μοὶ εἶναι ἀγαπητὸν καὶ θέλω θέσει, ἐὰν ἦναι δυνατόν, τὴν γῆν σύμπασαν ὡς διάφραγμα μεταξὺ ἐμοῦ καὶ αὐτῆς. Χαῖρε φίλη μου, μόνη μου φίλη! χαῖρε διὰ παντός! Ροδία διὰ παντός. Τὸ ὄνομα τοῦτο τὸ ἄλλοτε τόσῳ γλυκύ, ὦ! πόσον μοὶ εἶναι σήμερον πικρόν. Πρὸ πάντων μὴ ὠμίλει αὐτὴν ποτὲ περὶ ἐμοῦ, μὴ πρόφερε ποτὲ τὸ ὄνομά μου· εἰπέτῃ δὲ μόνον ὅτι ἀνεχώρησα, εἰπέ τῃ μόνον, ὅτι θὰ ζήσω μακρὰν αὐτῆς, ὅτι θὰ ἰαθῶ ἴσως ἐκ τοῦ ὀλεθρίου μου πάθους, ὅτι θὰ προσπαθήσω νὰ μιμηθῶ τὸ παράδειγμά της, καὶ ὅτι θὰ τὴν λησμονήσω ποτέ!... Πλήν... Ὄχι Ροδία, ὄχι· ποτέ, ποτὲ μὴ τῇ εἴπῃς τοῦτο! Εἰπέ τῃ... εἰπέ τῃ μᾶλλον ὅτι ὁ τελευταῖός μου στεναγμὸς θὰ ἦναι δι' αὐτήν, ὅτι καὶ ὅταν θὰ ἐκπνέω ἔτι τὸ ὄνομά της θὰ προφέρουν τὰ χείλη μου, ὅτι

SISMANOGLIO MEGARO

πάντοτε . . . πάντοτε . . . Ὦ Ροδία, Ροδία· ἡ καρδία μου δὲν μὲ ἠπάτα τὴν ἡμέραν καθ' ἣν τῇ ἔλεγον ὑγίαινε, πλὴν καὶ ἡ ἰδική της τὴν προεμήνυεν ἐπίσης . . . Ὑγίαινε, Ροδία, προσφιλής μου Ροδία, ὑγίαινε, δὲν θὰ μὲ ἐπανίδῃς πλέον». Ταῦτα δ' εἰπὼν ἐρρίφθη εἰς τὸν τράχηλον τῆς Ροδίας καὶ ἐπίεζεν αὐτὴν ἐντὸς τῶν βραχιόνων του.

Ἡ ποιμενὶς ἐκείνη, ἥτις εἰς οὐδένα ποιμένα εἶχεν ἐπιτρέψει ἐπὶ ζωῆς της νὰ τῆς ἁσπασθῇ μόνον τὴν χεῖρα, περιεπτύσσετο καὶ αὐτὴ τὸν φίλον της συνενοῦσα τὰ δάκρυά της μετὰ τῶν ἰδικῶν του, καὶ θλίβουσα αὐτὸν ἐπὶ τοῦ στήθους της. Ἡ παρθενικὴ αὐτῆς αἰδὼς οὐδαμοῦ ἠρυθρία· τόσον εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ φιλία ἐξαγνίζει πᾶν τὸ προσεγγίζον αὐτήν! Τέλος ὁ πολύτλας ποιμὴν ἀποσπασθεὶς τῆς Ροδίας ἀπεμακρύνθη μετ' ἤθους πεπλανημένου. Ἡ Ροδία καταπτοηθεῖσα ἐκ τῆς ταραχῆς του ταύτης καὶ τῆς ἀπεγνωσμένης του στάσεως, ἠγέρθη καὶ ἔδραμε κατόπιν του. Τὸν ἔκραξε, τὸν ἐπλησίασε, καὶ ἀποφασίσασα νὰ μὴ τὸν ἀφήσῃ κατὰ τὰς πρώτας ταύτας στιγμὰς τῆς σπαραξικαρδίου ὀδύνης του συμπαρηκολούθησε τὰ βήματά του.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ.

Τρυφερὰ φιλία, ἐναρέτων καρδιῶν γηθοσύνη! Ἐκεῖ εἰς τοὺς οὐρανοὺς ἔλαβες τὴν γέννησίν σου, καὶ ἐπὶ τὴν γῆν ὡς δρόσος κατῆλθες κατὰ τοὺς πρώτους αὐχμοὺς τῆς τῶν θνητῶν δυσπραγίας. Ὁ Δημιουργὸς ἐπαγρυπνῶν πάντοτε ὅπως εἰς πᾶν τῆς φύσεως κακὸν προσφέρῃ ἀνακούφισιν διὰ μιᾶς εὐεργεσίας, εἰς ὅλας τὰς ἀλγηδόνας σὲ μόνην ἀντέταξεν. Ἄνευ σοῦ αἰώνια τῆς εἱμαρμένης παίγνια θὰ διηρχόμεθα τὰς μακρὰς τῆς βραχείας ἡμῶν ζωῆς στιγμάς, ἐν δάκρυσι καὶ κοπετοῖς. Ἄνευ σοῦ εὔθραυστα, πρωρέων ἐστερημένα σκάφη, πάντοτε δὲ ὑπὸ

ἐναντίων ἀνέμων μαστιζόμενα, εἰς τὴν διάθεσιν αὐτῶν ἀφημένα καὶ εἰς θαλάσσας ῥιπτόμενα ἐκ σκοπέλων ἐσπαρμένας, ἠθέλομεν ἀπόλλυσθαι χωρὶς νὰ ἐπισπώμεθα τὸν οἶκτον, ἢ θὰ διεξεφεύγομεν τὸν κίνδυνον ὅπως ὑποφέρωμεν ἔτι. Εἶσαι ὁ γαλήνιος ὅρμος ἔνθα καταφεύγομεν κατὰ τὴν τρικυμίαν, καὶ ἔνθα ἀλλήλους περιπτυσσόμεθα μετὰ τὸν κίνδυνον. Εὐεργέτης τῶν θνητῶν πάντων ἔν τε τῇ θλίψει καὶ τῇ χαρᾷ, μόνη παρέχεις εὐφροσύνην ἣν ἡ τύψις τοῦ συνειδότος, καὶ ὁ φόβος δὲν δύνανται νὰ δηλητηριάσωσι.

Τρεῖς διέμεινεν ἡμέρας ἡ Ροδία μετὰ τοῦ Νημορίνου ἐπιδαψιλεύουσα αὐτῷ κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο πᾶσαν ἐφικτὴν παραμυθίαν. Μὴ ἐρευνῶσα δὲ ἐὰν ἡ ὁδὸς ἣν ἠκολούθουν ἀμφότεροι τὴν ἀπεμάκρυνεν ἢ τὴν προσήγγιζε πρὸς τὴν Μασάνην ἡ εὐγενὴς αὕτη καρδία, μίαν μόνην μέριμναν εἶχε τὸ ἐνσταλάξαι ὀλίγην γαλήνην εἰς τὴν κατερρηγμένην καρδίαν τοῦ ποιμένος. Εἶναι ὁ φίλος τῆς φίλης μου, ὁ τίτλος μόνος οὗτος τὴν ἔκαμνε νὰ ὑπεραγαπᾷ τὸν Νημορῖνον ὡς τὸν προσφιλέστερον τῶν ἀδελφῶν της. Ἡ Ροδία τοιοῦτο ὄνομα ἔδιδεν αὐτῷ εἰς τὰ χωρία ἔνθα πᾶσαν ἐσπέραν ἀφικνεῖτο, καὶ τῶν ὁποίων οἱ κάτοικοι ἠμιλλῶντο τίς πρῶτος νὰ προσφέρῃ φιλοξενίαν εἰς αὐτούς.

Ὁ Ἱλάριος ἀκολουθῶν μακρόθεν τὴν ἀξιαγάπητον Ροδίαν δὲν ἤρχετο ποσῶς ἵνα διαταράξῃ τὰς φιλικὰς των συνδιαλέξεις. Ἐν τούτοις μετὰ τρεῖς ἡμέρας εἰδοποίησε τὴν ποιμενίδα ὅτι ἀπεμακρύνετο ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον τοῦ χωρίου της, καὶ αἱ πρὸς ἐπάνοδον ὁδοὶ καθίσταντο ἄγνωστοι πλέον πρὸς αὐτόν. Καὶ ὁ Νημορῖνος δὲ τὴν αὐτὴν ποιήσας παρατήρησιν πρὸς τὴν Ροδίαν συνεβούλευεν αὐτὴν νὰ ἐπανακάμψῃ εἰς Μασάνην· πλὴν ἡ φίλη τῆς Ἐστέλλης δὲν συγκατετίθετο εἰς τοῦτο, εἰμὴ ἀφοῦ ἔλαβε παρ' αὐτοῦ τὸν ὅρκον ὅτι δὲν θέλει ἀποπειραθῇ τι κατὰ τῆς ζωῆς του. Καὶ οὕτως ὁ δύστηνος ποιμὴν ἀπομείνας μόνος ἀπῆλθεν ὅπως βυθισθῇ εἰς τὰ δάση ἔνθα ἑβδομάδας τινὰς διαμείνας τροφὴν εἶχεν ἀγρίους καρποὺς, καὶ ἐνασχόλησιν διηνεκῆ, τὴν θλῖψιν τῆς καρδίας του. Ἀποφασίσας δὲ τέλος νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν Λαγκεδόκην ἔλαβε τὴν πρώτην τυχοῦσαν ὁδὸν καὶ ἀδιακόπως βαδίζων, μετὰ παρέλευσιν ἡμερῶν τινῶν ἃς δὲν ὑπελόγιζεν ἀφίκετο εἰς τὴν πεδιάδα τῆς ἁγίας Εὐλαλίας, ἔνθα ἐξηντλημένος πλέον ἐκ καμάτου ἐστάθμευσεν, καὶ κατα-

SISMANOGLIO MEGARO

κλιθεὶς παρὰ τοὺς πόδας συκαμινέας τινὸς μόλις ἔκλεισε στιγμάς τινας τοὺς ἀύπνους αὐτοῦ ὀφθαλμούς. Μετ' ὀλίγον φωνή τις γλυκεῖα καὶ περιπαθὴς πλὴν πένθιμος ἀντηχήσασα τὸν ἐξήγειρε. Ἡ φωνὴ αὕτη οὐχὶ ἄγνωστος πρὸς τὸν Νημορῖνον ἐξεφράζετο οὕτωσί :

Ὑμεῖς ὅσοι μακρὰν ἐρωμένης
Τὰς στιγμὰς μίαν, μίαν μετρεῖτε,
Ἡ καρδίας ποτὲ πεφιλμένης
Ἀπιστίαν κακοῦργον θρηνεῖτε.
Ἡ σκληρὰ δι' ἡμᾶς εἱμαρμένη
Δῶρον Πλάστου θὰ μ' ἦτο ὡραῖον·
Ἡ ἐλπὶς κἂν εἰς σᾶς ἀπομένει
Εἰς ἐμὲ πλὴν δὲν μένει τι πλέον

Ποιμενίδα ἐλάτρευον μίαν,
Καὶ δεσμὸς τρυφερὸς μᾶς ἐκράτει·
Φεῦ ! πλὴν ὅστις ἐν γῇ εὐτυχίαν
Ἐφαντάσθη ποτέ, εἶν' ἀπάτη !
Τὴν τοῦ ῥόδου ζωὴν παριστάνει
Ὅπερ πνεῦμα Ζεφύρου ἀνοίγει,
Τὴν ἡμέραν ποῦ τοῦτο βλαστάνει
Τὴν αὐτὴν καὶ ὁ βίος του λήγει.

Ὦ ! ὡς ῥόδον κι' αὐτὴ ἐμαράνθη
Ἀπὸ πνεύσαντα λίβα, καὶ τόσον
Κάλλους, ἥβης καὶ χάριτος ἄνθη
Τῆς φρικτῆς οὐδὲν ἴσχυσαν κόσον.
Κ' ἡ ζωή μου αὐτὴ δὲν θ' ἀργήσῃ
Νὰ ταφῇ εἰς τῶν τάφων τὰ σκότη,
Δὲν ἠμπορεῖ κισσὸς πλέον νὰ ζήσῃ
Ὅταν πέσ' ἡ πτελέα του πρώτη!

Ὁ Νημορῖνος κατανυγεὶς τὴν καρδίαν ἐκ τῶν πενθηρῶν τούτων στίχων ἐπροχώρησε βήματά τινα πρὸς τὸ μέρος ὅθεν ἡ φωνὴ αὕτη ἤρχετο. Ποιμήν τις τὴν κεφαλὴν ἐπηρεισμένην ἐπὶ τῆς χειρός του ἔχων, τοὺς δὲ ὀφθαλμοὺς δακρύων πλήρεις ἔκειτο ἐπὶ τῆς χλόης. Μόλις προσβλέψας αὐτὸν ἀνεγνώρισε τὸν Ἰσίδωρον, τὸν ἀρχαῖόν του συνόμιλον, καὶ τὸν πρῶτον τῆς παιδικῆς του ἡλικίας φίλον, πρὸς ὃν ὁ Νημορῖνος δὲν ἠδυνήθη νὰ δώσῃ τὸν τελευταῖόν του ἀσπασμὸν ἀπὸ τῆς ἐκ Μασάνης πρώτης του ἀναχωρήσεως, καὶ ὃν δὲν εἶχεν ἐπανίδει πλέον εἰς τὸ χωρίον ἐκεῖνο, ὅτε ἡ Ἐστέλλα τὸν εἶχεν ἐπαναφέρει αὐτόθι. Οἱ δύο ποιμένες προσβλέψαντες ἀλλήλους ἐρρίφθησαν εἰς τὰς ἀγκάλας ἀλλήλων καὶ ἔμειναν οὕτωσι συνεσφιγμένοι ἐπὶ πολύ. Τέλος προσατενίσαντες ἀλλήλους ἐμάντευσαν τοὺς πόνους τῆς ψυχῆς των ἀμοιβαίως, καὶ χωρὶς νὰ ὁμιλῶσι συνελυπήθησαν ὁ εἷς τὸν ἕτερον.

Ὁ Νημορῖνος πρῶτος διαλύσας τὴν σιγήν, «Φίλε μου, τῷ εἶπε, τὸ βλέπω πάσχομεν ἀμφότεροι ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτίας : τοῦ ἔρωτος. . . .—Ὦ ! ἀνέκραξεν ὁ Ἰσίδωρος μὴ ὁμίλει πλέον ἢ περὶ φιλίας». Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐρρίφθη ἐκ νέου εἰς τὸ στῆθος τοῦ φίλου του κλαίων καὶ ἐπίεζεν αὐτὸν ἐπὶ τῆς καρδίας του. Ἐντούτοις βιαζόμενοι νὰ ἀνακοινώσωσι τοὺς πόνους των ἐπορεύθησαν ὅπως καθήσωσι εἰς φραγμόν τινα λιγυστικῶν ὑψουμένων ὑπεράνω τῶν κεφαλῶν των, καὶ πρῶτος ὁ Νημορῖνος ἤρξατο τὴν διήγησιν τῶν συμφορῶν του.

Ἡ διήγησίς του διεκόπτετο ὑπὸ λυγμῶν καὶ δακρύων ἅτινα συνεμερίζετο καὶ ὁ φίλος του. Τέλος ὁ Ἰσίδωρος διακόψας ταῦτα ἤρξατο τὴν ἀφήγησιν τῶν ἰδίων του ὀδυνῶν οὕτω :

«Γινώσκεις τὰ πρῶτά μου δυστυχήματα, γινώσκεις ὅτι στερηθεὶς τῶν γονέων μου ἔτι ἀπὸ τοῦ λύκνου, ἀνετράφην ὑπὸ τοῦ βουκόλου τῆς Μασάνης τοῦ ἀγαθοῦ καὶ συνετοῦ Κασιμήρου τοῦ θρηνουμένου αἰωνίως ὑπὸ τῶν πτωχῶν, ὑπ' οὐδενὸς δὲ τῶν πλουσίων ἀντικατασταθέντος. Τὴν ἡμέραν καθ' ἣν σὺ διὰ πρώτην φορὰν ἀφῆκας τὸ χωρίον μας, εἶχεν ἀποθάνει ἐκεῖνος. Πρὶν δὲ ἢ ἐκπνεύσῃ μοὶ εἶπε ταῦτα : «Υἱέ μου, εἶσαι ἐξ εὐγε»νοῦς αἵματος, πλὴν οὐδὲν κέκτησαι ἐν τῷ κόσμῳ. Ὁ πατήρ »σου, ὁ κάλλιστος τῶν φίλων μου μοὶ ἐνεπιστεύθη τὴν παιδι»κήν σου ἡλικίαν. Προσεπάθησα νὰ σοὶ ἐμπνεύσω τὴν ἀρετὴν

SISMANOGLIO MEGARO

»ἥτις εἶναι ἡ μόνη κληρονομία ἣν ποιμὴν δύναται νὰ ἀφήσῃ. »Πλὴν θέλω προσθέσει ἐν τούτοις εἰς ταύτην καὶ ὀλίγον ἀργύ»ριον ὅπερ ἐξωκονόμουν φειδολευόμενος τὴν δαπάνην αὐτοῦ οὐχὶ »ἀπὸ τοὺς πτωχοὺς ἀλλ' ἀπ' ἐμὲ αὐτόν. Διὰ τοῦ ἀργυρίου τού»του γενοῦ κύριος μικροῦ ποιμνίου ἐὰν θέλῃς νὰ ἐξακολουθήσῃς »τὴν γλυκεῖαν τῶν ποιμένων ζωήν, πλὴν ἐὰν τὸ αἷμα ὅπερ »ῥέει εἰς τὰς φλέβας σου σοὶ ἐμπνεύσῃ φιλοδοξίαν, ὕπαγε νὰ »ἀγωνισθῇς ὑπὲρ τοῦ καλοῦ μας βασιλέως, καὶ εἴθε ἡ ἱκανό»της σου νὰ σοὶ ἀποδώσῃ ὅ,τι ἡ τύχη σοῦ ἀφῄρεσε. Πλὴν καὶ »εἰς τὰ δύο ταῦτα στάδια, ἀγαπητέ μοι υἱέ, μὴ λησμόνει »ποτὲ τὴν ἀρετήν, καὶ ἐνθυμοῦ ἐνίοτε τὴν πρὸς ἐσὲ ἀγά»πην μου».

«Τὰς λέξεις ταύτας εἰπὼν ἐξέπνευσε. Δὲν θέλω δὲ σοὶ περιγράψει τὴν θλῖψιν μου, διότι βλέπεις τὰ δάκρυά μου ῥέοντα καὶ εἰς μόνον τὸ ὄνομα τοῦ Κασιμήρου.

«Εὐθὺς ἀπὸ τῆς ἐπιούσης ἀφῆκα τὴν Μασάγην ἥτις μοὶ ἐφαίνετο πλέον ὡς ἔρημος. Μετὰ ματαίαν δὲ ἀναζήτησίν σου ἀπεφάσισα νὰ διευθυνθῶ πρὸς τὴν Μομπελλιέρην ὅπως ζητήσω ξίφος παρὰ τοῦ νεαροῦ ἡμῶν ἥρωος τοῦ περικλεοῦς Γάστονος Δὲ Φοά, διοικοῦντος τότε τὰ μέρη μας. Κατελθὼν εἰς τὴν ἀρχαίαν πόλιν Σώβην καὶ παρὰ τὰς ὄχθας χωρῶν τοῦ Βιδούρλη ἀφικόμην εἰς τὴν θελκτικὴν ἐκείνην κοιλάδα ἔνθα ὑπάρχει ἱδρυμένος ὁ ναὸς τοῦ ἁγίου Ἱππολύτου. Ἡ μαγικὴ ἄποψις τῶν ἐκτυλιχθεισῶν πρὸ τῶν ἐκπλήκτων ὀφθαλμῶν μου χωρῶν μοῦ εἵλκυσε τὴν καρδίαν, καὶ ἠθέλησα νὰ καθήσω παρὰ τὴν ὄχθην τοῦ ὕδατος στηριχθεὶς ἐπὶ γηραιᾶς τινος ἰτέας ὅπως εὐφρανθῶ ἐκ τοῦ ὡραίου ἐκείνου θεάματος.

Ἦσαν τότε αἱ πρῶται ἡμέραι τοῦ ἔαρος· ὅλοι οἱ λειμῶνες ἦσαν ἐπεστεμμένοι ὑπ' ἀνθέων, ἡ ἀτμοσφαῖρα εὐωδίαζεν ἐκ τῶν μύρων τῶν ὑπὸ τῶν δαφνῶν, τῶν λευκακανθῶν καὶ τῶν φιλλυρῶν ἐκπεμπομένων, ἄπειρα πτηνὰ συνεθωπεύοντο ἐπὶ τῶν κλώνων, οἱ ταῦροι καὶ οἱ κριοὶ παρηκολούθουν τὰς δαμάλεις καὶ τὰ πρόβατα ἐπὶ χλόης καθύγρου ἐκ τῆς δρόσου, καὶ ὁ Ζέφυρος ἐκίνει τὰ δένδρα καὶ τὰ ἀργυρόστακτα νάματα τοῦ ποταμοῦ. Ὁ γλυκὺς ἐκεῖνος τοῦ ῥείθρου κελαρυσμὸς ἀναμιγνυόμενος μὲ τὸν γλυκὺν ὁμοίως θροῦν τῶν φυλλωμάτων, μὲ τοὺς ἤχους τῆς ἀηδόνος, καὶ τὰ βελάσματα τῶν ποιμνίων ἐπέφερον

εἰς τὴν ψυχήν μου ἀκούσιόν τινα ταραχήν, καὶ ἔνθους ἠκροώμην τὸ ᾆσμα τοῦτο τῶν ποιμενίδων μακρόθεν ἐρχόμενον :

Τὸ ἔαρ μᾶς ἦλθεν ἀνθόστεπτον ὅλον,
Χορεύσωμεν πάντες ἐν χλόῃ ἑταῖροι,
Ἡ φύσις τὴν ὥραν αὐτὴν μᾶς προσφέρει
Ὡσεὶ ἑορτὴν ἡδονῶν μας ἀδόλων.
Μὴ χάνωμεν ὄθεν αὐτόν μας τὸν πρῶτον
Βραχὺν πλὴν ὡραῖον καιρὸν τῶν ἐρώτων.

Ὁ φλοῖσβος αὐτὸς ὁ θυμήρης ὑδάτων
Ῥεόντων εἰς χάλικας ἄνω ἡσύχως,
Αὐτὸς ὁ τῶν δένδρων ἡδύμολπος ἦχος
Ὃν Ζέφυρος φέρει ἐκ τῶν φυλλωμάτων.
Τὰ πάντα μᾶς λέγουν : χαρεῖτε τὸν πρῶτον
Βραχὺν πλὴν ὡραῖον καιρὸν τῶν ἐρώτων.

Ἡ εὔαλος σπίζα εἰς δάση ποῦ στρέφει,
Ἐδῶ ἡ τρυγὼν εἰς αὐτὴν τὴν πτελέαν,
Ἐκεῖ τερπνὸν εἰς τὴν χλόην τὴν νέαν,
Κἀ ὁ κόρυδος οὗτος ὁ πλέων εἰς νέφη.
Οἱ πάντες μᾶς ᾄδουν : χαρεῖτε τὸν πρῶτον
Βραχὺν πλὴν ὡραῖον καιρὸν τῶν ἐρώτων.

Πλὴν οἴμοι ! τὸ ἔαρ αὐτὸ τὸ ὡραῖον
Οὐ μόνον τινῶν ἡμερῶν εἶν' ὁ βίος,
Δὲν ἔρχετ' ὀπίσω 'ς τὸν ἄνθρωπον πλέον,
Ὡς ἔρχεται πάλιν 'ς τὴν φύσιν ὁμοίως.
Μὴ χάνωμεν ὄθεν αὐτόν μας τὸν πρῶτον
Βραχὺν πλὴν ὡραῖον καιρὸν τῶν ἐρώτων.

«Ὅλος ὑπὸ τὸ κράτος τῶν ῥεμβασμῶν μου παρεδόθην μετ' οὐ πολὺ εἰς γλυκύτατον ὕπνον ἐν ᾧ ἅπαντα μοὶ ἀντικατω-

SISMANOGLIO MEGARO

πτρίσθησαν ἐν ὀνείρῳ. Ναί Νημορῖνε μου, σὲ εἶδον ἐνδεδυμένον τὸν αὐτὸν ἱματισμὸν ὃν φέρεις, μετὰ τοῦ αὐτοῦ μεταξίνου ρινομάκτρου ἀτημελῶς προσδεδεμένου περὶ τὸν τράχηλόν σου, στηριζόμενον ἐπὶ τῆς καλαύροπός σου καὶ προσηλοῦντα ἐπ' ἐμοῦ ὀφθαλμοὺς πλήρεις δακρύων.

« — Φύγε δύστηνε, μοὶ εἶπες, φύγε· εἶναι καιρὸς ἔτι, καὶ μετὰ μικρὸν δὲν θὰ δύνησαι πλέον· ὁ ἔρως σὲ περιμένει ἐδῶ, Ἰσίδωρε. Ὦ ! πόσον σὲ λυποῦμαι ! Δὲν γνωρίζεις τὸν τρομερὸν τοῦτον ἔρωτα, καὶ εἴθε νὰ μὴ τὸν γνωρίσῃς ποτέ, εἴθε δὲ νὰ μὴ αἰσθανθῇς ποτὲ τοὺς πόνους τῆς ἀπουσίας, τὰ δάκρυα τῶν φόβων καὶ τῶν βασάνων τῆς ζηλοτυπίας καὶ τὰς ἀλόγους πολλάκις καὶ ἀδίκους θλίψεις τῶν ὑπονοιῶν. Ἰσίδωρε, ἀγαπητέ μοι Ἰσίδωρε ! Ἰδοὺ ἐγὼ θλιβερὸν παράδειγμα τῶν ἐξ ἔρωτος πασχόντων. Τρέμε λοιπὸν μὴ καὶ σὺ γίνῃς ἄξιος οἴκτου ὡς ἐγώ. Τρέμε. . . .

«Εἰς τὰς λέξεις ταύτας ἐξηφανίσθης· καὶ ἀμέσως ἐξηγέρθην κατάβρεκτος ὑπὸ ψυχροῦ ἱδρῶτος καὶ μετὰ παλλομένης καρδίας. Αἴφνης οὐ μακρὰν ἐμοῦ ἤκουσα κραυγὰς ἀγωνιώντων καὶ μετὰ βραχὺ εἶδον δύο νεαρὰς ποιμενίδας ὠχρὰς, τρεμούσας καὶ ἑτοίμους νὰ ῥιφθῶσιν εἰς τὸν ποταμὸν ὅπως ἀποφύγωσι μαινόμενον ταῦρον. Ἐγερθεὶς εἶδον τὸ τρομερὸν ζῶον ἐφορμῶν κατὰ μῆκος τοῦ ποταμοῦ μετὰ κεφαλῆς κεκλιμένης πρὸς τὴν γῆν μετὰ ὀφθαλμῶν ἡμικλείστων, προτείνον κέρατα ἀπειλητικά, καὶ ἐκχέον κύματα ἀφροῦ ἐκ τῶν καπνιζόντων αὐτοῦ μυκτήρων.

«Ἐκ παιδικῆς ἡλικίας εἰθισμένος νὰ καταβάλλω τοὺς ταύρους ἔδραμον παρευθύς, καὶ ἐξερεθίσας αὐτὸν εἵλκυσα τὴν προσοχήν του πρὸς ἐμέ· στερεωθεὶς δὲ ἐπὶ τῶν ποδῶν μου περιέμεινα τὴν στιγμὴν καθ' ἣν κλίνων τὴν κεφαλὴν ἑτοιμάζεται νὰ προσβάλῃ· τότε δὲ ταχὺς ὡς ἀστραπὴ ἐπιπεσὼν ἐπὶ τῶν κεράτων αὐτοῦ καὶ ὠθήσας τὸ ἓν πρὸς τὰ κάτω ἀνεγείρας δὲ τὸ ἕτερον ἀνέτρεψα ἄνευ δυσκολίας τὸν ταῦρον ὅστις ὠλίσθησεν εἰς τὸν ποταμόν. Ἐκ τοῦ κρότου τοῦ προξενηθέντος ἐκ τῆς πτώσεως αἱ δύο ποιμενίδες ἐστράφησαν, καὶ ἐνθαρρυνθεῖσαι ἐκ τοῦ ὅτι εἶδον τὸν ταῦρον διαπερῶντα τὸν ποταμὸν πρὸς τὴν ἀντίπεραν ὄχθην ἐπλησίασαν πρὸς ἐμὲ ὅπως μὲ εὐχαριστήσωσι διὰ τὴν βοήθειαν ἣν ταῖς παρέσχον.

«Ὦ φίλε μου, ἡ στιγμὴ ἐκείνη μόνη ἀπεφάσισε περὶ τῆς τύχης τῆς ζωῆς μου. Ἡ Ἀδελαὶς (οὕτως ἐκαλεῖτο ἡ νεωτέρα τῶν ποιμενίδων) ἦτο δεκαεξαέτις περίπου· ἡ γλυκύτης καὶ ἡ χάρις ἦσαν ἐζωγραφημέναι ἐπὶ τῶν χαρακτηριστικῶν αὐτῆς. Τὸ δὲ κάλλος αὐτῆς οὗ ἡ λάμψις προσέβαλλεν εὐθὺς τὸ πρῶτον, ἐφαίνετο δανειζόμενον κατόπιν τὰ θέλγητρά του ἐκ τῆς ψυχικῆς ἀγαθότητος καὶ ἀγνότητος. Βλέπων τις αὐτὴν τὴν ἐθαύμαζε, καὶ ἓν βλέμμα ταύτης ἤρκει ὅπως τὸν αἰχμαλωτίσῃ εἰς τὸν ἔρωτά της χωρὶς νὰ σκεφθῇ ἂν ἦτο ὡραία.

«Δελφίνη ἡ πρεσβυτέρα αὐτῆς ἀδελφή, μοὶ ἀπέτεινε νομίζω μερικὰς ἐρωτήσεις ἃς μόλις ἐνόησα διότι σύσσωμον μὲ κατεῖχεν ἡ Ἀδελαὶς· ὅτε δὲ ἠθέλησα νὰ ἀπαντήσω ἡ γλῶσσά μου ἔμεινεν ὡς ἀπολελιθωμένη, ῥῖγος μὲ κατέλαβε, καὶ μόλις ἠδυνήθην νὰ ἀρθρώσω ἀσυναρτήτους τινὰς λέξεις. Ἡ Δελφίνη παρατηρήσασα τὴν ταραχήν μου, ὡμίλησε χαμηλοφώνως πρὸς τὴν ἀδελφήν της. Ἡ Ἀδελαὶς ἠρυθρίασε καὶ ἐγὼ ἐπίσης ἠσθάνθην τὸ ἐρύθημα ἀνερχόμενον ἐπὶ τῶν παρειῶν μου, καὶ ἡ ταραχή μου ἐδιπλασιάσθη. Μετά τινας στιγμὰς αἱ δύο ἀδελφαὶ ἀπεμακρύνθησαν, πλὴν δὲν ἐτόλμησα νὰ τὰς ἀκολουθήσω· στᾶσαι δὲ εἰς μικρὰν ἀπ' ἐμοῦ ἀπόστασιν ἐτέρποντο δρέπουσαι ναρκίσσους, ὧν ἡ μὲν Δελφίνη ἐξέλεγε τοὺς ὡραιοτάτους, ἡ δὲ Ἀδελαὶς ἔκοπτε κατὰ τύχην, ἀφίνουσα μάλιστα ὀλίγη σύννους ἐνίοτε νὰ διολισθαίνωσι τῶν χειρῶν της οἱ συλλεγέντες ἤδη, καὶ κόπτουσα τὴν χλόην ἀντὶ τῶν ἀνθέων. Ἡ Δελφίνη ἦττον ἀφῃρημένη ἢ ἡ ἀδελφή της τῇ ἐδήλωσε μετ' ὀλίγον ὅτι ἡ ὥρα τῆς ἀναχωρήσεως εἶχε φθάσει. Ἡ Ἀδελαὶς δὲν προσέσχε τὸ πρῶτον εἰς τὴν παρατήρησίν της καὶ τὴν ἀφῆκεν ὅπως τὴν ἐπαναλάβῃ, ἀλλ' εἶτα ἀκολουθήσασα μηχανικῶς τὴν ἀδελφήν της ἐτράπη μετ' αὐτῆς τὴν ἄγουσαν πρὸς τὸν πύργον ὅστις ἦν ἐκτισμένος ἐπὶ τῆς κορυφῆς λόφου καὶ περιεκυκλοῦτο ὑπὸ μικρῶν ἄλλων πυργίσκων. Ἐρωτήσας αἰπόλον τινὰ ἐπληροφορήθην ὅτι τὸ ἐν εἴδει φρουρίου μέγαρον ἐκεῖνο ἦτο κτῆμα τοῦ Ἀγυζάνου, γηραιοῦ τινος ἱππότου, τοῦ πλουσιωτέρου καὶ ἰσχυροτέρου ὅλων τῶν κατοίκων τῆς χώρας, ὅστις εἶχε χηρεύσει ἀπό τινος καιροῦ, καὶ ἦτο πατὴρ τῶν καλλονῶν ἐκείνων. Κατεταράχθην ἀμέσως ἐκ τῆς εἰδήσεως ταύτης ἰδὼν πότε τὴν χαίνουσαν ἄβυσσον τῶν συμ-

φορῶν εἰς ἣν ἄνελπις ἔρως ἔμελλε νὰ μὲ ἐξωθήσῃ, πᾶν δὲ ὅ,τι εἶχον ἰδεῖ καθ' ὕπνον ἀναπαρίστατο εἰς τὴν μνήμην μου, καὶ φρικιῶν ἀπέναντι τοῦ ζοφεροῦ μέλλοντός μου ἠθέλησα νὰ φύγω. Ἀνέλαβον ὅθεν τὸν δρόμον, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθην νὰ προχωρήσω πέραν τῆς ἰτέας ὑφ' ἣν εἶχον κοιμηθῆ· καὶ ἐν τῇ αὐτῇ καθήσας θέσει, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς προσηλώσας εἰς τὸ μέρος ἔνθα τὴν εἶδον, προσεπάθουν νὰ διασκεδάσω τὸν νοῦν μου ἀλλαχόσε· πλὴν περὶ μόνης αὐτῆς ἐσκεπτόμην.

Διαρκούσης τῆς νυκτὸς εἶχον τὴν ἀπόφασιν νὰ ἀναχωρήσω ἅμα τῇ αὐγῇ. Ἡ αὐγὴ ἀνεφάνη καὶ ἀπεφάσισα νὰ περιμείνω τὴν ἑσπέραν· διατρέχων δὲ τοὺς λειμῶνας ἀνεζήτουν τὰ ἄνθη ἅπερ εἶχεν ἀφήσει νὰ πέσωσιν ἐκ τῶν χειρῶν της τὴν προτεραίαν, καὶ ἠσθανόμην θερμοὺς χαρᾶς παλμοὺς ἐν τῇ καρδίᾳ ὁσάκις τὰ ἀνεύρισκον, καὶ δι' ἀπείρων μου φιλημάτων ἐκάλυπτον αὐτά. Πλουσιώτερος δὲ ἐκ τοῦ θησαυροῦ τούτου, ἢ ἐὰν ἐκτώμην ὅλα τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς προσῆλθον καὶ πάλιν εἰς τὴν ἰτέαν καὶ παρὰ τὸν κορμὸν αὐτῆς καθήσας ἐτραγῴδησα τὸ ἑπόμενον ᾆσμα:

Νάρκισσοι φίλοι οὓς βοσκὴ μία
Μὲ τὴν χροιάν σας ἀμιλλωμένη
Ἀφῆκ' ἐδῶ ἐν τῇ μοναξίᾳ,
Τ' ἄνθος σας, ἄνθος μου ἂς μοὶ γένῃ.

Ἀφ' ἧς ἡ χεὶρ ἡ ἀλαβαστρίνη
Σᾶς ἔχει ψαύσει, σᾶς ἔχει δρέψει,
Σιμά σας ἔσβεσαν ῥόδα, κρίνοι,
Καὶ ἄνακτά των σᾶς ἔχουν στέψει.

Ὡραῖα ἄνθη, μόνε μου πλοῦτε,
Ποθῶ ἀπαύστως τὴν ἄνθησίν σας,
Ποθῶ ὡς τέλους νὰ μὲ πληροῦτε,
Τοῦ ἔρωτός της μὲ τὴν πνοήν σας.

Ἐὰν τὸ στῆθός της ἐκοσμεῖτε,
Θὰ ἤσθε μᾶλλον ζηλευτὸν βίον,
Πλὴν ἐς τὴν καρδίαν μου ἂν τεθῆτε,
Θὰ ἦσθε πάλιν αὐτῆς πλησίον.

«Μόλις τελειώσας τὰς λέξεις ταύτας ἤκουσα θόρυβον ὄπισθεν τῶν θάμνων καὶ στρέψας τὴν κεφαλὴν παρετήρησα τὴν Ἀδελαΐδα μετὰ τῆς Δελφίνης. Ἠγέρθην ἀμέσως ὅπως τὰς χαιρετήσω κρύψας ταχέως εἰς τοὺς κόλπους μου τὰ ἄνθη καὶ προσποιηθεὶς ταὐτοχρόνως ὅτι ἤθελον νὰ ἀπομακρυνθῶ, ἀλλ' ἡ Δελφίνη μὲ ἐμπόδισεν εἰποῦσά μοι:

« – Ποιμήν, ἡμεῖς πρέπει νὰ φύγωμεν ἐὰν διακόπτωμεν τὰ ᾄσματά σου.—Τὰ ᾄσματά μου, ἀπεκρίθην τρέμων, οὐδένα ἐνταῦθα ἐνδιαφέρουσι. Συγχωρήσατε δέ, δεσποινίδες μου, ξένον ὄντις ἐλησμονήθη εἰς τὰς θελκτικὰς ταύτας χώρας.—Δύνασαι νὰ διαμένῃς ἄνευ φόβου εἰς αὐτὰς μοὶ εἶπε τότε ἡ Ἀδελαΐς, διότι οἱ λειμῶνες οὗτοι ἀνήκουσιν εἰς τὸν πατέρα μας, σοὶ ὀφείλομεν δὲ τόσα, ὥστε δὲν δυνάμεθα πλέον νὰ σὲ θεωρῶμεν ὡς ξένον.—Τὰς λέξεις δὲ ταύτας εἰποῦσα ἠρυθρίασε καὶ ἔρριψε δειλὸν βλέμμα πρὸς τὴν Δελφίνην οἱονεὶ ζητοῦσα τὴν ἐπιδοκιμασίαν τῶν λεχθέντων. Ἠθέλησα νὰ ἀπαντήσω πλὴν δὲν ἠδυνήθην. Ἡ Δελφίνη συγκινηθεῖσα ἐκ τοῦ θορύβου μου τούτου ἠρώτησε τὸ ὄνομά μου, τὴν πατρίδα μου καὶ τὴν αἰτίαν τὴν ὁδηγήσασάν με εἰς τὸν Ἅγιον Ἱππόλυτον. Δὲν ἐδίστασα τότε νὰ διηγηθῶ τὰ πάντα· ὅτι ἀπολέσας τὸν μόνον μου προστάτην τὸν καλὸν Κασίμηρον, καὶ ἄνευ ἀσύλου καὶ στηρίγματος διατελῶν προετιθέμην νὰ καταταχθῶ στρατιώτης εἰς τὰς φάλαγγας τοῦ Γάστονος δὲ Φοά. Ἡ Δελφίνη προσεπάθησε νὰ μὲ ἀποτρέψῃ ἀπὸ τὸ σχέδιον τοῦτο· ἡ δὲ Ἀδελαὶς προσέθηκεν ὅτι δὲν ἦτο μόνον ὁ Κασίμηρος ἐν τῷ κόσμῳ γινώσκων νὰ ἐκτιμᾷ καὶ ἀγαπᾷ τὴν πάσχουσαν ἀρετήν.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἠχος βουκίνων ἀντήχησεν εἰς τὸν λειμῶνα, καὶ μετὰ μικρὸν ἐνεφανίσθη κυνηγέσιον ὁδηγούμενον ὑπὸ πολλῶν ὑπηρετῶν ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὁποίων παρετηρεῖτο ἡ πολιὰ μορφὴ γέροντος εὐγενοῦς καὶ σοβαρᾶς φυσιογνωμίας

SISMANOGLIO MEGARO

ὡπλισμένου διὰ μακροῦ τόξου καὶ δίδοντος διαταγὰς εἰς ὅλους τοὺς κυνηγούς.

«Ὁ γέρων εὑρὼν τὰς δύο του θυγατέρας εἰς τὸν λειμῶνα ἐφάνη ἐκπλαγεὶς τὸ πρῶτον, ἀλλ' ἡ Δελφίνη ριφθεῖσα εἰς τὸ στῆθός του τὸν ἐπηυχήθη ἐπιτυχὲς τὸ κυνήγιον καὶ τὸν διεβεβαίωσεν ὅτι ἡ τόσον ἐνωρὶς ἐξέγερσίς των τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὡθεῖτο ὑπὸ μόνου τοῦ ἐνδιαφέροντος ὅπερ πρὸς αὐτὸν ἔφερον.

«—Ἀπό τινος καιροῦ, προσέθηκε, ζητεῖτε ἕνα πρῶτον ποιμένα, ἰδοὺ εἷς ἐκ τῶν Κεβέννων ἔνθα οἱ ποιμένες εἶναι τόσον περιζήτητοι· ἐγὼ ἐγγυῶμαι περὶ αὐτοῦ. Δὲν θέλετε δὲ ἀποποιηθῆ ὅταν μάθητε τί ὑπὲρ ἡμῶν ἔπραξε.

«Καὶ ἡ Δελφίνη διηγήθη τότε τὸν κίνδυνον ὃν διέτρεξαν, καὶ ἀπὸ τὸν ὁποῖον τὰς εἶχον λυτρώσει. Ὁ πρεσβύτης μὲ ἠρώτησεν· ἠρυθρίασα, καὶ ἐπανέλαβον ὅ,τι εἶχον εἰπεῖ εἰς τὰς θυγατέρας του. Ὁ γέρων μὲ προσέλαβεν ἀμέσως εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του, καὶ τείνας μοι τὴν χεῖρά του πρὸς ἔνδειξιν φιλίας ἐπεφόρτισεν ἕνα τῶν κυνηγῶν του νὰ μὲ ὁδηγήσῃ εἰς τὸν πύργον. Ἀπεχωρίσθην τότε τῶν νεανίδων, πλὴν τὰ βλέμματά μου ἀπομακρυνομένου συνηντήθησαν μετὰ τῶν τῆς Ἀδελαΐδος, καὶ τὸ βλέμμα τοῦτο ἀπετελείωσε τὴν ἐξασθένισιν τοῦ λογικοῦ μου. Μετ' ὀλίγον ἔλαβον ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν μου τὸ ποίμνιον καὶ ἀπὸ τῆς ἐπιούσης ἤρχισα νὰ τὸ φέρω εἰς τοὺς ὡραίους ἐκείνους λειμῶνας τοὺς τόσον προσφιλεῖς καταστάντας εἰς τὴν καρδίαν μου. Ἡ Ἀδελαὶς ἤρχετο ἔστιν ὅτε ἐκεῖ. Ἐτόλμησα νὰ τὴν πλησιάσω, ἐτόλμησα νὰ τῇ ὁμιλήσω, καὶ ἐκείνη μὲ ἤκουσε, καὶ ἐκείνη μὲ ἀπεκρίθη μετὰ τῆς γλυκύτητος ἐκείνης, τῆς χάριτος καὶ τῆς μετριοφροσύνης αἵτινες ἐξαγνίζουσαι τὸν ἔρωτα ἐπιτείνουσιν αὐτὸν ταὐτοχρόνως, καὶ καθιστῶσι τὴν χαριεστέραν τῶν ἀρετῶν διάπυρον πάθος.

«Ἡ Ἀδελαὶς μοὶ ὡμίλησε περὶ τῆς τύχης μου, ἠὔχετο περὶ τῆς εὐτυχίας μου, καὶ μοὶ ὑπεδείκνυε τοὺς τρόπους ὅπως γίνωμαι ἀρεστὸς εἰς τὸν πατέρα της. Δυνηθεὶς νὰ τοὺς πραγματοποιήσω ἐγενόμην ἐντὸς ἑβδομάδων τινῶν ὁ εὐνοούμενος τοῦ πρεσβύτου, καὶ προεξῆρχον τῶν ἄλλων ὅλων εἴς τε τὴν ἔπαυλιν, τὰ ποίμνια καὶ τὴν οἰκίαν. Ἡ Ἀδελαὶς ἦτο πλήρης χαρᾶς, καὶ ἐγὼ δὲν ἠδυνάμην οὔτε νὰ τῇ ἀποκριθῶ, οὔτε νὰ τῇ ὁμιλήσω ἀνέτως περὶ τῆς εὐδαιμονίας μου καὶ περὶ τῆς

εὐγνωμοσύνης μου. Φοβούμενος δὲ μὴ πολλὰ εἴπω δὲν ἔλεγον οὔτε τὰ δέοντα, διότι τὸ σέβας ὅπερ μὲ ἐνέπνεεν ἡ παρουσία της ἦτο μεγαλείτερον τοῦ ἔρωτός μου.

«Αἱ γλυκεῖαι ἡμῶν συνδιαλέξεις ἐγένοντο ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον συνεχέστεραι. Ἑκάστην πρωΐαν ἡ Ἀδελαὶς μετὰ τῆς Δελφίνης μετέβαινον εἰς τοὺς λειμῶνας, ἐγὼ δὲ διηρχόμην τὸ ὑπόλοιπον τῆς ἡμέρας εἰς τὸν πύργον. Ποτὲ δὲν προέφερον τὸ ὄνομα τοῦ ἔρωτος, καὶ ἐν τούτοις ἡ Ἀδελαὶς ἦτο βεβαιοτάτη ὅτι τὴν ἐλάτρευον, καὶ ἐγὼ δὲ καί τοι οὐδὲ λέξιν ποτὲ μίαν εἶχον ἀρθρώσει χωρὶς νὰ τὴν ἀκούσῃ καὶ ὁ πατήρ της, ἤμην ἀσφαλὴς ὅτι ἠγαπώμην. Τέλος τῇ ἐξεμυστηρεύθην τὴν καταγωγήν μου, καὶ ἄφατος χαρὰ ἐπλήρωσε τὴν καρδίαν της. Χρυσαῖ ἐλπίδος ἀκτῖνες διεισέδυσαν εἰς τὰς ψυχάς μας, καὶ εὐφρόσυνα ὄνειρα ἐβαυκάλιζον τὰς καρδίας μας. Πλὴν οἴμοι ! πόσον ἄφρονες ἤμεθα !. . .

«Ἡμέραν τινὰ βραδύτερον τοῦ συνήθους ἡ Ἀδελαὶς ἦλθεν εἰς τὸν λειμῶνα. Ἦν ὑπὸ τὸ κράτος βαθυτάτης θλίψεως, καὶ καταβεβλημένη, τὸ δὲ πρόσωπόν της δὲν εἶχε πλέον τὸ θαλερὸν ἐκεῖνο χρῶμα τὸ ἐξομοιάζον αὐτὴν πρὸς ἐρυθρὸν μῆλον, οἱ ὀφθαλμοί της εἶχον χάσει τὴν λάμψιν αὐτῶν, καὶ αἱ χεῖρές της ἔτρεμον θλίψασαι τὰς ἰδικάς μου. — Φίλε μου, μοὶ εἶπε μετὰ φωνῆς ἀσθενεστάτης, χθὲς τὸ ἑσπέρας ὁ πατήρ μου μᾶς ἀνήγγειλεν ὅτι ἕνα προμηθεύσῃ εἰς τὴν ἀδελφήν μου τὴν λαμπροτέραν μερίδα τῆς ἐπαρχίας, εἶχεν ἀποφασίσει περὶ ἐμοῦ ὅπως λάβω τὸ μοναχικὸν σχῆμα· Ἡ Δελφίνη ἀρῆκε φωνὴν φρίκης καὶ ριφθεῖσα εἰς τὸν λαιμὸν τοῦ πατρός μας τὸν καθικέτευεν ὅπως διαρρήξῃ γάμον μέλλοντα νὰ καταστήσῃ ἀμφοτέρας ἡμᾶς δυστυχεῖς. Ὁ πατήρ μου τὴν ἀπώθησεν· ἐξερεθισθεὶς δὲ ἐκ τῶν παρακλήσεών της, καὶ ἐκ τῆς σιωπῆς μου, διεκήρυξε μετὰ φωνῆς τρομερὰς ὅτι ἀμέσως ἀπὸ τῆς ἐπαύριον ἤθελε μὲ ὁδηγήσει εἰς τὸ μοναστήριον τῆς Ἀνδύσης ὁπόθεν δὲν ἤθελον ἐξέλθει ποτέ. Τὰ δάκρυα, αἱ κραυγαὶ καὶ αἱ δεήσεις τῆς ἀδελφῆς μου δὲν κατώρθωσαν ἄλλο τι ἢ νὰ ἀναφλέξωσιν ἔτι μᾶλλον τὴν ὀργήν του. Ἡ φιλοδοξία του τοῦ νὰ κάμῃ γαμβρὸν τὸν κόμητα τῆς Ἀσσιέρης ἐθυσίασε τὴν πρὸς ἐμὲ στοργήν του.

«— Πλὴν δὲν θὰ ὑπάγω ποτὲ εἰς τὸ μοναστήριον. Ἡ τα-

SISMANOGLIO MEGARO

ραχή, ὁ τρόμος ὃν ἠσθάνθην, καὶ ἡ μανία εἰς ἣν εἶδον τὸν πατέρα μου, μοὶ προὐξένησαν τοιαύτην συνοχὴν καρδίας, ὥστε εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ μοὶ ἐπέλθουν φρικτὰ τὰ ἀποτελέσματά της. Πυρετὸς σφοδρότατος μὲ κατεβίβρωσκεν ὅλην τὴν νύκτα, ἡ κεφαλή μου, τὰ σπλάγχνα μου φλέγονται, καὶ μόλις δύναμαι νὰ βαδίσω. Ἡ δὲ βεβαιότης ἣν περὶ τῆς ἀφεύκτου ἀπωλείας μου ἔχω, συναθροίσασα τὰ λείψανα τῶν δυνάμεών μου μὲ ἔφερεν ἐνταῦθα ὅπως σὲ ἴδω μίαν ἔτι φοράν, καὶ ἀφήσω τὸν τελευταῖόν μου χαιρετισμὸν εἰς τὸν ὡραῖον τοῦτον λειμῶνα, ἄσυλον τῶν μοναδικῶν μου ἐρώτων. Ἡ καρδία μου κατανύσσεται βλέπουσα αὐτόν, καὶ δὲν δύναμαι νὰ ἀναχαιτίσω τὰ δάκρυά μου ῥίπτουσα τὸ τελευταῖόν μου βλέμμα ἐπὶ τῆς γηραιᾶς ἐκείνης ἰτέας... ἔνθα διὰ πρώτην φοράν... Ὦ προσφιλέστατέ μοι, Ἰσίδωρε, φέρε με μαζῆ σου μακρὰν ἀπ' ἐδῶ, ποθῶ πολὺ τὴν ζωήν...

«Καὶ ταῦτα εἰποῦσα, ἔπεσε λειπόθυμος εἰς τὰς ἀγκάλας μου· τὴν ὑπεστήριξα, τὴν ἔκραξα, πλὴν δὲν μὲ ἀπεκρίθη πλέον. Ἀκίνητον δὲ οὕτω καὶ ἡμίνεκρον ἀναλαβὼν εἰς τοὺς βραχίονάς μου, τὴν ἔφερον εἰς τὸν πύργον ἔνθα αἱ ὑπηρέτριαί της τὴν ἔθεσαν εἰς τὴν κλίνην.

«Ἐντὸς βραχυτάτου χρονικοῦ διαστήματος τὸ νόσημα ἔφθασεν εἰς τὸν ἀνώτατον βαθμόν. Ὁ γέρων πατήρ της μὲ διέταξε νὰ παραμένω παρὰ τῇ ἀσθενεῖ ὅπως ἀνακουφίζω ἐν μέρει τὰ βάρη τῆς νοσηλευούσης τὴν Ἀδελαΐδα ἀδελφήν της· καὶ ἡ διαταγὴ αὕτη ἡ πληροῦσα τὸν μόνον ἐναπομένοντα πόθον τῆς ζωῆς μου μὲ ἔφερεν εἰς θέσιν νὰ μὴ ἀφίνω οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν πλέον τὴν κλίνην της Ἀδελαΐδος. Ἐνησχολημένοι πάντοτε εἰς τὸ νὰ τὴν ὑπηρετῶμεν, ἀκαταπαύστως γονυπετὴς πρὸ τῆς κλίνης αὐτῆς ἐνῷ ἡ Δελφίνη ἦτο εἰς τὸ προσκεφάλαιόν της, διήλθομεν ἀμφότεροι ἐννέα ὁλοκλήρους ἡμέρας καὶ ἐννέα νύκτας, θρηνοῦντες ὁμοῦ καὶ ὀδυρόμενοι τὰς βραχυτάτας στιγμὰς τῆς ἀναπαύσεως τῆς Ἀδελαΐδος, καὶ ἐπαναλαμβάνοντες βιαίαν καὶ προσποιητὴν γαλήνην ὁσάκις ἐκείνη μᾶς ἐθεώρει. Ὦ φίλε μου, πόσον ἡ ὑποκριτικὴ αὐτὴ χαρὰ εἶναι κατώδυνος! Πόσον ὑπεφέρομεν ἡ Δελφίνη καὶ ἐγὼ κρύπτοντες τὰ δάκρυά μας ὑπὸ πλαστῶς μειδιῶντα χείλη, καὶ προσποιούμενοι ὅτι ἠλπίζομεν ἐνῷ οὐδ' ἀκτὶς ἐλπίδος ἐφώτιζε τὴν σκοτεινὴν ψυχήν μας. Ὁ

θάνατος, ὁ θάνατος ὃν ἐτρομάζομεν τόσον διὰ τὴν Ἀδελαΐδα πόσον ἤθελεν εἶσθαι ἡμῖν προτιμότερος καὶ γλυκύτερος τῆς διηνεκοῦς ταύτης τιμωρίας!

«Ἐν τούτοις ὁ γέρων πατήρ της συγκινηθεὶς τέλος διὰ τὸν κίνδυνον ὃν διέτρεχεν ἡ θυγάτηρ του εἶχε στείλει ζητῶν βοηθείας ἐκ τῆς Μομπελιέρης. Ὁ ἰατρὸς ἀνέμενε τὴν ἐνδεκάτην ἡμέραν ὅπως μᾶς ἐκδώσῃ τὴν ἐτυμηγορίαν του. Ἡ ἡμέρα αὕτη ἔφθασεν!... Ὁ ἰατρὸς μᾶς ἐγκατέλειψε... Βλέπων αὐτὸν ἀναχωροῦντα ἔπεσα ἀναίσθητος!...

«Συνελθὼν μετ' ὀλίγον εἰς ἐμαυτὸν ἔδραμον νὰ ἀναλάβω τὴν θέσιν μου παρὰ τῇ κλίνῃ τῆς Ἀδελαΐδος. Φεῦ! δὲν ἐγνώριζε κἀνένα πλέον, φρενῖτις τὴν κατεῖχεν ἀπὸ τριῶν ἤδη ἡμερῶν. Ἐν τούτοις στρέψασα πρός με τὸ βλέμμα αὐτῆς καὶ προσεκτικῶς στιγμάς τινας ἀτενίσασά με, ἐκάγχασε τὸν φρικώδη καὶ σπαραξικάρδιον ἐκεῖνον καγχασμὸν τὸν ἀποσπῶντα δάκρυα καὶ ἐκ λιθίνης καρδίας· εἶτα δέ:

«— Ἐθεραπεύθην, μοὶ εἶπε· καὶ αὔριον θὰ συζευχθῶ τὸν Ἰσίδωρόν μου, αὔριον θὰ γίνω σύζυγος τοῦ ἐρασμιωτέρου τῶν ἀνδρῶν. Μετὰ ταῦτα δὲ θὰ ἀποθάνω, τὸ ὑπεσχέθην. Θέλω ὅμως νὰ ἦσαι εἰς τοὺς γάμους μου καὶ νὰ συναποθάνῃς μὲ ἐμέ.

«Τὰς λέξεις δὲ τὰς παράφρονας ταύτας εἰποῦσά μοι ἔτεινέ μοι τὴν χεῖρα· ἀλλ' αἴφνης ἐμφανισθέντος τοῦ πατρός της μὲ ἀπώθησε καὶ τὴν λέξιν μοναστήριον ἐπαναλαμβάνουσα παρεδόθη εἰς παραλήρησιν καὶ σφοδρότατας ἐξάψεις.

«Πρὸς τὸ ἑσπέρας ὅμως διασκεδασθείσης ὀλίγον τῆς κρίσεως ἐφάνη πως γαληνιῶσα. Ἡ ἡμέρα αὕτη ἦν ἡ δωδεκάτη καθ' ἣν ἡ Δελφίνη καὶ ἐγὼ διήλθομεν παρὰ τῇ κλίνῃ αὐτῆς, χωρὶς οἱ βεβαρυμένοι ἡμῶν ὀφθαλμοὶ νὰ κλεισθῶσιν. Ἡ Δελφίνη παρακαλέσασα τὸν πατέρα της νὰ ἐξέλθῃ καὶ κατακεκμηκυῖα ἐκ τῆς ἀϋπνίας ἐρρίφθη ἐπὶ κλισίας τινός, ἔνθα ὁ ὕπνος καὶ μεθ' ὅλην τὴν τῆς ψυχῆς της ὀδύνην κατέβαλε τὸ νεαρόν της σῶμα. Πᾶσαι αἱ νοσοκόμοι γυναῖκες, καὶ πάντες οἱ ὑπηρέται, εἶχον ἀποκοιμηθῆ· μόνος δ' ἐγὼ ἠγρύπνουν ἐν τῷ κοιτῶνι τῶν ἀλγηδόνων αὐτῆς, ἧτις καταβεβλημένη ὑπὸ τῆς ὁρμῆς τοῦ νοσήματος ἦν ἤρεμος ἤδη, βεβυθισμένη εἰς κάρωσιν μᾶλλον ἢ ὕπνον. Ἐπὶ πολὺ ἐθεώμην αὐτὴν μετ' ἀνεκλαλήτου τῆς ψυχῆς μου ἄλγους. Ὁ πρό τινων μόνον ἡμερῶν ἄγγελος τὴν

SISMANOGLIO MEGARO

μορφὴν, ἡ ἀκτινοβολοῦσα χάρις, ἣν ἤδη κατεσκληκὸς καὶ ἀκίνητον σῶμα νεκροῦ. Ἡ μορφὴ αὐτῆς ἐρυθρὰ, φλογώδης καὶ κεκαυμένη εἶχε στιλπνὴν καὶ τεταμένην τὴν ἐπιδερμίδα· τὸ δὲ στόμα της ἐκεῖνο...τὸ ἄσυλον τῶν ἐρώτων, ὁπόθεν δὲν ἐξήρχοντό ποτε ἢ λέξεις ἀγαθότητος, περιπαθείας καὶ τρυφερότητος, ἐξέπεμπε πνοὴν φλογερὰν καὶ ὁρμητικήν. Ἐλπίσας ὅτι ἤθελον λάβει καὶ ἐγὼ τὸ νόσημά της, καὶ ὅτι ἤθελον ἀποθάνει μετ' αὐτῆς ἠθέλησα νὰ εἰσπνεύσω τὴν ἀναπνοὴν ταύτην. Πλησιάσας λοιπὸν τὴν κεφαλήν μου ἠρέμα παρὰ τὴν ἑαυτῆς καὶ στηρίξας ταύτην ἐπὶ τοῦ προσκεφαλαίου της μετὰ φρικαλέας ἡδονῆς ἀπερρόφων τὴν ἐκ τῶν πνευμόνων της ἐξερχομένην πνοήν.

«Ἡ ἀλλόκοτος αὕτη εὐδαιμονία ἧς ἀπήλαυον, ἔχων τὴν κεφαλήν μου ἐπηρεισμένην μετὰ τῆς κεφαλῆς τῆς Ἀδελαΐδος ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ προσκεφαλαίου, ὁ ἀφόρητος πλέον κάματος, καὶ αἱ ἀγρυπνίαι τῶν προηγηθεισῶν ἡμερῶν κατανικήσαντά με, ἐπέφερόν μοι τέλος οὐχὶ ὕπνον, ἀλλὰ βαθύτατόν τινα ἐκνευρισμόν, ἀφελόντα μου τὰς διανοητικὰς δυνάμεις. Ὅλαι μου αἱ δυνάμεις ἦσαν ἐξηντλημέναι, ὅλαι μου αἱ αἰσθήσεις παραλελυμέναι· αἱ δὲ πολλαί μου παθήσεις προξενήσασαί μοι τὴν ἀναισθησίαν τῶν πόνων μου, μοὶ ἐπήνεγκον τὴν φρικώδη ἐκείνην ἀνάπαυσιν ἣν φέρει ἡ ἐκμηδένισις. Ἐν τούτοις οἱ ὀφθαλμοί μου δὲν ἐκλείσθησαν, οἱ ὀφθαλμοί μου δὲν ἀπεσπάσθησαν ἀπὸ αὐτήν· διότι τὴν εἶδον στρέψασαν πρὸς ἐμὲ τὴν κεφαλήν της, ναί, τὴν εἶδον στραφεῖσαν πρός με ἀτενίσασάν με, ἐγερθεῖσαν καὶ ἠρέμα ἐπὶ τοῦ ἀγκῶνος της στηριχθεῖσαν νὰ προσηλώσῃ καὶ πάλιν πρὸς ἐμὲ τὰ βεβαρημένα πλὴν τρυφερώτατα βλέμματά της καὶ νὰ μοὶ εἴπῃ τὰς λέξεις ταύτας ἃς νομίζω ἔτι αὐλούσας εἰς τὰς ἀκοάς μου, καὶ δὲν θέλω λησμονήσει ποτέ!

«— Πολυαγάπητέ μου, θὰ σὲ ἀφήσω μετ' ὀλίγον, θὰ σὲ ἀφήσω διὰ παντός! Σὲ εὐχαριστῶ ὅτι μὲ ἠγάπησας καταστήσας τρισευδαίμονας ὅλας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου καθ' ἃς σὲ ἐγνώρισα. Ἀποθνήσκω, φίλε μου, πλὴν εἶμαι πολὺ βεβαία ὅτι δὲν ἀποθνήσκω καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου! καὶ ὅτι ἄλλη ἐν αὐτῇ δὲν θέλει κατάσχει τὴν ἰδικήν μου θέσιν. Τὸ κατ' ἐμὲ δὲ ἐπειδὴ ἐλπίζω ὅτι δύναταί τις νὰ ἀγαπᾷ καὶ μετὰ θάνατον, ἡ ψυχή μου ἀναμένουσα τὴν ἰδικήν σου, περὶ σοῦ πάντοτε θὰ

ἐνασχολῆται ἀκολουθοῦσα πάντοτε τὰ βήματά σου, ἀπαύστως περιβάλλουσά σε καὶ οὖσα μάρτυς ἐπίμονος τῶν πράξεών σου, τῶν λόγων σου καὶ τῶν αἰσθημάτων σου. Ἐνθυμοῦ ταῦτα, καὶ πάντοτε ὁσάκις θὰ κλαίῃς εἰς τὴν μνήμην τῆς φίλης σου, τὰ δάκρυά σου δὲν θέλουσιν εἶσθαι τόσον πικρά. Χαῖρε, χαῖρε φίλε μου, ὁ θάνατός μου δὲν εἶναι τόσον ὀδυνηρός, διότι ἀποθνήσκω σχεδὸν εἰς τὰς ἀγκάλας σου. Ἀλλ' ἤθελεν εἶσθαι γλυκύτερος ἔτι ἐὰν ἠδυνάμην νὰ σοὶ εἴπω: ὑγίαινε σύζυγέ μου. Πλὴν δέχθητι, ὦ παμφίλτατέ μου, τὸν τίτλον τοῦτον· σοὶ τὸν δίδω τὴν στιγμὴν ταύτην μάρτυρα λαμβάνουσα τὸν Θεὸν ὅστις μᾶς βλέπει πάντοτε, καὶ τὸν θάνατον ὅστις ἵπταται ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου. Ὦ! Ἰδοὺ αὐτὸς ἰδού, τὸν αἰσθάνομαι, τὸν βλέπω. Δέχθητι λοιπὸν ταχέως σύζυγέ μου, τὸν δακτύλιον τοῦτον ὃν φέρω ἀπὸ τῆς παιδικῆς μου ἡλικίας καὶ ὃν σοὶ δίδω ὡς δεῖγμα τῆς πρὸς ἐσὲ πίστεώς μου. Δέχθητι καὶ τέλος τὸν ἀσπασμὸν τοῦτον τῆς συζύγου σου, τὸν πρῶτον καὶ τελευταῖον ὃν ἔδωκε...

«Καὶ εἰς τὰς λέξεις ταύτας ἠσθάνθην τὰ πυρέσσοντα αὐτῆς χείλη ἀκροθιγῶς ἅπτοντα τοῦ μετώπου μου, καὶ δάκρυ καυστικὸν ῥεῦσαν ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν της ἐπὶ τῶν παρειῶν μου. Ἀμέσως συνελθὼν εἰς ἐμαυτὸν τὴν παρατηρῶ....Δὲν ὑπῆρχε πλέον! δὲν ὑπῆρχε πλέον! Νημερτὴς μου!... Καὶ εἰς τὸν δάκτυλόν μου εὗρον τὸν δακτύλιον ὃν ἔφερεν ἀπὸ τῆς παιδικῆς της ἡλικίας, καὶ ἐπὶ τῶν παρειῶν μου ἠσθάνθην κυλινδούμενον τὸ ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῆς καταῤῥεῦσαν φλέγον δάκρυ!!...

«Ἐγείρομαι, κραυγάζω· τὴν κράζω: σύζυγέ μου, τὴν θλίβω ἐπὶ τῆς καρδίας μου. Ἡ Δελφίνη ἀνατιναχθεῖσα ἐκ τοῦ ὕπνου της εἰς μάτην προσπαθεῖ νὰ μὲ καθησυχάσῃ· ἀπωθῶ ταύτην μακρὰν ἐμοῦ. Φοβουμένη τὴν ἄφιξιν τοῦ πατρός της, διπλασιάζει τὰς προσπαθείας της, καὶ διατάσσει τέλος τοὺς ὑπηρέτας της νὰ τὴν βοηθήσωσι· σπεύδουσι καὶ ζητοῦσι νὰ μὲ ἀποσπάσωσιν ἀπὸ τὸ σῶμα τῆς ἀδελφῆς της. Κρατήσαντές με θέλουν νὰ μὲ ἀπαγάγωσι· ῥίπτομαι χαμαί, προσηλοῦμαι ἐπὶ τοῦ δαπέδου, καὶ συρθεὶς μέχρι τῆς κλίνης της τύπτω τὴν κεφαλήν μου ἐπ' αὐτῆς, καὶ τὸ αἷμά μου ἡνωμένον μετὰ τῶν δακρύων μου κατακλύζει τὸ πρόσωπόν μου. Ἡ Δελφίνη γονυκλινὴς μὲ παρακαλεῖ νὰ τὴν ἀκολουθήσω ἔξω τοῦ δωματίου

SISMANOGLIO MEGARO

ἐκείνου. Ἐξαγαγοῦσά με δὲ τοῦ πύργου καὶ φοβουμένη τὴν μανίαν τοῦ πατρός της πληροφορηθέντος ταῦτα ὑπὸ τόσων μαρτύρων μὲ παρακαλεῖ νὰ τὴν ὁρκισθῶ ὅτι δὲν θέλω ἐπανέλθει εἰς τὸ μέρος τοῦτο τῶν πόνων, καὶ τῶν κλαυθμῶν. Τῇ ὤφειλον τὸν ὅρκον τοῦτον. Μεταβὰς δὲ εἰς παρακείμενον δάσος ἐβυθίσθην εἰς τὰς ἐσχατιὰς αὐτοῦ κατασπαρασσόμενος ὑπὸ ἀφορήτων πόνων, μὴ δυνάμενος νὰ συνάψω τὰς ἰδέας μου, πλανώμενος τὴν νύκτα εἰς τὰ σπήλαια, φρικώδεις βάλλων οἰμωγάς, καὶ κοιταζόμενος τὰς ἡμέρας πρηνὴς καὶ τὴν κεφαλὴν προστρίβων ἐπ' αὐτῆς ὅπως μὴ ἴδω πλέον τὸ φῶς τοῦ ἡλίου.

«Τέλος ἐξῆλθον τοῦ δάσους τούτου. Μεταβαίνων δὲ ἀπὸ χωρίου εἰς χωρίον καὶ θρηνῶν ταὶ ὠρυόμενος διὰ τὰ δεινά μου ἐζήτουν ἄρτον ὡς παράφρων ἀνίκανος νὰ ἐργασθῇ. Μαθὼν δὲ χθὲς ὅτι οἱ Ἱσπανοὶ κηρύξαντες καθ' ἡμῶν τὸν πόλεμον διέτρεχον τὴν πατρίδα μας πῦρ καὶ σίδηρον σπείροντες, τοὺς ἀναζητῶ ἵνα μὲ φονεύσωσιν.

«Ἰδοὺ ἡ τύχη μου, φίλε μου· πίστευσόν μοι, κλαῦσον τὴν Ἀδελαΐδα, πλὴν μὴ ζήτει νὰ μὲ παρηγορήσῃς . . .»

Τοιαύτη ἦν ἡ διήγησις τοῦ Ἰσιδώρου. Ὁ Νημορῖνος δὲν τὸν ἀπήντησεν ἀλλὰ τὸν ἔθλιψεν ἰσχυρῶς ἐπὶ τῆς καρδίας του. Ἀποφασίσαντες δὲ πλέον νὰ μὴ χωρισθῶσι ποτὲ οἱ δύο πολυδάκρυτοι φίλοι ἠγέρθησαν καὶ ἡτοιμάσθησαν νὰ ἀπομακρυνθῶσιν, ὁπότε θόρυβος μικρὸς ὄπισθεν τοῦ φραγμοῦ ἐφ' οὗ ἐπηρείδοντο προξενηθεὶς εἵλκυσε τὴν προσοχὴν αὐτῶν πρὸς τὴν διεύθυνσιν ἐκείνην. Νεαρός τις στρατιωτικὸς ὄρθιος ἱστάμενος προσέβλεπεν αὐτοὺς μετὰ λίαν συμπαθοῦς βλέμματος.

Ὁ στρατιωτικὸς οὗτος μόλις ἡλικίαν δέκα ἐννέα ἐτῶν ἄγων, εἶχεν ἀνάστημα ὑψηλὸν καὶ εὔκαμπτον, τὸ πρόσωπόν του ὡραῖον καὶ συμπαθέστατον ἔφερεν ὅλην τὴν χάριν τῆς νεότητος· ἡ δὲ κόμη του μακρὰ καὶ μέλαινα εἰς πυκνοὺς καθήκουσα βοστρύχους ἐπὶ τῆς πανοπλίας του, καὶ ἀκάλυπτος οὖσα ἐπεδείκνυεν ἔτι μᾶλλον τὰ ἀνδρικὰ τοῦ προσώπου του θέλγητρα· τὸ κράνος αὐτοῦ ἦν πρὸ τῶν ποδῶν του ταινία δὲ λευκὴ κατεπσκρμένη ὑπὸ κρίνων χρυσοκεντήτων ὑπεστήριζε τὸ μακρὸν αὐτοῦ ξίφος. Πάντα ἀνήγγελλον ὅτι ἦν ἡγεμών· οἱ δὲ ὀφθαλμοί του, οἱ τοῦ προσώπου του χαρακτῆρες, καὶ τὸ ὕφος του

τὸ πλῆρες μεγαλείου γλυκύτητος καὶ ἀγαθότητος, ἀνήγγελλον ὅτι ἦτο ἥρως.

Οἱ δύο ποιμένες καταληφθέντες εὐθὺς ὑπὸ σεβασμοῦ ἀπεσύροντο ἠρέμα ἤδη καὶ σιγῶντες, ὁπότε ὁ πρίγκηψ προχωρήσας πρὸς αὐτούς:

«Στῆτε ποιμένες, τοῖς εἶπε μετὰ φωνῆς μελιχρᾶς· δὲν ἐπιθυμῶ νὰ βλέπω φεύγοντας πρὸ ἐμοῦ ἢ μόνον τοὺς ἐχθροὺς τῆς Γαλλίας. Κεκρυμμένος ὄπισθεν τῶν δενδρυφίων τούτων ἤκουσα τὴν συνδιάλεξιν ἡμῶν καὶ ἔχυσα μεθ' ὑμῶν δάκρυα διὰ τὰς συμφοράς σας. Ἐπεθύμουν νὰ ἠδυνάμην νὰ σᾶς παρηγορήσω· εἴπατε δὲ ὅτι ἔχετε ἀπέναντί σας φίλον σας ἐπιστήθιον ἢ ἀδελφόν. Ἐγεννήθην πρίγκηψ, πλὴν ἐγεννήθην ἄνθρωπος, καὶ ἡ καρδία μου προσεγγίζει πρὸς ἐμὲ πάντας ὅσους ἡ θέσις μου ἀπομακρύνει. Ἐνθαρρύνθητε λοιπόν, ἀγαθοί μου ποιμένες, καὶ ἀξιώσατε ἐμπιστοσύνης τοὺς λόγους τοῦ Γάστονος Δὲ Φοά».

Εἰς τὸ μέγα τοῦτο ὄνομα οἱ δύο ποιμένες ἀποκαλυφθέντες εὐθὺς ἔκλινον γόνυ πρὸ αὐτοῦ. Ὁ Γάστων Δὲ Φοὰ ἀνεψιὸς τοῦ Λουδοβίκου ΙΒ'. ἦτο διοικητὴς τῆς Ὠκκιτανίας· ἡ δὲ δικαιοσύνη καὶ ἀγαθότης του τὸν καθίστων λατρευτὸν καθ' ὅλην τὴν ἐπαρχίαν. Δὲν ὑπῆρχε ποιμὴν ὅστις νὰ μὴ ἐγνώριζε τὸ ὄνομα τοῦτο τὸ μέγα, καὶ ὅτι ἡ εὐτυχία ἧς ἅπαντες ἀπήλαυον ὠφείλετο εἰς αὐτόν. Ἡ μήτηρ ἡ πᾶσαν πρωΐαν διδάσκουσα εἰς τὸ τέκνον αὐτῆς τὸ φοβεῖσθαι τὸν Θεόν, ἐνέπνεεν εἰς αὐτὸ ἐπίσης καὶ τὸ σέβειν καὶ εὐλογεῖν τὸ ὄνομα τοῦ Γάστονος.

Ὁ πρίγκηψ ἔσπευσε νὰ ἀνεγείρῃ τοὺς δύο ποιμένας εἰπών: «Πόσον ηὐχαριστήθην σήμερον ὅτι ἠθέλησα ἀπομακρυνθεὶς ἀπὸ τὸ στρατόπεδον νὰ ἀναπνεύσω ὀλίγον τὸν ἀέρα τῆς ἐξοχῆς καὶ νὰ ἀπολαύσω τῆς πρωϊνῆς δρόσου! Χθὲς ἔσωσα δύο δυστυχεῖς, ὁ δὲ Θεὸς θελήσας φαίνεται νὰ μὲ ἀνταμείψῃ διὰ τὸ καλὸν μοὶ ἐξαπέστειλεν ἄλλους δύο».

Εἶπε, καὶ ἔτεινε τὴν χεῖρα εἰς τοὺς ποιμένας οἵτινες ἀσπασθέντες αὐτὴν τὴν κατέβρεξαν διὰ τῶν δακρύων των. «Μὴ ἀποχωρισθῆτε πλέον ἀπ' ἐμοῦ, προσέθηκεν ὁ Γάστων· ἔλθετε δὲ ὅπως ὑπερασπισθῆτε τοὺς ἀδελφούς σας. Ὁ ἀγαθὸς Λουδοβίκος κρίνων περὶ τῆς καρδίας τῶν βασιλέων ὡς ἐκ τῆς ἑαυτοῦ, καὶ σκεφθεὶς ὅτι αἱ συνθῆκαι ἦσαν ἀσφαλέστεραι τῶν

κατακτήσεων ἐτιμωρήθη διὰ τὴν ἐμπιστοσύνην του ταύτην. Ὁ ἄπιστος βασιλεὺς τῆς Ἀραγωνίας ἐξαπέστειλε κατ' αὐτοῦ στρατὸν ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ στρατηγικοῦ καὶ γενναίου Μενδόζη, ὅστις εὑρίσκεται ἤδη ὑπὸ τὰ τείχη τῆς Νεμαύσου (Nîmes). Θὰ ἀποθάνω, ἐπεῖπεν ὁ ἥρως, ἢ θὰ τὰ ἐλευθερώσω· ἀκολουθήσατέ με λοιπὸν καλοί μου ποιμένες ἀνταλλάσσοντες διὰ τῶν λογχῶν τὰς καλαύροπας ὑμῶν, καὶ ἡ δόξα τοῦ ὑπερασπισθῆναι τὴν πατρίδα ἡμῶν ἂς σᾶς παραμυθήσῃ διὰ τὴν ἐν ἔρωτι δυστυχίαν σας».

Μετὰ δὲ τὰς λέξεις ταύτας οἱ δύο ποιμένες ἀποφασίσαντες νὰ μὴ χωρισθῶσι πλέον τοῦ ἥρωος ἠκολούθησαν αὐτὸν εἰς τὸ στρατόπεδον.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΕΚΤΟΝ.

Ὦ μεγαλεῖον! πόσον εἶσαι θαυμαστὸν καὶ λαμπρὸν ὅταν ἡ ἀρετὴ σὲ καθιστᾷ χρήσιμον. Πόσον δὲ τὸ θέαμα ἀνδρὸς ἰσχυροῦ μεριμνῶντος ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ εἶναι ὡραῖον δι' εὐαίσθητον ψυχήν! Ποσάκις ἀπήλαυσα τούτου; Ποσάκις δὲ εἶδον τοὺς δυσπραγοῦντας περιστοιχίζοντας ἐν δάκρυσι τὸν αἴροντα τὰς δυστυχίας αὐτῶν· ἐκεῖνον ὅστις γεννηθεὶς ἐν τῇ βασιλικῇ πορφύρᾳ ἐγκαταλιμπάνει τὰ ἀνάκτορα αὐτοῦ ὅπως κατέλθῃ μέχρι τῆς καλύβης τοῦ χωρικοῦ καὶ ἀνεγείρῃ αὐτὴν πεπτωκυῖαν, ἢ ἐπιφέρῃ τὴν εὐπορίαν κατὰ τῆς προϋπαρχούσης ἐνδείας! Τὸν βλέπω καθ' ἑκάστην τὸν εὐεργετικὸν τοῦτον θνητὸν διατρέχοντα τὰς ἀχανεῖς αὐτοῦ κτήσεις καὶ ἐκλέγοντα τὴν στιγμὴν τῆς ἀμηχανίας τοῦ πένητος ὅπως σπεύσῃ εἰς ἐπικουρίαν αὐτοῦ. Ἐκεῖ ἔνθα σφοδρότατος χειμών, ἔνθα τὸ πῦρ ἀφῆκε τὴν τέφραν ἴχνος τῆς διαβάσεώς του, ἔνθα πλημμυρήσαντες ποταμοὶ ἀφήρεσαν τὰς ἐλπίδας τοῦ γεωργοῦ, ἐκεῖ, ὡς ἡ περιστερὰ τῆς κιβωτοῦ ἵπταται φέρουσα τὴν ἐλαίαν τῆς ἐ-

πανορθώσεως. Προσέχων ὅπως ἀκολουθῇ τὴν συμφορὰν φθάνει σχεδὸν σὺν τῇ εἰσβολῇ αὐτῆς, καὶ σπεύδει ὅπως ἀπαλείψῃ τὰ ἴχνη αὐτῆς. Ἐμφανίζεται, καὶ ὁ πτωχὸς εὐπορεῖ, καὶ ὁ δυστυχὴς παύει τὰ δάκρυά του, καὶ ὁ καταπιεζόμενος ἀναλαμβάνει τὰ δικαιώματά του. Δι' αὐτοὺς ἀγαπᾷ τὴν θέσιν αὐτοῦ, καὶ δι' αὐτοὺς πλουτεῖ Ἡ δὲ εὐεργεσία αὐτοῦ αὕτη, εἶναι ἡ ἀμοιβή του, ἰδίᾳ δὲ ὅταν μένῃ ἀναποκάλυπτος. Ὦ! ἡ μετριοφροσύνη του ἂς μὴ ταραχθῇ, διότι τὸ σέβας μου καὶ ἡ ἀγάπη μου κωλύσουσί με νὰ τὸν ὀνομάσω.

Ὁ Ἰσίδωρος καὶ ὁ Νημορῖνος ὁδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ ἀξιολατρεύτου πρίγκηπος ὅστις ἐνδιεφέρετο διὰ τὴν τύχην αὐτῶν, ἔβαινον ἐν σιγῇ πρὸς τὸ στρατόπεδον, ὅτε ὁ νεαρὸς Γάστων ὅπως διασκεδάσῃ τὰς θλίψεις αὐτῶν ἤρξατο διαλεγόμενος πρὸς αὐτοὺς περὶ τῆς πατρίδος των, περὶ τῶν πλεονεκτημάτων αὐτῆς δι' ὧν ἐξεῖχε τῶν ἄλλων ἐπαρχιῶν τοῦ Λουδοβίκου, καὶ τῆς περιωνύμου ἐκείνης πόλεως ἔνθα καθ' ἕκαστον ἔτος οἱ Τρουβαδοῦροι διαμφισβητοῦσι τὸ χρυσοῦν κυνόρροδον, τὸ ἴον καὶ τὸ νεκράνθεμον ὄντα τὸ ἄθλον τῆς μεγαλοφυΐας[1]. Τοῦ πρίγκηπος ἀγνοοῦντος τὴν ἀρχὴν τῆς περιφήμου ταύτης συνηθείας, ὁ Νημορῖνος ὅπως τῷ δώσῃ ἰδέαν αὐτῆς ἔψαλε τὸν ἔλεγον τῆς Κλημεντίας Ἰσαύρας.

ΚΛΗΜΕΝΤΙΑΣ ΙΣΑΥΡΑΣ.

Ἔλεγος.

Ὑπῆρχε καλὴ ἐν Τουλούσῃ τις κόρη,
Ἰσαύρα τὸ ὄνομ' αὐτῆς Κλημεντία.
Φλεχθεῖσα λωτρὸν τοῦ ἄνδρός ἡ καρδία
Σ' τὸ πῦρ της, τοὺς πόθους της ἔσχ' εὐτυχεῖς.
Ἡ ἀσπλαγχνος ὅμως ψυχὴ τῶν γονέων
Εἰς τ' ἄδολον πῦρ των ἀνάλγητος ἦτον.
Φεῦ! πέπρωται πάντα ψυχῶν εὐαισθήτων
Ἡ τύχη νὰ ᾖναι ἐν γῇ δυστυχής.

1) Ἴδε τὴν ἐν τῷ τέλει τοῦ διηγήματος σημείωσιν.

'Αλφόνσος ὁ γέρων πατὴρ τῆς 'Ισαύρας
Ζητεῖ νὰ τὴν δώσῃ εἰς σύζυγον ἄλλον·
Πιστὴ πλὴν ἐκείνῳ μὲ στῆθός της πάλλον
Καὶ ἐνδάκρυς πίπτει εἰς πόδας αὐτοῦ
«Ὦ! κρεῖττον, φωνοῦσα, γονεῦ, εἰς τὸν βίον
Τῶν πόνων μου τέρμα νὰ θέσ' ἡ ὀργή σου·
Διότι ἡ ζωή μου μὲν εἶν' ἰδική σου
'Αλλὰ ἡ καρδία Λωτρὲκ τοῦ πιστοῦ».

'Ο γέρων εἰς ὃν ἡ ἐκδίκησις εἶχε
Τοῦ ἔρωτος πλείονα ὅμως μαγείαν,
Εὐθὺς ἀλυσίδετον τὴν Κλημεντίαν
'Απάγει εἰς πύργον τινὰ δυνατόν.
'Ο νέος δ' ὃν λύσσα ἠπείλει ὁμοία
Γοῶν εἰς τὸν πύργον προσῆλθε πλησίον,
Καθὼς τὸ πτηνὸν εἰς αὐτὸ τὸ κλωβίον
Ποῦ κεῖται τὸ φίλον του τ' ἄλλο κλειστόν.

'Ακούσασα νύκτα τινὰ ἡ 'Ισαύρα
Τὸ ᾄσμα αὐτοῦ ἀπ' τὸ μαῦρόν της δῶμα
'Ορμᾷ 'ς τὰς κιγκλίδας καὶ μ' ἔνδακρυ ὄμμα
Τῷ λέγει, ὡς, χαῖρε, αὐτὰ ὑστερνόν:
«Ὦ φίλε, 'ς τὴν θύελλαν κύψωμεν τέλος,
'Υπὸ τὴν τοῦ ἄνακτος σπεῦσον αἰγίδα
Καὶ φέρε αὐτὴν τῶν ἀνθῶν τὴν δεσμίδα
'Ενθύμιον ὅρκων μου παντοτεινόν.

«Κυπρόρροδον εἶναι τὸ φίλον μου ἄνθος,
Τὸ ἴον τὸ χρῶμά μου εἶναι ἐκεῖνο,
Νεκράνθεμον ἔμβλημα τέλος ἀφίνω
Αὐτῶν τῶν ἀλγῶν μου, αὐτῶν τῶν λυγμῶν.

Τὰ ἄνθη δ' αὐτὰ 'ποῦ εἰς χείλη πιέζω,
Καὶ ἄπερ τὸ ὄμμα μου λούουν τὸ σβύνον
"Ας φέρουν εἰς μνήμην σου πάντα ἐκεῖνον
'Ερώτων καὶ πόνων μας τὸν στεναγμόν».

Αὐτὰ ἀναχράζει κ' εὐθὺς ἐκ τοῦ πύργου
Τὰ ἄνθ' εἰς τὸν φίλον της ῥίπτει τὰ τρία·
'Αλλὰ τοῦ 'Αλφόνσου παρίστατ' ἀγρία
'Εξαίφνης ἡ ὄψις καὶ φεύγει ριγῶν.
'Εχάθη ἡ τάλας· ὁ "Αρης ἀνάπτει,
Κι' ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον πῦρ, φόνον ἐκβάλλει·
Κατὰ τῆς Τουλούσης ὁ "Αγγλος προβάλλει,
Καὶ ἤδη πᾶν πρόχωμ' ἐντὸς τῶν φλογῶν.

Ταχὺς ὁ Λωτρὲκ εἰς τὰ ἴχνη του σπεύδει
'Αλλ' εἰς τὸ πρανὲς μόλις ἦλθε πλησίον,
Τὸ ἄνθος ὁρᾷ αἴφνης τῶν Τουλουσίων
Τραπὲν εἰς αἰσχρὰν πρὸ τῶν "Αγγλων φυγήν.
Εἷς μόνος ἀνθίστατο ἔτι, εἷς γέρων·
Πετᾷ ὁ Λωτρὲκ βοηθὸς τοῦ ἀγνώστου·
Καὶ οὗτος! πατὴρ τῆς 'Ισαύρας, ἐχθρός του.
Πλὴν αἴφνης ὁ νέος λαμβάνει πλεονέκτημα.

Φεῦ! ἦτο θανάσιμος αὕτη καὶ μόλις
Τὸν γέροντα σώσας αὐτὸς κινδυνεύει,
'Ο γέρων νὰ φύγῃ ζητεῖ, πλὴν τὸν νεύει,
Καὶ πρὶν ἡ ἐκπνεύσῃ τῷ λέγει πικρῶς:
«Ὦ πάτερ σκληρὲ τῆς γλυκείας μου φίλης
Τὸ πᾶν μου ἀπώλεσ' ἀπὸ τὴν ὀργήν σου,
Κ' ἐγὼ σ' ἐκδικοῦμαι λυτρῶν τὴν ζωήν σου,
Πλὴν κἂν ἀποθνήσκω δι' αὐτὸ ἱλαρῶς.

«Εἰσάκουσον κἂν τῶν ὑστάτων εὐχῶν μου·
Εὐδαίμονα κάμε ἐκείνης τὸν βίον,
Κ' εἰπὲ αὐτῇ ὅτι τοῦ τάφου πλησίον
Τῇ στέλλῳ μὲ σὲ ἀσπασμόν μου θερμόν.
Ἀπόδος δ' αὐτὰ τὰ αἱμόφυρτα ἄνθη,
Τὸν μόνον καὶ φίλτατον τοῦτόν μου πλοῦτον,
Καὶ ἄφες τὸ θρῆσκόν μου στόμα εἰς τοῦτον
Νὰ θέσῃ μὰν ἔτι φορὰν ἀσπασμόν».

Αὐτὰ προσειπὼν καὶ στεράξας ἐκπνέει,
Ὁ δ' ἄτεγκτος γέρων πληγεὶς τὴν καρδίαν,
Ἀπῆλθε μὲ τ' ἄνθη πρὸς τὴν Κλημεντίαν
Ἀγγέλλων τὸν ὄλεθρον τὸν φοβερόν.
Ἐντὸς βραχυτάτου ἡ δύστηνος κόρη
Ὡς ῥόδον ὡρόβιον ῥεύσασα θέλει
Μὲ τρέμουσαν χεῖρα νὰ γράψῃ ἐν τέλει
Τὸν ἔσχατον πόθον της τὸν νεκρικόν.

Διέταξεν ὅπως καθ' ἕκαστον ἔτος
Εἰς μνήμην τῶν μόνων κι' ἀγνῶν της ἐρώτων
Προσφέρωνται τ' ἄνθη ὡς ἆθλον 'ς τὸν πρῶτον
Κριθέντα εἰς ὕμνον αὐτῶν ῥαψῳδόν.
Πᾶν ὅ,τι ἐκτᾶτο ἐδόθη δὲ ὅπως
Χρυσᾶ τ' ἄνθη δίδωνται πάντα τὰ ἔτη,
Κι' ὁ τόπος πληρῶν τὰς εὐχάς της εἰσέτι
Τὸ ἔθος φυλάττει μηδὲν παριδών.

Ὁ Νημορῖνος ἐτελείωνε τὸ ᾄσμα τοῦτο ὅτε ἀφικνοῦντο εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦ ἥρωος, καὶ οἱ δύο ποιμένες ἔστησαν πρὸ τοῦ ἀνελιχθέντος αὐτοῖς θεάματος. Αἱ δέσμαι ἐκεῖναι τῶν ἀπαστραπτουσῶν λογχῶν, αἱ σκηναὶ ὧν αἱ ταινιώδεις σημαῖαι ἐκυμάτιζον εἰς τὸν ἀέρα, αἱ ἄλλαι σημαῖαι, καὶ τὰ διάφορα σύμβολα· ὅλη τέλος ἡ ἀρῆϊος ἐκείνη πομπὴ τοὺς ἐπλήρου

θαυμασμοῦ. Ὁ πρίγκηψ παρατηρήσας τοῦτο, «Ποιμένες, τοῖς εἶπεν, ἰδοὺ αἱ καλύβαι ἡμῶν, ἧττον μὲν εἰρηνικαὶ ἢ αἱ ὑμέτεραι, μὴ ἀποκλείουσαι ὅμως καὶ αὐταὶ τὸν ἔρωτα. Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ κρότου τῶν ὅπλων στενάζομεν καὶ ἡμεῖς καθὼς σεῖς, καὶ ἡμεῖς ὅπως σεῖς εἴμεθα πιστοί».

Οὕτως ὁμιλῶν ἔτι εἶδε προσερχομένους τοὺς πρωτεύοντας ἀρχηγοὺς τοῦ στρατοῦ, τὸν γενναῖον Ναρδόνην, τὸν νεαρὸν Βηρνίσιον, τὸν συνετὸν Κρυσύλον, καὶ τὸν χαρίεντα Δυρούρην. Οἱ γενναῖοι οὗτοι πολεμισταὶ ὧν οἱ εὐγενεῖς πρόγονοι ὑπῆρξαν τὸ σέμνωμα τῆς Ὠκκιτανίας, προσήγαγον εἰς τὸν ἀρχηγόν των στρατιώτην τινὰ ἐκ τῆς φρουρᾶς τῆς Νεμαύσου τετραυματισμένον καὶ πνευστιῶντα ἐκ καμάτου. Ὁ στρατιώτης οὗτος ἐγχειρίσας εἰς τὸν Γάστονα ἐπιστολὴν τοῦ Ταλλεϋράνδου φρουράρχου τῆς πόλεως ἐκείνης διηγήθη ὅτι καταδιωχθεὶς ὑπὸ τῶν Ἱσπανῶν ὧν τὸ στρατόπεδον διέσχισεν ἔλαβε δύο πληγὰς ἀκοντίου αἵτινες ὅμως δὲν ἴσχυσαν νὰ ἀναχαιτίσωσι τὸν δρόμον αὐτοῦ. Ὁ πρίγκηψ ἐπλήρωσεν αὐτὸν τιμῶν καὶ δώρων καὶ διέταξε τὸν Νημορῖνον νὰ λάβῃ τὴν φροντίδα τῆς θεραπείας του.

Ὁ ποιμὴν δὲν ἔλαβεν ἀνάγκην τῆς διαταγῆς ταύτης, διότι ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ μικροῦ ἀπεσταλμένου ἀνεγνώρισε τὸν Ἱλάριον, τὸ χάριεν ἐκεῖνο παιδίον τὸ ὁδηγῆσαν τὴν Ἐστέλλαν εἰς τὴν ὡραίαν κοιλάδα. Ὁ Νημορῖνος τὸν ἐνηγκαλίσθη μετ' ἁπλέτου χαρᾶς· ἀφοῦ δὲ ἐπέδεσε τὰς πληγὰς αὐτοῦ τὸν ἠρώτησε τὴν αἰτίαν τὴν ἐξαγαγοῦσαν αὐτὸν ἐκ τῆς πατρίδος του καὶ ἀπὸ πόσου καιροῦ εἶχεν ἐγκαταλείψει τὴν Μασάνην· μὴ τολμῶν δὲ νὰ προφέρῃ τὸ ὄνομα τῆς Ἐστέλλης ἐπολλαπλασίαζε τὰς ἐρωτήσεις του ἐπὶ παντὸς ἔχοντος σχέσιν πρὸς τὴν ποιμενίδα ταύτην. . . .

«Ἀγνοεῖς λοιπὸν τὰς συμφοράς μας ; τῷ ἀπεκρίθη ὁ Ἱλάριος. Ἀπόσπασμα Ἱσπανικοῦ στρατοῦ εἰσβαλὸν εἰς τὰ καταφύγιά μας κατερήμωσε τοὺς ἀγροὺς μας καὶ ἐπυρπόλησε τὰς οἰκίας μας.

— Τί λέγεις ! ἀνεκραύγασεν ὁ Νημορῖνος, καὶ δὲν μὲ ὁμιλεῖς περὶ τῆς Ἐστέλλης !

— Ἔφυγεν, ἀπεκρίθη ὁ Ἱλάριος, μετὰ τῶν περισσοτέρων κατοίκων. Ἡ Ἐστέλλα, ὁ Μερίλος, ἡ Μαργαρίτα, ὁ γέρων Ραιμόνδος, ἡ Ροδία καὶ ἐγὼ κατεφύγομεν ζητοῦντες ἄσυλον ἐντὸς

SISMANOGLIO MEGARO

τῶν τειχῶν τῆς Νεμαύσου. Πλὴν ὁ τρομερὸς Μενδόζης μᾶς ἐπρόφθασε τὴν ἐπαύριον ἐκεῖ πολιορκήσας τὴν πόλιν. Ὁ διοικητὴς αὐτῆς στερεῖται ζωοτροφιῶν· ἐζήτησε λοιπὸν στρατιώτην τολμήσοντα νὰ διασχίζῃ τὸ Ἱσπανικὸν στρατόπεδον καὶ φέρῃ ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Γάστονα. Προσηνέχθην ἐγώ, ἐπέτυχα, καὶ ὁ ἡγεμὼν ἡμῶν λαβὼν γνῶσιν τούτων θέλει σπεύσει εἰς βοήθειάν της. Πλὴν ἐὰν βραδύνῃ δύο ἔτι ἡμέρας ἡ Νέμαυσος παραδίδεται».

Οὕτως ὁμιλήσαντος τοῦ Ἱλαρίου, ὁ Νημορῖνος ἐπανελάμβανε τὰς ἐρωτήσεις αὐτοῦ ἂν ἡ Ἐστέλλα εἶχε διαφύγει τὸν κίνδυνον. Μετὰ χαρᾶς δὲ μεμιγμένης μετὰ πικρίας ἔμαθεν ὅτι ὁ Μερίλος μόνην μέριμναν εἶχε τὴν εὐδαιμονίαν τῆς συζύγου του, ὅτι πλέον ἡ ἄπαξ ἐξέθηκε τὴν ζωήν του ὅπως ὑπερασπισθῇ αὐτὴν ἐν τῇ φυγῇ της, καὶ ὅτι τέλος ἀπὸ τῆς εἰς Νέμαυσον ἀφίξεώς των οὐδεὶς στρατιώτης ἐπέδειξε πλείονα ζῆλον καὶ πλείονα ἱκανότητα ἢ ὁ Μερίλος.

Καθ' ὃν χρόνον ὁ Νημορῖνος ὡμολόγει καὶ ἐθαύμαζε τὰς ἀρετὰς τοῦ ἀντεραστοῦ του, ὁ Γάστων συγκαλέσας πολεμικὸν συμβούλιον ἀπεφάσιζε περὶ τῆς κατὰ τοῦ Μενδόζη προσβολῆς. Ὅλα τὰ προσκόμματα ἀνεμετρήθησαν, καὶ ὅλαι ὑπελογίσθησαν αἱ ὧραι, ἀλλὰ τὸ σπουδαιότατον ἦν πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς νίκης, ἵνα εἰδοποιήσωσι τὴν πεπολιορκημένην πόλιν ὅπως προετοιμασθῇ εἰς ἔξοδον· τοῦθ' ὅπερ ἦν καὶ τὸ δυσχερέστατον. Ὁ Ἱλάριος τετραυματισμένος δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ ἐπανακάμψῃ εἰς τὴν Νέμαυσον. Ἕτερος λοιπὸν ἀπεσταλμένος ἔδει νὰ διανύσῃ δώδεκα λεύγας, καὶ νὰ φθάσῃ πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου εἰς τὰ τείχη διαλανθάνων τὰς φυλακὰς τῶν πολεμίων. Ἡ ἐπιχείρισις ἦν κινδυνωδεστάτη. Ὁ Νημορῖνος ἐνεφανίσθη.

Ὁ Γάστων ἐναγκαλισθεὶς αὐτὸν τῷ ἐνεχείρισεν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Ταλλεϋράνδον. Μὴ θέλων δὲ ὁ Ἰσίδωρος νὰ ἀποχωρισθῇ οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν τοῦ φίλου αὐτοῦ, ὁπλισθεὶς καὶ αὐτὸς διὰ λόγχης ἐξεκίνησεν αὐθωρεὶ μετ' αὐτοῦ. Καὶ οἱ δύο φίλοι ἐμψυχούμενοι ὑπὸ πάντων τῶν ἐλατηρίων ἐκείνων, ἅτινα διεγείρουσι γενναίας καὶ εὐγενεῖς ψυχάς, διήνυσαν εἰς ἓξ μόνον ὥρας τὴν μακρὰν ἀπόστασιν ἣν ἔμελλον νὰ διατρέξωσιν. Αἱ πρῶται τῆς Ἠοῦς ἀκτῖνες δὲν εἶχον ἔτι φανῇ, ὅτε οἱ δύο φί-

λοι ἦσαν ἐγγὺς τοῦ Ἱσπανικοῦ στρατοπέδου. Ὅπως δὲ διαφύγωσι τὴν προσοχὴν τῶν προφυλακῶν ἔλαβον ὁδὸν περιστροφικὴν χωροῦντες πρὸς ἐκείνην τὴν πλευρὰν τῆς πόλεως ἣν ἐνόμιζον μᾶλλον ἀπροφύλακτον.

Ἀλλ' ὁ συνετὸς Μενδόζης φοβούμενος μὴ καταληφθῇ αἴφνης ὑπὸ τοῦ Γάστονος εἶχε καλύψει πᾶσαν τὴν πέριξ χώραν ὑπὸ ἰσχυρῶν φυλακῶν. Οἱ δυστυχεῖς ποιμένες προχωροῦντες ὄπισθεν πυκνοῦ φραγμοῦ θάμνων κρύπτοντος τὸ βλέμμα αὐτῶν ἀπὸ τὴν ἐχθρικὴν θέσιν, εὑρέθησαν αἴφνης ἀπέναντι ταύτης, καὶ περιεκυκλώθησαν παραχρῆμα ὑπὸ ὀκτὼ στρατιωτῶν οἵτινες τοὺς ἔκραξαν νὰ παραδοθῶσιν. Ὁ Ἰσίδωρος καταλογχίζει τὸν πρῶτον ἐπιπεσόντα κατ' αὐτοῦ, πλὴν πίπτει εὐθὺς πνιγόμενος εἰς τὸ αἷμα αὐτοῦ. Ὁ Νημορῖνος ζητεῖ νὰ τὸν ὑπερασπισθῇ, πλὴν λαμβάνει βαθεῖαν πληγήν, καὶ ἐν ᾧ προσεπάθει νὰ ἀνεγείρῃ τὸν σύντροφόν του ζωγρίζεται ὑπὸ τῶν ἄλλων ἐπιπεσόντων κατ' αὐτοῦ.

«Φίλτατέ μου, τῷ εἶπεν ὁ Ἰσίδωρος, συγχάρητί με· ἀποθνήσκω, ὑπάγω νὰ εὕρω τὴν Ἀδελαΐδα! Πλὴν ὁ μόνος μου πόνος εἶναι ὅτι σὲ ἀφίνω εἰς τὸν ἐπαπειλοῦντά σε κίνδυνον· ἡ μόνη μου θλῖψις . . .» Δὲν ἠδυνήθη νὰ τελειώσῃ· ἐξέπνευσεν! Οἱ δὲ Ἱσπανοὶ ἔσυρον τὸν Νημορῖνον, ὅστις ἐζήτει νὰ τὸν φέρουν εἰς τὸν στρατηγὸν αὐτῶν.

Ὁδηγηθεὶς ἀπέναντι τοῦ Μενδόζη ἔνθα ἦν περιεστοιχισμένος πανταχόθεν ὑπὸ στρατιωτῶν, ἐξήγαγε τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Γάστονος καὶ μετὰ σεβασμοῦ καὶ θάρρους προσιδὼν τὸν Ἱσπανόν, «Κύριε, τῷ εἶπεν, ὡρκίσθην νὰ ὑποστῶ τὸν θάνατον μᾶλλον ἢ νὰ σᾶς παραδώσω τὴν ἐπιστολὴν ταύτην· ἀνοίξατε λοιπὸν τὸ στῆθός μου διὰ νὰ τὴν ἀναγνώσητε». Εἶπε, καὶ σχίσας τὴν ἐπιστολὴν εἰς τεμάχια, καπέπιεν αὐτά.

Παρευθὺς χίλια στόματα κατεβύησαν, καὶ χίλια ἀνυψώθησαν ξίφη κατὰ τοῦ Νημορίνου· πλὴν ὁ Μενδόζης ἀπομακρύνας πάντα . . . «Στῆτε, εἶπε, στῆτε, γενναῖοι Καστιλάνοι, σεβάσθητε ὡραίαν πρᾶξιν ἣν θὰ ἐκάμνετε ἀναμφιβόλως καὶ ἡμεῖς. Ἡ ἀνυπεράσπιστος γενναιότης ἐθεωρήθη πάντοτε ἱερὰ ὑπὸ τῶν Ἱσπανῶν. Καὶ σὺ δέ, νέε καὶ ἀνδρεῖε στρατιῶτα, ἐπανάκαμψον ὡς τάχος πρὸς ἐκεῖνον ὅστις σὲ στέλλει, καὶ εἰπὲ αὐτῷ ὅτι οἱ ἀκοίμητοι φύλακές μου σὲ ἔκλεισαν τὸν δρόμον τῆς Νεμαύσου,

SISMANOGLIO MEGARO

πλὴν ὅτι ἀφροντιστῶν ὁ Μενδόζης περὶ τῶν μυστηριωδῶν του σκοπῶν, τῷ προτείνει τὸ μέσον τῆς ἀπολυτρώσεως τῆς πεπολιορκημένης πόλεως. Ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν δύο παρατεταγμένων στρατῶν νὰ ἀποδυθῇ εἰς τὴν κονίστραν μετ' ἐκείνου μόνου. Ἐὰν νικήσῃ, ὁ ἀποκλεισμὸς αἴρεται, τῷ δίδω τὸν λόγον τῆς τιμῆς μου. Ἐὰν δὲ ἡττηθῇ, ζητῶ τὸν λόγον τῆς τιμῆς του ἐπίσης ὅτι ἡ πόλις θὰ παραδοθῇ εἰς ἐμέ».

Μετὰ τὰς λέξεις ταύτας διατάξας νὰ ἐπιδέσωσι τὴν πληγὴν τοῦ Νημορίνου ἔταξε συνοδίαν ὅπως τὸν ἐπαναφέρωσιν. Ὁ Νημορῖνος ὅλως ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ θαυμασμοῦ του πρὸς τὸν Μενδόζην, πλὴν ἀπεγνωσμένος διὰ τὴν ἀποτυχίαν τῆς ἐπιχειρήσεώς του, καὶ πρὸ πάντων διὰ τὴν ἀπώλειαν τοῦ φίλου του, ἐζήτησε παρὰ τοῦ Ἱσπανοῦ στρατηγοῦ ὅπως ἀποδώσωσι τοὐλάχιστον εἰς τὸν Ἰσίδωρον τὰς τιμὰς τῆς ταφῆς. Ἐπιτυχὼν τέλος τὸ θλιβερὸν τοῦτο εὐεργέτημα, ἔσπευσεν ἵνα ἀπομακρυνθῇ τοῦ ἐχθρικοῦ στρατοπέδου καὶ μετ' ὀλίγον ἐπανῆλθε πρὸς τὸν Γάστονα ὅστις ἐχώρει πρὸς αὐτὸν βήματι βιαίῳ.

Ἐντὸς ὀλίγων μόνον ὡρῶν, ὁ Γάλλος ἥρως εὑρίσκετο πρὸ τῆς πολιορκουμένης πόλεως, ἔνθα καὶ ἀναπτύξας τὸν στρατὸν αὐτοῦ ἐν τῇ ὡραίᾳ πεδιάδι τοῦ Οὐίστρου, ἀνήγγειλε πρὸς τὸν Μενδόζην ὅτι παρεδέχετο τοὺς ὅρους αὐτοῦ, καὶ ἐζήτησε νὰ τῷ ὁρίσῃ τὴν ἡμέραν τῆς πάλης, τὴν ὥραν, τὰ ὅπλα, καὶ τὸν τόπον.

Ὁ Ἱσπανὸς τῷ ἀπήντησεν : «Αὔριον, κατὰ τὰς πρώτας ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου, μετὰ ξίφους καὶ ἐγχειριδίου, ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν δύο στρατῶν». Τὸ κιγκλιδωτὸν περίφραγμα ἐσχηματίσθη, οἱ δύο ἀντίπαλοι παρεσκευάσθησαν, καὶ τὰ δύο στρατόπεδα ἀντιπαραταχθέντα ἀνέπεμψαν εὐχὰς πρὸς τὸν οὐρανόν. Τὴν ἐπιοῦσαν ὅτε ἡ Ἠὼς ἤνοιγε τὴν ἀνατολήν, τὰ προπύργια τῆς Νεμαύσου ἐκαλύφθησαν πανταχόθεν ὑπὸ στρατιωτῶν· αἱ κορυφαὶ τῶν Ἀρένων καὶ αἱ στέγαι τῶν τε ναῶν καὶ τῶν οἰκιῶν κατεκλύσθησαν ὑπὸ πλήθους λαοῦ· αἱ Ἱσπανικαὶ λόγχαι ἀπήστραπτον ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ πύργου τῆς Μάγκης, διάφοροι θέσεις Γαλλικαὶ ἢ Καστιλανικαὶ κατεῖχον τὰ πέριξ ὕψη, καὶ τὰ ἀπομεμακρυσμένα ὄρη διεποικίλθησαν ὑπὸ τῶν πολυχρόων ἐνδυμασιῶν τῶν κατοίκων τῆς χώρας, ὑψούντων τὰς χεῖρας

αὐτῶν πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐπικαλουμένων αὐτὸν ὑπὲρ τοῦ ὑπερασπιστοῦ των.

Τὴν ὁρισθεῖσαν ὥραν οἱ Ἱσπανοὶ ἐξῆλθον τοῦ στρατοπέδου αὐτῶν περιβεβλημένοι θώρακας ἀκτινοβολοῦντας ἐκ τῶν ἡλιακῶν πυρῶν, χωροῦντες ἐν παρατάξει πρὸς τὴν πεδιάδα καὶ ἀναπτύσσοντες βραδέως τὰς ἐξ ἀκοντίων ἀκανθώδεις φάλαγγάς των. Βαθεῖα σιγὴ ἐπεκράτει πανταχοῦ· ἀκίνητοι δὲ εἰς τὰς τάξεις αὐτῶν, καὶ ἀσχολούμενοι εἰς τὸ ὑπακούειν μόνον, πρὸς ἓν μόνον σημεῖον προσήλουν τὰ βλέμματα αὐτῶν : τὸν στρατηγὸν αὐτῶν. Ἡ ἀνδρεία καὶ ἡ ἐθνικὴ των ὑπερηφάνεια ἦσαν ἐζωγραφημέναι ἐπὶ τῶν μελαγχρόων μορφῶν των, καὶ ἡ εὐγενὴς πλὴν ἀνδρία σοβαρότης των ἐμετρίαζε τὴν ἀρήϊφιλον ζέσιν των.

Οἱ Γάλλοι ἀφίνοντες τὰς σκηνάς των ὡσαύτως ἔτρεχον νὰ παρατάξωσι τὰς ἐλαφρὰς αὐτῶν λεγεῶνας πρὸ τοῦ ἐχθροῦ. Στρατηγοί, ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται, συνεφύροντο· διότι ἡ ἰσότης τῆς γενναιότητος, ἡ ἐλευθερία καὶ ἡ φαιδρότης ἡ ἐθνικὴ καθίστων πάντας ὁμοίους.

Ἀφελῶς ἐπὶ τῶν λογχῶν αὐτῶν ἐστηριγμένοι ἐφαίνοντο οἱονεὶ παριστάμενοι εἰς παιδιάς. Ἄνευ δὲ μίσους, ὡς καὶ ἄνευ φόβου μειδιῶντες πρὸς τοὺς ἐχθρούς των, τοῖς ἐγνωστοποίουν ὅτι ὁ Γάστων ἦτο τρομερὸς καὶ ἐφαίνοντο οἰκτείροντες τὸν Μενδόζην ὡς προκαλέσαντα τὸν νεαρὸν ἐκεῖνον ἥρωα. Οἱ Καστιλάνοι φρικιῶντες ἐσίγων, οἱ Γάλλοι μειδιῶντες ᾖδον :

Τῆς πατρίδος ἡ τύχη, ὁ Γάστων,
Εἰς τὸ θάρρος σας εὔελπις κεῖται.
Τὰς μηστάς σας, ὦ Γάλλοι, μησθεῖτε
Ὅταν κρούσῃ τῆς δόξης ἡ πάλη.
Νίκης δάφνην ἡμῖν ἐγγυᾶται
Ἱερὰ καὶ τριπλῆ συμμαχία :
Ζῶσι πάντοτε ἐν ἁρμονίᾳ
Ἔρως, δόξα πατρίδος, καὶ Γάλλοι.

Ὁ ἐχθρὸς, ἡ φιλάρεσκος κόρη,
Μ' ἐγνωσμένην κ' οἱ δύο ἀνδρίαν,
Τὰς ἐπάλξεις των, ἢ τὴν καρδίαν
Ἐν δεινῇ ἂς ἀμύνωνται πάλῃ.
Εἶν' ἀντίστασις πάντη ματαία
Συμφωνοῦν δ' ὅταν ἔλθῃ εὐδία
Πῶς ζοῦν πάντοτε ἐν ἁρμονίᾳ
Ἔρως, δόξα πατρίδος, καὶ Γάλλοι.

Κ' ἡ μὲν κόρη πειθήνιος τότε
Τὰς καρδίας μας, δράττει ὡς θρόνον,
Ὁ δ' ἐχθρὸς γενναιόφρονας μόνον
Μᾶς εὑρίσκει ὡς παύσῃ ἡ πάλη.
Ὅσοι δὲ εἰς τὸ θάρρος μας κύπτουν,
Πείθονται ὅλοι ἀπ' τὴν εὐπραγίαν
Ἡμῶν, ὅτι βιοῦν μ' ἁρμονίαν
Ἔρως, δόξα πατρίδος, καὶ Γάλλοι.

Ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ὁ Μενδόζης ἐνεφανίσθη Ἀνδαλούσιον ἀναβαίνων ἵππον, ὅστις ὑπὸ τῆς στιβαρᾶς τοῦ κυρίου του χειρὸς κρατούμενος ἐξετίνασσε μακρὰν ἐκ τῶν μυκτήρων αὐτοῦ τὸν ἀφρὸν λευκαίνοντα τὸν ἐπίχρυσον χαλινόν του. Πολύτιμοι λίθοι ἔλαμπον ἐπὶ τῶν ὅπλων του, ἐρυθρὸς πτεροθύσανος ἐσκίαζε τὸ κράνος αὐτοῦ, καὶ ταινία τοῦ αὐτοῦ χρώματος ὑπεστήριζε τὴν ἀπαστράπτουσαν σπάθην του.

Στερρῷ βήματι καὶ μετ' ἀγερώχου ὕφους προβὰς ἀνέῳξε τὸ περίφραγμα, καὶ ἀφήσας τὸν ἵππον του εἰς τὴν εἴσοδον περιδιάβαζεν ἀναμένων τὸν Γάστονα.

Ὁ πρίγκηψ οὗτος ἀφικνεῖτο ἐπίσης ἔφιππος τρέχων ἀπὸ ῥυτῆρος. Λευκὸς θύσανος πτερῶν ἐκυμάτιζεν ἐπὶ τῆς ὡραίας αὐτοῦ κεφαλῆς, ἡ δὲ στίλβουσα χαλύβδινος πανοπλία του ἐξήστραπτε πλέον τοῦ ἀδάμαντος. Ἐπὶ τῆς ἀσπίδος αὐτοῦ ἐωρᾶτο σύμβολον ἐρωτικὸν ὅπερ ἦν κεκεντημένον καὶ ἐπὶ τῆς ἀκτινοβολούσης ταινίας του. Ταχὺς δὲ ἐπισκήπτων ὡς κεραυνὸς ἀφίκετο, ἐπήδησεν ἀπὸ τοῦ ἵππου του, καὶ χαιρετήσας τὸν Μενδόζην ἔδωκε τὸ σύνθημα.

Αἱ σάλπιγγες ἤχησαν παραχρῆμα καὶ οἱ δύο ἀντίπαλοι ξίφος διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς κραδαίνοντες, ἐγχειρίδιον δὲ διὰ τῆς ἑτέρας ὥρμησαν ὁ εἷς κατὰ τοῦ ἑτέρου. Ὁ Γάστων ὁρμητικώτερος, ἢ ὁ γενναῖος ἐχθρός του κατήνεγκε κατ' αὐτοῦ τὴν αὐτὴν ἐκείνην στιγμὴν τέσσαρας διὰ τῆς αἰχμῆς τοῦ ξίφους του προσβολὰς αἵτινες ἀπεκρούσθησαν διὰ μιᾶς. Ὁ Μενδόζης ἀντιπιέζων καὶ αὐτὸς τὸν Γάστονα προέτεινε τὸ ξίφος αὐτοῦ πρὸ τοῦ προσώπου του, καὶ στιγμηδὸν καταβιβάσας αὐτὸ ὑπὸ τὸν σίδηρον τοῦ ἀντιπάλου του ἔπληξε τὴν πλευρὰν αὐτοῦ. Τὸ αἷμα ἔρρευσε παρευθύς. Εἰς τὴν θέαν ταύτην οἱ Γάλλοι ὠχρίασαν, οἱ δὲ Ἱσπανοὶ ἀφῆκαν κραυγὴν χαρᾶς, πλὴν ὁ ἐπιδέξιος Γάστων τὴν στιγμὴν τῆς προσβολῆς στρέψας τὸ σῶμα αὐτοῦ καὶ καταστήσας διὰ τῆς κινήσεως ταύτης τὴν πληγήν του οὐχὶ σοβαρὰν, ἔτεινε τὸν ἀριστερὸν βραχίονά του, καὶ κατήνεγκε διὰ τοῦ ἐγχειριδίου του πληγὴν εἰς τὸν τράχηλον τοῦ ἀντιπάλου του. Τὸ ἐγχειρίδιον συνετρίβη παραχρῆμα μεταξὺ τῶν φολίδων, καὶ τὸ αἷμα τοῦ Μενδόζη ἐκηλίδωσεν ἐπίσης τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ· καὶ παρευθὺς οἱ Γάλλοι ἀνταπήντησαν δι' ὁμοίων κραυγῶν πρὸς τοὺς Καστιλιάνους. Ὁ Γάστων δὲν εἶχε πλέον ἢ τὸ ξίφος αὐτοῦ, τοῦθ' ὅπερ παρατηρήσας ὁ Μενδόζης ἔρριψεν ἀμέσως τὸ ἰδικόν του ἐγχειρίδιον καὶ εἶπεν : «Πρίγκηψ, δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχῃ πλεονέκτημα, καὶ τὰ ὅπλα ἡμῶν πρέπει νὰ ἦναι ἴσα, ὡς εἶναι καὶ ἡ ἀνδρία μας». Εἶπε, καὶ ὁρμήσας κατὰ τοῦ Γάστονος προσέβαλεν αὐτὸν κατὰ κεφαλῆς διὰ τόσον ἰσχυροῦ κτυπήματος ὥστε ὁ ἥρως ἐκλονίσθη.

Ὁ Γάστων ὠπισθοχώρησε παρευθύς, καὶ στραφεὶς πλαγίως, πάσῃ δυνάμει ἐκτύπησε διὰ τοῦ κοπτεροῦ τῆς σπάθης αὐτοῦ τὸ κράνος τοῦ Ἱσπανοῦ. Τὸ κράνος συντριβὲν ἐκυλίσθη ἐπὶ τῆς κόνεως, καὶ αὐτὸς οὗτος ὁ Μενδόζης διὰ τῆς ἀριστερᾶς χειρός του ἥψατο τῆς γῆς· ἀλλ' ἀνηγέρθη αἴφνης τρομερώτερος. «Στῆτε, τῷ ἔκραξε τότε ὁ Γάστων· ὁ κίνδυνος δὲν εἶναι πλέον ἴσος».

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ἀπέσπασε τὸ κράνος αὐτοῦ, καὶ ῥίψας αὐτὸ κατὰ γῆς ἐξηκολούθησε τὴν πάλην. Οἱ δὲ δύο στρατοὶ καταληφθέντες τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὑπὸ ἴσου θαυμασμοῦ ἔτρεμον

SISMANOGLIO MEGARO

ἀμφότεροι διὰ τοὺς δύο γενναίους αὐτῶν στρατηγούς. Αἱ κεφαλαὶ αὐτῶν δὲν ἦσαν πλέον κεκαλυμμέναι ἢ διὰ τῶν ξιφῶν αὐτῶν, καὶ αἱ προσβολαί των πολλαπλασιασθεῖσαι ἐπάγονον ἐκ τρόμου καὶ τοὺς ἀπαθεστέρους· πλὴν αἴφνης ὤφθη τρέχων ταχυδρόμος, ὅστις χωρῶν πρὸς τὴν κονίστραν κατὰ κράτος ἔκραζε πρὸς τοὺς δύο στρατούς. Ὁ Μενδόζης καὶ ὁ Γάστων ἐκπλαγέντες διέκοψαν τότε τὴν πάλην αὐτῶν, καὶ ὁ ταχυδρόμος ἐν ὀνόματι τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας ζητήσας νὰ τῷ ἀνοιχθῇ τὸ περίφραγμα ἐνεχείρισεν εἰς τὸν Γάστονα ἐπιστολὴν τοῦ Λουδοβίκου, ἣν μόλις ἀναγνοὺς ὁ πρίγκηψ ἔρριψε τὸ ξίφος αὐτοῦ.

«Δὲν ὑπάρχει πλέον πόλεμος, ἀνέκραξεν· οἱ δύο σεπτοὶ ἡμῶν μονάρχαι παύουν πλέον τὰς ἐχθροπραξίας. Ἡ Γερμάνη, ἡ ἀδελφή μου, συζεύγνυται τὸν κύριόν σας γινομένη ἐχέγγυον διαρκοῦς μεταξὺ τοῦ Λουδοβίκου καὶ Φερδινάνδου εἰρήνης. Δι' ἐμὲ ἰδίᾳ ἡ εἰρήνη αὕτη ἀποβαίνει προσφιλὴς διότι προτιμῶ τὴν φιλίαν τοῦ Μενδόζη τῆς δόξης αὐτῆς τοῦ νὰ τὸν πολεμῶ».

Εἶπε, καὶ ὁ Ἱσπανὸς ἥρως κατανυγεὶς τὴν καρδίαν ἐκ τῆς τοιαύτης ἀβροφροσύνης ἐζήτησε μετὰ σεβασμοῦ νὰ ἀσπασθῇ τὴν χεῖρα τοῦ ἀδελφοῦ τῆς ἀνάσσης του. Ὁ Γάστων τὸν ἐνηγκαλίσθη· καὶ οὕτως οἱ δύο ἀντίπαλοι, φίλοι ἤδη γενόμενοι, ἐξήρχοντο τῆς κονίστρας ἀναγγέλλοντες εἰς τοὺς δύο στρατοὺς τὴν χαρμόσυνον εἴδησιν τῆς εἰρήνης.

Ταύτης ἐν ἀκαρεῖ διασαλπισθείσης ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τῶν δύο στρατῶν, μυρίαι χαρᾶς κραυγαὶ ἀνεπέμφθησαν πρὸς τὸν οὐρανόν.

Αἱ πύλαι τῆς πόλεως ἀνεῴχθησαν αὐθωρεὶ καὶ οἱ κάτοικοι αὐτῆς προσήνεγκον αὐθορμήτως καὶ μετὰ χαρᾶς τὰς οἰκίας αὐτῶν εἴς τε τοὺς Γάλλους καὶ τοὺς Ἱσπανούς. Οἱ δὲ δύο στρατηγοὶ ἐκ τῆς χειρὸς κρατούμενοι καὶ ἐπὶ κεφαλῆς τῶν δύο συνενωθέντων στρατῶν βαίνοντες ἀπῆλθον ὁμοῦ εἰς τὴν Νέμαυσον ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἀνευφημιῶν τοῦ ἀγαλλομένου πλήθους. Ἀμφότεροι ὡδηγήθησαν εἰς τὸν Ταλλεϋράνδον ἔνθα ἐπέδεσαν τὰς πληγὰς αὐτῶν· οἱ στρατιῶται αὐτῶν διενεμήθησαν τὴν φιλοξενίαν τῶν κατοίκων, καὶ αὐστηροτάτη πειθαρχία δὲν ἀφῆκε νὰ διαταραχθῇ ἡ γηθόσυνος ἐκείνη ἡμέρα ὑπ' οὐδεμιᾶς ἀταξίας. Μόνος δὲ ὁ Νημορίνος δυστυχὴς ἐν τῷ μέσῳ τόσων

εὐτυχούντων δὲν εἶχεν ἐγκαταλείψει τὸν Γάστονα· πλὴν ὅτε ὁ πρίγκηψ οὗτος διευθύνθη εἰς τὸ διοικητήριον, λαβὼν εὐκαιρίαν διεσταύρου τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως ποθῶν καὶ φοβούμενος ἅμα τὴν συνάντησιν τῆς Ἐστέλλης, περὶ ἧς δὲν ἐτόλμα μὲν νὰ ζητήσῃ πληροφορίας, καὶ ἧς τὸ ὄνομα προέφερε τρέμων, πλὴν πάντας οὓς συνήντα καθ' ὁδόν, ἡρώτα ἂν ἐγνώριζον τὴν Μαργαρίταν. Οὐδεὶς ἀπήντα αὐτῷ, οὐδεὶς δὲ ἤκουε, διότι πάντες, στρατιῶται, πολῖται καὶ ξένοι ὑφ' ἑνὸς κατείχοντο αἰσθήματος, τῆς κοινῆς ἀμετρήτου χαρᾶς!

Πᾶσαν τὴν ἡμέραν του ὁ ποιμὴν εἰς ἀγόνους διελθὼν ἀναζητήσεις ἐπλανᾶτο ἔτι τὴν ἑσπέραν ἐν τῇ πόλει ὅτε παρὰ τὸν ἀρχαῖον ναὸν τῆς Ἀρτέμιδος διερχόμενος εὑρέθη αἴφνης ἐν τῷ μέσῳ νεκροταφείου, ἔνθα πολλοὶ πρόσφατοι τάφοι ἀνεμίμνησκον τὰς συμφορὰς τῆς πολιορκίας. Ὁ Νημορῖνος προβὰς τότε ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἀπαισίου τούτου χώρου καὶ καθήσας ἐπὶ ἀρχαίου τινὸς μνήματος τοὺς ὀφθαλμοὺς δὲ προσηλωμένους πρὸς τὴν γῆν ἔχων, τὸ μόνον ἄσυλον ἔνθα οἱ δυστυχοῦντές εἰσιν ἐν εἰρήνῃ καὶ ὑπὸ τοῦ ζόφου τοῦ νυκτερινοῦ καὶ νεκρικῶν εἰκόνων περιστοιχούμενος ἤκουεν ἐν σιγῇ τὰς κλαυθμηρὰς κραυγὰς γλαυκὸς ἐρήμου ἐπὶ σιδηροῦ τινος ἱσταμένης σταυροῦ. Ἀόριστόν τι θέλγητρον κατέσχεν εὐθὺς τὴν καρδίαν αὐτοῦ, καὶ ἐβυθίσθη εἰς τὴν βαθεῖαν αὐτοῦ λύπην. Πλὴν εἰς βημάτων τινῶν ἀπόστασιν μακρὰν αὐτοῦ ἤκουσεν αἴφνης βαθείας καὶ ὑποκώφους στοναχάς. Ὁ ποιμὴν ἀκροασθεὶς ἐπί τινα στιγμὴν, ἀνήγειρε τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ διὰ μέσου τοῦ ἐρέβους διέκρινε γυναῖκα φέρουσαν ἔνδυμα πένθους, γονυπετῆ πρό τινος τάφου, μετὰ χειρῶν ἡνωμένων ἐπὶ τοῦ στήθους της, καὶ τὴν κεφαλὴν ἔχουσαν κεκαλυμμένην ὑπὸ μακροῦ καὶ μέλανος πέπλου. Προχωρήσας δὲ βήματά τινα πρὸς αὐτὴν ἤκουσε προφερομένας σιγηλῶς τὰς λέξεις ταύτας :

«Ὦ Σύ! ὅστις ἐκέκτησο ἐκ τῆς καρδίας μου πᾶν ὅ,τι αὕτη »ἠδύνατο νὰ σοὶ παράσχῃ, Σύ, ὅστις ἠθέλησας νὰ μὲ καταστή»σῃς εὐδαίμονα, ἀλλ' εἰς τὸν ὁποῖον δὲν ἠδυνήθην ἐγὼ νὰ δώ»σω εὐτυχίαν, συγχώρησον, σεβαστέ μοι σύζυγε, συγχώρησόν »μοι, ὅτι ὑπεξέφυγα πάντοτε τὸν σώφρονά σου ἔρωτα, καὶ »ὅτι ἠνέχθην τὴν θυσίαν τῶν σεμνῶν σου πόθων· πλὴν ὤφει»λον νὰ πράξω τοῦτο. Δὲν ἦμην ἀξία Σου! ἤξιζες σύζυγον τῆς

SISMANOGLIO MEGARO

»ὁποίας νὰ σὲ ἀνήκῃ ὁλόκληρος ἡ καρδία· πλὴν ἡ ἐμὴ φεῦ! δὲν »ἠδυνήθη ποτὲ νὰ σβύσῃ τὴν πρώτην φλόγα ἥτις τὴν κατη»νάλισκεν. Ὦ! τοὐλάχιστον ἐκ τοῦ οὐρανίου σου δώματος »ἀναγινώσκων εἰς τὸ βάθος τῆς ψυχῆς μου δὲν θὰ ἀμφιβάλ»λῃς ποσῶς σύζυγέ μου, περὶ τῆς εἰλικρινείας τῆς θλίψεώς μου. »Τὰ πικρά μου νῦν δάκρυα τὰ καταβρέχοντα τὸ μνῆμά σου »τοῦτο θὰ σοὶ ἀποδείξωσιν ὅτι τὸ πρὸς ἐσὲ σέβας μου, καὶ ἡ »φιλία μου, ἦσαν τόσον προσφιλῆ εἰς ἐμὲ ὅσον καὶ ὁ πρῶτός »μου ἔρως».

Ἐκ τῶν λόγων τούτων, ἐκ τοῦ τῆς φωνῆς ἤχου, ὁ Νημορῖνος νομίζει ὅτι εὑρίσκεται ἐν ὀνείρῳ· ἔννοεος, ἔξαλλος ἀκούει ἐπὶ πολὺ χωρὶς νὰ δύνηται νὰ βεβαιωθῇ ὅτι εἶναι ἡ Ἐστέλλα. Πλὴν παύσας πλέον νὰ ἀμφιβάλλῃ, ὁρμᾷ πρὸς τὴν ποιμενίδα, καὶ γονυπετήσας ἀνακράζει πνιγόμενος ὑπὸ λυγμῶν: «Σὺ εἶσαι, σὺ ἥτις μοὶ ἐπιστρέφεσαι τέλος; Σὺ λοιπὸν εἶσαι τῆς ὁποίας ὁ Νημορῖνος περιπτύσσεται τὰ γόνατα;»

Ἡ Ἐστέλλα κατεπλάγη τὸ πρῶτον, ἀλλ' ἀναγνωρίσασα τὸν ποιμένα, χωρὶς νὰ τὸν ἀφήσῃ τὸν καιρὸν νὰ ἐξακολουθήσῃ, «Εἶσαι τῷ εἶπε, μετὰ φωνῆς σοβαρᾶς, ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ Μερίλου, καὶ ὁμιλεῖς πρὸς τὴν χήραν αὐτοῦ· δὲν πρέπει, οὔτε θέλει νὰ σὲ ἀκούσῃ».

Ταῦτα δ' εἰποῦσα ἔφυγεν ἀμέσως, καὶ ὁ Νημορῖνος συνταραχθεὶς ἐκ τρόμου διέμεινεν ἔτι ἐπὶ μικρὸν γονυπετὴς πρὸ τοῦ μνήματος ἐκείνου μὲ στόμα χαῖνον καὶ βραχίονας τεταμένους.

Ἐν τούτοις ἡ ἐπιθυμία τοῦ νὰ μάθῃ τὴν διαμονὴν τῆς Ἐστέλλης τὸν ἔφερεν εἰς ἑαυτόν, καὶ ἐγερθεὶς ἀμέσως ἔτρεξεν ἐπὶ τὰ ἴχνη αὐτῆς. Μετ' οὐ πολὺ τὴν εἶδεν εἰσελθοῦσαν εἰς εὐτελῆ τινα οἰκίσκον ὃν ἀφοῦ ἐπὶ πολὺ ἐξήτασε μετὰ καρδίας συντετριμμένης καὶ πλήρους ταραχῆς ἐπέστρεψεν εἰς τὸ μέγαρον μὴ τολμῶν ἔτι νὰ θερμανθῇ ὑπ' ἐλπίδος, καὶ ἀνήγγειλε τὰ πάντα εἰς τὸν προστάτην του. Ὁ πρίγκηψ παρηγορήσας τὸν ποιμένα τὸν ὑπεσχέθη νὰ λάβῃ μέτρα πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς εὐτυχίας του μετὰ τῆς Ἐστέλλης. Οὔσης δὲ ἤδη κεκηρυγμένης τῆς διαταγῆς του ὅπως οἱ κάτοικοι τῆς Νεμαύσου συναθροισθῶσιν εἰς τὴν κονίστραν, ὁ Γάστων ἐφρόντισε κρυφίως ὅπως καὶ ὁ γέρων Ραιμόνδος παραστῇ ἐν αὐτῇ μετὰ τῶν ἄλλων. Συναδευόμενος λοιπὸν ὑπὸ τῶν ἀξιωματικῶν του καὶ τοῦ

Νημορίνου ἐπαρουσιάσθη ἐν τῷ μέσῳ τοῦ εὐαισθήτου τούτου λαοῦ ὅστις ἰδὼν αὐτὸν ἐξερράγη ἀμέσως εἰς φρενητιώδεις ἀνευφημίας.

Στὰς ἐν τῷ μέσῳ αὐτοῦ εἶπε:

«Πολῖται ἐμαχόμην ὑπὲρ ὑμῶν, ἀλλὰ σᾶς ἠλευθέρωσεν ὁ »κάλλιστος τῶν βασιλέων ὅστις καὶ σᾶς ἐχορήγησε τὴν εἰρή»νην. Τὰ πάντα πρὸς τὸν Λουδοβῖκον ὀφείλετε οὐδὲν δὲ πρὸς »τὸν Γάστονα. Δεηθῶμεν ὅθεν ὁμοῦ πρὸς τὸν ὕψιστον ὅπως »διαφυλάττῃ ὡς πλεῖστον τὰς πολυτίμους ἡμέρας τοῦ πατρὸς »τοῦ λαοῦ.

»Σὺν τούτοις, ἐπικαλοῦμαι καὶ τὴν ὑμετέραν εὐγνωμοσύνην »πρὸς ἕνα τῶν συμπατριωτῶν σας, ὅστις ἐντεταλμένος ὑπ' »ἐμοῦ ὅπως ἐλθὼν ἐδῶ σᾶς εἰδοποιήσῃ τὴν ἡμέραν τῆς ἀφί»ξεώς μου, συνελήφθη μὲν καθ' ὁδὸν ὑπὸ τῶν Ἱσπανῶν φυ»λάκων, προὐτίμησε δὲ τὸν θάνατον μᾶλλον ἢ τὴν εἰς τοὺς »ἐχθροὺς παράδοσιν τῆς ἐπιστολῆς μου ἣν διηύθυνον πρὸς ὑ»μᾶς. Ἰδοὺ ὁ γενναῖος καὶ ἐνάρετος οὗτος στρατιώτης, προ»σίθηκε δεικνύων τὸν Νημορῖνον· δι' αὐτόν, ἐν μόνον βραβεῖον »εἶναι ἄξιον τῆς καρδίας του, καὶ εἰς ἐσὲ ἀπόκειται, ὦ Ραι»μόνδε, νὰ τὸ ἐκπληρώσῃς, καὶ ἐγὼ παρὰ σοῦ τὸ ζητῶ. Ὁ »Νημορῖνος λατρεύει τὴν θυγατέρα σου ἣν ὁ ἔνδοξος θάνατος »τοῦ Μερίλου ἀφίνει κυρίαν τῆς πίστεως καὶ καρδίας της.

»Ἐξόφλησον λοιπὸν τὴν πατρίδα σου ἐκ τοῦ χρέους τῆς εὐ»γνωμοσύνης ταύτης δίδων τὴν Ἐστέλλαν εἰς τὸν ἄξιον αὐτῆς »ἐραστήν. Ὁ Γάστων δὲ Φοὰ σὲ παρακαλεῖ. Ὁ Γάστων δὲν »θέλει τίποτε νὰ διατάξῃ, πλὴν ἐξαιτεῖται παρ' ὑμῶν ὅλων, »ὅπως ἑνωθέντες κάμψητε τὸν Ραιμόνδον».

Εἶπε, καὶ ὁ λαὸς συνταραχθεὶς ἀνεβόησε, καὶ ὁ Ραιμόνδος γονυπετήσας ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ πρίγκηπος ὅπου καὶ ὁ Νημορῖνος ἦν ἤδη. Ὁ δὲ ἥρως ἀνεγείρας αὐτοὺς τοὺς ἠνάγκασε νὰ περιπτυχθῶσιν ἀλλήλους.

«Συγχωρήσατε τὴν ἐκδήλωσιν τῆς εὐδαιμονίας μου, εἶπε τότε ὁ ποιμὴν πρὸς τὸν γέροντα δακρύων καὶ μετὰ φωνῆς τρεμούσης.—Ἡ θυγάτηρ μου εἶναι ἰδική σου, ἀπεκρίθη ἐκεῖνος, ἀλλὰ θὰ συγκατανεύσῃς ἀναμφιβόλως εἰς τὴν ἀναβολὴν τοῦ ὑμεναίου. . . —Μέχρι τῆς στιγμῆς, διέκοψεν ὁ Νημορῖνος, καθ' ἣν ὁ ἀρχαῖος φίλος τοῦ Μερίλου ἀξιώσῃ νὰ ὁρίσῃ αὐτήν».

SISMANOGLIO MEGARO

Τότε ζητήσαντος παρὰ τοῦ γέροντος τὴν εὐλογίαν αὐτοῦ, ὁ Ραιμόνδος ἐπέθηκε τὰς χεῖράς του ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του. Σύμπασα δὲ ἡ ὁμήγυρις ἐπευφήμησε, καὶ ὁ Γάστων διαλύων αὐτὴν εἶπε:

«Σᾶς ἀφίνω, πολῖται, ὅπως περιέλθω καὶ ἐπανορθώσω τὰ »δεινὰ τοῦ πολέμου φέρων βοηθείας εἰς τὰ κατεστραμμένα »χωρία. Νημορῖνε, θὰ μὲ βοηθήσῃς καὶ σύ· σὲ ἐπιφορτίζω λοι»πὸν νὰ διανείμῃς τοὺς θησαυρούς μου εἰς τοὺς κατοίκους »τῆς Μασάνης. Ὕπαγε λοιπὸν ἐπανάκτισον τὰς οἰκίας των, »ἀπόδος αὐτοῖς νέα ποίμνια, ἀνακούφισον αὐτούς, καὶ παντὶ »τέλος τρόπῳ σπεῦσον εἰς βοήθειαν τῶν δυσπραγούντων, μὴ »φοβούμενος νὰ καταναλώσῃς τὰ πλούτη μου. Πλούσιος εἶ»μαι μόνον ὅταν δίδω».

Ταῦτα δὲ εἰπὼν ὁ ἥρως ἀπῆλθεν ἀμέσως, ὅπως διαφύγῃ τὴν μανιώδη ἐκδήλωσιν τῆς εὐγνωμοσύνης καὶ ἀγάπης τοῦ λαοῦ, καὶ ἔσπευσε πρὸς τὸν Μενδόζην ὅστις ἔμελλε νὰ τῷ παραδώσῃ μίαν πρὸς μίαν τὰς πόλεις τὰς καταληφθείσας ὑπ' αὐτοῦ.

Ὢ! ποία ὑπῆρξεν ἡ χαρὰ τῆς Ροδίας καὶ Μαργαρίτης ὅτε εἶδον ἀφικνούμενον μετὰ τοῦ Ραιμόνδου τὸν Νημορῖνον! Ἡ Ἐστέλλα ὀλίγου δεῖν ἐλειποθύμει ἐκ τῆς διηγήσεως τῶν συμβάντων. Ἐρύθημα δὲ καὶ σιωπὴ ὑπῆρξαν ἡ ἀπάντησίς της. Ὁ Νημορῖνος σέβων τὸ ἔνδυμα τοῦ πένθους δὲν ἐπρόφερε κἂν λέξιν ἀπαρέσκουσαν εἰς τὴν ποιμενίδα του. Ἰτοηθεὶς δὲ μᾶλιστα ὑπὸ τῆς εὐτυχίας του αὐτῆς μόλις ἀπετόλμα νὰ προσίδῃ τὴν Ἐστέλλαν, καὶ μόλις ἐφαίνετο ἐνθυμούμενος ὅτι ἠγαπᾶτο ὑπ' αὐτῆς. Ὡμίλει δὲ εἰς τὴν Ροδίαν μόνον περὶ τῆς παρελθούσης εὐτυχίας του, καὶ ἐφαίνετο ὅτι ταύτην ἠγάπα.

Ἀπὸ τῆς ἐπιούσης ἀφέντες τὴν Νέμαυσον καὶ φέροντες μεθ' ἑαυτῶν καὶ τὸν Ἰλάριον, ἀφίκοντο μετά τινας ἡμέρας εἰς Μασάνην, ἔνθα ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης περὶ ἑνὸς μόνου ἐμερίμνα ὁ Νημορῖνος, ἤτοι ὅπως διαχέῃ τὰς εὐεργεσίας τοῦ Γάστονος εἰς τοὺς χωρικούς, σπείρων τοὺς ἀγροὺς αὐτῶν, ἀνακαλῶν τοὺς γεωργούς, καὶ ὅπως αἱ ἡμέραι αὐτοῦ ρεύσωσι ταχύτερον μέχρι τῆς ὁρισθείσης προθεσμίας τοῦ γάμου του, μεταχειριζόμενος τὸν καιρὸν αὐτοῦ εἰς τὴν κατεργασίαν τοῦ ἀγαθοῦ.

Τέλος ὁ μακρὸς τοῦ πένθους ἐνιαυτὸς ἔληξεν· ὁ Νημορῖνος ἐγένετο σύζυγος τῆς Ἐστέλλης. Ἡ Ροδία τὴν ὡδήγησεν εἰς

τὸν βωμὸν μόλις δυναμένη νὰ συγκρατήσῃ τὴν παραφορὰν τῆς ἀγαλλιάσεώς της, σταματῶσα εἰς πᾶν βῆμα, καὶ κράζουσα πάντας ὅπως τοὺς κάμῃ νὰ θαυμάσωσι τὴν Ἐστέλλαν ἐκ τῆς παραστάσεως τῶν ἀρετῶν της, τῶν παρελθουσῶν της θλίψεων, καὶ τῆς ἐνεστώσης της εὐδαιμονίας. Γλυκέα δάκρυα ἐκυλίοντο ἐπὶ τῶν παρειῶν της, καὶ ὅτε ἡ περιπαθὴς Ἐστέλλα ἀπήγγειλε τὸν τόσον γλυκὺν ἐκεῖνον ὅρκον τοῦ ὅτι θὰ ἀγαπᾷ πάντοτε τὸν Νημορῖνον, μεθ' ὅλην τὴν ἱερότητα τοῦ τόπου ἡ Ροδία μὴ δυνηθεῖσα νὰ κρατήσῃ κραυγὴν χαρᾶς ἐρρίφθη ἐπὶ τοῦ τραχήλου τῆς φίλης της.

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἡ Ροδία ἐγκατεστάθη εἰς τὴν οἰκίαν τῆς Ἐστέλλης. Ἡ Μαργαρίτα καὶ ὁ Ραιμόνδος πάντοτε σεβόμενοι, καὶ πάντοτε λατρευόμενοι ὑπὸ τῆς ἀξιολατρεύτου ἐκείνης οἰκογενείας διήνυσαν ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν τὸ στάδιον τῆς ζωῆς των, μακρόν, εἰρηνικὸν καὶ εὔδαιμον. Ἡ δὲ γαλήνη, ἡ φιλία καὶ ὁ ἔρως ὑπῆρξαν ἡ κληρονομία ἣν ἀφῆκαν εἰς τὰ τέκνα αὐτῶν ὧν οἱ ἐπίγονοι ὑφίστανται ἔτι ἐν τῇ ὡραίᾳ χώρᾳ ἔνθα ἐγεννήθην.

Εὔδαίμον πατρίς! ἀφ' ἧς ἡ εἰμαρμένη μὲ ἐξωστράκισε, ἀλλ' ἥτις οὐχ ἧττον τρισπόθητος μ' εἶσαι ἐν τῇ καρδίᾳ μου. Θέλω κἂν νὰ σὲ ἐξυμνήσω! Θέλω κἂν νὰ ἀφιερώσω εἰς σὲ τοὺς ὑστάτους φθόγγους τοῦ ἀγροτικοῦ μου αὐλοῦ! Ναί, ὁρκίζομαι εἰς τὸ ἱερὸν καὶ προσφιλὲς ὄνομά σου ὅτι λέγω, χαῖρε, αἰώνιον εἰς τὴν βουκολικὴν μοῦσαν. Δὲν θέλω ποσῶς ἄλλοι ὀθνεῖοι ἦχοι νὰ βεβηλώσωσι τὴν σύριγγα ἐφ' ἧς ἔψαλα τὴν πατρίδα μου. Ὢ! καὶ ποῖον ἄλλο ἀντικείμενον ἠδύνατο πλέον εἰς τὸ ἐνεστὼς νὰ μὲ θέλξῃ ἀφοῦ περιέγραψα τὰς μειδιώσας ἐξοχὰς αὐτῆς, ἔνθα, τὰ ἄπειρα τῆς φύσεως κάλλη μὲ ἐμάγευσαν ἐφ' ἅπαξ μόνον; Περικαλλὴς κοιλάς, τρισευδαίμονες ὄχθαι! ἔνθα μικρὸς ἀκόμη μετέβαινον ὅπως δρέψω ἄνθη! Ὡραῖα δένδρα ἅτινα εἶχε φυτεύσει ὁ πάππος μου, καὶ ὧν αἱ κορυφαὶ ἤγγιζον τὰ νέφη ὅτε οὗτος κεκυφὼς ἐπὶ τῆς βακτηρίας του μὲ ἔκαμνε νὰ τὰ θαυμάζω. Ρυάκια διαυγῆ! ἅτινα ποτίζετε τοὺς λειμῶνας τοῦ Φλωριὰν καὶ ἅτινα διεπέρων παιδίον ὧν μετὰ τόσου μὲν κόπου, τόσης δὲ τέρψεως, ὦ! δὲν θὰ σᾶς ἐπανίδω πλέον! Θέλω γηράσει ἐν θλίψει καὶ ἀπομονώσει μακρὰν τοῦ ἐδάφους τῆς γεννήσεώς μου, τοῦ ἐδάφους ἔνθα ἀναπαύονται τὰ ὀστᾶ τῶν πατέ-

SISMANOGLIO MEGARO

ρων μου· καὶ ἐὰν εἰς βαθὺ ἀφίκωμαι γῆρας ὁ γλυκὺς καὶ λαμπρὸς ἥλιος τῆς πατρίδος μου δὲν θὰ ζωογονήσῃ τὰ ἄτονά μου μέλη! Ὢ, διατί νὰ μὴ ἦμαι βέβαιος ὅτι θὰ ἀναπαυθῶ ἡμέραν τινὰ ὑπὸ τὸν μέγαν κράταιγον ἔνθα αἱ ποιμενίδες τοῦ χωρίου μου συναθροίζονται ὅπως χορεύσωσιν! Ἐπεθύμουν ὅπως αἱ ἀγναὶ αὐτῶν καὶ εὐσεβεῖς χεῖρες ποτίζωσι τὴν χλόην ἥτις θὰ ἐκάλυπτε τὸν τάφον μου· ὅπως ὁ ἐραστὴς μετὰ τῆς ἐρωμένης αὐτοῦ τὸν ἐκλέγωσι πάντοτε ὡς ἕδραν τῶν συνεντεύξεών των· ὅπως τὰ παιδία μετὰ τὰς παιδιάς των ῥίπτωσι τὰς ἐκφυλλιζομένας αὐτῶν ἀνθοδέσμας ἐπ' αὐτοῦ. Ἐπεθύμουν καὶ τέλος ὅπως οἱ ποιμένες τῆς χώρας κατανύγωνται ἐνίοτε ἀναγινώσκοντες ἐπ' αὐτοῦ τὸ ἐπιτύμβιον τοῦτο:

Εἰς τὰ ἤρεμα ταῦτα ἐδάφη
Ὅπου μύρα καὶ τέρψις χυμένη,
Τοῦ δυστήνου μας φίλου ἐτάφη
Κ' ἡσυχάζει ἡ σὰρξ ἡ κλαυμένη.
Μακρὰν ἔζησε πάντα καὶ ξένος,
Πλὴν ὁ νοῦς του 'ς τὸ πάτριον χῶμα·
Δὲν τὸ 'χάρηκε ζῶν ὁ καῦμένος,
Ἂς τοῦ σκέπῃ νεκρὸν κἂν τὸ σῶμα!

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΣΤΕΛΛΗΣ.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

(Ἀπόσπασμα ἐκ τῶν σημειώσεων τοῦ γάλλου συγγραφέως).

Ἡ Λαγκεδόκη δέον νὰ θεωρηθῇ καὶ ὡς κοιτὶς τῆς ποιήσεως τῆς ἀποκληθείσης ἐπαρχιακῆς καὶ καλλιεργηθείσης ἐν Τουλούσῃ ἀπὸ τῆς δυναστείας τῶν πρώτων κομήτων. Ραιμόνδος ὁ Ε'., ὁ υἱός του, ὁ ἔγκονος αὐτοῦ καὶ πλεῖστοι ἱππόται τῆς Τουλούσης ὑπῆρξαν τροὺβαδοῦροι (ραψῳδοὶ) γινώσκοντες τόσον καλῶς νὰ ἐξυμνῶσι τὰς καλλονὰς τῶν ἐρωμένων αὐτῶν, ὅσον καὶ νὰ μονομαχῶσιν ὑπὲρ αὐτῶν. Ἐν ἔτει 1323 ὑπὸ τὴν βασιλείαν Καρόλου τοῦ Καλοῦ, ἑπτὰ διαπρεπεῖς πολῖται τῆς Τουλούσης ὑπὸ τὸν τίτλον *Φαιδρᾶς ἑταιρίας τῶν ἑπτὰ τροὺβαδούρων τῆς Τουλούσης*, ἔγραψαν ἐγκύκλιον πρὸς ὅλους τοὺς ποιητὰς τῆς Λαγκεδόκης προσκαλοῦντες αὐτοὺς ὅπως παραστάντες εἰς ὡρισμένην ἐποχὴν ἀναγνώσωσι τὰ ποιήματα αὐτῶν ἐπ' ἀμοιβῇ ἴου χρυσοῦ εἰς τὸν κριθέντα ἀνώτερον τῶν ἄλλων.

Τὴν προσδιορισθεῖσαν ἡμέραν πολλοὶ τροὺβαδοῦροι ἐνεφανίσθησαν εἰς τὸν κῆπον τῶν ἑπτὰ ἐλλανοδικῶν, ἔνθα ἐνώπιον τῶν ἐπισημοτέρων κατοίκων, καὶ ἀπείρου πλήθους λαοῦ ἀναγνώσαντες τὰ ποιήματά των διαμφισβήτησαν τὸ ἆθλον, ὅπερ ἐδόθη τέλος εἰς ἓν *Cirventés*[1] ἐξυμνοῦν τὴν Θεοτόκον καὶ ποιηθὲν ὑπό τινος Ἀρνώλδου Βιδάλη τῆς Καστελνωδάρης ὀνομασθέντος παραχρῆμα *διδάκτορος ἐν τῇ φαιδρᾷ ἐπιστήμῃ*.

Οἱ ἑπτὰ συνεταῖροι ἐξακολουθήσαντες τὰς συνεδριάσεις αὐτῶν ἐξέλεξαν ἕνα μὲν ἐξ αὐτῶν πρόεδρον, ἕτερον δὲ γραμματέα, κλπ., ἐδημοσίευσαν δὲ καὶ κανονισμὸν εἰς ὃν ἔδωκαν τὸ ὄνομα *νόμων ἐρωτικῶν*, καὶ προσέθηκαν τέλος εἰς τὸ ἴον καὶ δύο ἄλλα ἄνθη, τὸ κυνόρροδον καὶ τὸ νεκράθεμον. Ἐν τέλει ἡ ἑταιρία αὐτῶν τοσαύτην ἐπίδοσιν ἔλαβε κατὰ τὸ ἔτος 1388 ὥστε Ἰωάννης ὁ βασιλεὺς τῆς Ἀραγωνίας πέμψας πρέσβεις πρὸς τὸν βασιλέα Κάρολον ς'. *ἐζήτη-*

1) Ποίημα τῶν παλαιῶν ραψῳδῶν τῆς Γαλλίας.

σε παρ' αὐτοῦ ποιητὰς ἐκ τῆς ἐπαρχίας Ναρβόννης ὅπως ἐγκαινιάσῃ καὶ εἰς τὸ κράτος αὐτοῦ φαιδρὰν ἑταιρίαν.

Τοιαύτη ὑπῆρξεν ἡ ἀρχὴ τῆς ἀκαδημίας τῶν ἀνθικῶν ἀγώνων λαβοῦσα νέαν αἴγλην περὶ τὰ τέλη τοῦ ΙΔ'. αἰῶνος καὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ ΙΕ'. διὰ τῆς ἐλευθεριότητος Τουλουσίας τινὸς Δεσποίνης καλουμένης Κλημεντίας Ἰσαύρας. Ἡ δέσποινα αὕτη περὶ ἧς οὐδὲν θετικὸν περισώζεται ὥρισε διὰ διαθήκης ποσὰ ἀνταποκρινόμενα πρὸς τὰς δαπάνας τῶν ἀνθέων ἃς καθ' ἕκαστον ἔτος ποιεῖται ἔτι ἡ Ἀκαδημία τῆς Τουλούσης. Οἱ κάτοικοι τῆς Τουλούσης εὐγνωμονοῦντες πρὸς τὴν Κλημεντίαν Ἰσαύραν ἀνήγειραν ἀνδριάντα εἰς αὐτὴν ἐκ λευκοῦ μαρμάρου περὶ τὰ μέσα τοῦ ΙΣΤ' αἰῶνος, ὅνπερ ἔστησαν ἐν μιᾷ αἰθούσῃ τοῦ Δημαρχείου, καὶ ὃν στέφουσι πάντοτε ὑπὸ τῶν μνημονευθέντων ἀνθέων καθ' ἕκαστον ἔτος κατὰ τὴν 3 Μαΐου, γινομένης τότε τῆς ἀπονομῆς τῶν ἄθλων. Ὁ δὲ Λουδοβῖκος διὰ διπλώματος ἐκύρωσε τὴν Ἀκαδημίαν ταύτην ἥτις εἰκάζεται καὶ ὡς ἡ ἀρχαιοτέρα.

Οὐδὲν ὡς εἴπομεν θετικὸν περὶ τῆς Κλημεντίας ταύτης Ἰσαύρας γινώσκεται, πλὴν νομίζω ὅπως ποτ' ἂν ᾖ συγγνωστὸν ἐν τοιούτου εἴδους ποιήμασι, τὸ περιβαλεῖν αὐτὴν τὸν τίτλον τοῦ ἱδρυτοῦ τῶν ἀνθικῶν ἀγώνων, καὶ δοῦναι ἐξήγησίν τινα εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν τριῶν ἀνθέων ἅτινα ὁρίζονται ἔτι ὡς ἄθλον.

ΑΙΣΜΑΤΑ ΠΡΩΤΟΤΥΠΑ

ΚΑΙ

ΑΛΛΑ ΕΚ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΩΝ.

Ἡ φύσις καὶ ἡ καρδία.

Μελαναὶ θυελλώδεις ἡμέραι
Εἶν' αἱ πρῶτ' ἀπαρχαὶ τοῦ χειμῶνος·
Εἰς τὸ δάσος τὸ πέρθμιον, χαῖρε,
Δηχεῖ ἡ φωνὴ τῆς τρυγόνος.

Τὸν ἀνθόστικτον πέπλον ἡ φύσις
Χάνει, πίπτουν τῶν δένδρων τὰ φύλλα
Ὁσημέραι, ὡς πίπτουν ἐπίσης
Τῶν στιλπνῶν των κατοίκων τὰ πτίλα.

Καὶ γυμνοὶ τεθλιμμένοι οἱ κλάδοι
Καλοῦν μάτην στεράζοντες τώρα
Τὸ πτηνὸν τὴν στροφήν του νὰ ἄδῃ
Ἦν χειμῶνος διέκοψεν ὥρα.

Σ' τοὺς κλαυθμώδεις των ἤχους ἀπόνως
Ἀπαντᾷ πλὴν βορρᾶς μόνον κρύος,
Σύντροφός των ἀπέμεινε μόνος,
Νὰ τοὺς πλήσῃ γογγύζων ἀγρίως.

Εἰς τὰς λόχμας δὲ ὅμως τοῦ δάσους
Ἀπὸ πρίνων πυκνὸν φραγμὸν ὅλον,
Πετᾷ κόσσυφός που μετὰ θράσους,
Ἀψηφῶν κυνηγοῦ πυροβόλον.

Καὶ ταχὺς διὰ μέσου τῶν κλώνων
Ἕν πτερύγισμα μόνον ἀφίνει·
Κι' ἂν φωνήσῃ, κραυγὴ εἶναι πόνων
Ἡ μυχία του πάθησις χύνει.

Ὁ χειμὼν ἐν καιρῷ μετὰ θέρος
—Ἡ εἰς ὕλην πρὶν θάλλουσαν φθίσις—
Διατί, φεῦ, πολλάκις ἀκαίρως
Εἰς ἀνθρώπων ἐνσκήπτει τὰς φύσεις;

Διατί δὲ ἐν ᾧ τὴν καρδίαν
Θερμὸς ἥλιος ἥβης θερμαίνει
Καὶ εἰς βλάστησιν εἶναι γλυκεῖαν,
Γυμνὴ αἴφνης κατάξηρος μένει;

Τὴν παράκαιρον ἄνθησιν μήπως
Ὁμοιάζει τοῦ πλάνου Μαρτίου,
Σαγηνεύοντος τ' ἄνθος ἀλύπως
Μὲ ψευδῆ θαλπωρὴν τοῦ ἡλίου;!

Ἡ ἀγρία ἡμέρα χειμῶνος
Εἶν' ἀλγούσης καρδίας τὸ ὄμμα,
Ὁ τοῦ δάσους γυμνόφυλλος κλῶνος,
Τὸ γυμνὸν μειδίαμα στόμα!

Τοῦ πτηνοῦ δὲ ἡ πτῆσις ὁμοίως
Ὡς ψυχῆς ἡ πρὸς ποίησιν πτῆσις
Ἐκσπωμένης τῆς κόσμου ἰλύος
Κι' ἀψηφούσης τῆς Τύχης τὰς πλήξεις.

Ἡ δὲ τέλος κραυγή του ἐκείνη
Τῆς ψυχῆς ὡς οἱ ἔμπνευστοι στόνοι
Οὓς πετῶσα μὲ πάθος ἐκχύνει,
Κι' εἶν' αὐτῆς ἀνακούφισις μόνη.

Ἀνακούφισις μόνη, ναί, εἶναι
Ἀκτὶς ὄντες φωτὸς ἀνεσπέρου,
Ὅταν θεῖον ἐν ᾧ αἱ ὀδύναι
Γλυκασμοῦ ἀπολαύουν προσκαίρου.

Καὶ τρυφή της αἱ θεῖαι μολπαί της,
Πλὴν ὡς φῶς ἀμφιλύκης βραχεῖα,
Ἕως οὐ ἀπ' τὸ σῶμα δραπέτις
Νὰ τὴν εὕρῃ ἀλλοῦ αἰωνία!

Εἰς κορασίδα πρὸ κλειδοκυμβάλου.

Τρυφερόν, ἀγγελόμορφον πλάσμα
Κ' ἱλαρὸν ὡς τὸ φῶς τῆς Αὐγῆς,
Χαρᾶς μόνον καὶ ἔρωτος ᾄσμα
Ἡ ζωή σου νὰ ᾖ ἐπὶ γῆς.

Τῆς ψυχῆς μ' ὁ ἐπώδυνος στόνος
Ἀπὸ σὲ νὰ μὴ πνεύσῃ ποτέ.
Εἴθε εἶναι εἰς σὲ αὐτὸς μόνος
Ὃν ἐροῦσι τρυγόνες πισταί.

Σὲ προσμένει τὸ κύμβαλον πέραν
Ὅπερ σοὶ μόνον κρύπτει χαράν,
Πέρα, χῦσον μολπὴν ἐλευθέραν
Ὀδυνῶν ὑπὸ χεῖρα ἀβράν.

Σὲ προσμένω κ' ἐγώ, ὦ θεά μου,
Πάλλων ὡς ἰατρὸν ὁ ἀλγῶν
Πᾶς σου τόνος καὶ μία βαλσάμου
Σ' τὴν καρδίαν μου εἶναι σταγών.

Ὅταν κάθησαι πρὸ τοῦ κυμβάλου
Κι' ἀρτανγεῖ ἡ μορφή σου ἐκεῖ,
Τίς ἀνάγκη τοῦ φέγγους τοῦ ἄλλου
Τοῦ θετοῦ, ὦ αὐτόφως γλυκύ!

Εἶναι ἄρα ὀνείρων ἀπάται
Ποῦ θαρρῶ ὅταν παίζῃς ὁρῶν
Ἐντὸς νέφους φωτὸς νὰ πλανᾶται
Χερουβεὶμ ᾄδον: «φῶς ἱλαρόν».

Τῆς χρυσῆς σου τῆς κόμης δὲ πάλιν
"Οταν βόστρυχός τις κυματοῖ,
Ποῦ θαρρῶ τῶν πτερύγων του ἄλλην
Μικρὰν πτέρωσιν ἐν τῷ φωτί!

—Ὦ, δὲν εἶναί τι ὄν τοῦ αἰθέρος,
Πλὴν τὸ εἴκελόν τοῦ νοητοῦ·
Δὲν εἶν' ἄϋλος λάμψις ἀστέρος
Ἀλλ' ἀστήρ τις τοῦ κόσμου αὐτοῦ.

Πότε, πότε, ὁ Πλάστης μᾶς δίδει
Τῆς εἰκόνος Αὐτοῦ χρῶμά τι
Ἀμυδρὸν κ' ἐν σαρκὶ ἴνα ἴδῃ
Πόσον θάμβος μᾶς φέρει Αὐτή.—

Λοιπὸν παῖζέ μοι, παῖζέ μοι, φῶς μου,
Παρὰ σοῦ τὰς ἐκστάσεις ποθῶ,
Ἀφ' οὗ πλέον τὸν ὅλβον τοῦ κόσμου
Μ' εἶπ' ἡ Τύχη πῶς δὲν θὰ γευθῶ.

Τὸ ᾆσμα τὸ νυκτερινόν.

Νὺξ εἶν' ἀγρία ἐπὶ γῆς,
Ὁ Οὐρανὸς ἐκρέμασε τοὺς λύχνους του τοὺς τηλαυγεῖς·
Καὶ ἕκαστον αὐτῶν τηρεῖ σκοπός, ἀγγέλων βλέμμα·
Τὸ πᾶν σιγᾷ μόνον δ' ἠχεῖ βαρυστόνων ἠρέμα
Ὁ γλυκὺς ῥυθμὸς τῶν βουνῶν,
Κ' ἐγὼ ποῦ σὲ καληνυκτῶ μὲ τ' ᾆσμα τὸ νυκτερινόν.

Δὲν εἶναι ὥρα ν' ἀγρυπνῇς·
Δὲν ἀγρυπνεῖ ἢ ὁ πονῶν, καὶ σὺ δὲν μὲ πονεῖς.
Κοιμοῦ καὶ πάλιν σ' εὔχομαι ὁ ὕπνος σου νὰ γίνῃ
Χαρὰ ὡς κ' ἡ ἐγρήγορσις, ἐμοὶ δ' ἐλπὶς ἂς μείνῃ
Ἕν ἄστρον μόνον φαεινὸν
Ποῦ πάσχων σὲ καληνυκτῶ μὲ τ' ᾆσμα τὸ νυκτερινόν.

Κοιμοῦ κι' ὡς ὄναρ νὰ ἰδῇς
Ἀνθῶνας ἔνθα νὰ πετοῦν, δίκην πτηνῶν χρυσοειδεῖς
Οἱ Ἄγγελοι, κι' ἀδάμαντες νὰ ἦναι τ' ἄνθη, οἱ κλάδοι,
Κι' ἀντὶ ἀηδόνων, μουσικῆς, τὸ στόμα των νὰ ᾄδῃ.
Νᾶμαι ἐγγύς σου κι' ὁ θρηνῶν
Ἐγὼ ποῦ σὲ καληνυκτῶ μὲ τ' ᾆσμα τὸ νυκτερινόν.

Νὰ μεσιτεύσουν χαρωποὶ
Αὐτοί, καὶ ἡ ψυχρότης σου εἰς ἔρωτ' αἴφνης νὰ τραπῇ,
Καὶ μὲ τὰς πρώτας τῆς Ἠοῦς ἀκτῖνας ν' ἀνατείλῃς
Καὶ σύ, καὶ μὲ τὴν δρόσον της ἐν δάκρυ νὰ μοὶ στείλῃς.
Κι' οὕτω νὰ παύσω ἀγρυπνῶν
Ἐγὼ ποῦ σὲ καληνυκτῶ μὲ τ' ᾆσμα τὸ νυκτερινόν.

Ἐκεῖνος

(ἢ τῇ προσφιλεῖ σκιᾷ τοῦ ἐξαδέλφου μου Π. Π.).

Ὡσὰν κρίνον εἰς γάστραν ἀγνὸν ποῦ ἀνθεῖ
Κι' ἀπὸ κόρης ποτίζεται χεῖρα·
Καὶ ἐκεῖνος ὑπῆρξε πρωτοῦ μαρανθῇ
Μὲ καρδίαν ἀγνήν, καὶ ζωὴν εὐανθῆ
Μ' ἀρετῆς δ' ἐποτίζετο μύρα.

Καὶ οἱ δύο ποτὲ ἐβιοῦμεν ὁμοῦ,
Παραλλήλως ὡς αὔξοντες κλῶνοι·
Αἱ θελήσεις του ἦσαν θελήσεις ἐμοῦ,
Ὁ παλμός του ἠχὼ τοῦ ἰδικοῦ μου παλμοῦ·
Κ' ἡ φιλία του μέριμνα μόνη.

Κ' ἡ ψυχή μ' ἐκ χαρᾶς ἀνεσκίρτα κρυπτῆς
Ὡς παρθένου βλεπούσης τὸ κρίνον
Ποῦ κρατύνει αὐτῆς ἐρωτύλος φροντίς·
Κι' οὐδὲν εἶχον ἐκτὸς τῆς ἀγάπης αὐτῆς
Κ' εἶχον σκέψιν μου μόνην Ἐκεῖνον.

Πλὴν ὡς τ' ἄνθος κ' Ἐκεῖνος ἀπῆλθεν εὐθὺς
Στερηθεὶς τῆς φιλίου θωπείας·
Ἠὲ στεφάνους ἡ Ἥβη τῷ θέσ' εὐανθεῖς,
Παντὸς πόθου σεμνοῦ της σκληρῶς στερηθείς,
Καὶ γυμνὸν μὲ ἀφῆκε φιλίας.

—Ἀλλ' Ἐκεῖνος ὡς ἄνθος ἐκρεῦσαν εἰς γῆν
Ἐς ἀεὶ δὲν ἐτάφη τὰ σβύση·
Ἀπ' τῆς θείας ἐκλάπη Ἐδὲμ τὴν πηγήν,
Κι' ἂν ἐδῶ μᾶς ἀφῆκε βαθεῖαν πληγὴν
Μετετέθη ἐκεῖ ἵν' ἀνθίσῃ.—

Ὦ σκιὰ τοῦ καλοῦ μου ἀγγέλου σεμνή!
Ὦ εἰκὼν ροδὰ χρυσῶν χρόνων·
Ὡς σπονδὴν τῇ φιλίᾳ σου τῇ ποθεινῇ
Φλέγον δάκρυ σοὶ πέμπ' ἡ ψυχή μ' ὀρφανή,
Καὶ ὡς ἄσμα αὐτόν μου τὸν στόνον.

Σὺ δ' εἰς ἄφθιτον κῆπον ἀνθοῦν κρίνον νῦν
Σ' τὰ ἐνώδυνα χῦσόν μου στήθη
Αἰωνίας σου δρόσου μικρὰν ἡδονὴν
Τὴν σκληρὰν τὰ δροσίσῃς αὐτῶν φλεγμονὴν
Κ' ἐλαττώσῃς τῶν πόνων τὰ πλήθη!

Τῷ μικρῷ μοι ἐξαδέλφῳ Ἀνδρέᾳ Π. Κ.

(ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ αὐτοῦ ἑορτῇ).

Ὁ πρῶτος ταχθεὶς τῷ Χριστῷ ἦν Ἀνδρέας,
Κι' ὁ πρῶτος λαμπρῶς ἀνατείλας ἀστὴρ
Εἰς θρόνον τὸν θεῖον τῆς Ρώμης τῆς Νέας,
Καὶ πρῶτος ἡμῖν ὁ τοῦ Λόγου δοτήρ.

Τὴν μνήμην του σήμερον, φίλοι, τιμῶντες,
Ἂς κλίνωμεν γόνυ πρὸ φίλης σκιᾶς
Καὶ ἄλλου Ἀνδρέου τὰ κλώνια ὄντες
Αὐτοῦ ὡς στελέχους δρυὸς γηραιᾶς.

Ἐφθάρη ἡ ρίζα ὡς φθείρεται ὕλη,
Ἀνέφυ διπλοῦς πλὴν κορμὸς σθεναρός·
Καὶ νέος εἷς κλῶνος, ζωῆς νέας στήλη
Στηρίξουσ' ἐκείνου τὴν στέγην στερρῶς.

Πρὸς σὲ λοιπὸν κλῶνε ταὐτώνυμε φέρω
Τὸ ἄσμά μου τοῦτο, τὸ ἄσμα εὐχῶν
Ὑπὲρ ἡμερῶν σου χρυσῶν κ' εὐτυχῶν
Καὶ πάλλοντι στήθει τὸν κύκλικα αἴρω.

Εὐχῶν ἀκραιφνῶν ὁ Θεὸς εἰσακούει,
Καὶ λάμπον ἀγάπης ἓν δάκρ' εὐλογεῖ
Αὐτὸς ὅστις εἶναι ἀγάπης πηγὴ
Τὸ δ' ἔχθος καὶ φθόνον πατάσσει καὶ κρούει.

Ἔλθὲ νῦν, μικρέ μου, μαζῇ μου ἐνώσου,
Κ' ὑψῶν τὰς ἀθώας σου χεῖρας ἀγνὴν
Τῷ Πλάστῃ μας ἆρον μυχίαν φωνὴν
Ὑπὲρ τῶν αἰτίων τῆς ὑπάρξεώς σου!

Ὁ διδάσκαλος καὶ τὸ παιδίον.

(Porchat).

ΠΑΙΔΙΟΝ.

Διάσκαλε, 'πέ μου, παρακαλῶ σου,
Τί 'ναι ὀπίσω ἀπ' τὸ βουνὶ
Ποῦ 'ναι ὡς ὅριον 'ς τὸν ἀγρό σου;

ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ.

Εἶν' ἄλλη ἔκτασις παρομοία·
Ἀγροί, κοιλάδες, δάση, κρημνοί,
Βουνά, καὶ ἄλλα τέλος χωρία.

ΠΑΙΔΙΟΝ.

Πλέον μακράν των;

ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ.

Πάλιν βουνοί.

ΠΑΙΔΙΟΝ.

Κι' αὐτῶν ὀπίσω ;

ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ.

Ὠκεανοί.

ΠΑΙΔΙΟΝ.

Καὶ ὅταν λήξουν τέλος αὐτοί ;

ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ.

Ἀρχίζει νέα πάλιν ἀκτή.

ΠΑΙΔΙΟΝ.

Κατόπιν τέλος ;

ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ.

Ὦ ! τρέχουν ἔτι
Μακρὰν τοσοῦτον, χειμῶνα, θέρος·
ὥστ' ἀφ' οὗ ὅλα γυρίζουν ἔτη
Τὴν ἄκραν εὑρίσκουν τέλος τοῦ Κόσμου:
Ὅθεν ἐξῆλθον τὸ αὐτὸ μέρος !

ΜΥΘΟΣ.

Ἡ Γλαῦξ, ἡ Χήν, ἡ Γαλῆ καὶ ὁ Μῦς.

(Florian).

Μαθηταί, μικρὰ παιδία (Σαταράδες μᾶλλον), εἶχον
Ἠράσει γλαῦκα ποτὲ μίαν τρυπωμένην εἰς τὸν τοῖχον,
Καὶ εἰς τῆς σχολῆς τὴν εἶχαν ἀναθρέψει τὴν αὐλήν.
Μία γραῖα γάτα ἄλλη, καὶ χὴν τρίτη νέα πάλιν
Ποῦ ὁ θυρωρὸς τὰς εἶχε, σχέσιν ἔλαβον μεγάλην

Μὲ αὐτήν· κ' αἱ τρεῖς αἱ φίλαι ἔλαβον τὴν προνομίαν
Νὰ ἀναβοκαταβαίνουν μέσ' εἰς ὅλην τὴν σχολήν.
Ὡς σπουδάζουσαι κ'αἱ τρεῖς των ἔλαβαν πολλὴν παιδείαν.
Ἤξευραν τὴν ἱστορίαν ὅλην τοῦ Διονυσίου,
Καθὼς καὶ τοῦ Ἡροδότου καὶ τοῦ Τίτου τοῦ Λιβίου.
Ἐν ἐσπέρας ποῦ συζήτουν, (τῶν Δοκτόρων ἔθος μόνον),
Κ' ἐπαρέβαλλον μαζῆ των τοὺς λαοὺς τῶν πάλαι χρόνων.
—Μὰ τὴν πίστιν μου ἡ γάτα,—πρώτη εἰς τὴν ὁμιλίαν—
Εἶπεν εἰς τοὺς Αἰγυπτίους ἐγὼ δίδω τὴν πρωτείαν.
Ἦτο ἔθνος φωτισμένον, σοφὸν διακεκριμένον,
Ἔθνος εὐπειθὲς ς τοὺς νόμους, εὐλαβὲς καὶ δοξασμένον.
Εἶχε διὰ τοὺς θεοὺς του φόβον, ἄπειρον λατρείαν,
Κατ' ἐμὲ δι' αὐτὸ καὶ μόνον τῷ παρέχω τὴν πρωτείαν.
—Ἐγὼ φίλοι μου θαυμάζω τὸν λαὸν τῶν Ἀθηναίων,
Ἀνταπήντησεν ἡ γλαῦξ μας, ὡς τὴν δόξαν τῶν ἀρχαίων.
Ὦ τί πνεῦμα, ὦ τί χάρις, κ' εἰς τὰς μάχας τί ἀνδρία·
Τῶν ἡρώων της, ποιὸν ἔθνος ἔφθασε τὰ μεγαλεῖα ;
Ἔθνος ποῖον μὲ ὀλίγα, ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας
Πλεῖω ἔπραξε καὶ πλείους ἐκατέβαλε θυσίας ;
Πρῶτοι λοιπόν, πρῶτοι εἶναι Ἀθηναῖοι οἱ ἀνδρεῖοι !
—Κύριοι, μὲ θυμὸν εἶπε τότ' ἡ χὴν μας, εἶσθ' ἀστεῖοι·
Κι' οἱ Ρωμαῖοι, οἱ Ρωμαῖοι, τῆς γῆς κύριοι οἱ μόνοι ;
Ἄλλο ἔθνος ἀνεφάνη ἐπὶ γῆς νὰ συνεγείρῃ
Πλεῖω δόξαν, μεγαλεῖον, πράξεις μεγαλεπηβόλους ;
Εἰς τὰς τέχνας, εἰς τὰς μάχας πέρασαν τοὺς ἄλλους ὅλους.
Δι' ἐμὲ αὐτοί μου εἶναι εὐνοούμενοι καὶ φίλοι·
Καὶ τὸ πᾶν ς τοὺς κοσμοκράτας νὰ ὑποχωρῇ ὀφείλει.
—Καθεὶς τῶν σχολαστικῶν μας εἰς τὴν γνώμην του πεισμόνει
Ὅτε ἕνα πορτικάκι ἀπ' τὴν τρύπαν ξετρυπόνει,
Ὅθεν ἀφ' οὗ εἶχ' ἀκούσει ὅλας των τὰς συζητήσεις
—Ἦτο δ' ἐκ τῶν φημισμένων εἰς παντοειδεῖς μαθήσεις
Κατατρῶγον δεδομένον κάθε θέμα μ' ἀπληστίαν,—
Εἶπε, βλέπω, τέλος πάντων τῶν ἐρίδων τὴν αἰτίαν:
Οἱ Αἰγύπτιοι εἰς γάτας ἔδιδον τιμὰς ἁγίου·
Καὶ τὰς γλαῦκας ἐθεώρουν σεβαστὰς εἰς τὰς Ἀθήνας,
Ἡ δὲ Ρώμη ὡς Ὑπάτους
Εἶχε κ' ἔτρεφε τὰς χήνας

Μὲ τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους
Ἐντὸς τοῦ Καπιτωλίου.
Οὕτω τὸ συμφέρον εἶναι εἰς ἡμᾶς ἡ πυξὶς πάντα
Ἦν ἀκολουθοῦν αἱ γνῶμαι καὶ αἱ κρίσεις μας εἰς πάντα.

(Le meunieur sans souci).

(Andrieu).

Ὁ ἀμέριμνος μυλωθρός.

Οἱ πτωχοὶ οἱ ἡγεμόνες ποῦ ἐβγῆκε τ' ὄνομά των
Ἂν καὶ ἔχουν καὶ κακίας, ἔχουν πλὴν καὶ τὰ καλά των.
Συμφωνῶ κ' ἐγὼ εἰς τοῦτο, κ' ἔτι πλέον, μαρτυρίαν,
Ἕν ἐμφαντικὸν σᾶς φέρω συμβὰν ἀπ' τὴν ἱστορίαν,
Ὅπερ τοὺς τιμᾷ βεβαίως, εἶναι οὐδενὸς δὲ ἄλλου
Ἡ τοῦ πλήρους ἀνεκδότων Φρειδερίκου τοῦ μεγάλου,
Ὅστις ὅσῳ καὶ ἂν ἦτο ἡγεμὼν κι' αὐτός, ἀνήκων,
Σ' τὴν χωρείαν τῶν τυράννων δὲν ἦν πλὴν κ' ἐκ τῶν ἀδίκων.
. . . . . .
Ἕν κρησφύγετον πρὸς τέρψιν ἤθελέ ποτε νὰ κτίσῃ
Ὅπως τῆς αὐλῆς τοὺς τύπους καὶ τοὺς κόλακας ἀφήσῃ·
Καὶ τοὐλάχιστον προσκαίρου ἀπολαύσῃ εὐτυχίας
Εἰς τὸν βίον τοῦ ἀγρότου μακρὰν τῆς ἀλαζωνείας.
Καὶ ἐκεῖ τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ λαοῦ νὰ μελετήσῃ
Καὶ ἐκεῖ τὰ δίκαιά του ἐγγυτέρως νὰ γνωρίσῃ
Ὄχι δὲ εἰς γεωργίαν ἢ κυνήγια ἢ πότους
Ν' ἀφεθῇ λησμονῶν ὅλως τοὺς ἀγῶνάς του τοὺς πρώτους.
Οὕτω δὲ σπουδάζων, παίζων εἶχε φίλους συνεστίους
Καὶ συνδείπνους τοὺς Βολταίρους, Λαμετρίους κι' Ἀργεντίους.
Ἐπὶ λόφου ὅν ἐκλέγει ἀπὸ δάση ἡμιγύμνου
Ἦτο μῦλος ἐκτισμένος μυλωθροῦ τοῦ **Ἀμεριμνου.**
Ὁ ἀλευροπώλης οὗτος φίλος ἐλευθέρου βίου
Ταραχῆς μακρὰν καὶ τύρβης εὐτυχὴς ἐκεῖ ἐβίου.

Κι' ὅθεν ἄνεμος ἐφύσα ἔστρεφε τὴν πτέρυγά του
Κ' ἐκοιμᾶτο ἐν γαλήνῃ καὶ ἐν λήθῃ τοῦ θανάτου.
Πελατείαν ἀποκτήσας,—χάρις τῇ διαγωγῇ του,—
Τὸν αὐτὸν κι' ὁ Μύλος ἔπῃρε τίτλον τοῦ ἰδιοκτήτου.
Καὶ τῶν πέριξ μερῶν κόραι καὶ υἱοὶ πτωχῶν, προϊόντων,
Ἔτρεχον 'ς τοῦ **Ἀμεριμνου** νὰ κροτήσουν τὸν χορόν των.
Τ' ὄνομα τὸ γλυκὺ τοῦτο καὶ εἰδώλιον τοῦ Μύλου
Ἤχησε γλυκὺ εἰς ὦτα παντὸς Ἐπικούρου φίλου.
Σύμφωνον κι' ὁ Φρειδερῖκος βλέπει εἰς τὸ σχέδιόν του
Καὶ μὲ τ' ὄνομα τοῦ Μύλου τιμᾷ τὸ περίπτερόν του.
Οἴμοι, νόμος ἐν γῇ εἶναι ὁ εἷς μὲ τὸν ἄλλον γείτων
Πάντα πόλεμον νὰ ἔχουν, πάντα ἀναμεταξύ των;
Καὶ ἡ δίψα τοῦ ἁρπάσαι, καὶ τὰς κτήσεις των ἐκτεῖναι
Καὶ τοὺς βασιλεῖς νὰ καίῃ καὶ εἰς μυλωθροὺς νὰ ᾖναι;
Καὶ ἰδοὺ ὁ ἄναξ φέρει εἰς τὸν λόγον μαρτυρίαν
Τοῦ πλησίον του φθορήσας τὴν πτωχὴν κληρονομίαν:
Εἶχον ἤδη σχεδιάσει σχέδια εἰς τὰ ὁποῖα
Ἡ πτωχή του κτῆσις ὅλη ἠφανίζετ' ἡ ἀθλία·
Ἂν αὐτὴ δὲν προσηρτᾶτο ἤθελον πλὴν θέαν χάσει
Ἤθελε τοὺς κήπους φράξει καὶ τὴν ὁδὸν 'ς τὰ δάση.
Τῶν βασιλικῶν κτημάτων ὁ ἐπόπτης τότε κράζει
Τὸν **Ἀμέριμνον** καὶ ὅλως ἀγερώχως ταῦτα φράζει:
«Μᾶς χρειάζεται ὁ Μύλος τί ζητεῖς ὡς τίμημά του;
—Τίποτε, διότι θέλω νἄχῃ τὸν πρὶν ἄρχοντά του.
Μᾶς χρειάζεται . . . ὡραῖα! . . . Ἀλλ' ὁ Μύλος εἶν' ἕτερου,
Ὡς καὶ ἡ Πρωσσία εἶναι Φρειδερίκου τοῦ Δευτέρου.
—Πρόσεχε . . . καὶ . . . τελευταίαν εἰπὲ λέξιν, νὰ τὴν ἴδω.
—Καθαρώτερα νὰ εἴπω; - Ναί.—Τὸν Μύλον δὲν τὸν δίδω·
Ἰδού». Καὶ ἡ ἄρνησίς του ἡ ἀναίσχυντος εὐθέως
Ἔφθασε μετὰ πατάγου, εἰς τὸ οὖς τοῦ Βασιλέως,
Ὅστις τὸν αἰθάδη κράζει ὀργισθείς, τὸν φοβερίζει,
Κολακεύει, ὑπισχνεῖται, ἀλλὰ μάταια πασχίζει.
Ὁ Ἀμέριμνος πεισμοῦται· «Ἄκουσον, ὦ ἡγεμόν μου,
Τῆς ἀρνήσεως τὸν λόγον: Ἐκεῖ εἰς τὸ ἄσυλόν μου
Ἐτελεύτησ' ὁ πατήρ μου· ἐγεννήθη ὁ υἱός μου.
Εἶναι δι' ἐμὲ Ποστδάμη. Ἡ πρωτεύουσα τοῦ κόσμου!

Ἴσως φέρομαι τραχέως, Βασιλεῦ μου· εἶμ' ἀγροῖκος.
Πλὴν τὸ δίκαιον τὸ σέβει καὶ τραχὺ ὁ Φρειδερῖκος.
Ἀρκεῖ τέλος, ὦ Μονάρχα, κι' ἂν δουκάτα μὲ χαρίσῃς
Χίλια θὰ ἴδῃς ὅτι πάλιν μάτην θὰ πασχίσῃς.
Πρέπει σχέδιον ν' ἀλλάξῃς, εἶπα, δὲν θὲ νὰ μὲ πείσῃς».
Οἱ δυνάσται ἀγριοῦνται ἔτι μᾶλλον εἰς ἀρνήσεις·
Καὶ ὁ Φρειδερῖκος τότε ὀργισθεὶς φρικτά, τῷ εἶπε:
«Σ' τὴν ὀργήν καὶ σύ, κι' ὁ Μύλος πείσμονος Σατανᾶ τύπε.
Ἀφελὴς καὶ ἀπλοῦς εἶμαι ποῦ ζητῶ νὰ σὲ πληρώσω
Ἐν' ᾧ σοῦ τὸν παίρν' ἀμέσως χωρὶς ὀβολὸν νὰ δώσω.
Εἶμαι Κύριος ἐνταῦθα. — Κύριος ' . . . καὶ εἰς ἐκεῖνον ;
Δυνατόν, ἂν δὲν ὑπῆρχον δικασταὶ 'ς τὸ Βερολῖνον».
Ἐκπληκτος ὁ ἄναξ τότε, 'ς τὴν ἀπάντησιν ἐκείνην
Καὶ θελχθεὶς ὅτι πιστεύουν ἐπὶ τὴν δικαιοσύνην
Ἐπ' αὐτοῦ· δὲν τὸν πιέζει, 'ς τὸ ἀστεῖον δὲ γυρίσας
Τὴν ἐπιμονήν του, εἶπε, τὸν ἐπόπτην θεωρήσας:
«Ἀπ' τὸ πρῶτον σχέδιόν σου τέλος πάντων παραιτήσου.
—Γεῖτον κράτει τὸ 'δικόν σου, μ' ἄρεσ' ἡ ἀπάντησίς σου».
Πλέον τούτου περιμένει τις κι' ἀπὸ δημοκρατίαν ;
Βέβαιον πλὴν εἶν' εἰς σκῆπτρον μὴ περέχειν πίστιν μίαν.
Ὁ αὐτὸς ὁ Φρειδερῖκος ὁ πρὸς μυλωθρὸν δικαίως
Προσφερθεὶς ἐφάνη τόσον ἀκρατὴς ἀλλοῦ τυχαίως.
Μάρτυς ἡ τῆς Σιλεσίας κατοχὴ τότε ἐκείνη,
Ὅτε μόλις εἰς τὸν θρόνον, ἄπληστος δαφνῶν ἐχύθη
Πῦρ εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην· νικηθεὶς ἀπ' τὴν μανίαν
Τοῦ ματαίου τίτλου ὅστις φθείρει εὐγενῆ ἀνδρίαν.
Παιδιάν, εἰπέ, ἀράκτων ταῦτα, ἰδιοτροπίαν·
Εὐλαβοῦνται ἕνα μύλον, κλέπτουν μίαν ἐπαρχίαν.

Τὸ πτωχὸν πλανημένον παιδίον.

(The poor wandering boy),

(Henry Kirke White).

When the winter wind whistles along the wild moor,
And the cottager shuts on the beggar his door;

When the chilling tear stands in my comfortless eye,
O, how hard is the lot of the wandering boy!
etc.

Ὅτε πνεῦμα συρίζει χειμῶνος
Κατὰ μῆκος ἀγρίων τειχῶν,
Κι' ὁ ἀγρότης τὴν θύραν ἀπόρως
Σ' τὸν ἐπαίτην σφιλεῖ τὸν πτωχόν·
Παγομένον τό δάκρυ μου δ' ὅτε
Ὅτε τ' ἄπελπι ὄμμα μου ψύχει,
Ὦ, ὁπόσον σκληρὰ εἶναι τότε
Πλανημένου παιδίου ἡ τύχη !

Παγερὸς ὁ χειμὼν ἐπιπτέει,
Καὶ γυμνὸν ἐγὼ φέρομ' ἐκτὸς
Κ' ἡ ψυχή μου στενάζει καὶ κλαίει
Ὅταν πλήττῃ τὸ στῆθός μ' αὐτός.
Ὦ! πατέρα, μητέρα δὲν ἔχω
Οὔτε ἄλλον κάνέναν οἰκεῖον,
Καὶ πανόρφανον εἶμαι καὶ τρέχω
Τὸ πτωχὸν πλανημένον παιδίον.

Κ' ἐγὼ εἶχα ποτέ μου ἑστίαν
Κ' ἐγὼ εἶχα πατέρα γλυκύν,
Καὶ μητέρα ποῦ ὄρεξιν μίαν
Δὲν παρεῖδε ποτὲ παιδικήν.
Ἡ καλύβη μας ἔκειτο μόνη
Ἐν τῷ μέσῳ δασώδους κοιλάδος
Καὶ μακρόθεν ἠκούοντο στόροι
Τῆς περθούσης ἀγρίας οἰκάδος.

Οἱ γονεῖς μου πλὴν εἶν' εἰς τὸ μνῆμα
Ἀπ' Ἔπάρω κληθέντες μαζῆ,
Καὶ ἀφῆκαν τὸ τέκνον των θῦμα
Σπληρῶν ξένων, κ' ἐγγύς των νὰ ζῇ.
Τὸ ὠμὸν ὑπεξέφυγον ξένων
Μετὰ πλείστων μου στόνων μυχίων,
Κ' εἶμαι τώρα γυμνόν, πειρασμένον
Τὸ πτωχὸν πλανημένον παιδίον.

SISMANOGLIO MEGARO

Ὁ ἀὴρ ὀξυβόλως μὲ κρούει
Ὅν πυκνὴ συγκαλύπτει χιών,
Καὶ οὐδεὶς τὸ τραγοῦδί μ' ἀκούει
Μηδ' ἓν βλέμμα πρὸς μὲ ἀξιῶν.
Ὦ! ταχὺ θὰ ὑπάγω, τὸ ξένρω,
Σ τὸ κοινὸν τῶν γονέων μνημεῖον
Καὶ αὐτὸ μόνον φίλον θὰ εὕρω
Τὸ πτωχὸν πλανημένον παιδίον.

Ὁ κόσμος δραπέτις ἐπιφάνεια.

This World is a fleeting show.

(Thomas Moor).

This world is all a fleeting show,
For man 's illusion given;
The smiles of Joy, the tears of Woe,
Deceitful shine, deceitful flow—
There 's nothing true but Heaven!
etc.

Ὁ κόσμος εἶν' ἄστρον διάττον 'ποῦ σβύνει,
Αἰσθήσεως πλάνη, ὀνείρου καπνός·
Ὁ γέλως χαρᾶς μας, τὸ δάκρυ πικρίας
Πλανῶσά τις λάμψις, πλανῶσά τις δίνη
Οὐδεὶς ἀληθὴς δὲ εἰμὴ Οὐρανός.

Ψευδὴς καὶ ἡ αἴγλη εἰς Δόξης τὸν θρόνον
Ὡς φθίνων λυκόφωτος χροῦς φωτεινός·
Καὶ ἔρως, κ' ἐλπίδες, καὶ ἄνθη τοῦ κάλλους
Εἶν' ἄνθη εἰς μνῆμα 'ποῦ δρέπουσι μόνον
Οὐδεὶς φαεινὸς δὲ εἰμὴ Οὐρανός.

Ἀλίπλαγκτοι ὡς ἐν ἡμέρᾳ κλυδώνων
Ἐκ σάλου ὠθούμεθ' εἰς σάλον δεινῶς.
Κ' ἡ λάμψις τοῦ νοῦ, κ' αἱ τοῦ λόγου ἀκτῖνες
Τὸν ζόφον τοῦ πλοῦ μας σκεδάζουσι μόνον,
Οὐδεὶς γαληνὸς δὲ εἰμὴ Οὐρανός.

ΤΕΛΟΣ.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

ΤΩΝ

ΦΙΛΟΜΟΥΣΩΝ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ.

ΟΙ ΕΝ ΚΩΝΣΠΟΛΕΙ ΚΥΡΙΟΙ.	Σώμ.
Κλεάνθης Α. Καλλιάδης	50
Περικλῆς Α. Καλλιάδης	50
Δ. Μ. Κουρτζῆς	30
Γ. Ι. Παντολεοντίδης	5
Ν. Πασπαλῆς	1
Γεώργιος Ζαρίφης	1
Γ. Μ. Βανιέρης	1
Γ. Μιχαηλίδης	1
Ι. Γεωργίτσης	1
Κ. Βακάλης	1
Σταμ. Μέξης	1
Κ. Ν. Σβέτσος	1
Στυλιανὸς Χαραλαμπίδης	1
Θ. Νικολαΐδης	1
Σ. Α. Σιδερίδης	2
Κ. Δ. Πινάτζης	1
Π. Ι. Ἰσμυρίδης	1
Ι. Δ. Καστέλλης	1
C. D Pappadopulos	1
Γεώργιος Δημητριάδης	1
Π. Μ Μελενικλῆς	1
Ι. Σ. Σάριτς	1
Γ. Δαναβασίδης	1
Χρ. Ἰωαννίδης	1
Δημήτριος Π. Μηλιώτης	1
Τιμολέων Γ. Πάππης	1
Π. Γρηγοριάδης	1
Δ. Κωνσταντινίδης	1
Κ. Φωτιάδης	1
Π. Α. Καραπαναγιώτης	1
Παντολέων Λόγιος	5

	Σώμ.
Ν. Δ. Παππαδόπουλος	1
Ἀθ. Σημηριώτης	1
Ι. Σημηριώτης	1
Α. Σημηριώτης	1
Ἀρτέμιος Μωραΐτης	1
Ἰωάν. Καραμαούνας	1
Α. Κουράγιος	1
Σ. Τριανταφυλλίδης	1
Δ. Χαβιαρᾶς	1
Ι Καστοριάδης ἀρχιτέκτων	1
Στέφανος Μαντόφ	1
Σ. Γ. Στασινόπουλος	1
Π. Πάππαλλας	1
Ι. Παππᾶς	1
Α. Πηλείδης	1
Α. Κανέλλος	1
Θ. Ἀναστασιάδης	1
Ἠλίας Μαλιάκας	1
Χρῆστ. Νικολαΐδης	1
Ι. Τριανταφυλλίδης	1
Μ. Τριανταφυλλίδης	1
Ι. Θ. Ζαγορίδης	1
Ι. Σουβατζόγλους	1
Κ. Ξανθόπουλος	1
Β. Ἰωαννου	1
Γ. Μικρόπουλος	1
Γ. Λεοντίδης	1
Π. Ἀρτέμης	1
Ν. Β. Κομβόπουλος	1
Ἀχιλλεὺς Κεσίσογλους	1
Ἀλέξ. Πολιάδης	1
Ι. Ξαφτάκης	1

SISMANOGLIO MEGARO

	Σώμ.
Γ. Σοφιανός	1
Π. Ι. Δημητρακόπουλος	1
Ξενοφῶν Μιχαηλίδης	1
Μιλτιάδης Φωκᾶς	1
Ἀριστείδης Μ. Μαλιάκας	1
Κωνσταντῖνος Βάρναλης	1
Ἡρακλῆς Βαφόπουλος	1
Κωνστ. Ρίζος	1
Ἐμμανουὴλ Δεβετζῆς	1
Γ. Βαλιάδης	1
Λ. Ξανθοῦ	1
Κωνστ. Παππαδάκης	1
Ἰωάννης Ν. Ἀργύρης	1
Ἀλέξανδρος Βιτάλης	1
Θεμιστοκλῆς Στουδίτης	1
Μανουὴλ Στουδίτης	1
Κωνστ. Σ. Γαϊτανάκης	1
Δ. Διβόλης	1
Α. Ψωμιάδης	1
Θ. Παντζίρης	1
Κωνστ. Φεγγαρίδης	1
Π. Σεφεριάδης	1
Γρηγόριος Σαββόπουλος	1
Σταμάτιος Κουτσουράδης	1
Κωνστ. Ἰ. Μάντικας	1
Κ. Α. Κανελλᾶς	1
Θ. Ἀποστολίδης	1
D. Hadjopoulo	1
Προκόπιος Παππαδόπουλος	1
Κ. Παντζίρης	1
Ἀναστάσιος Στυλιανοῦ	1
Κ. Ν. Γραμματόπουλος	1
N. Fachri	1
Κ. Μιχαηλίδης	1
Κ. Ν Ἀφεντούλας	1
Α. Ἀλεξανδρίδης	1
Γρ. Ν. Δημητρίου	1
Ι. Κ. Ἡλιάσκος	1
Ν. Α. Χατζόπουλος	2
Κ. Σταύρου	1
Α. Π. Καΐρης	1
Βασίλειος Α. Νέτης	1
Δ Ν Δημητριάδης	1

	Σώμ.
Ι. Κωνσταντινίδης	1
Ι. Ν. Ζήσης	1
Ἰωάννης Κωνσταντινίδης	1
Μανουὴλ Παππαδόπουλος	1
Ι. Σ. Καραγιαννόπουλος	1
Ἀλέξανδρος Π. Ραφτόπουλος	1
Α. Δημητριάδης	1
Χρῆστος Θ. Τζιβάνης	1
Φώτιος Νικολάου	1
Γεώργιος Θ. Γεωργιάδης	1
Ἀθανάσιος Πετρίδης	1
Θεόδωρος Πετριδης	1
Π. Ἰωαννίδης	1
Σωτήριος Νικολαΐδης	1
Π. Ζυγομαλᾶς	1
Κ. Βαρελόπουλος	1
Π. Βαβατζανόπουλος	1
Ἰωάννης Α. Ἐνωμοτάρχης	1
Χαράλαμπος Ἀναγνωστίδης	1
Μ. Μαλιάκας	1
Βασίλειος Ι. Ὀρφανίδης	1
Κωνσταντῖνος Ἰγνατιάδης	1
Ἡ ἐν Κοντοσχαλίῳ φιλόμουσος ἀδελφότης «Ἠώς»	1
Σωτήριος Ὀρεστίδης	1
Ἰωάννης Μωραΐτης	1
Χαράλαμπος Μεταξόπουλος	1
Σταμάτιος Σχαρβέλης	1
Νικόλαος Ἀλβέρτος	1
Α. Μανουηλίδης	1
Κλεάνθης Ι. Κουρεύς	1
Παναγῆς Γρίβας	1
Ἀλέξανδρος Ἰωαννίδης	1
Ἰωάννης Βλάσιος	1
Γεώργιος Α. Γεωργιάδης	1
Ἰάκωβος Κουζούπης	1
Ἀλκιβιάδης Ζαγορίδης	1
D. G. Zianetto	1
Ν. Νικουρέτζος	1
Λουκᾶς Ράδοβιτζ	
Σ. Σόρταν	1
Δ. Μαρίνοβιτζ	1
Γεώργιος Σκαρμπούνης	1

	Σώμ.
Γιανούλης Γ. Ψαραύτης	1
Α. Κ. Ἀράπογλους	1
Νικόλαος Κανακάρης	1
Γεώργιος Λειμονῆς	1
Μιχαὴλ Βλαχομιχάλης	1
Γρηγόριος Λογαρίδης	1
Σάββας Πρόκος	1
Γεώργιος Ἀγέλαστος	1
Ἀλέξανδρος Πράσινος	1
Νικόλαος Α. Καστρινός	1
Παῦλος Μαρίνοβιτζ	1
Νικόλαος Μαρίνοβιτζ	1
ΑΙ ΕΥΓΕΝΕΙΣ ΚΥΡΙΑΙ.	
Εὐτέρπη Ι. Παντολεοντίδου	1
Εὐφροσύνη Ν. Ἀργύρη	1
Ἐριφύλη Α. Γεωργιάδου	1
Εὐθαλία Ἀθανασίου	1
Ἀφροδίτη Πετρίδου	1
Μαργαρίτα Γαρζόνη	1

	Σώμ.
Εἰρήνη Γεωργιάδου	1
Εὐφροσύνη Π. Λαζαρίδου	1
Γαρσία Ἀποστόλου	1
Εὐβουλία Θ. Πετρίδου	1
Ἀγαθονίκη Π. Φ.	1
Catherine Marinovitch	1
Agnés Marinovitch	1
ΟΙ ΕΝ ΜΑΣΣΑΛΙΑ ΚΥΡΙΟΙ.	
Π. Ἐκιντζόγλους	5
Κ. Μάνος	2
Σ. Εὐσταθόπουλος	2
Χ. Ζταυρίδης	1
Ζαχαράκος	1
Γ. Α. Πανᾶς	1
Ἰωάννης Κολάσης	3
Ἰωάννης Τζιρακτζόγλους	1
Ἐριφύλη Ἐκιντζόγλου	2
Εὐδοξία Κολάση	2

Παρὰ τῶν κυρίων συνδρομητῶν ὧν τὰ ὀνόματα δὲν κατεχωρήθησαν ἕνεκα τοῦ δυσαναγνώστου τῆς γραφῆς ἢ τῆς μὴ ἐγκαίρου ἀφίξεως τῶν ἀγγελιῶν ἐξαιτοῦμαι συγγνώμην.

SISMANOGLIO MEGARO

ΚΥΡΙΩΤΕΡΩΝ ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΩΝ ΔΙΟΡΘΩΣΙΣ.

Σελ.	41	Στίχ.	14	ἀφωσίωσιν	Γράφε	*ἀφοσίωσιν*
»	50	»	26	τῶν ποιμένων	»	*καὶ τῶν ποιμένων*
»	59	»	7	ἐχρωματισμένος	»	*κεχρωματισμένος*
»	82	»	17	προσήνεγκε	»	*προσέφερε*
»	143	»	29	ὡμίλει	»	*ὁμίλει*
»	146	»	10	ἡμᾶς	»	*ὑμᾶς*
»	157	»	28	βεβαρυμένον	»	*βεβαρημένον*
»	165	»	2	*λούουν*	»	*λούει*
»	168	»	4	διασχίζει	»	*διασχίσει*
»	171	»	10	ἀνδρεία	»	*ἀνδρία*
»	»	»	12	ἀνδρία	»	*ἀνδρεία*
»	181	»	19	διαμφισβήτησαν	»	*διημφισβήτησαν*
»	192	»	28	μῦλος	»	*μύλος*

3376